

ประสบการณ์ด้านจิตใจของสมาชิกในครอบครัวภายหลังการเปิดเผยตนเอง
ของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยา
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PSYCHOLOGICAL EXPERIENCES OF FAMILY MEMBERS AFTER
COMING OUT OF PERSONS WITH HOMOSEXUAL ORIENTATION

Miss Arunee Suttichainimit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2015

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ประสบการณ์ด้านจิตใจของสมาชิกในครอบครัวภายหลัง
การเปิดเผยตนเองของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรัก
เพศเดียวกัน

โดย

นางสาวอรุณี ศุทธิชัยนิมิต

สาขาวิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณญา ต้อยคำภีร์

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะจิตวิทยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศันสนีย์ มณีศรี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ นลราชสุวัจน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณญา ต้อยคำภีร์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ณัฐสุดา เต็มพันธ์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์)

อรุณี ศุทธิชัยนิมิต : ประสบการณ์ด้านจิตใจของสมาชิกในครอบครัวภายหลังการเปิดเผยตนเองของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (PSYCHOLOGICAL EXPERIENCES OF FAMILY MEMBERS AFTER COMING OUT OF PERSONS WITH HOMOSEXUAL ORIENTATION) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร.อรุณญา ด้อยคำภีร์, 128 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์ด้านจิตใจของสมาชิกครอบครัวภายหลังการเปิดเผยตนเองของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ผู้ให้ข้อมูลเป็นสมาชิกครอบครัวที่ใกล้ชิดของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจำนวน 7 ราย คัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์รายบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพแบบที่ผู้วิจัยเห็นชอบร่วมกัน ผลการศึกษาพบ 4 ประเด็นหลักคือ (1) เมื่อเริ่มรับรู้ว่ามีคนในบ้านมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ได้แก่ จุดเริ่มต้นในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ความรู้สึกไม่อยากเชื่อหรือนึกไม่ถึงในตอนแรกที่ทราบ ความรู้สึกความคิดและการแสดงออกเมื่อเริ่มแน่ใจว่าสมาชิกครอบครัวรักเพศเดียวกัน และสุดท้ายเป็นการตระหนักถึงกรอบความคิดความเชื่อของตนเองเกี่ยวกับการรักเพศเดียวกัน (2) สิ่งที่เกิดขึ้นภายในตนเองภายหลังการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัว ได้แก่ การต่อรองทางความคิดความขัดแย้งในตนเอง ความรู้สึกท่างเหิน และการต่อสู้กับความคิด ความเชื่อและปรับมุมมอง (3) ปัจจัยที่เอื้อไปสู่การยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว ได้แก่ การได้รู้จักคนรักของสมาชิกครอบครัว การขยายมุมมองและความเข้าใจต่อสมาชิกครอบครัว การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของสมาชิกครอบครัว และการตระหนักว่าการรักเพศเดียวกันไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้แล้ว (4) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงในตนเอง การฟื้นคืนความสัมพันธ์ที่มีกับสมาชิกครอบครัวที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน การเลือกวางตัวต่อการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันต่อบุคคลอื่น การเปลี่ยนแปลงมุมมองหรือทัศนคติต่อเรื่องเพศ และการเปลี่ยนแปลงภายในครอบครัวโดยรวม

สาขาวิชา จิตวิทยา

ลายมือชื่อนิสิต

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

5677905738 : MAJOR PSYCHOLOGY

KEYWORDS:

ARUNEE SUTTICHAINIMIT: PSYCHOLOGICAL EXPERIENCES OF FAMILY MEMBERS AFTER COMING OUT OF PERSONS WITH HOMOSEXUAL ORIENTATION. ADVISOR: ASSOC. PROF.ARUNYA TUICOMEPEE, Ph.D., 128 pp.

This study aimed to examine the psychological experiences of family members with coming-out persons with homosexual orientation. Key informants were 7 persons who had at least one of family members being gay or lesbian. As required in the study, all the key informants accepted the family member's sexual orientation. Data were collected by an in-depth interview and analyzed by using consensus qualitative research method. The results revealed four domains of experiences: (1) Beginning to know the family member's homosexual orientation (2) Experiences internal conflicts (3) Factors influencing the acceptance of family member's homosexual orientation (4) Changes after acceptance. These research findings could be applied to better understanding the familys' problems during coming out process and could guide practitioners to provide proper psychological services for family members.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

Field of Study: Psychology

Academic Year: 2015

Student's Signature

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณทุกๆ ท่านที่มีส่วนร่วมในการศึกษา ในงานวิจัย ตลอดช่วงเวลาที่ได้เข้าเรียน จิตวิทยาการปรึกษา ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันได้แก่ คณาจารย์คณะจิตวิทยาทุกท่านที่ช่วย ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จนได้มาเป็นตัวข้าพเจ้าในทุกวันนี้ ที่ขาดไม่ได้คือ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ช่วยเป็นกำลังใจ สั่งสอน สะท้อนภาพความเป็นตัวข้าพเจ้าอย่างตรงไปตรงมา เสียสละเวลา ส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือให้งานแล้วเสร็จไปได้ด้วยดี

ข้าพเจ้าจะขอจดจำช่วงเวลาดีๆ ที่ได้ผ่านเข้ามาในชีวิต เป็นช่วงเวลาสนุกสนาน มีความสุข ได้เป็นตัวของตัวเองอย่างเต็มที่ และกลุ่มคนที่ช่วยทำให้ช่วงเวลาเหล่านี้เกิดขึ้นอย่าง สวยงามจะเป็นใครไปไม่ได้นอกจาก เพื่อนรุ่น 29 ตามฉายา "รุ่น 29 มัน..." รวมไปถึงรุ่นพี่รุ่นน้อง จิตวิทยาการปรึกษาที่มาช่วยเติมเต็มสีสันอีกส่วนหนึ่งให้สมบูรณ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
1. ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน.....	7
2. การเปิดเผยตัวเอง (Coming out).....	15
3. สมาชิกครอบครัวของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน	19
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
1. ผู้ให้ข้อมูล.....	29
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย.....	31
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32

4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
5. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของงานวิจัย	35
6. การพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ให้ข้อมูล.....	35
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
สรุปผลการวิจัย.....	84
การอภิปรายผลการวิจัย.....	85
ข้อเสนอแนะ	97
รายการอ้างอิง	99
ภาคผนวก.....	105
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	128

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล (นามสมมติ).....	30
ตารางที่ 2 เวลาที่สัมภาษณ์ ระยะเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์.....	33
ตารางที่ 3 ประสบการณ์ในกระบวนการเปิดเผยตนเองจากสมาชิกครอบครัวที่มีรักเพศเดียวกัน.....	82

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 โมเดล 2 มิติที่จำแนกหมวดหมู่ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักใคร่ (Storms, 1980).....8

ภาพที่ 2 ประเด็นย่อยในประเด็นหลักที่ 164

ภาพที่ 3 ประเด็นย่อยในประเด็นหลักที่ 269

ภาพที่ 4 ประเด็นย่อยในประเด็นหลักที่ 375

ภาพที่ 5 ประเด็นย่อยในประเด็นหลักที่ 481

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบุคคลรักร่วมเพศเดียวกัน ได้มีมาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งปัจจุบัน (DeAngelis, 2009; Dew, Myers, & Wightman, 2005; พิมพ์สิริอร ศิริทิณพงษ์, 2554; ภาคภูมิ เดชะอนันต์วงศ์, 2555) การศึกษาด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์เหล่านี้ ได้ช่วยเพิ่มมุมมอง ความเข้าใจและการยอมรับที่บุคคลในสังคมมีต่อบุคคลรักร่วมเพศเดียวกันให้มากขึ้น โดยเฉพาะความ เข้าใจเรื่องของการพัฒนาการของอัตลักษณ์ทางเพศแบบรักร่วมเพศเดียวกัน ซึ่งมักจะเริ่มจากการที่บุคคลมี ความชัดเจนภายในตัวเองผ่านการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของตน (Sexual orientation) ไปสู่ การยอมรับจากบุคคลอื่น ๆ ในสังคม ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน บุคคลรอบข้างที่ให้ความสำคัญ ผ่าน กระบวนการเปิดเผยตนเองต่อผู้อื่น (Coming out process) (Cass, 2005) ครอบครัวจึงนับว่าเป็น กลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อกระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักร่วมเพศเดียวกัน

งานวิจัยจำนวนหนึ่ง (Clarke, Ellis, Peel, & Riggs, 2010) ได้ระบุถึงการยอมรับของ ครอบครัวมีความสำคัญต่อบุคคลรักร่วมเพศเดียวกัน ทั้งในด้านการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศ และการมีสุขภาพ ภาวะ อย่างไรก็ตาม สำหรับการศึกษาที่ผ่านมาได้กล่าวถึงปฏิกริยาของครอบครัวต่อการเปิดเผยความ โน้มเอียงทางเพศแบบรักร่วมเพศเดียวกันไว้แตกต่างกัน โดยสมาชิกครอบครัว เช่น พ่อแม่ที่ไม่มีการ เตรียมพร้อมสำหรับการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักร่วมเพศเดียวกันของลูกมาก่อนมักแสดง ความโกรธหรือผิดหวัง หรือปฏิกริยาด้านลบต่อบุคคลรักร่วมเพศเดียวกัน บางครอบครัว พ่อแม่หรือ สมาชิกในครอบครัวมีการปฏิเสธบุคคลรักร่วมเพศเดียวกัน และปฏิบัติต่อกันด้วยความรุนแรง บังคับให้ บุคคลรักร่วมเพศเดียวกันออกจากบ้าน เป็นต้น Clarke และคณะ (2010) ระบุว่ากระบวนการเปิดเผยตนเองต่อ ครอบครัวและเพื่อนว่าตนไม่ใช่คนรักต่างเพศและได้รับการยอมรับจากบุคคลเหล่านั้นเป็น ประสบการณ์ที่สำคัญในการพัฒนาอัตลักษณ์ของบุคคลรักร่วมเพศเดียวกัน เนื่องจากการยอมรับนี้จะช่วย ให้บุคคลรักร่วมเพศเดียวกันหลอมรวมอัตลักษณ์ทางเพศของตนเข้ากับตัวเองและสังคมได้

Kuhar (2007) ได้ระบุถึงการยอมรับของครอบครัวมีความสำคัญต่อบุคคลรักร่วมเพศเดียวกัน ทั้ง ในด้านการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศ และการมีสุขภาพ ภาวะ อย่างไรก็ตาม ผลตอบกลับจากการเปิดเผย ตนเองมักจะเป็นไปในทางลบหรือไม่ได้รับการยอมรับมากกว่ายอมรับ ดังที่ Kuhar รายงานว่า ร้อยละ 67 ของบุคคลรักร่วมเพศเดียวกันทั้งชายและหญิง จะเผชิญกับผลตอบกลับทางลบเมื่อเปิดเผยตนเองต่อ แม่ ในจำนวนนี้ร้อยละ 12 พบว่าแม่ปฏิบัติกับตนเหมือนเป็นตัวประหลาด สำหรับผู้ที่เปิดเผยตนเอง ต่อพ่อจำนวนร้อยละ 66 ได้รับตอบกลับทางลบและความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับตนเป็นไปในทางที่แย่

ลง ในขณะที่หากบุคคลรักเพศเดียวกันได้รับการยอมรับจากครอบครัวมีแนวโน้มที่จะเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่า มีการสนับสนุนทางสังคมที่สูงกว่า และมีภาวะทางสุขภาพโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปกติเมื่อเทียบกับผู้ที่ไม่ได้รับการยอมรับ

ในการเปิดเผยตนเอง ทั้งบุคคลรักเพศเดียวกันและสมาชิกในครอบครัวเป็นกระบวนการที่เกิดกับบุคคลมากกว่าหนึ่งคนหรือหนึ่งกลุ่ม จึงพบว่าผู้ที่ต้องเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างช่วงการเปิดเผยตนเอง ต่างประสบกับความกดดัน การไม่ได้รับการยอมรับ โดยปัญหาที่สมาชิกครอบครัวมักประสบ ได้แก่ ปัญหาทางจิตใจอันเนื่องมาจาก ความเชื่อแบบเหมารวม (stereotype) ด้านลบต่อผู้ที่ไม่ใช่คนรักต่างเพศ (Heaven & Oxman, 1999) การรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวจึงมักเป็นความเครียด ความรู้สึกเป็นห่วง เป็นกังวลต่อการเปิดเผยตนเองของการรักเพศเดียวกัน มีการต่อสู้หรือปรับตัวในระหว่างที่ยังไม่สามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน เป็นต้น (Grafsky, 2014; Kuhar, 2007; Rodriguez, 2014) จะเห็นได้ว่า ผู้ที่ต้องเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างช่วงการเปิดเผยตนเอง มีทั้งบุคคลรักเพศเดียวกันและสมาชิกในครอบครัว หากแต่การศึกษาวิจัยที่มีได้มุ่งเน้นไปยังปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลรักเพศเดียวกันและสมาชิกในครอบครัว หากแต่การศึกษาวิจัยที่มีได้มุ่งเน้นไปยังปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลรักเพศเดียวกันมากกว่า หรือหากมีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัวก็จะเป็นในลักษณะ วิธีการสนับสนุนช่วยเหลือสมาชิกครอบครัวว่าควรทำอย่างไร งานวิจัยที่ศึกษาโดยตรงจากสมาชิกครอบครัวพบว่ายังมีอยู่ไม่แพร่หลายนัก ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะนิสิตสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาที่มีความสนใจทำงานกับกลุ่มบุคคลที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน โดยเฉพาะในกลุ่มชายรักชายและหญิงรักหญิง ประกอบกับในช่วงเวลาที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับการเปิดเผยสถานภาพของหญิงรักเพศเดียวกันในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นต่อครอบครัว จากงานวิจัยในอดีตทำให้พบว่าไม่เพียงแต่บุคคลรักเพศเดียวกันเท่านั้นที่ต้องผ่านความทุกข์ใจ ความวิตกกังวล ความเครียดจากความโน้มเอียงทางเพศที่ตนมี รวมถึงความอึดอัดใจที่ต้องปิดบังต่อบุคคลรอบข้างโดยเฉพาะสมาชิกในครอบครัว แต่ภายหลังการเปิดเผยสถานะทางเพศของตนต่อครอบครัว หรือครอบครัวรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของตนไม่ว่าด้วยวิธีใดในเวลาที่ยังไม่เหมาะสมหรือยังยอมรับไม่ได้ มักจะนำมาซึ่งความรู้สึกที่ไม่คาดหวัง เช่น ความโกรธ ความตกใจ ความทุกข์ใจ ความเครียด เป็นต้น โดยมักเป็นความรู้สึกที่เป็นไปในทางลบเสียส่วนมาก เป็นผลให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวตามมา ประกอบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคคลรักเพศเดียวกัน (Ryan, 2010)

การศึกษาวิจัยที่ผ่านมายังให้ข้อมูลว่า บุคคลรักเพศเดียวกันที่เปิดเผยตนเองกับครอบครัวแล้วแต่ไม่ได้รับการยอมรับมักจะถูกทำร้ายทั้งร่างกายและวาจาสมาชิกครอบครัว รวมถึงมีแนวโน้มในการฆ่าตัวตายมากกว่าคนที่ยังไม่ได้เปิดเผยตนเอง (DeAngelis, 2009) ดังนั้นถึงแม้ตัวบุคคลรักเพศ

เดียวกันจะสามารถยอมรับอัตลักษณ์ทางเพศของตนเองได้แล้ว แต่หากไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นในสังคม บุคคลรักเพศเดียวกันจะไม่สามารถข้ามผ่านพัฒนาการนี้ไปได้ หรือต้องประสบกับความยากลำบากในช่วงเวลาหนึ่งก่อนจะผ่านพ้นพัฒนาการนี้ไปได้ และมักได้รับผลกระทบทางใจที่แตกต่างกันไปจากการข้ามผ่านพัฒนาการนี้ (Machado, 2015) โดยเฉพาะครอบครัวนับเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญกลุ่มหนึ่งในกระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน แม้ว่าการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจะนำไปสู่การยอมรับอัตลักษณ์ทางเพศและช่วยให้บุคคลรักเพศเดียวกันหลอมรวมอัตลักษณ์ทางเพศของตนเองเข้ากับตัวเองและสังคมได้ (Cass, 1979; Gervacio, 2012) แต่ผลตอบกลับจากการเปิดเผยตนเองมักจะเป็นไปในทางลบหรือไม่ได้รับการไม่ยอมรับมากกว่ายอมรับ ดังนั้นการถูกปฏิเสธจากคนรอบข้าง (Negative reaction) ความวิตกกังวลจากการถูกตีตรา (Stigma) หรือถูกรังเกียจจากบุคคลในสังคม (Homophobia) เป็นต้น จึงเป็นอุปสรรคที่ขัดขวางการเปิดเผยตนเองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อไม่สามารถเปิดเผยตนเองได้ พัฒนาการทางเพศจึงไม่เป็นไปอย่างที่ควรเป็น ทำให้กระบวนการนี้จะเต็มไปด้วยความกดดันและความเครียดอย่างมาก (DeAngelis, 2009; Dew et al., 2005; พิมพีสิริอร ศิริทิณพงษ์, 2554; ภาควงศ์ เดชะอนันต์วงศ์, 2555)

ด้วยเหตุที่ช่องว่างขององค์ความรู้ในเรื่องนี้ที่มักจะเน้นที่ พัฒนาการของอัตลักษณ์ทางเพศ (Sexual identity) ที่ไม่ใช่แบบรักต่างเพศ การผสมผสานอัตลักษณ์ทางเพศของตนเองเข้ากับสังคมรักต่างเพศ เมื่อถึงเวลาอันสมควร ความเครียดของคนกลุ่มน้อย (Minority stress) ในมุมมองของคนรักเพศเดียวกัน ตัวอย่างเช่น ผลของกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาเพื่อยืนยันความเป็นตัวตนของชายรักชายต่อความรู้สึกด้อยค่าจากการรักเพศเดียวกันของชายรักชาย (รัตนกร รัตนชีวร, 2556) การยอมรับตนเองด้านความโน้มเอียงทางเพศของชายรักชาย: การวิจัยเชิงคุณภาพแบบทีมผู้วิจัยเห็นชอบร่วมกัน (ภาควงศ์ เดชะอนันต์วงศ์, 2555) ประสบการณ์การเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของชายรักชายต่อครอบครัว (เตโช ชัยวุฒิ, 2554) การสร้างตัวตนทางสังคมของกลุ่มหญิงรักหญิงในระดับอุดมศึกษา วิทยาลัย นักศึกษาหญิงรักหญิง วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยศิลปากร (กรกมล วรวงษ์, 2553) วัฒนธรรมทางเพศและชีวิตครอบครัวของกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน (บังอร เทพเทียน, 2551) กระบวนการเปิดเผยตนเองของบุคคลที่เป็นรักร่วมเพศ (อันธิกา แจกเกอสิน ไคลน์, 2548) เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมาโดยมากเป็นงานวิจัยที่สนใจเกี่ยวกับตัวตนของการเป็นคนรักเพศเดียวกัน และการอยู่ร่วมกับคนรักต่างเพศในสังคม อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงปัญหาว่า พฤติกรรมการรักเพศเดียวกันมิใช่ปัญหาหรือความผิดปกติจากตัวบุคคล หากแต่เป็นปัญหาที่เกิดจากความเชื่อ ค่านิยม เจตคติจากสังคมและวัฒนธรรมที่บุคคลรักเพศ

เดียวกันอาศัยอยู่ที่มีต่อการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศที่ไม่ใช่บรรทัดฐานของสังคม (พิมพ์สิริอร ศิริทิณพงษ์, 2554)

ครอบครัวจึงนับเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อกระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน และการที่สมาชิกในครอบครัวไม่สามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจึงได้สร้างปัญหาทางจิตใจแก่สมาชิกครอบครัวเช่นกัน เช่น ความรู้สึกอายหากสังคมได้รับรู้ ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับทัศนคติทางเพศที่ตนมี เป็นต้น อีกทั้ง การศึกษาวิจัยที่ผ่านมาโดยเฉพาะในสังคมไทย ยังขาดมุมมองของครอบครัว เช่น สมาชิกครอบครัวของบุคคลรักเพศเดียวกันต่อการเปิดเผยตนเองของพวกเขา รวมทั้งจากเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาประสบการณ์การมีส่วนร่วมของสมาชิกครอบครัวของบุคคลรักเพศเดียวกันว่า สมาชิกครอบครัวที่สามารถผ่านประสบการณ์หรือผ่านการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของคนในครอบครัวตนเองมาได้อย่างไร นอกจากนี้การศึกษาศิลปะจิตของบุคคลรักเพศเดียวกันโดยตรงนั้นยังมีผู้ให้ความสนใจศึกษาน้อยมากทั้งในประเทศและต่างประเทศ (Ryan, Russell, Huebner, Diaz, & Sanchez, 2010) ทั้งที่ครอบครัวนับเป็นปัจจัยที่สำคัญมากในกระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่บุคคลรักเพศเดียวกันต้องเผชิญ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาประสบการณ์ด้านจิตใจของสมาชิกครอบครัวที่มีส่วนร่วมในการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับศาสตร์ของจิตวิทยาการปรึกษา จะเป็นอีกหนทางหนึ่งในการช่วยลดปัญหาที่บุคคลรักเพศเดียวกันต้องประสบ รวมถึงลดปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวที่อาจเกิดขึ้นตามมา เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นของการทำความเข้าใจความรู้สึก ความคิดของสมาชิกครอบครัวที่มีต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน และสามารถนำสิ่งที่พบในงานวิจัยนี้ไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อไป ท้ายสุด สืบเนื่องจากข้อมูลของบุคคลรักทั้งสองเพศที่จำกัด เนื่องจากยังไม่พบว่ามียานวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาในกลุ่มบุคคลรักทั้งสองเพศเท่าไรนัก และถึงแม้กลุ่มบุคคลรักทั้งสองเพศ (Bisexual) จะมีพัฒนาการต่างๆ ด้านเพศใกล้เคียงกับกลุ่มบุคคลรักเพศเดียวกัน หากแต่บุคคลรักทั้งสองเพศมีความสนใจทางเพศต่อทั้งชายและหญิง ดังนั้น ช่วงเวลาที่คบหากับคูรักที่ต่างเพศจะไม่สามารถแยกแยะความโน้มเอียงทางเพศได้อย่างชัดเจน และทำให้สามารถหลบเลี่ยงอคติที่อาจเกิดต่อการรักเพศเดียวกันได้ด้วย (American Psychological Association, 2008)

การศึกษาวิจัยที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในเรื่องประสบการณ์และมุมมองของสมาชิกครอบครัวที่มีต่อครอบครัวที่มีต่อการเปิดเผยตนเองของบุคคลรักเพศเดียวกันในประเทศไทยยังมีน้อยมาก โดยเฉพาะประสบการณ์ด้านจิตใจอันหมายถึง ประสบการณ์ส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ ได้แก่ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อและการกระทำในลักษณะต่างๆ ของสมาชิกในครอบครัวที่เกิดขึ้นในระหว่างการเปิดเผยตนเอง ด้วยเหตุนี้การศึกษาจึงเน้นถึงการศึกษาประสบการณ์ด้านจิตใจ

ของสมาชิกครอบครัวที่เริ่มจากการไม่ยอมรับมาเป็นสามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวได้แล้ว โดยการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงพิจารณาศึกษาเพียงสมาชิกครอบครัวของชายรักชายหรือหญิงรักหญิงที่มีประสบการณ์ในการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของคนในครอบครัวเท่านั้น เพื่อที่จะได้นำความรู้ความเข้าใจดังกล่าวไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมสุขภาพจิตและสภาวะของทั้งสมาชิกครอบครัวและบุคคลรักเพศเดียวกันต่อไป

คำถามการวิจัย

ประสบการณ์ทางจิตใจของสมาชิกครอบครัวในการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันมีอะไรบ้าง และมีปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องบ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาประสบการณ์ด้านจิตใจของสมาชิกครอบครัวในการเปิดเผยตนเองของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

สมาชิกครอบครัวของบุคคลรักเพศเดียวกัน (Family member) หมายถึง บุคคลในครอบครัวของบุคคลรักเพศเดียวกันที่มีสายเลือดเดียวกันหรือมีความสำคัญต่อการอบรมเลี้ยงดูบุคคลรักเพศเดียวกัน โดยสามารถเป็นได้ทั้งเป็นพ่อแม่ พี่น้อง บุคคลร่วมสายเลือดที่ได้รับการระบุจากบุคคลรักเพศเดียวกันว่ามีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของบุคคลรักเพศเดียวกัน ในการวิจัยครั้งนี้ สมาชิกในครอบครัวของบุคคลรักเพศเดียวกัน เป็นพี่น้องร่วมสายเลือด หรือเป็นลูกพี่ลูกน้องซึ่งมีความเกี่ยวข้องเป็นเครือญาติกัน และได้รับการเลี้ยงดู ตลอดจนเติบโตมาด้วยกัน มีความผูกพันกันเหมือนเป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน

ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Homosexual orientation) หมายถึง ความโน้มเอียงหรือความสนใจทางเพศที่มีต่อบุคคลเพศเดียวกันกับตน โดยเป็นในลักษณะความชอบ ความดึงดูด ความเสน่หาต่อผู้ที่มีเพศเดียวกัน ซึ่งความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันในการวิจัยนี้ เป็นผู้ที่ระบุว่าตนเองมีความโน้มเอียงทางเพศแบบหญิงรักหญิง หรือชายรักชาย

การเปิดเผยตนเองของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบคนรักเพศเดียวกัน (Coming out) หมายถึง การเปิดเผยตนเองที่อยู่ภายใต้กระบวนการการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันต่อผู้อื่นตามขั้นของกระบวนการ ซึ่งเป็นได้ทั้งการบอกกล่าว การแสดงออกด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งต่อบุคคลอื่น ด้วยความต้องการที่มีเพื่อให้ผู้อื่นรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศที่ตนมี

ประสบการณ์ด้านจิตใจ (Psychological experience) หมายถึง ประสบการณ์ส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ ได้แก่ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อและการกระทำในลักษณะต่างๆ ของสมาชิกในครอบครัวที่เกิดขึ้นในระหว่างการเปิดเผยตนเองด้านความโน้มเอียงทางเพศของบุคคลรักเพศเดียวกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้ทำการศึกษาประสบการณ์ด้านจิตใจของสมาชิกในครอบครัวของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและมีส่วนร่วมในการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันกระทั่งสามารถยอมรับสมาชิกครอบครัวในฐานะที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกันได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบและเข้าใจประสบการณ์ที่เกิดขึ้นของสมาชิกครอบครัวในการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบคนรักเพศเดียวกัน รวมถึงทำความเข้าใจปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการปรับตัวต่อความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของบุคคลรักเพศเดียวกัน และจากประสบการณ์ที่ได้รับจะมีส่วนช่วยในการจัดโปรแกรมการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่เหมาะสมแก่สมาชิกครอบครัวที่กำลังเผชิญกับปัญหาดังกล่าวเพื่อเป็นการช่วยเหลือต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ด้านจิตใจของสมาชิกครอบครัวในการเปิดเผยตนเองของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

การศึกษาประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันในระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมา ได้แบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ตามแต่ที่ผู้วิจัยแต่ละคนให้ความสนใจ ตั้งแต่สาเหตุความเป็นมา ปัญหาแต่ละด้านในการใช้ชีวิตในสังคมรักต่างเพศ (Heterosexual) กระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศ สิทธิต่างๆ ที่ควรได้รับทางสังคม การแต่งงาน การมีครอบครัวและมีบุตรของบุคคลรักเพศเดียวกัน เป็นต้น (Perrin et al., 2004) การวิจัยในระยะต่อมาได้ให้ความสำคัญและศึกษาเฉพาะกลุ่มมากขึ้น เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มคนที่มีความเฉพาะ (Kerr, Ding, & Thompson, 2013) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบุคคลรักข้ามเพศ เพราะมีความเกี่ยวข้องกับกายภาพ (เพศสภาพ) โดยตรงและยังเกี่ยวข้องกับ Gender identity disorder (GID) หรือ Gender Dysphoria (ปรับเปลี่ยนใน DSM V draft) หมายถึง บุคคลที่รับรู้และเป็นทุกข์กับความไม่สอดคล้องระหว่างเพศ (Gender) และการแสดงออกทางเพศของตน (Expressed gender) (Kularski, 2011) ที่ระบุอยู่ใน DSM จึงเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงที่มีความเข้าใจและดูแลได้ทั้งกายและใจ (D. B. Hill, Menvielle, Sica, & Johnson, 2010; Mizock, n.d.)

1.1. นิยามและขอบเขต

เมื่อกล่าวถึงการรักเพศเดียวกัน (Homosexual) มักจะต้องกล่าวถึงความสนใจทางเพศ (Sexual attraction) โดยที่ความสนใจทางเพศของแต่ละบุคคลที่เป็นได้ทั้งการสนใจทางเพศต่อบุคคลที่มีเพศต่างกับตน เพศเดียวกับตน หรือต่อบุคคลเพศใดก็ได้ ความสนใจทางเพศนี้มีผลต่อความโน้มเอียงทางเพศ (Sexual orientation) ของบุคคลว่าจะไปในทิศทางใด อาทิเช่น ผู้ที่มีความสนใจทางเพศต่อบุคคลเพศเดียวกันตนจะมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Homosexual orientation) หรือผู้ที่มีความสนใจทางเพศต่อบุคคลต่างเพศจะมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักต่างเพศ (Heterosexual orientation) หรือผู้ที่มีความสนใจทางเพศต่อบุคคลเพศใดก็ได้จะมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักทั้งสองเพศ (Bisexual orientation) เป็นต้น (American Psychological Association, 2011; Oxford Dictionaries, 2015; Storms, 1980) (แผนภูมิภาพที่ 1)

ความรักใคร่แบบเพศเดียวกัน (Hetero-eroticism)	HIGH	รักเพศเดียวกัน (HOMOSEXUALS)	รักทั้งสองเพศ (BISEXUALS)
	LOW	ไม่ฝักใฝ่เพศ (ASEXUAL)	รักต่างเพศ (HETEROSEXUALS)
		LOW	HIGH

ความรักใคร่แบบต่างเพศ (Hetero-eroticism)

ภาพที่ 1 โมเดล 2 มิติที่จำแนกหมวดหมู่ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักใคร่ (Storms, 1980)

อย่างไรก็ตาม ความโน้มเอียงทางเพศที่ไม่ใช่แบบรักต่างเพศจะยังไม่สามารถหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวกับบุคคลจนเกิดเป็นอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลผู้นั้นได้ จนกว่าบุคคลนั้นจะสามารถผ่านกระบวนการเปิดเผยตนเอง (Coming out process) ได้เสียก่อน ซึ่งจะได้กล่าวอย่างละเอียดต่อไป ภายหลัง สิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการเปิดเผยตนเองนี้จะช่วยให้บุคคลเกิดการตระหนักและยอมรับความโน้มเอียงทางเพศที่ตนมีอยู่จนรวมเป็นหนึ่งเดียวกับตนได้ และเกิดเป็นอัตลักษณ์ทางเพศ (Sexual identity) ของตนตามมา อัตลักษณ์ในความหมายของบ็อง ออร์ เทพเทียน (2551) หมายถึง “ลักษณะเฉพาะชุดหนึ่งของบุคคลซึ่งแสดงออกต่อผู้อื่น เพื่อบ่งชี้ว่า ‘ฉันคือใคร’ ‘ฉันแตกต่างจากคนอื่นอย่างไร’ และ ‘ฉันคือใครในสายตาคนอื่น’”

ดังนั้นอัตลักษณ์ทางเพศ (Sexual identity) ในงานวิจัยนี้จึงหมายถึง ความสนใจหรือความโน้มเอียงทางเพศที่เป็นลักษณะของตนเองที่บ่งชี้ให้เห็นได้ถึงลักษณะความสนใจหรือความโน้มเอียงทางเพศที่บ่งบอกความเป็นตน

นอกจากนี้ อัตลักษณ์ทางเพศ (Sexual identity) ยังเป็นพัฒนาการที่สำคัญมากของมนุษย์ พัฒนาการหนึ่ง เพราะมีความเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ด้านอารมณ์ ประสบการณ์ทางกายทั้งด้านบวกและลบ และเป็นพัฒนาการที่มีความซับซ้อนอย่างมาก เพราะถึงแม้ว่าเราจะมีใจอย่างดีในพัฒนาการทางชีวภาพและกายภาพที่เกี่ยวกับการให้กำเนิดและระบบสืบพันธุ์ (Reproductive and sexual function) แต่เนื่องจากยังไม่มีความรู้ที่ตีพอกเกี่ยวกับวัฒนธรรม จิตวิทยาและกระบวนการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ทางเพศ ดังนั้นความซับซ้อนในความคิดรวบยอดของอัตลักษณ์ทางเพศจึงต้องหมายรวมถึงปัจจัยทางชีวภาพ บทบาททางเพศ ผลกระทบจากสังคมวัฒนธรรม พัฒนาการ

ทางเพศ เป็นต้นซึ่งแนวความคิดหลักของอัตลักษณ์ทางเพศที่ศึกษาในปัจจุบันมักมุ่งเน้นไปที่ความโน้มเอียงทางเพศ (Edwards & Brooks, 1999)

ทั้งนี้สามารถสรุปความหมายโดยสังเขปของความโน้มเอียงทางเพศ (Sexual orientation) ว่าหมายถึง ทิศทางหรือลักษณะความชอบ ความพึงพอใจแบบคู่รักที่มีต่อบุคคลอื่นตามเพศที่ตนสนใจ เช่น ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Homosexual orientation) ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักต่างเพศ (Heterosexual orientation) เป็นต้น

1.2. ผลกระทบจากการเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอการทบทวนวรรณกรรมในเรื่องผลกระทบด้านต่างๆ ที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันประสบ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.1. ปัญหาของการไม่สามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของตนเอง

คือ ปัญหาที่เกิดจากการที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเริ่มตระหนักและสงสัยเกี่ยวกับความสนใจทางเพศของตนที่ไม่ใช่แบบรักต่างเพศ แต่ในขณะที่เดียวกันก็ยังไม่สามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของตนเองได้ การยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบเพศเดียวกันจนเกิดเป็นอัตลักษณ์ทางเพศแบบรักเพศเดียวกันได้ มีความสำคัญมากเนื่องจากผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจำเป็นต้องยอมรับตนเองได้เสียก่อนจึงสามารถเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตนต่อผู้อื่นได้ หรือกล่าวได้ว่า การไม่สามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของตนได้จะทำให้ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันไม่สามารถผ่านไปยังการเปิดเผยตนเองต่อผู้อื่นซึ่งเป็นขั้นถัดไปได้ โดยการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของตนต่อผู้อื่นได้มากจะเห็นคุณค่าในตนเองมากกว่าผู้ที่เปิดเผยได้น้อยหรือไม่เปิดเผยเลย (Henry, 2013; Legate, Ryan, & Weinstein, 2012) ดังนั้นการไม่สามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของตนจึงส่งผลกระทบถึงการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-esteem) สาเหตุหนึ่งมาจากการไม่สามารถยอมรับตนตามความเป็นจริง (ภาคภูมิ เดชะอนันต์วงศ์, 2555) กล่าวคือ ไม่สามารถยอมรับได้ว่าความสนใจทางเพศแบบเพศเดียวกันของตนไม่ตรงกันกับเพศสภาพ (Gender) ที่ตนมี

Bilodeau and Renn (2005) ได้สังเคราะห์กระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของ Cass (1979, 1984) Fassinger (1991) Savin-Williams (1988, 1990) และ Trolden (1979, 1988) ว่ามีความคล้ายคลึงกัน นั่นคือ ในช่วงต้นของกระบวนการ ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจะปิดกั้นการรับรู้ความรู้สึกรักเพศเดียวกันของตน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางอารมณ์โดยรวมต่อตัวเอง Henry (2013) ยังพบว่าด้านอารมณ์ซึมเศร้าของผู้ที่ไม่สามารถก้าวผ่านกระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตนได้อยู่ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่สามารถ

เปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตนต่อผู้อื่นได้เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ Yadavaia และ Hayes (2012) ที่พบว่าผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่ผ่านการบำบัดด้วยการยอมรับและความมุ่งมั่น (Acceptance and commitment therapy หรือ ACT) เกี่ยวกับการตีตราตนเอง (Self-stigma) ด้านความโน้มเอียงทางเพศส่งผลให้คลายความเชื่อทางลบที่มีต่อการรักเพศเดียวกัน อันเป็นผลให้ความซึมเศร้า ความเครียดที่ลดลง

1.2.2. ปัญหาการไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นในสังคม คือ การที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันไม่ได้รับการยอมรับในความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่ตนมีจากบุคคลในสังคม อันเนื่องมาจากเหตุผลที่มีความแตกต่างกันไปตามที่แต่ละบุคคลประสบ การไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นในสังคมนับเป็นปัญหาอีกประการหนึ่งในพัฒนาทางเพศและเกิดขึ้นกับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันทุกคนอย่างภายหลังการตระหนักและยอมรับในความโน้มเอียงทางเพศของตนแล้ว ทั้งนี้การไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นในสังคม ไม่ได้หมายถึงเพียงแค่บุคคลในครอบครัวเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงเพื่อน เพื่อนร่วมงาน บุคคลทั่วไปที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันให้ความสำคัญหรือมีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน เพราะพฤติกรรมความรักเพศเดียวกันไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานความเชื่อ ค่านิยมของสังคมบุคคลรักต่างเพศที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ของสังคม ดังนั้นการดำเนินชีวิตของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่อยู่บนอคติของผู้อื่น จึงส่งผลต่อปัญหาสุขภาพจิตของบุคคลรักเพศเดียวกันหรือที่เรียกกันว่า “ความเครียดของคนกลุ่มน้อย (Minority stress)” (Meyer, 2003) กล่าวคือเป็นความเครียดเฉพาะกลุ่มของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่เกิดจากบริบทสังคมและส่งผลต่อสุขภาพจิต เช่น ประสบการณ์ของเหตุการณ์ที่เต็มไปด้วยอคติ ความคาดหวังต่อการปฏิเสธ ปิดบังและหลบซ่อน ความรู้สึกทางลบภายในตัวเองต่อการเป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน (พิมพ์สิริอร ศิริทิณพงษ์, 2554)

การศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเองต่อบุคคลอื่นในสังคมส่วนมากจะมุ่งเน้นไปยังสังคมแวดล้อมหลักของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันนั้นๆ เช่น สถานศึกษา (โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย) สังคมครอบครัว เป็นต้น โดยเฉพาะสังคมครอบครัว เนื่องจากเป็นสังคมที่มีความใกล้ชิดผูกพันกับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันนับตั้งแต่เกิด และส่งผลกระทบต่อ การเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันมากที่สุด (Ryan, 2009) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ยิ่งสังคมใดที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันผูกพันใกล้ชิดมาก ยิ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางเพศมากเท่านั้นตัวอย่างงานวิจัยที่กล่าวถึงเช่น

Bıçmen และคณะ (2013) ที่ศึกษากับบุคคลรักเพศเดียวกัน (LGBT) ด้วยวิธีวิจัยแบบคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยจำนวนทั้งหมด 30 คน พบว่าผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรัก

เพศเดียวกันบอกกล่าวถึงความยากลำบากในการใช้ชีวิตในเมืองที่ตนอาศัยหรือในสถานที่ย้ายถิ่นฐานไป โดยสิ่งที่ผู้ร่วมวิจัยเผชิญ ได้แก่ ถูกทำร้ายร่างกาย ถูกคุกคามทางวาจา ไม่ได้รับการยอมรับและไม่สามารถมีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางสังคมของถิ่นที่ตนอาศัยอยู่

งานวิจัยของ Domínguez-Fuentes และคณะ (2012) ศึกษาเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมและความพึงพอใจในชีวิตกับกลุ่มชายรักชายในประเทศสเปนจำนวน 220 คน พบว่าการสนับสนุนทางอารมณ์จากครอบครัว (Emotional support) และความพึงพอใจในการสนับสนุนลักษณะนี้สัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่การสนับสนุนทางอารมณ์จากเพื่อนและความพึงพอใจในการสนับสนุนลักษณะนี้สัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อย่างไรก็ตาม เจตคติที่บุคคลรอบตัวมีต่อผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่แตกต่างกันในแต่ละสังคม เป็นผลมาจากการหล่อหลอมของสังคมนั้นๆ จากวัฒนธรรม ค่านิยม ศาสนา กระทั่งเกิดเป็นเจตคติที่มีต่อผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน โดยเฉพาะความเชื่อทางศาสนานับเป็นปัจจัยที่สำคัญมากต่อเจตคติ โดยหากบุคคลใดมีความเชื่อทางศาสนามีความเข้มแข็งมากจะยังมีผลกระทบต่อเจตคติ (Adamczyk & Pitt, 2009) และยิ่งบุคคลใดที่มีความอนุรักษนิยม (conservative) มากยิ่งมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Heaven & Oxman, 1999) ดังเช่นตัวอย่างงานวิจัยของ Furnham และ Saito (2009) ที่พบว่าคนญี่ปุ่นมีเจตคติเปิดรับการเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันน้อยกว่าคนอังกฤษและเชื่อว่าการรักเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่รักษาให้หายได้

1.2.3. ผลกระทบต่อบุคคลด้านสุขภาพและสุขภาพ ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันนับเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความเสี่ยงด้านปัญหาสุขภาพสูงทั้งทางตรงและทางอ้อม ปัญหาสุขภาพทางตรงที่มีน่าเป็นห่วงอย่างมาก กระทั่งมีศาสตร์หลายแขนงให้ความสนใจศึกษาเพื่อป้องกันอันตราย ได้แก่ การติดเชื้อและการแพร่กระจายของเชื้อ HIV/AIDS ในกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน (Ryan, Huebner, Diaz, & Sanchez, 2009) ปัญหาเกี่ยวกับ HIV/AIDS ไม่จำกัดเพียงแค่กลุ่มผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ประเทศในทวีปเอเชียหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทยก็พบปัญหาในลักษณะเดียวกัน หน่วยงานทั้งรัฐและเอกชนที่ตระหนักถึงปัญหาการติดเชื้อ HIV/AIDS ทั้งนี้เพราะจากสถิติการติดเชื้อ HIV พบว่า กลุ่มชายรักชายเป็นกลุ่มที่มีการติดเชื้อ HIV และแพร่กระจายเชื้อสูงที่สุดในประเทศ นอกจากนี้ผู้ป่วยที่ติดเชื้อในประเทศไทยยังคงเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยในปี 2556 พบผู้ติดเชื้อสะสม 163,000 คน ยังมีชีวิตอยู่ 64,000 คนและมีผู้ติดเชื้อรายใหม่ 2,300 คน โดยที่ร้อยละ 61.2 ของผู้ติดเชื้อรายใหม่อยู่ในกลุ่มชายรักชาย นอกจากนี้ในประเทศไทยแล้ว ในการสำรวจสถิติประชากรในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อปี 2001 (อ้างถึงใน

Zhang, 2005) พบว่ามีประชากรทั้งชายและหญิงอายุตั้งแต่ 14 ปีขึ้นไปจำนวน 27 ล้านคนที่เป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันหรือบุคคลรักทั้งสองเพศทั้งหญิงและชาย ในจำนวนนี้มีชายรักชายจำนวน 17.8 ล้านคนและมี 8 ล้านคนที่อยู่ในกลุ่มผู้รับเชื้อ HIV

สาเหตุหนึ่งของปัญหาเกี่ยวกับการติดเชื้อ HIV ในผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันสัมพันธ์กับการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตน โดยผู้ที่เปิดเผยตนเองกับผู้อื่นได้ จะมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV อันเกิดจากพฤติกรรมทางเพศน้อยกว่าผู้ที่ไม่สามารถเปิดเผยตนเองได้ (White & Stephenson, 2014) อย่างไรก็ตามความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ไม่ได้หมายความว่าสามารถเปิดเผยตนเองได้หรือไม่ แต่ยังสัมพันธ์กับปฏิกิริยาที่ได้รับกลับมาอีกด้วย เห็นได้จากภาพที่แสดงถึงอัตราการความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV อันเนื่องมาจากปฏิกิริยาทางลบที่แตกต่างกันของครอบครัวเมื่อการเปิดเผยตนเองของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Ryan, 2009) จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่ถูกปฏิเสธการเปิดเผยในระดับสูงจะมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV มากกว่าผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่ถูกปฏิเสธการเปิดเผยในระดับต่ำถึง 3.5 เท่า และเป็นที่น่าสังเกตว่า ไม่ว่าผลตอบกลับทางลบในระดับใดก็ตามที่เกิดขึ้นจากการเปิดเผยตนเอง ล้วนแต่นำมาซึ่งความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ทั้งสิ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่ต้องปิดบังหรือถูกปฏิเสธ อุปสรรคบางประการที่ยังคงปิดกั้นจึงทำให้การช่วยเหลือไม่สามารถเข้าถึงคนกลุ่มนี้ได้เท่าที่ควร ด้วยเพราะมีอุปสรรคด้านตัวบุคคล โครงสร้างวัฒนธรรม

สำหรับวิธีการช่วยเหลือ สนับสนุน ป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ตามที่ได้ทราบกันแล้วว่า ความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นทั้งทางกายและใจต่อความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ไม่ได้เกิดจากความผิดปกติทางจิต หากแต่ความเจ็บป่วยที่เกิดจากความเครียดในทุกๆ วันของการอยู่ในสังคม ซึ่งเป็นวิกฤตหนึ่งในขั้นพัฒนาการของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Davis, Saltzburg, & Locke, 2009) ดังนั้นจึงไม่มีหนทางเพื่อรักษา หากแต่สาเหตุของการไม่ได้รับการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจากบุคคลในสังคม คือ การรักเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ขัดต่อความเชื่อ ค่านิยมในสังคมหรือของบุคคล ศาสนาหรือบรรทัดฐานเดิมที่เคยมีมา ฉะนั้นการศึกษาวิจัยในอดีตถึงแม้จะมุ่งเน้นทำความเข้าใจปัญหาต่างๆ ที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันประสบ แต่ก็ยังไม่เพียงพอ กระทั่งมีผู้วิจัยเริ่มให้ความสนใจในสุขภาวะของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันมากขึ้น เช่น

งานวิจัยของ Zea และคณะ (1999) ที่ทำการศึกษาสุขภาวะทางจิตที่ดี (Psychological well-being) ในผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันทั้งชายและหญิงชาวลาตินจำนวน 106 คนระบุว่า สุขภาพจิตทางบวก (Positive mental health status) ของผู้ที่มีความโน้มเอียงทาง

เพศแบบรักเพศเดียวกันชาวลาตินทั้งชายและหญิงสัมพันธ์กับการเผชิญปัญหาเชิงรุก (Active coping) การสนับสนุนทางสังคมและอัตลักษณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับความซึมเศร้าต่ำกับระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูง และทั้ง 2 ปัจจัยนี้ยังสัมพันธ์กับการเผชิญปัญหาเชิงรุก (Active coping) และการสนับสนุนทางสังคมในระดับสูง

งานวิจัยของ Dew และคณะ (2005) พบว่าชายรักชายวัยผู้ใหญ่จำนวน 217 คนประสบกับปัญหาการถูกตีตราทางสังคม (Social stigma) ข้อความทางลบที่เกิดจากสังคมในตน (internalize negative societal messages) ที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ทางเพศและความยากลำบากในประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันต่อผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับพ่อแม่ ซึ่งคาดว่าจะมีผลในทางพยาธิสภาพ (Pathology) หากแต่ผู้วิจัยยังไม่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างปัจจัย

งานวิจัยของ Johnson (2005) ที่ศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ระบุตนเองว่าเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันหรือรักทั้งสองเพศ จำนวน 76 คนอายุระหว่าง 18-22 ปี เกี่ยวกับความเครียดในคนกลุ่มน้อยทางเพศ (Sexual minority) ซึ่งนับเป็นลักษณะความเครียดเฉพาะกลุ่มและพบในทุกคนการศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมของนักศึกษาเองที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความเครียดนี้ ซึ่งนับเป็นผลที่อันตรายต่อสุขภาพจิตและอาจนำไปสู่ความผิดปกติทางจิตและการฆ่าตัวตายปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์นี้ได้แก่ สิ่งที่นักศึกษาต้องอดทนเผชิญตลอดระยะเวลา 4 ปี ระหว่างการเป็นนักศึกษา

1.2.4. ผลกระทบต่อการฆ่าตัวตาย อีกประเด็นปัญหาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศซึ่งนับว่าเป็นปัญหาที่ใหญ่และสำคัญมากที่สุดปัญหาหนึ่ง ได้แก่ การคิดและพยายามฆ่าตัวตาย ทั้งในลักษณะที่ลงมือกระทำแล้วหรือยังอยู่ในกระบวนการคิด D'Augelli, Hershberger และ Pilkington (2001) พบจากการวิจัยว่า ความพยายามในการฆ่าตัวตายเกิดขึ้นทั้งก่อนและหลังการได้บอกความจริงกับพ่อแม่ โดยความพยายามฆ่าตัวตายมากถึงร้อยละ 54 เกิดขึ้นก่อนที่พ่อแม่จะรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของตน อีกร้อยละ 26 เกิดขึ้นในระหว่างปีเดียวกันกับที่ได้เปิดเผยตนเองกับพ่อแม่ และอีกร้อยละ 20 เกิดขึ้นภายในหนึ่งปีหลังจากได้เปิดเผยตนเองกับพ่อแม่ โดยที่ร้อยละ 38 ของการพยายามฆ่าตัวตายครั้งแรกในผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเกี่ยวข้องกับความโน้มเอียงทางเพศของตน แล้วยังมีการรายงานอีกว่าร้อยละ 48 ของการพยายามฆ่าตัวตายในอดีตเป็นสาเหตุมาจากการถูกปฏิเสธจากพ่อที่มีต่อความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 28 ที่ไม่มีความพยายามฆ่าตัวตาย นอกจากนี้ Ryan (2009) ยังพบว่า การเปิดเผยตนเองที่ถูกปฏิเสธจากครอบครัวส่งผลต่อความเสี่ยงที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจะฆ่าตัวตาย โดยการปฏิเสธในระดับสูงจะเสี่ยงมากกว่าการปฏิเสธในระดับต่ำถึง

เกือบ 9 เท่า ทั้งนี้ช่วงเวลาของการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ยังนับเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยพบว่าผู้ที่เปิดเผยตนเองได้เร็วจะมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองที่เพิ่มขึ้นและระดับความซึมเศร้าที่ลดลง (Henry, 2013) ซึ่งน่าจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยลดอัตราเสี่ยงในการฆ่าตัวตายของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันได้

1.3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันและครอบครัว เพื่อน คนรอบข้าง

ในการสืบค้นข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับครอบครัวผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ทำให้ผู้วิจัยพบว่ามีองค์กรอิสระองค์กรหนึ่งที่เล็งเห็นถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากตัวตนของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันว่า ไม่ได้สร้างผลกระทบเพียงแค่ตัวเองเท่านั้น แต่ยังกระทบถึงครอบครัว เพื่อนๆ และผู้ที่อยู่รอบตัวของบุคคลนั้นด้วย องค์กรนี้จึงได้รับการจัดตั้งขึ้นภายใต้ชื่อว่า Parents, Families and Friends of Lesbians and Gays หรือ PFLAG ที่เมืองนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี 1972 โดย Jeanne Manford วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนแก่ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน เช่น พ่อแม่ เพื่อน บุคคลในครอบครัว หรือผู้ที่มีข้อสงสัย/คำถาม/ลังเลต่อผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน เพื่อให้เป็นอีกพื้นที่หนึ่งของผู้ที่ยังไม่สามารถปรับตัวได้ภายหลังการเปิดเผยตนเองจากบุคคลสำคัญของตน โดยคำนึงถึงความสำคัญของการช่วยเหลือ สนับสนุนทางใจ ด้วยวิธีการที่หลากหลายแก่พวกเขา ความเคลื่อนไหวหลักของ PFLAG ได้แก่ การให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลรอบข้างผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน การให้การสนับสนุนช่วยเหลือทางใจแก่พ่อแม่หรือเพื่อนภายหลังการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อรณรงค์ให้บุคคลในสังคมเกิดการยอมรับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันมากขึ้น เป็นต้น

นอกจากองค์กร PFLAG แล้ว ยังพบว่ามีผู้ที่สนใจและให้ความสำคัญในด้านครอบครัวผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันอย่างมากและหนึ่งในผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดคนหนึ่งคือ Caitlin Ryan เนื่องจากได้ทำการวิจัยเพื่อสนับสนุนครอบครัวผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน โดยมองเห็นถึงประโยชน์ในการช่วยเหลือทั้งครอบครัวและผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่ประสบกับปัญหาระหว่างการเปิดเผยตนเอง เนื่องจากพบว่าการยอมรับจากครอบครัวเป็นตัวทำนายการเห็นคุณค่าในตนเอง การสนับสนุนทางสังคม และสุขภาพของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันในครอบครัวได้เป็นอย่างดี (Ryan et al., 2010) และจัดตั้งโครงการภายใต้ชื่อว่า “The Family Acceptance Project” หรือ FAP ขึ้นซึ่งเป็น“แหล่งรวมการ

วิจัย การกระตุ้น (Intervention) และริเริ่มการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับและปฏิเสธของครอบครัวและกระทบต่อสุขภาพ (Health) สุขภาพจิต (Mental health) และสุขภาวะ (Well-being) ของเยาวชน LGBT ผลที่ได้จากการศึกษาจะย้อนกลับมาช่วยสนับสนุนครอบครัว ปรับปรุงสุขภาพกายและจิต สร้างครอบครัวให้แข็งแรงและช่วยให้ LGBT สามารถอยู่กับครอบครัวได้ต่อไป รวมถึงจัดอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพของบริการและการดูแลให้เยาวชนได้รับในวงกว้าง” (<http://familyproject.sfsu.edu>)

อย่างไรก็ตาม การจะให้ครอบครัวสามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันได้ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นได้ง่ายสำหรับสมาชิกครอบครัวทุกคน ดังนั้นงานของ FAP คือ การช่วยให้ครอบครัวผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันได้เข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องของการรักเพศเดียวกัน รวมถึงให้เห็นถึงผลร้ายที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการกระทำต่างๆ ที่มีต่อผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันอย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และสิ่งที่ FAP จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อในการให้ข้อมูล เช่น สื่อการสอนครอบครัวในรูปแบบหนังสือ (Family education booklets) สื่อการสอนครอบครัวในรูปแบบวีดิทัศน์ (Family education videos) การประเมินและการอบรม (Assessment and training)

2. การเปิดเผยตัวเอง (Coming out)

2.1. นิยามและขอบเขต

การเปิดเผยตนเองหรือการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน จัดเป็นกระบวนการหนึ่งในพัฒนาการของบุคคลที่ไม่ใช่บุคคลรักต่างเพศ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นลำดับขั้น โดย APA (2011) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นกระบวนการที่บุคคลได้ตระหนักและยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของตน และนำไปสู่กระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตนต่อผู้อื่น โดยมีผู้สนใจศึกษาและพบกระบวนการที่มีความใกล้เคียงกัน เช่น กระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบเพศเดียวกันตามการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศ 6 ชั้น (Sexual identity formation หรือ SIF) ของ Cass (1979) กระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบเพศเดียวกันตามลักษณะความสัมพันธ์ในรูปแบบความรักใคร่ (Romantic attachments) ของ Coleman (1982) และกระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันตามลักษณะอัตลักษณ์ทางเพศ (Sexual identities) โดยการรับรู้ของตนเอง (Perceptions of self) ของ Troiden (1989)

อรุณี ศุทธิชัยนิมิต (2551) ได้สังเคราะห์กระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันไว้ว่าเป็น การที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจะเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของตนกับผู้อื่นได้ จำเป็นต้องเกิดการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศ

แบบรักเพศเดียวกันของตนเสียก่อน เช่นเดียวกับกับงานวิจัยของภาคภูมิ เดชะอนันต์วงศ์ (2555) ที่ว่าการที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันได้สำรวจทำความเข้าใจตนเองกระทั่งยอมรับความจริงเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางเพศของตนที่ขัดแย้งกับค่านิยมได้แล้วจะนำไปสู่การเปิดเผยตนเองสู่ผู้อื่นต่อไป ทั้งนี้ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันมีความต้องการจะเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตนต่อบุคคลรอบตัวและคาดหวังถึงการยอมรับ ความเข้าใจจากบุคคลอื่น หากแต่ในความเป็นจริงที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่แล้ว ปฏิบัติการที่กลับมาจะเป็นไปในทางลบหรือไม่สนับสนุนกับอัตลักษณ์ทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่รับรู้จากการเปิดเผย ซึ่งในแต่ละบุคคลจะพบปฏิบัติกรที่มีต่อการเปิดเผยตนเองในลักษณะที่แตกต่างกัน 3 ลักษณะ ได้แก่ แบบยอมรับ แบบลังเล และแบบปฏิเสธ (Perrin, Cohen, Gold, Ryan, Savin-Williams, & Schorzman, 2004) ซึ่งจะได้กล่าวถึงโดยละเอียดในภายหลัง

ดังนั้นในงานวิจัยนี้ กระบวนการการเปิดเผยตนเอง (Coming out process) หมายถึง กระบวนการที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันได้เปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตนต่อผู้อื่น ภายหลังจากที่ตนเองสามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่ตนมีได้แล้ว

2.2. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้รวบรวมผู้ที่กล่าวถึงกระบวนการการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศได้ดังนี้

2.2.1. รูปแบบกระบวนการการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันตาม การสร้างอัตลักษณ์ทางเพศ (Sexual identity formation หรือ SIF) 6 ชั้นของ Vivienne Cass (1979)

ขั้นที่ 1 *ความสับสนทางอัตลักษณ์ (Identity confusion)* เป็นขั้นที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเริ่มตระหนักถึงความรู้สึกและพฤติกรรมรักเพศเดียวกันที่ตนมี ทำให้เกิดความสับสนและรู้สึกว่าตนมีความผิดแปลกด้านความสนใจทางเพศ และความสับสนเหล่านี้นำมาซึ่งความอาย ความกังวล การปฏิเสธความจริง เป็นต้น บุคคลที่อยู่ในขั้นนี้มักจะปกปิดสถานภาพของตนต่อบุคคลอื่น

ขั้นที่ 2 *การเปรียบเทียบทางอัตลักษณ์ (Identity comparison)* ในขั้นนี้ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันยังมีความสับสนกันความโน้มเอียงทางเพศของตนเอง เนื่องจากพบความแตกต่างด้านความสนใจทางเพศของตนกับคนอื่น ดังนั้นการแสดงออกอาจทำโดยการตีตัวออกห่างบุคคลในครอบครัว เพื่อนหรือสังคมคนรักต่างเพศ ในขณะเดียวกันผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจะยังไม่สามารถรวมกลุ่มกับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันด้วยกันได้ พฤติกรรมที่พบในขั้นนี้จะเป็นลักษณะการหลอกตัวเอง เช่น มองว่าการรักเพศเดียวกันเป็นเพียง

พฤติกรรมชั่วคราว หรือพฤติกรรมรักเพศเดียวกันของตนไม่เป็นบุคคลอื่น หรือปรับพฤติกรรมตัวเอง ให้เป็นพฤติกรรมรักต่างเพศ

ขั้นที่ 3 *ความอดทนต่ออัตลักษณ์ (Identity tolerance)* สำหรับขั้นนี้ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันสามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศเดียวกันของตนได้มากขึ้น แต่ยังไม่สามารถที่จะยอมรับได้ทั้งหมดว่าตนเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน เพียงแต่รับรู้ ว่าความรู้สึกและพฤติกรรมทางเพศที่ตนมี ไม่ใช่ความรู้สึกหรือพฤติกรรมของบุคคลรักต่างเพศ จากนั้นจึงเริ่มมีการติดต่อกับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันอื่นๆ มากขึ้น

ขั้นที่ 4 *การยอมรับในอัตลักษณ์ (Identity acceptance)* จากการที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันได้ติดต่อกับบุคคลรักเพศเดียวกันอื่นๆ มากขึ้น ทำให้มีมุมมองหรือเจตคติต่อความโน้มเอียงทางเพศของตนในทางที่ดีขึ้น กระทั่งสามารถยอมรับอัตลักษณ์ทางเพศของตนได้อย่างไรก็ตามผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันในขั้นนี้ยังคงไม่เปิดเผยตนเองต่อผู้อื่นในวงกว้าง จะเปิดเผยเพียงกับเพื่อนหรือครอบครัวที่ตนวางใจและมีความสำคัญกับตนมากเท่านั้น

ขั้นที่ 5 *ความภูมิใจในอัตลักษณ์ (Identity pride)* แนวคิดและมุมมองเกี่ยวกับพฤติกรรมรักเพศเดียวกันในขั้นนี้เป็นไปในทิศทางบวก และตระหนักถึงการไม่ได้รับการยอมรับหรือถูกปฏิเสธจากบุคคลอื่นในสังคม สิ่งที่เกิดขึ้นคือ มีความโธ่ ต่อต้าน และมองกิจกรรมของบุคคลรักต่างเพศในทางลบ เช่น การแต่งงาน การแบ่งบทบาททางเพศ

ขั้นที่ 6 *การสังเคราะห์อัตลักษณ์ (Identity synthesis)* ในขั้นสุดท้ายนี้ การแบ่งแยกระหว่างกลุ่มผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันและบุคคลรักต่างเพศจะลดน้อยลง เนื่องจากผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันได้รับรู้ถึงการสนับสนุนการเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจากสังคม และตนสามารถให้ความเชื่อถือและไว้วางใจได้

2.2.2. รูปแบบกระบวนการการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันตามลักษณะความสัมพันธ์ในรูปแบบความรักใคร่ (Romantic Attachments) ของEli Coleman (1982) แบ่งออกได้เป็น 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 *ขั้นก่อนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Pre-coming out)* ในขั้นนี้ เป็นขั้นที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเริ่มสงสัยในอัตลักษณ์ทางเพศ (Sexual Identity) และความสนใจทางเพศของตน(Sexual Orientation) ที่แตกต่างไปจากคนอื่น ดังนั้นในขั้นนี้ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจึงเริ่มทำการค้นหาตนเอง โดยเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการรักเพศเดียวกัน ซึ่งขั้นนี้มีโอกาสที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจะไม่ยอมรับตนเอง และพยายามปฏิเสธสิ่งต่างๆ ที่ตนรับรู้ได้

ขั้นที่ 2 การเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Coming out) ขั้นต่อมา จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเหล่านั้นสามารถยอมรับในสถานภาพทางเพศของตนได้เสียก่อน กล่าวคือ ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันนั้นๆ รับรู้ เข้าใจ และยอมรับว่าตนเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันและมีความชอบในบุคคลที่มีเพศเดียวกับตนเมื่อเป็นได้ ดังนั้นแล้ว ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเหล่านั้นจะมีความต้องการที่จะบอกกับคนอื่นๆ ถึงตัวตนของตนเอง ซึ่งสิ่งที่มีผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจะต้องเผชิญคือ ถูกปฏิเสธหรือได้รับปฏิกิริยาในทางลบกลับมา ทั้งนี้บุคคลผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันมีแนวโน้มจะเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันคือเพื่อนสนิทที่พวกเขาไวใจ

ขั้นที่ 3 การค้นหาและการทดลอง (Exploration/ Experimentation) ในขั้นนี้ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจะเริ่มค้นหาทดลองในสิ่งที่เป็นตัวของตัวเอง ซึ่งในขั้นนี้ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจะมีโอกาสได้รู้จักกับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันด้วยกันมากขึ้น ทำให้เข้าใจตนเองและเกิดอัตลักษณ์ทางเพศ (Sexual Identity) ของตน และหากมีผลตอบรับจากสังคมในทางบวกมักมีความเป็นไปได้ที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจะพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศของตนไปในทิศทางที่ดี

ขั้นที่ 4 การสร้างความสัมพันธ์ครั้งแรก (First Relationships) สำหรับขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเริ่มต้นมีความรัก ความสัมพันธ์กับคู่ของตนที่เป็นเพศเดียวกัน ซึ่งจะมีการคาดหวังถึงความมั่นคง มีคำมั่นสัญญาเป็นข้อตกลงในความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Committed Relationship) แต่ไม่จำเป็นว่าการมีความรัก ความสัมพันธ์กับคู่รักในครั้งนี้จะเป็นการมีความรักและความสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

ขั้นที่ 5 การบูรณาการ (Integration) ขั้นนี้เป็นการประสานกันของอัตลักษณ์ ทั้งภายนอกที่บุคคลในสังคมรับรู้ (Public) และอัตลักษณ์ภายในที่เป็นตัวเอง (Private) ของบุคคลนั้นๆ ในขั้นนี้ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจะสร้างความสัมพันธ์ที่มั่นคง ชื่อสัตย์และจริงใจต่อกันมากขึ้นกว่าในขั้นการสร้างความสัมพันธ์ครั้งแรก (First Relationships)

2.2.3. รูปแบบกระบวนการการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันตามลักษณะอัตลักษณ์ทางเพศ (Sexual Identities) โดยการรับรู้ของตนเอง (Perceptions of Self) ของ Richard R. Troiden (1989) แบ่งออกได้เป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 *ขั้นเริ่มตระหนักรู้ในอัตลักษณ์ทางเพศของตน (Sensitization)* ในขั้นแรกนี้เป็นขั้นที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเริ่มรับรู้ถึงความผิดปกติในความสนใจทางเพศของ

ตนเองว่า มีความแตกต่างกับความสนใจทางเพศของบุคคลอื่นในวัยเดียวกัน พร้อมกันนี้ ยังเริ่มรับรู้ ว่าตนมีความสนใจในบุคคลเพศเดียวกันแต่ยังรู้สึกสับสนกับความรู้สึกที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 2 *การสับสนทางอัตลักษณ์ (Identity Confusion)* เมื่อมาถึงขั้นนี้ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเริ่มเข้าใจและไม่แน่ใจแล้วว่า ตนนั้นอาจจะเป็น “ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน” หรือไม่ และในขั้นนี้เอง ที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน จะเกิดปฏิกิริยาต่างๆ กับตนเอง เช่น การปฏิเสธในสิ่งที่ตนเป็นหลีกเลี่ยงหรือหยุดพฤติกรรมรักเพศเดียวกันของตน พยายามแยกตนออกจากสังคมหรือปฏิเสธที่จะรับรู้เรื่องราวของบุคคลเพศเดียวกัน และอาจหาทางออกโดยการคบหาบุคคลต่างเพศ หรือในบางรายอาจถึงขั้นแสดงอาการรังเกียจหรือกลัวบุคคลรักเพศเดียวกัน (homophobia)

ขั้นที่ 3 *การรวบรวมอัตลักษณ์ (Identity Assumption)* ในขั้นนี้ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเริ่มยอมรับในสถานภาพของตนได้มากขึ้น และเริ่มที่จะเปิดเผยตนเองกับผู้ที่ตนสนิทสนมด้วย แต่เนื่องจากสภาพสังคมและสภาพแวดล้อมรอบตัวของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเหล่านั้น เช่น เจตคติ ตลอดจนอคติจากคนในสังคม ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี ที่ทำให้ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันไม่สามารถแสดงสถานภาพที่แท้จริงสู่สังคม และอาจพยายามหลีกเลี่ยงสังคมของบุคคลรักต่างเพศอยู่

ขั้นที่ 4 *การยอมรับตกลงในอัตลักษณ์ (Commitment)* ขั้นสุดท้ายนี้ เป็นขั้นที่ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันยอมรับและกล้าเผชิญกับสถานภาพการเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของตนได้เต็มที่ จนสามารถปรับสิ่งเหล่านั้นให้เข้ากับภารกิจชีวิตของตนในแต่ละวันได้ ทั้งนี้ การจะเกิดการตกลงใจยอมรับในอัตลักษณ์ของตนเอง ซึ่งบุคคลต้องยอมรับในตนเอง โดยมีความสุขในสิ่งที่ ตนเป็นควบคู่ไปกับการที่ตนสามารถมีความรักกับบุคคลเพศเดียวกันได้อย่างมีความสุข และไม่จำเป็นต้องปิดบังผู้อื่น

3. สมาชิกครอบครัวของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

3.1. บทบาทของครอบครัวกับการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

งานวิจัยจำนวนหนึ่งได้กล่าวไว้ถึงความสำคัญของครอบครัวที่มีต่อผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน รวมถึงสุขภาวะของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันภายหลังได้เปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันแล้ว Kuhar (2007) พบว่าร้อยละ 67 ของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันทั้งชายและหญิง จะเผชิญกับผลตอบกลับทางลบเมื่อได้เปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตนต่อแม่และร้อยละ 12 พบว่าแม่ปฏิบัติกับตนเหมือนเป็นตัว

ประหลาด สำหรับผู้ที่เปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตนต่อพ่อจำนวนร้อยละ 66 ได้รับตอบกลับทางลบและความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับตนเป็นไปในทางที่แย่งลง ในขณะที่หากผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันได้รับการยอมรับจากครอบครัวมีแนวโน้มที่จะเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่า มีการสนับสนุนทางสังคมที่สูงกว่า และมีภาวะทางสุขภาพโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปกติเมื่อเทียบกับผู้ที่ไม่ได้รับการยอมรับ นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความต้านทานต่อความซึมเศร้า การใช้สารเสพติด และความคิดต่อพฤติกรรมในการฆ่าตัวตาย (Ryan et al., 2010) และเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่เปิดเผยตนเองกับครอบครัวแล้ว แต่ไม่ได้รับการยอมรับมักจะถูกทำร้ายทั้งทางกายและวาจาจากสมาชิกครอบครัว รวมถึงมีแนวโน้มในการฆ่าตัวตายมากกว่าคนที่ยังไม่ได้เปิดเผยตนเอง (A. R. D'Augelli, Hershberger, & Pilkington, 1998)

ในงานวิจัยของ Perrin และคณะ (2004) กล่าวไว้ถึงลักษณะการตอบกลับของครอบครัวที่มีต่อการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันและแบ่งออกไว้ 3 ลักษณะ ได้แก่

1) ลักษณะที่หนึ่ง ครอบครัวที่ยอมรับ (Accepting families) เป็นลักษณะของพ่อแม่ที่สามารถยอมรับได้ในทันทีที่ลูกเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ที่คาดการณ์ไว้ก่อนแล้วว่าลูกมีแนวโน้มเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน แต่อาจมีความลังเลอยู่บ้างว่าจะถามตรงๆ เลยหรือควรรอให้ลูกมาบอกด้วยตนเอง

2) ลักษณะที่สอง ครอบครัวที่ลังเล (Ambivalent families) เป็นลักษณะของพ่อแม่ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อนว่าลูกจะเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน จึงไม่มีการเตรียมพร้อมสำหรับการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของลูกมาก่อน การตอบกลับของพ่อแม่ในลักษณะนี้จะมีลักษณะผสมเช่น ปิดบังความจริงที่ลูกเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันกับสมาชิกคนอื่นในครอบครัวหรือเพื่อนสนิท กังวลเกี่ยวกับศาสนา สุขภาวะ และโทษหรือผิดหวัง โดยมากมักแสดงปฏิกิริยาด้านลบต่อลูก มีความแตกต่างจากครอบครัวที่ปฏิเสธในแง่ที่สามารถปรับตัวและประนีประนอม ยอมที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับการรักเพศเดียวกัน (Homosexuality)

3) ลักษณะที่สาม ครอบครัวที่ปฏิเสธ (Rejecting families) เป็นลักษณะพ่อแม่ที่ปฏิเสธลูกตนเองทันทีที่รู้ว่าลูกเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ปฏิบัติต่อลูกด้วยความรุนแรง บังคับให้ลูกออกจากบ้าน ครอบครัวในลักษณะนี้อาจเป็นครอบครัวที่มียึดถือศาสนาอย่างเคร่งครัดจึงทำให้ไม่สามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของลูกได้ครอบครัวลักษณะนี้นอกจากจะไม่มีที่ยึดหยุ่นทางความคิดหรือทักษะการเผชิญปัญหาเพื่อจะปรับระบบความเชื่อของตนเอง ยังพยายามแยกตัวและเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ทางเพศน้อยมาก

จากลักษณะครอบครัวทั้ง 3 ลักษณะ ลักษณะที่ไม่พบว่าเป็นปัญหาต่อกระบวนการเปิดเผยตนเองได้แก่ ครอบครัวที่ยอมรับ ซึ่งการยอมรับจากครอบครัวด้วยการแสดงออกทางพฤติกรรมต่างๆ เมื่อรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศที่ไม่ใช่แบบรักต่างเพศ เช่น การบอกรัก การแสดงออกถึงความห่วงใยที่มี การพูดจาถามไถ่ให้รับรู้ถึงการสนับสนุน เป็นต้น จะช่วยนำไปสู่พัฒนาการทางเพศในทางบวก เพราะนอกจากจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยป้องกันการความเสี่ยงต่างๆ หรือผลของสุขภาพทางลบ (negative health outcomes) อันได้แก่ ความซึมเศร้า การใช้สารเสพติดและความคิด ความพยายามฆ่าตัวตาย ที่อาจเกิดกับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน การยอมรับจากครอบครัวทำให้วัยรุ่นที่รักเพศเดียวกันยังสัมพันธ์กับผลของสุขภาพทางบวก (positive health outcomes) ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น อันได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง การสนับสนุนทางสังคมและสุขภาพทั่วไป อีกทั้งยังมีรายงานว่าบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากครอบครัวเกือบทั้งหมดจะเชื่อว่าตัวเองเป็นผู้ที่มีชีวิตที่ดี มีความสุขและเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ (productive adult) ในขณะที่จะพบเพียง 1 ใน 3 ของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่ไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัวเท่านั้นที่เชื่อว่าตนมีชีวิตที่ดีในฐานะบุคคลรักเพศเดียวกัน

นอกจากนี้ จากการทบทวนวรรณกรรมยังทำให้พบว่า ในครอบครัวที่ปฏิเสธจะมีระดับปัญหาที่รุนแรง ทั้งยังมีผู้วิจัยจำนวนมากที่เลือกศึกษามุมมองปัญหาที่พบภายหลังการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันแล้ว และพบว่าอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับสมาชิกครอบครัวมักเป็นไปในทางลบ ซึ่งลักษณะอารมณ์จะคล้ายกับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่ได้รับผลตอบกลับทางลบจากการเปิดเผยตนเองนั่นเอง อารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับสมาชิกครอบครัว เช่น โกรธ ปฏิเสธความจริง เสียใจ เจ็บปวด อับอาย ผิดหวัง ตกใจ ฯลฯ ผลที่ตามมาจากอารมณ์ทางลบ คือ พฤติกรรมที่แสดงออกไปในทิศทางเดียวกับอารมณ์ต่อผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน เช่น พาลูกหรือแนะนำให้ลูกไปรักษาความโน้มเอียงทางเพศ พูดจาสื่อเสียดประชดประชัน ไล่ออกจากบ้าน เพิกเฉยเย็นชา ฯลฯ แต่จะไม่พบลักษณะอารมณ์ ความรู้สึกดังกล่าวในครอบครัวที่ยอมรับได้ (Rodriguez, 2014) Ryan (2009) ยังได้รวบรวมพฤติกรรมทางลบที่พ่อแม่ของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันควรหลีกเลี่ยง เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิตที่อาจเกิดกับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันดังนี้

- 1) ทำร้ายร่างกาย ตบตีลูกของตัวเองเพราะความเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Hitting, slapping or physically hurting your child because of their LGBT identity)

- 2) พุดจาสื่อเสียดหรือตั้งฉายาหรือสมญานาม เพราะความเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Verbal harassment or name-calling because of your child's LGBT identity)
- 3) แยกผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันออกจากกิจกรรมของครอบครัว (Excluding LGBT youth from family events and family activities)
- 4) ปิดกั้นการเข้าถึงเพื่อน สถานการณ์และแหล่งที่มาของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Blocking access to LGBT friends, events, and resources)
- 5) ต่อว่าลูกเมื่อเกิดความแตกต่างเพราะความเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Blaming your child when they are discriminated against because of their LGBT identity)
- 6) กดดันลูกให้มีความเป็นชายหรือความหญิงมากขึ้นหรือน้อยลง (Pressuring your child to be more (or less) masculine or feminine)
- 7) บอกลูกของท่านว่าพระเจ้าจะลงโทษที่เขาเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Telling your child that God will punish them because they are gay)
- 8) บอกลูกของท่านว่า ท่านอับอายหรือผู้อื่นดูถูกครอบครัวของท่านอย่างไร (Telling your child that you are ashamed of them or that how they look or act will shame the family)
- 9) ทำให้ลูกของท่านต้องปิดบังความโน้มเอียงทางเพศ ไม่บอกกับคนอื่นนอกจากครอบครัว (Making your child keep their LGBT identity a secret in the family and not letting them talk about their identity with others)

จากการทบทวนวรรณพบว่ามีงานวิจัยในอดีตที่ได้เทียบเคียงการตอบสนองของสมาชิกครอบครัวภายหลังการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศที่ไม่ใช่แบบรักต่างเพศมาแล้วเช่นกัน (Alpaslan & Goliath, 2009; Johnson, 2005; Phillips, 2007) โดยได้กล่าวไว้ว่า ความรู้สึกและพฤติกรรมของพ่อแม่ที่มีต่อการเปิดเผยตนเองของลูกมีลักษณะใกล้เคียงกับทฤษฎีความโศกเศร้าและการสูญเสีย (Grief and loss) ของ Kübler-Ross (1969) (อ้างอิงใน (Kübler-Ross & Kessler, 2007) ที่ได้อธิบายถึงความโศกเศร้าที่ต้องสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักไปอย่างไม่มีวันกลับมา Kübler-Ross อธิบายถึงอารมณ์หรือพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์สูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักไปอย่างกะทันหัน

หรือเป็นการจากไปโดยที่ตัวเองยังไม่พร้อมหรือยังทำใจรับการสูญเสียนั้นไม่ได้ ว่ามีลักษณะเป็นขั้นทั้งหมด 5 ขั้น (The five stages of grief) ได้แก่

ขั้นแรก *การปฏิเสธ (Denial)* เป็นขั้นแรกเมื่อได้รู้ว่าคนที่รักจากไป แต่ไม่อาจเชื่อในสิ่งที่เกิดขึ้นได้ จึงแสดงออกในทางปฏิเสธความจริงของการสูญเสีย การตอบสนองแรกในขั้นนี้คือ การอยู่ในห้วงความตกใจ (Being paralyzed with shock) จากเหตุการณ์

ขั้นที่สอง *ความโกรธ (Anger)* เป็นขั้นที่เกิดขึ้นภายหลังความตกใจ (Shock) สามารถเป็นได้ทั้งการโกรธตัวเองที่ละเลยไม่ใส่ใจ หรือโกรธคนที่จากไปที่ไม่ใส่ใจดูแลตัวเองให้ดีพอ หรือโกรธที่ตัวเองไม่สามารถแก้ไขสถานการณ์นั้นให้เป็นไปอย่างที่ต้องการได้ เป็นต้น ขั้นความโกรธนี้นับเป็นขั้นที่จำเป็นมากสำหรับผู้ที่อยู่ในระหว่างการสูญเสีย เนื่องจากความโกรธจะเป็นความรู้สึกพื้นฐานแรกที่คุณใช้ในการแสดงออกก่อนจะเข้าถึงความรู้สึกที่อยู่ลึกลงไปกว่านั้น เช่น ความเสียใจ ความเจ็บปวด ความเหงา ฯลฯ ดังนั้นในกระบวนการเยียวยาความโศกเศร้า (Healing process) ความโกรธจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก ยิ่งหากความโกรธได้รับการระบายออกมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้เข้าถึงความรู้สึกแท้จริงภายในมากขึ้นและได้รับการเยียวยาความโศกเศร้า

ขั้นที่สาม *การต่อรอง (Bargaining)* การต่อรองนี้เป็นการต่อรองเพื่อปรับความรู้สึกที่จะไปสู่การยอมรับ เป็นช่วงเวลาที่จะได้ลำดับความคิดต่อสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อีกครั้ง และเกิดมุมมองใหม่กับการสูญเสียว่า การสูญเสียนั้นๆ อาจนำมาซึ่งสิ่งดีๆ ทางอื่นก็ได้ ขั้นการต่อรองนี้มักมาพร้อมกับความรู้สึกผิดต่อตัวเอง จึงมักจะพบคำพูดว่า “ถ้าเพียงแต่ทำแบบนี้ ก็คงไม่เป็นแบบนี้” (The ‘if onlys’ cause us to find fault with ourselves and what we ‘think’ we could have done differently.)

ขั้นที่สี่ *การซึมเศร้า (Depression)* เมื่อบุคคลผ่านการต่อรองกับตนเองแล้ว จะคล้ายกับเกิดความรู้สึกว่างเปล่า ซึ่งเป็นช่วงเดียวกับที่ความรู้สึกเศร้าโศกเสียใจไปสู่จุดที่ลึกที่สุด แต่ความซึมเศร้าที่เกิดขึ้นในขั้นนี้มีความแตกต่างจากอาการซึมเศร้าที่เป็นความผิดปกติทางจิต เนื่องจากเป็นความซึมเศร้าที่เกิดโดยธรรมชาติเพื่อป้องกันไม่ให้ตัดตนเองออกจากระบบประสาท (Shutting down the nervous system) และเพื่อให้เราสามารถปรับตัวจากเรื่องราวที่รู้สึกรับมือไม่ได้

ขั้นที่ห้า *การยอมรับ (Acceptance)* การยอมรับของขั้นนี้ไม่ใช่การยอมรับความสูญเสียแต่โดยดี แต่เป็นการยอมรับความจริงว่าการจากไปของคนที่คุณรักเป็นเพียงการจากทางกาย (Physically) และตระหนักได้ว่าความจริงนี้เป็นความจริงที่เกิดขึ้นอย่างถาวรแล้ว โดยไม่จำเป็นต้องรู้สึกชอบหรือรู้สึกว่าการจากไปเป็นสิ่งที่ดี แต่เรียนรู้เพื่ออยู่กับสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่นี้ได้มากกว่า

อนึ่ง จากการคาดการณ์ถึงผลตอบกลับทางลบของสมาชิกครอบครัวทำให้ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเลือกที่จะไม่เปิดเผยตนเองต่อครอบครัว (อรุณี สุทธิชัยนิมิต, 2551) และการปิดบังความโน้มเอียงทางเพศก็จะนำไปสู่ความเครียดที่สูงขึ้นตลอดระยะเวลาที่ปิดบัง (Miller, & Major, 2000 อ้างถึงใน Legate et al., 2012) เป็นผลให้กลุ่มหญิงรักหญิงบางกลุ่มที่ไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัวคือ จะเลือกใช้การเปิดรับสารหรือเข้าใจงานเว็บไซต์ที่เป็นช่องทางการสื่อสารระหว่างกลุ่มหญิงรักหญิงด้วยกัน เพื่อแสวงหาการปรึกษา การยอมรับ การเข้าใจจากผู้อื่น เพื่อลดความสับสน กังวลใจที่ตนเองได้รับมาจากครอบครัวหรือสังคม (บุญญาภรณ์ วาณิชยชาติ, 2544)

เมื่อทราบถึงทิศทางของปัญหาที่เกิดขึ้นในพัฒนาการทางเพศของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันข้างต้น ในระยะหลังจึงมีผู้วิจัยหลายคนสนใจศึกษาเกี่ยวกับปฏิกิริยาทางลบที่เกิดขึ้นกับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันระหว่างกระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตนอันเป็นสาเหตุหนึ่งที่กระทบต่อสุขภาวะที่ไม่ดีของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น Jadwin-Cakmak และคณะ (2014) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของชายรักชายหรือชายรักทั้งสองเพศต่อพ่อพบว่า พ่อจะสามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของลูกชายได้มากขึ้นๆ เมื่อเวลาผ่านไป หากแต่ไม่สามารถระบุช่วงเวลาที่เหมาะสมในการยอมรับได้ว่าใช้เวลายาวนานเท่าใด บางคนสามารถยอมรับได้เร็วบางคนต้องใช้เวลาหลายปีเพื่อที่จะยอมรับได้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานแรก Ryan, Huebner, Diaz, & Sanchez (2009) พบปัจจัยทำนายผลของสุขภาวะทางลบที่ครอบครัวปฏิเสธอัตลักษณ์แบบรักเพศเดียวกันและการแสดงออกทางเพศในหญิงรักหญิง ชายรักชายและบุคคลรักทั้งสองเพศผิวขาวและลาตินวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ว่าเชื่อมโยงกันระหว่างพฤติกรรมในเชิงปฏิเสธโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูกับปัญหาสุขภาวะทางลบ และเชื่อว่าการปรึกษาเชิงจิตวิทยากับครอบครัว จะมีส่วนช่วยลดความเสี่ยงและเพิ่มสุขภาวะที่ดี (well-being) แก่เยาวชนที่รักเพศเดียวกันหรือรักทั้งสองเพศได้ Ryan และคณะใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามของปัจจัยการถูกปฏิเสธจากครอบครัว (Family rejection) สุขภาพจิต (ความซึมเศร้าหรือการฆ่าตัวตาย) (Mental health) การใช้สารเสพติด (Substance use and abuse) และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (Sexual risk behavior) Ryan และคณะพบว่า ผู้ที่ถูกครอบครัวปฏิเสธในระดับยิ่งสูงมีความพยายามในการฆ่าตัวตายมากกว่า 8.4 เท่า เป็นโรคซึมเศร้ามากกว่า 5.9 เท่า และใช้สารเสพติดมากกว่าถึง 3.4 เท่า เมื่อเทียบกับผู้ที่ถูกปฏิเสธในระดับต่ำหรือไม่ถูกปฏิเสธจากครอบครัว

กล่าวโดยสรุป Ryan และคณะได้วิจัยเกี่ยวกับปัจจัยทำนายผลของสุขภาวะทางลบที่ครอบคลุมปฏิเสธอัตลักษณ์แบบรักเพศเดียวกัน และพบว่าการปฏิเสธของครอบครัวยังส่งผลทางลบต่อสุขภาพจิต (ความซึมเศร้า/การฆ่าตัวตาย) การใช้สารเสพติด และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยหากครอบครัวยังมีการปฏิเสธในระดับสูงจะเพิ่มความเสี่ยงต่อ LGB มากกว่าการปฏิเสธในระดับต่ำ

ต่อมา Jadwin-Cakmak, Pingel, Harper และ Bauermeister (2014) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชายรักชายหรือบุคคลรักทั้งสองเพศเพศชาย (Bisexual men) กับพ่อเกี่ยวกับบทบาทของพ่อในประสบการณ์การเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของลูกชาย (งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งแรกของงานวิจัยต่อเนื่อง) โดยมุ่งความสนใจไปยังปฏิกริยาที่พ่อมีต่อการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศเปรียบเทียบปฏิกริยาของพ่อกับความคาดหวังที่ลูกชายมี และการรับรู้ของลูกชายที่เป็นผลกระทบมาจากปฏิกริยาของพ่อ Jadwin-Cakmak และคณะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งทางโทรศัพท์และสัมภาษณ์จากผู้ร่วมวิจัยโดยตรงด้วยคำถามนำลักษณะกึ่งโครงสร้างและจัดให้มีการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ครอบคลุมหัวข้อต่างๆ เช่น ประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการนัดพบ ข้อดีและข้อเสียในการนัดพบกันผ่านเว็บไซต์ และประสบการณ์การนัดพบคู่ (partners) ผ่านเว็บไซต์ เช่นเดียวกันกับการเปิดเผยรสนิยมการรักเพศเดียวกัน (SSA – Same-sex attraction) ต่อเพื่อนครอบครัวและบุคคลอื่น เวลาที่ใช้สัมภาษณ์ประมาณ 60-90 นาที โดยย้าให้ผู้ร่วมวิจัยได้เล่าถึงประสบการณ์ที่ผ่านมาของตนเองผ่านคำถาม 3 คำถาม และพบประเด็นหลักในแต่ละคำถามดังนี้ที่น่าสนใจดังนี้

คำถามที่ 1 “พ่ามีปฏิกริยาต่อการเปิดเผยตนเองด้านความสนใจเพศเดียวกันอย่างไร (How did fathers respond to disclosure of SSA?)” พบ 6 ประเด็นหลักดังนี้

- 1) ปฏิเสธทันที (*Immediate rejection*) คือ การที่พ่อแสดงอารมณ์ทางลบหรือแสดงความรู้สึกรุนแรงต่อการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของลูกชาย
- 2) ปฏิเสธ (*Denial*) คือ พ่อปฏิเสธความจริงที่ลูกบอกหรือคิดว่าการรักเพศเดียวกันของลูกเป็นเพียงช่วงเวลาหนึ่ง
- 3) ยอมรับเป็นบุคคลๆ แต่ไม่ยอมรับคนอื่น (*Individual acceptance/group rejection*) คือ การที่พ่อรับได้ว่าลูกเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน แต่ไม่ยอมรับผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันอื่นๆ ในสังคม
- 4) ไม่ยอมรับโดยไม่ปฏิเสธ (*Disapproval without rejection*) คือ พ่อที่แสดงออกว่าไม่สบายใจหรือผิดหวังต่อลูกของตน แต่ไม่มีการปฏิเสธลูก

- 5) *สับสนต่อการยอมรับ (Ambivalent acceptance)* คือ พ่อแสดงออกว่ายอมรับในความโน้มเอียงแบบรักเพศเดียวกันของลูกชาย แต่ลูกไม่เชื่อในการยอมรับของพ่อ
- 6) *ยอมรับได้ในทันที (Immediate acceptance)* คือ พ่อที่สามารถยอมรับความโน้มเอียงแบบรักเพศเดียวกันได้ในทันที ปราศจากผลทางลบใดๆ

คำถามที่ 2 “ปฏิกริยาของพ่อเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับความคาดหวังของลูกชาย? (How did fathers’ responses compare to sons’ expectations?)”

- 1) คาดว่าการปฏิเสธของพ่ออยู่บนพื้นฐานความคิดเกี่ยวกับการกลัวคนรักเพศเดียวกัน (Expected father rejection based on past homophobic comments)
- 2) คาดว่าการปฏิเสธของพ่ออยู่บนพื้นฐานของเพศที่ต่างกัน (Expected father rejection based on parental gender differences)

คำถามที่ 3 “อะไรที่มีผลต่อปฏิกริยาของพ่อต่อการเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (What do YGBM identify as influencing their fathers’ responses?)”

- 1) *บรรทัดฐานทางเพศ (Gender norms)* พ่อจะมองว่าจะต้องมีลักษณะความเป็นหญิงเข้ามา (Femininity) และลดทอนความเป็นชาย (Masculinity) ลง
- 2) *ความเชื่อในสาเหตุของการเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Beliefs on cause of SSA)* เป็นความเชื่อว่า การรักเพศเดียวกันมีสาเหตุจากผลกระทบทางใจ (Trauma)
- 3) *มุมมองทางศาสนา (Religious views)* ที่มีต่อการรักเพศเดียวกัน
- 4) *มุมมองทางการเมือง (Sociopolitical views)* ที่มีต่อคนกลุ่มน้อยในสังคม (Minorities)
- 5) *ประเด็นเกี่ยวกับโรคเอดส์ (Concerns about HIV/AIDS)* ความเชื่อว่าการรักเพศเดียวกันจะมาพร้อมกับการเป็นโรคเอดส์

กล่าวโดยสรุป สิ่งที่ Jadwin-Cakmak และคณะศึกษาเกี่ยวกับปฏิกริยาที่พ่อมีต่อลูกชายที่เป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันหรือบุคคลรักทั้งสองเพศเพศชาย พบปฏิกริยาที่พ่อมีต่อลูกเป็นไปใน 6 ลักษณะที่น่าสนใจคือ ปฏิเสธทันที ปฏิเสธ ยอมรับเป็นบุคคลๆ แต่ไม่ยอมรับคนอื่น ไม่ยอมรับโดยไม่ปฏิเสธ สับสนต่อการยอมรับ และยอมรับได้ในทันที

สุดท้าย Machado (2015) ถ่ายทอดภาพช่วงเวลาที่มีพ่อแม่และลูกเผชิญภายหลังที่พ่อแม่แสดงปฏิกริยาทางลบต่อการเปิดเผยตนเองของลูกว่าเป็นชายรักชาย เพื่อทำความเข้าใจภาวะวิกฤตที่

เกิดจากการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันต่อครอบครัวของชายรักชายที่มีช่วงวัยแตกต่างกัน (Cohort of gay men) โดยมีคำถามการวิจัยคือ “ประสบการณ์ทางลบจากพ่อแม่ชายรักชาย ระหว่างการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตนมีอะไรบ้าง” Machado ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ด้วยคำถามกึ่งโครงสร้างในชายรักชายที่ยอมรับในความโน้มเอียงทางเพศของตน จำนวน 7 คน (อายุ 20-40 ปี) ที่ได้ผ่านประสบการณ์การเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศต่อพ่อแม่มาก่อนในระหว่าง 1-8 ปี ทั้งนี้ Machado ใช้บทกลอนและการแปลความหมายบทกลอน (Poetic inquiry) เพื่อช่วยในการอธิบายประสบการณ์ของผู้ร่วมวิจัย ซึ่งการถอดความ (coding) มาจากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยเป็นหลักผลการศึกษาพบว่าชายรักชายได้ระบุถึงช่วงเวลาที่ยากลำบาก ภาวะที่ต้องจัดใจในความสัมพันธ์กับพ่อแม่ (ที่พวกเขาเรียนรู้ว่าเปลี่ยนไป) ภายหลังจากเปิดเผยอัตลักษณ์ชายรักชาย ซึ่งประกอบด้วย

ช่วงที่ 1 ประสบการณ์ของชายรักชายที่ต้องเผชิญกับความรู้สึกแสบที่เกิดขึ้นภายในตนเอง (ประสบการณ์ที่ประสบภายในตัวบุคคล) และการแสดงออกจากพ่อแม่ที่มีต่อตนในเชิงลบต่างๆ (ประสบการณ์ที่ประสบภายนอกตัวบุคคล) อันเนื่องมาจากการเปิดเผยตนเอง

ช่วงที่ 2 ชายรักชายพูดถึงกระบวนการปรับสัมพันธภาพระหว่างพวกเขา กับพ่อแม่ จากความสัมพันธ์ทางลบระหว่างพ่อแม่ลูกที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเปิดเผยตนเอง

ช่วงที่ 3 บทกลอนที่สะท้อนประสบการณ์ของชายรักชายมีประเด็นที่แสดงถึง “ธรรมชาติของความซับซ้อน (Complex nature)” ในความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกที่เป็นชายรักชาย ดังตัวอย่างของ Ben ที่เล่าว่า “พ่อของเขามีความกังวลว่า Ben จะรู้สึกชอบพ่อตัวเองขึ้นมา” หรือของ René ที่บอกว่า “เขารู้สึกสับสนกับท่าทีที่เงิบเฉยของพ่อแม่อย่างมาก หลังจากได้เปิดเผยตนเองแล้ว”

ในการศึกษานี้ Machado ได้นำเสนอเรื่องราวของชายรักชายที่เปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตนต่อพ่อแม่และพบปฏิกริยาในทางลบผ่านบทกลอนของตนเอง ตามสิ่งที่ชายรักชายนั้นๆ เล่ามา สิ่งที่ Machado พบในงานวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกภายในตัวเองและสิ่งที่รับรู้ผ่านการแสดงออกของพ่อแม่ หลังจากรับรู้ประสบการณ์จึงเป็นช่วงของการปรับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และในท้ายที่สุดคือ ผลลัพธ์ที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น ภายหลังจากการเปิดเผยตนเองกับพ่อแม่

บทสรุปของผู้วิจัยจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยพบว่า ในการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันต่อสมาชิกครอบครัว โดยเฉพาะต่อผู้ที่มีอิทธิพลต่อการอบรมเลี้ยงดู เช่น พ่อแม่ เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และสิ่งที่พบเจอภายหลังจากการเปิดเผยตนเองมักเป็นไป

ในทางลบ ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวในเวลาต่อมา ผลที่เกิดขึ้นมานี้เป็นได้ทั้งสิ่ง
ที่สามารถคาดการณ์ได้และนอกเหนือการคาดการณ์ทั้งนี้สัมพันธ์ภาพภายในครอบครัวที่มีอยู่เดิมก็
ส่งผลต่อผลตอบกลับที่จะตามมาภายหลังการเปิดเผยตนเองด้วยเช่นกัน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจประสบการณ์ของสมาชิกครอบครัวของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่มีส่วนร่วมในการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ตั้งแต่เริ่มต้นรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศและมีการตอบกลับการรับรู้ในทางลบ ตลอดจนข้ามผ่านช่วงเวลากระทั่งเกิดการยอมรับในความโน้มเอียงทางเพศของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันได้ วิธีวิจัยเชิงคุณภาพที่ผู้วิจัยเลือกใช้เป็นแบบที่ผู้วิจัยเห็นชอบร่วมกัน (Consensual Qualitative Research: CQR) โดยสาระสำคัญของ CQR คือ การให้ความสำคัญกับการอภิปรายข้อมูลร่วมกันของทีมงานจนเห็นชอบร่วมกัน (Consensus process) ภายใต้ความเชื่อที่ว่า การร่วมกันอภิปรายข้อมูลจะสามารถตอบคิที่เกิดขึ้นจากผู้วิจัยและยังทำให้ได้ผลวิเคราะห์ที่มาจากมุมมองที่หลากหลายมีความใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูล

1.1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก ในงานวิจัยนี้คือ ผู้ที่มีสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเพศชายหรือหญิง (Gay หรือ lesbian) ก็ได้อย่างน้อย 1 คน และจะต้องยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวได้แล้ว ณ ปัจจุบัน จำนวน 7 คน เพศชาย 1 คนและเพศหญิง 6 คน (รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังตารางที่ 1) โดยผู้วิจัยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) และได้กำหนดเกณฑ์ (Criteria) การคัดเลือกและการคัดออกไว้ดังต่อไปนี้

เกณฑ์คัดเลือก ได้แก่

- 1) เป็นสมาชิกครอบครัวผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน
- 2) เป็นสมาชิกครอบครัวผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศเปิดเผยตนเองด้วย ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี
- 3) เคยผ่านการไม่ยอมรับในความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวในอดีต
- 4) ระบุตนเองว่าสามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวได้แล้วในปัจจุบัน

- 5) ผ่านการประเมิน จากแบบคัดกรองด้วย ใบรายการตรวจสอบ (Check list) การมีส่วนร่วมในการเปิดเผยตนเองของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบคนรักเพศเดียวกัน (ดังภาคผนวก ข)
- 6) สามารถสื่อสารประสบการณ์ตนเองได้ดี และมีความสมัครใจร่วมการวิจัย

เกณฑ์คัดออก ได้แก่ เป็นสมาชิกครอบครัวที่รายงานว่าตนเองมีความเจ็บป่วยทางจิตเวช หรืออยู่ในระหว่างการรักษาด้วยโรคทางจิตเวช

ตารางที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล (นามสมมติ)

ผู้ให้ข้อมูล	เพศ	อายุ (ปี)	บุคคลรักเพศเดียวกัน	ความสัมพันธ์/ ความใกล้ชิดของผู้ให้ข้อมูลและบุคคลรักเพศเดียวกัน	ระดับการรับรู้ว่ารักเพศเดียวกัน
ID1-ผิง	หญิง	25	หวาน (หญิง)	พี่สาวฝาแฝด/ ไม่บังคับกัน มีอะไรพูดคุยกันตรงๆ	บอกด้วยตนเอง
ID2-แนน	หญิง	30	นาย (ชาย)	พี่สาว/ เป็นพี่ที่ดูแลน้องมาตลอดตั้งแต่น้องเกิด (อายุห่างกับน้อง 20 ปี)	ใช้การสังเกต
ID3-เป้	หญิง	28	เปิ้ล (หญิง)	น้องสาว/ มีอะไรก็บอกกัน ไม่เคยปิดบังกัน	ใช้การสังเกต
ID4-อเม	หญิง	37	โจ้ (ชาย)	พี่สาว (ลูกพี่ลูกน้อง)/ เด็บโตและเล่นมาด้วยกัน เรียกใช้งาน แก๊ง สอนการบ้านน้องมาตั้งแต่เด็ก (ครอบครัวใหญ่ เชื้อสายจีน)	รับรู้จากการบอกเล่าของผู้อื่น
ID5-เจน	หญิง	23	หลวง (ชาย)	พี่สาว (ลูกพี่ลูกน้อง)/ เด็บโตมาด้วยกัน เป็นพี่น้อง เป็นเพื่อนผู้ชายรุ่นเดียวกันที่สนิทกันมากที่สุด (ผู้ให้ข้อมูลเป็นคนรักเพศเดียวกัน และอาศัยในครอบครัวใหญ่ เชื้อสายจีน)	รับรู้จากการบอกเล่าของผู้อื่น
ID6-ภู	ชาย	30	เภา (ชาย)	พี่ชาย/ เด็บโตและเล่นมาด้วยกัน ดูแลน้องแทนแม่ในเวลาที่แม่ไม่สะดวกเป็นบางครั้ง	ใช้การสังเกต
ID7-มัน	หญิง	24	มาย (หญิง)	น้องสาว/ พูดคุยกันได้เกือบทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องความรัก เป็นต้น (อายุห่างกับพี่สาว 10 ปี)	บอกด้วยตนเอง

1.2. ผู้แนะนำเข้าสู่แหล่งข้อมูล (Gate keeper) คือ ผู้ที่สามารถแนะนำผู้วิจัยให้ถึงผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับงานวิจัยนี้ อันได้แก่ ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่ระบุถึงผู้ให้ข้อมูล (สมาชิกครอบครัวของตนเอง) ได้ หรือเป็นผู้ที่รู้จักผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่ได้รับการยอมรับจากครอบครัว หรือเป็นผู้ที่รู้จักผู้ที่คุณสมบัติตามข้อ 1.1 เพื่อให้ผู้แนะนำเข้าสู่แหล่งข้อมูลพาให้เข้าถึงผู้ให้ข้อมูลอีกครั้งด้วยวิธีการบอกต่อ (snowball)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ตัวผู้วิจัย ตัวผู้วิจัยถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องจากผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการเองโดยทั้งหมด โดยตัวผู้วิจัยมีการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินการวิจัย คือ ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการวิจัยเชิงคุณภาพด้านจิตวิทยา ทั้งนี้ ได้ทำการฝึกฝนและมีประสบการณ์ทางด้านระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในรายวิชาดังกล่าวแล้ว สำหรับจุดยืนผู้วิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ เนื่องจากผู้วิจัยเป็นผู้หนึ่งที่เคยผ่านกระบวนการเปิดเผยตนเองกับครอบครัวมาก่อน อีกทั้งเคยไม่ได้รับการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศโดยทันที ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงความรู้สึกลำบากใจ ความอึดอัดใจในสถานการณ์ที่ต่างฝ่ายต่างต้องอยู่ร่วมกันในขณะที่ยังไม่สามารถยอมรับได้อย่างสนิทใจได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ในด้านหนึ่งที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ทำให้ตระหนักถึงอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดของสมาชิกครอบครัวได้เป็นอย่างดีทั้งจากคำพูดและภาษากาย

2.2 แนวทางการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์รายบุคคล ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview) โดยมีแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ดังนี้

ข้อที่ 1 คำถามนำ เพื่อเป็นการทำความรู้จักกับผู้ให้ข้อมูล และสร้างสัมพันธภาพในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป แนะนำตนเอง เช่น อายุ ภูมิลำเนา ประวัติการศึกษา อาชีพในปัจจุบัน และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้ข้อมูลหลักกับผู้ที่เป็นคนรักเพศเดียวกัน

ข้อที่ 2 คำถามหลัก เพื่อศึกษาประสบการณ์ของสมาชิกครอบครัวในการเปิดเผยตนเองของคนรักเพศเดียวกัน ได้แก่

- 1) ขอให้เล่าถึงเหตุการณ์ตอนที่ทราบว่าสมาชิกครอบครัวท่านเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันในครั้งแรก (ท่านทราบได้อย่างไร ท่านมีปฏิกิริยาหรือแสดงออกด้านความคิด ความรู้สึกอย่างไรบ้างในช่วงเวลาดังกล่าว ขอให้ท่านบอกตัวอย่างสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่ยังจำได้เกี่ยวกับเรื่องนี้)
- 2) ขอให้ท่านนึกถึงจุดเปลี่ยนที่เกิดขึ้นว่าเพราะเหตุใดท่านจึงเปลี่ยนมายอมรับได้
- 3) หลังจากที่ท่านทราบและยอมรับว่าสมาชิกครอบครัวเป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน ท่านสังเกตพบว่าการเปลี่ยนแปลงอะไรเกิดขึ้นต่อตัวท่าน ต่อความสัมพันธ์ของท่านและบุคคลรักเพศเดียวกัน และต่อสมาชิกครอบครัวคนอื่นๆ หรือบุคคลภายนอกครอบครัวอย่างไรบ้าง

ข้อที่ 3 คำถามก่อนปิดการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถเพิ่มเติมในสิ่งที่อยากจะบอกเล่าถึงประสบการณ์ให้ฟังนอกเหนือจากคำถามหลัก เช่น ท่านมี

อะไรที่อยากเล่าเพิ่มเติมเกี่ยวกับประสบการณ์การมีส่วนร่วมและการยอมรับบุคคลรักเพศเดียวกันบ้างไหม

2.3 ใบรายการตรวจสอบ (Check list) ที่มีต่อการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของบุคคลในครอบครัวประเมินโดยสมาชิกครอบครัวของบุคคลรักเพศเดียวกัน (ดังภาคผนวก ข)

2.4 เครื่องบันทึกเสียง ใช้สำหรับบันทึกเสียงการสนทนาระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลในขณะทำการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้องมากที่สุดตามข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล และสามารถนำข้อมูลมาตรวจสอบภายหลังได้

2.5 สมุดบันทึกข้อมูล ใช้สำหรับการบันทึกพฤติกรรม สภาพแวดล้อม อากัปกริยาหรือสิ่งที่ปรากฏขึ้นระหว่างการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสังเกตเห็นนอกเหนือจากการสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถจดจำรายละเอียดจากการสัมภาษณ์ในแต่ละครั้งได้

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยเสนอโครงการวิจัยให้คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมเพื่ออนุมัติการดำเนินการศึกษา

3.2 ทำความเข้าใจกับบุคคลรักเพศเดียวกันเพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่เกิดผลกระทบอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการให้ข้อมูลของสมาชิกครอบครัว พร้อมขออนุญาตเก็บข้อมูลจากสมาชิกครอบครัวของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่เห็นสมควรว่ามีความสำคัญกับตนและผ่านเกณฑ์การคัดเข้า

3.3 ทำการติดต่อกับผู้ให้ข้อมูลหลักโดยตรง เพื่อทำความเข้าใจรายละเอียดงานวิจัย และขออนุญาตเก็บข้อมูล เพื่อให้การสัมภาษณ์เป็นไปด้วยความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูลอย่างแท้จริง

3.4 ผู้วิจัยทำการนัดหมายวันเวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์ที่มีความเป็นส่วนตัว ปลอดภัย

3.5 แจ้งยุติการสัมภาษณ์ เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วน ครอบคลุมสำหรับงานวิจัย พร้อมแสดงความขอบคุณที่ผู้ให้ข้อมูลสละเวลาแบ่งปันประสบการณ์

3.6 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเทปการให้สัมภาษณ์ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามกระบวนการการวิเคราะห์ข้อมูลแบบผู้วิจัยเห็นชอบร่วมกัน

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 5 เดือน (ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2558 ถึง เมษายน 2559) สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนละ 1 ครั้ง ตามการนัดหมายเวลา และสถานที่ที่สะดวกของผู้ให้ข้อมูล รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2

เวลาที่สัมภาษณ์ ระยะเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูล รายที่	วันที่ให้สัมภาษณ์	ระยะเวลาการให้ สัมภาษณ์ (นาที)	สถานที่ให้สัมภาษณ์
ID1	18 ธ.ค. 58	42.22	มุมที่เป็นส่วนตัวในร้านอาหารแห่งหนึ่งของห้างสรรพสินค้า
ID2	21 ม.ค. 59	80.09	ห้อง 801 คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ID3	28 ม.ค. 59	45.07	มุมที่เป็นส่วนตัวในร้านอาหารแห่งหนึ่ง
ID4	23 ก.พ. 59	40.33	มุมที่เป็นส่วนตัวในร้านอาหารแห่งหนึ่งของห้างสรรพสินค้า
ID5	12 มี.ค. 59	41.26	มุมที่เป็นส่วนตัวในร้านอาหารแห่งหนึ่ง
ID6	13 มี.ค. 59	35.02	ที่พักอาศัยของผู้ให้ข้อมูล
ID7	6 เม.ย. 59	52.53	มุมที่เป็นส่วนตัวในร้านอาหารแห่งหนึ่งของห้างสรรพสินค้า

4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยอิงขั้นตอนการปฏิบัติตามแนวทฤษฎีการวิจัยเชิงคุณภาพแบบทีมผู้วิจัยเห็นชอบร่วมกัน (Consensual Qualitative Research: CQR) (C. E. Hill, Knox, Thompson, Williams, & Hess, 2005; C. E. Hill, Thompson, & Williams, 1997) ดังนี้

ขั้นตอนแรก การตั้งทีมผู้วิเคราะห์ข้อมูลหลัก ได้แก่ ทีมผู้วิจัยเห็นชอบร่วมกันประกอบไปด้วย ผู้วิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้วิจัย และผู้วิเคราะห์ข้อมูลหลักอีก 2 คนที่มีคุณสมบัติดังนี้ (1) เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา (2) เป็นผู้ที่เคยลงทะเบียนรายวิชาการวิจัยเชิงคุณภาพอย่างน้อย 1 รายวิชา (3) ได้รับการอบรมเพิ่มเติมในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลแบบทีมผู้วิจัยเห็นชอบร่วมกันแล้ว นอกจากนี้ยังมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญในการวิจัยเชิงคุณภาพแบบทีมผู้วิจัยเห็นชอบร่วมกัน พร้อมเป็นผู้ตรวจสอบ (Auditor) ด้วยพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมและความสอดคล้องของข้อมูลจากทีมผู้วิเคราะห์ข้อมูลทุกขั้นตอน

ขั้นตอนต่อมา ขั้นตอนการวิเคราะห์ประเด็นหลัก (Domain) และสาระสำคัญ (Core idea) มีรายละเอียดดังนี้

(1) เริ่มจากทีมผู้วิเคราะห์ข้อมูลหลัก วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตั้งประเด็นหลักเบื้องต้น โดยเลือกข้อมูลจากการถอดเทปการสัมภาษณ์ที่มีข้อมูลครอบคลุม ทั้งเนื้อหาและรายละเอียดชัดเจนที่สุด จำนวน 3 ราย จากนั้นนำข้อมูลชุดเดียวกันให้ทีมผู้วิเคราะห์ข้อมูลหลักทุกคนวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวอย่างเป็นอิสระต่อกัน เพื่อหาประเด็นหลักของข้อมูลทั้งหมด

(2) มีการประชุม CQR กล่าวคือ นำข้อมูลที่ได้จากวิเคราะห์มาแลกเปลี่ยนและอภิปรายร่วมกันถึงประเด็นหลัก เพื่อให้ผู้วิเคราะห์ข้อมูลหลักแสดงความเห็นชอบร่วมกันในประเด็น

หลักและสาระสำคัญว่า ผลการวิเคราะห์มีความเหมาะสมและครอบคลุมสาระของข้อมูลแล้วหรือไม่อย่างไร

(3) ผู้วิจัยนำประเด็นหลักเบื้องต้นที่ได้จากการประชุมไปให้ผู้ตรวจสอบได้ตรวจทาน พร้อมรับข้อเสนอแนะเพื่อมาปรับแก้ไข จากนั้นจะได้นำประเด็นที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาแจ้งให้ทีมผู้วิเคราะห์หลักทราบและทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไข จากนั้นผู้วิจัยจึงทำการสรุปสาระสำคัญ (Abstraction core ideas)

(4) ต่อมา ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้สรุปใจความสำคัญ แล้วให้ผู้วิเคราะห์ข้อมูลหลักทั้ง 2 คนตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมลงความเห็นอีกครั้งหนึ่ง

(5) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์พร้อมถอดเทป สรุปใจความสำคัญ ลงรหัส จำแนกสาระสำคัญ ประชุม CQR ต่อจนได้ข้อมูลที่อิ่มตัว พร้อมได้ประเด็นหลักและสาระสำคัญเป็นแนวทาง

(6) ผู้วิจัยนำประเด็นที่ได้จากการอภิปรายและเห็นชอบร่วมกัน พร้อมผ่านการปรับปรุงแก้ไข ให้เป็นไปตามมติของทีมผู้วิเคราะห์ข้อมูลและผู้ตรวจสอบนำสาระที่ได้รับจากการอภิปรายไปทำการวิเคราะห์ในภาพรวมต่อไป

ขั้นตอนสุดท้าย การวิเคราะห์ภาพรวม ได้แก่

(1) ผู้วิจัยนำสาระสำคัญ (Core idea) ในแต่ละประเด็นหลัก (Domain) มาจัดเป็นประเด็นย่อย (categories)

(2) ผู้วิจัยนำผลการจัดประเด็นย่อยข้อมูลให้ผู้ตรวจสอบได้ตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดประเด็นย่อย การใช้ภาษาและความครอบคลุมของประเด็นข้อมูล

(3) ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขข้อมูลตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

(4) ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ภาพรวมให้ทีมวิเคราะห์ข้อมูลหลักทั้ง 2 คน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง

(5) ผู้วิจัยแจกแจงความถี่ของข้อมูลที่ได้ในแต่ละประเด็นย่อยตามหลักเกณฑ์ของ Hill และคณะ (2005) กล่าวคือ “มาก (general)” แทนความถี่ ในประเด็นย่อยที่ผู้ให้ข้อมูลทุกคนหรือมีเพียง 1 คนที่ไม่กล่าวถึงประเด็นย่อยนั้น “ปานกลาง (typical)” แทนความถี่ในกรณีที่มีผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งหนึ่งขึ้นไปกล่าวถึงประเด็นย่อยนั้น “น้อย (variant)” แทนความถี่ในกรณีที่มีผู้ให้ข้อมูลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปถึงครึ่งหนึ่งของทั้งหมดกล่าวถึงในประเด็นย่อยนั้น

(6) ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ไปสรุปผลการวิจัยในขั้นต่อไป

5. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของงานวิจัย

วิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบทีมผู้วิเคราะห์ข้อมูลหลักในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 2 คน (นอกเหนือจากผู้วิจัย) ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยเชิงคุณภาพแบบทีมผู้วิเคราะห์ข้อมูลหลักมาก่อน รวมถึงมีผู้ตรวจสอบ ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการทำวิจัยเชิงคุณภาพแบบทีมผู้วิเคราะห์ข้อมูลหลัก ช่วยตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของผลการวิเคราะห์ข้อมูลของทีมผู้วิจัยหลัก ซึ่งจะทำให้ข้อค้นพบที่ได้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ตลอดจนยังได้มีการนำเสนออัตราส่วนของจำนวนผู้ให้ข้อมูลที่ให้ข้อมูลในประเด็นต่างๆ โดยใช้คำว่า “มาก” (ผู้ให้ข้อมูลพูดถึงจำนวน 6-7 คน) “ปานกลาง” (ผู้ให้ข้อมูลพูดถึงจำนวน 4-5 คน) และ “น้อย” (ผู้ให้ข้อมูลพูดถึงจำนวน 2-3 คน) เพื่อบ่งชี้ว่า น้ำหนักของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างไร ในแต่ละประเด็นมีน้ำหนักมากน้อยเพียงใด

6. การพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยตระหนักถึงผลกระทบที่อาจขึ้นกับผู้ให้ข้อมูลหลัก รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์ดังกล่าวจึงมีการพิทักษ์สิทธิ์ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยทำความเข้าใจโดยละเอียดเกี่ยวกับรายละเอียดและวัตถุประสงค์งานวิจัย การนำข้อมูลไปใช้ การรักษาความลับและสิทธิต่างๆ ที่ผู้ให้ข้อมูลพึงมี
- 2) การให้ข้อมูลเป็นไปตามความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูล ดังนั้นผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิ์อย่างเต็มที่ในข้อมูลของตน รวมถึงการขอยุติ ขอลถอนตัวออกจากงานวิจัย ยกเว้นการให้ข้อมูลบางส่วน
- 3) ผู้วิจัยต้องขออนุญาตทำการบันทึกเสียงจากผู้ให้ข้อมูลก่อนเริ่มการสัมภาษณ์ทุกครั้ง โดยชี้แจงถึงการนำข้อมูลไปใช้ การเข้าถึงข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล และการทำลายข้อมูลเมื่อการเสร็จสิ้นวิจัย
- 4) มีการป้องกันการเข้าถึงข้อมูลด้วยการตั้งรหัส เก็บข้อมูลในที่มิดชิด ใช้ชื่อสมมติในงานวิจัย ไม่นำข้อมูลจากงานวิจัยมาใช้เป็นการส่วนตัว นอกเหนือจากกระบวนการวิจัย และเปิดเผยข้อมูลในส่วนที่จำเป็นต่อผู้ที่จำเป็นเท่านั้น เช่น ทีมวิจัย อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นต้น

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบที่มิวิจัยเห็นชอบร่วมกัน ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์รายบุคคลเชิงลึกด้วยคำถามกึ่งโครงสร้างในผู้ให้ข้อมูลจำนวน 7 คน เพื่อทำความเข้าใจถึงประสบการณ์ด้านจิตใจที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไปและประสบการณ์รายบุคคลของผู้ให้ข้อมูลหลัก (2) ผลการวิเคราะห์ประสบการณ์ด้านจิตใจของผู้ที่มีสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและประสบการณ์รายบุคคลของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลทั่วไปและประสบการณ์ด้านจิตใจที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของผู้ให้ข้อมูลรายบุคคล จำนวน 7 ราย ดังต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 (ID1)

ผึ้ง (นามสมมติ) ผู้ให้ข้อมูลอายุ 25 ปี ปัจจุบันศึกษาในระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ผึ้งเป็นพี่สาวฝาแฝดของหวาน (นามสมมติ) ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันในครอบครัว ครอบครัวของผึ้งประกอบไปด้วย พ่อแม่และน้องสาว (ฝาแฝด) พ่อแม่ของผึ้งอาศัยอยู่ต่างจังหวัด โดยที่ผึ้งและหวานเข้ามาเรียนและอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครด้วยกัน ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษา ผึ้งให้ข้อมูลว่าทุกคนในครอบครัวของตนสนิทสนมกันมาก มีอะไรก็มักจะบอกละ เล่า พูดคุย ปกป้องกันโดยตรงไปตรงมา และจะไม่บังคับฝืนใจซึ่งกันและกัน

ผึ้ง (ผู้ให้ข้อมูล) และหวาน (สมาชิกในครอบครัวที่เป็นคนรักเพศเดียวกัน) เป็นพี่น้องฝาแฝดที่มีรูปลักษณะคล้ายกันมาก ทั้งสองเติบโตและเรียนมาด้วยกันตลอดตั้งแต่เด็ก กระทั่งมาแยกสายเรียนกันในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจึงทำให้ไม่ได้เรียนด้วยกัน ทำให้รักและผูกพันกันอย่างมาก อย่างไรก็ตามทั้งผึ้งและหวานยังคงพักอาศัยอยู่ในห้องพักเดียวกัน จึงแทบไม่มีช่วงเวลาห่างเหินกันเลย ความแตกต่างระหว่างผึ้งกับหวานในมุมมองของผึ้งมีเพียงลักษณะภายนอกบางประการที่ทั้งผึ้งและ

คนทั่วไปจะมองว่าหวานดูเป็นผู้หญิงที่มีความห้าวมากกว่าฝั่ง ในขณะที่ฝั่งมีความเป็นผู้หญิงมากกว่าหวาน

ตลอดระยะเวลาการพูดคุยกับฝั่ง สัมผัสได้ถึงความมั่นใจ ความตั้งใจในการตอบคำถามและให้ข้อมูล ทั้งยังมีท่าทีเป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส ฝั่งได้บอกเล่าถึงประสบการณ์ของตนเองที่เคยผ่านการได้รับการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจากหวานอย่างกระจ่างชัด ทั้งในด้านความรู้สึก ความคิด พฤติกรรมและการแสดงออกนับตั้งแต่การเริ่มรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของหวาน ด้วยความที่ฝั่งและหวานเป็นฝาแฝดที่สนิทกันอย่างมาก ทำให้ฝั่งเทียบเคียงตนเองกับหวานมาโดยตลอดในทุกๆ ด้าน ฉะนั้นการที่ตนเองเป็นบุคคลรักต่างเพศ (Heterosexual) จึงทำให้เชื่อมั่นมาตลอดว่าหวานคือบุคคลรักต่างเพศเหมือนตน โดยที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อนว่าวันหนึ่งหวานจะมาบอกว่า “หวานชอบผู้หญิง” ในช่วงต้นที่หวานเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศต่อฝั่งจึงยังไม่ได้คิดอะไรมาก เพราะยังเชื่อว่า หวานไม่น่าจะชอบเพศเดียวกันจริง น่าจะเป็นความชอบเพียงชั่วคราวถึงวันหนึ่งหวานก็จะกลับมาชอบผู้ชายได้ตามเดิม ดังที่ฝั่งพูดถึงหวานว่า

“ตอนนั้นก็เฉยๆ อะ ไร้ออนแรกๆ แรกสุดก็เฉยๆ เรา รู้สึกว่าแบบอาจจะไม่ใช่ซะ แล้วก็แบบ เอ้ออาจจะแบบว่า อาจจะยังชอบผู้ชายได้อยู่หรืออะไรอย่างงี้ (L.50)”

ประกอบกับความเชื่อเดิมที่ฝั่งมีต่อความชอบทางเพศว่า การจะเลือกชอบเพศใดก็ตาม ทุกคนสามารถเลือกและปรับเปลี่ยนได้ ทุกอย่างขึ้นอยู่กับตัวบุคคลนั้นว่าจะเลือกให้ตนเองชอบเพศใด ดังนั้นการที่หวานจะชอบผู้หญิงหรือผู้ชายล้วนขึ้นอยู่กับว่าตัวหวานว่าจะเลือกทิศทางใด

ต่อมา ฝั่งเห็นความจริงจังที่หวานมีต่อคนรักมากขึ้นเรื่อยๆ ความขัดแย้งในใจจึงเริ่มเกิดมากขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับการได้เห็นที่หวานต้องรู้สึกทุกข์กับการรักเพศเดียวกัน ยิ่งทำให้ฝั่งรู้สึกเป็นห่วงและไม่เข้าใจในความสัมพันธ์ของหวานและคนรัก ว่าในเมื่อหวานสามารถเลือกได้แต่เหตุใดจึงยังคงเลือกเดินเส้นทางความรักที่มีแต่ทุกข์นี้ ดังประโยคที่ว่า

“เหมือนแบบ perception มันเปลี่ยนไป เรา perceive เขาแบบเทียบเคียงกับเรามาตลอด ... แล้วมันก็มีเรื่องความ drama อะไรอย่างงี้ด้วย ประมาณว่าแบบ เหมือนก่อนที่เขาจะมา เป็นแฟนกัน ดุมีเรื่องดราม่าแล้วหวานมันก็ดูร้องไห้ ดุมีทุกข์เยอะ แล้วเราก็เลยรู้สึกว่าแบบ เอ้ยแล้วถ้ามันทุกข์ แล้วจะเลือกทางนี้ทำไม (L.114)”

แต่ด้วยความสัมพันธ์ส่วนตัว ฝั่งจะไม่บังคับหวานไม่ว่าจะเลือกทำอะไร ดังนั้นฝั่งจึงทำแค่เฝ้าดูและพูดคุยเพื่อทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน โดยที่ในการพูดคุยระหว่างฝั่งกับหวานเกี่ยวกับความชอบทางเพศของหวานครั้งนี้ เป็นบรรยากาศที่ค่อนข้างเครียด เพราะถึงแม้ทั้งสองคนจะไม่ทะเลาะกัน แต่ฝั่งสัมผัสถึงความสัมพันธ์ที่แย่งลงในช่วงเวลานั้น การพูดคุยทำความเข้าใจได้เกิดขึ้นหลายต่อหลายครั้ง

กระทั่งฝั่งค่อยๆ เข้าใจในสิ่งที่หวานเป็นที่ละน้อยว่า การที่หวานชอบผู้หญิงนั้น ไม่ได้เป็นเพราะหวาน เลือกว่าจะเป็นเช่นนี้ หากแต่เป็นไปโดยธรรมชาติ เช่นที่ฝั่งบอกว่า

“มันเหมือน มันก็มีการย่ำหลายครั้ง ไม่ใช่แค่ครั้งเดียว เหมือนมันก็ต้องอาศัยแบบประมาณ 3-4 ครั้งที่มีการ raise ประเด็นนี้ขึ้นมาว่าแบบ มันเลือกไม่ได้จริงๆ มันเลือกไม่ได้จริงๆ (L.194)”

นอกจากหวานจะได้เปิดเผยตนเองกับฝั่งแล้ว หวานยังได้แนะนำคนรักของตัวเองให้ฝั่งได้รู้จัก ฝั่งเล่าว่าการได้รู้จักและใช้เวลากับคนรักของหวานมากขึ้น เช่น ไปเที่ยวด้วยกัน กินข้าวด้วยกัน ทำให้ฝั่ง เปลี่ยนมุมมองทางลบที่มีต่อความรักของหวานให้ดีขึ้นเรื่อยๆ เพราะเป็นช่วงเวลาที่ยังได้สัมผัสถึงนิสัยใจคอและเห็นว่าคนรักของหวานที่แท้ก็เป็นคนที่นิสัยคล้ายๆ กันกับตัวเอง ดังนั้นความรู้สึกห่วงกังวลที่เคยมีจึงลดน้อยลงจนความสัมพันธ์ของฝั่งและหวานกลับมาเป็นเหมือนเดิม

ในด้านการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของหวานต่อสมาชิกครอบครัวคนอื่น ๆ (พ่อแม่) ฝั่งเองไม่มีความกังวลมากเท่าไรนัก เพราะเชื่อว่าพ่อและแม่จะไม่บังคับหรือต่อต้าน หวาน ซึ่งหลังจากที่หวานเปิดเผยกับพ่อแม่ก็เป็นจริงตามที่ฝั่งได้คิดไว้ก่อน ยิ่งไปกว่านั้น พ่อของฝั่ง และหวานยังบอกอีกว่า การที่หวานคบผู้หญิงทำให้พ่อกังวลน้อยกว่าคบผู้ชาย

“เหมือนหวานไปบอกเอง เวลาไม่แน่ใจว่าเมื่อไร แต่ก็หลังเราแน่ๆ แล้วเขาก็ไปบอกเอง แล้วแบบ ... แต่ตอนที่จะไปบอกก็ดูไม่ได้กังวลใจอะไรมาก มีความกังวลใจนิดหนึ่ง แล้วพอไปบอกเสร็จก็มาบอกเราว่า บอกไปแล้วจะอะไรอย่างนี้ แล้วป้าก็บอกว่า ป้าสบายใจด้วยซ้ำ แล้วม๊า ก็บอกว่าม๊าที่รับได้อยู่แล้วอะไร... (L.226)”

การเปลี่ยนแปลงในการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของฝั่งที่มีต่อหวาน สะท้อนให้ฝั่งได้เห็นถึงความเชื่อหรือทัศนคติของตนเกี่ยวกับความชอบทางเพศที่เปลี่ยนไป ความขัดแย้งในความสัมพันธ์ระหว่างฝั่งและหวานซึ่งนับเป็นเรื่องที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนอันเนื่องมาจากความไม่เข้าใจในตัวของหวาน กระทั่งทำให้ฝั่งเข้าใจในตัวบุคคลรักเพศเดียวกันคนอื่น ๆ มากขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 (ID2)

แนน (นามสมมติ) ผู้ให้ข้อมูลอายุ 30 ปี พี่สาวของนาย (นามสมมติ) สมาชิกในครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันอายุ 10 ปีและมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน แนนมีความยินดีและเต็มใจเป็นอย่างยิ่งที่สามารถนำประสบการณ์ของตนมาเป็นส่วนหนึ่งในงานวิจัยนี้ โดยเชื่อว่าประสบการณ์ที่แนนได้รับรู้ว่าน้องชายมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศ

เดียวกันจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลอื่นๆ ต่อไปในอนาคต ประสบการณ์ของแนนมีจุดที่น่าสนใจและเชื่อมโยงโดยตรงกับจิตวิทยาการศึกษา (Counseling psychology) เนื่องจากแนนเป็นคนหนึ่งที่สามารถศึกษาด้านจิตวิทยาการศึกษา และเป็นที่น่าสนใจว่าช่วงเวลาที่แนนได้รับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของน้องชายนั้น เป็นช่วงเวลาที่แนนได้ผ่านการเรียนจิตวิทยาการศึกษามาแล้ว แนนเล่าว่าแนนโชคดีมากที่ได้นำหลักของจิตวิทยาการศึกษามาใช้กับตัวเองเมื่อต้องเผชิญกับความขัดแย้งภายในตัวเองในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของน้องชาย แนนได้ตระหนักและทบทวนความต้องการที่แท้จริงที่ตนเองมี กระทั่งพบหนทางที่แนนจะมุ่งไป

เดิมทีแนนเกิดและอาศัยอยู่ต่างจังหวัด กระทั่งเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร แนนจึงย้ายเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครตั้งแต่นั้นจนถึงปัจจุบัน ครอบครัวของแนนประกอบไปด้วย แม่ แนนและนาย โดยที่พ่อและแม่แนนแยกทางกันในช่วงที่นายกำลังจะเกิด จึงทำให้แนนต้องช่วยแม่เลี้ยงดูนายมาตลอดนับตั้งแต่กำเนิด ทั้งแม่ แนนและนายมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันอย่างมาก แต่จะมีความแตกต่างกันที่แนนจะเลี้ยงดูน้องเข้มงวดกว่า ในขณะที่แม่จะตามใจน้องมากกว่า และแนนให้ความเห็นว่าแม่มักจะแพ้ทางน้อง เพราะน้องพูดเพราะ อ่อนเก่ง ทำให้แม่ต้องใจอ่อนอยู่เสมอ

แม้ว่าในปัจจุบันนายจะยังไม่แสดงชัดเจนว่ามีความชอบผู้ที่มีเพศชายด้วยกันเพราะยังเด็กอยู่พอสมควร แต่พฤติกรรมที่นายแสดงออกถึงในลักษณะของผู้หญิงมากกว่าชายของนาย ทำให้แนนและคนอื่นๆ รอบตัวสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนว่านายน่าจะมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันอย่างแน่นอนในอนาคต เช่น ไม่มีเพื่อนผู้ชายเลย คบแต่เพื่อนผู้หญิง มีท่าทีสะตืดสะตังแบบที่ผู้หญิงเป็น หรือแม้แต่ครูประจำชั้นก็เรียกนำหน้านายว่า “อ๊...” ดังที่แนนเล่าว่า

“ถ้ายังเดินเส้นทางแบบนี้ มีอาภักภิริยาที่ดูอ่อนมาก ซึ่งจริงๆ อาภักภิริยาเหล่านี้ คือ ครูในโรงเรียนก็มีส่วน เพราะครูในโรงเรียนเรียกเขาว่า “อ๊นาย” แนนได้ยินก็อึ้ง คือครูคุยกับหนูมาตั้งนาน พอน้องหนูมานี้คือ อ๊นาย... (L.114)”

แนนให้ข้อมูลว่า แนนมองน้องชายเป็นเด็กผู้ชายธรรมดาตามาโดยตลอด จนค่อยๆ สังเกตเห็นพฤติกรรมที่ไม่เป็นตามที่คาดคิดไว้ ทำให้แนนรู้สึกตกใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนนรู้สึกหงุดหงิด ไม่พอใจกับพฤติกรรมที่นายแสดงออกในลักษณะของผู้หญิงเป็นอย่างมาก ดังที่แนนบอกว่า

“มันเคยมีอยู่ครั้งหนึ่ง เขามาปิดเทอมช่วงเขาสอบได้ที่สาม สัญญากับเขาว่าจะพาเขามาเที่ยวกรุงเทพฯ ก็พาเขาขึ้นมากรุงเทพฯ ก็เลยจัดทริปกับเพื่อนๆ ไปหัวหิน ก็พาเขาไปสวนสยาม พาไปหัวหิน คือไปใช้เวลาอยู่ด้วยกัน แต่มันจะมีบางอาภักภิริยาที่แบบ (ทำเสียง “จี้”) เอ้ย ทำแบบมีสะบัดแล้วปิด คือรู้สึกหงุดหงิดมาก เลยคิดในใจว่าอยากจะถีบมัน คือพาเขามาเที่ยว

แล้วมาทำอากับภรรยาแบบนี้ คือเป็นอาการที่ไม่ชอบเลย มาสะบัดสะบั้งต่อหน้า ก็เลยคิดในใจว่าอยากจะถีบมัน ตอนนั้นนี่หงุดหงิด หงุดหงิดเลย โชคดีที่มีเพื่อนอยู่หลายคน ก็จะมีเพื่อนอยู่คนหนึ่งที่เคยช่วยดูช่วยอะไรอย่างงี้ ก็ช่วยให้เราแบบโอเค (L.49)”

ในช่วงเริ่มรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของน้องชายผ่านการสังเกตพฤติกรรม แนนยอมรับว่า ไม่สามารถยอมรับได้ว่านายจะมีพฤติกรรมคล้ายผู้หญิง ทำให้อยากเปลี่ยนให้น้องกลับมาเป็นพฤติกรรมแบบผู้ชายให้ได้ แต่ยิ่งพยายามที่จะเปลี่ยนน้องมากแค่ไหน ผลที่ได้กลับทำให้แนนยิ่งเสียใจมากขึ้น เพราะแนนและน้องจะยิ่งห่างเหินกันออกไปเรื่อยๆ แนนตระหนักได้ถึงความสัมพันธ์กับน้องที่ค่อยๆ แยก ทั้งยังบอกเล่าถึงความรู้สึกเจ็บปวดที่คล้ายกับกำลังจะสูญเสียน้องไปเพราะความคาดหวังที่ตนมี ทำให้แนนต้องขังใจอย่างหนักว่าจะเลือกรักษาอะไรไว้ระหว่าง “ความคาดหวังที่มีต่อน้องหรือความรักที่ได้จากน้อง” ดังประโยคที่ว่า

“ก็คิดอยู่ตลอดเวลาว่าเขาทำอะไรให้เรา รู้สึกหงุดหงิดลงไป หรือว่ามีปฏิกิริยาอะไรบางอย่างที่เรา รู้สึกดู เหมือนเราก็ดูเขา ‘แมนๆ หน่อยได้ไหม’ เราก็ดูรู้สึกผิดนะ แล้วก็รู้สึกไม่ดีกับสิ่งที่เราทำลงไป แล้วเราก็ดูรู้สึกว่า เราก็ไม่ได้อยู่กับเขาบ่อยๆ เฮ้ย มันไม่ใช่ความผิดเขา แต่ว่าก็รู้สึกว่าเราก็ดูกับเขาเหมือนกัน ซึ่งมันก็รู้สึกว่าเราก็ไม่ได้อยากทำแบบนั้นอะ เรารู้สึกไม่ดีกับเขา ไม่ชอบสิ่งที่เขาทำ แต่เราก็ดูรู้สึกหงุดหงิดกับสิ่งที่เราทำกับเขา มันก็เลยรู้สึกว่า เออ เรารักเขาแล้วทำไมไปทำเขาแบบนั้น แล้วเราก็เป็นอีกหนึ่งที่เรา รู้สึกไม่ดีถ้าทำอย่างนั้น แต่ว่ามันก็ต้องกลับมาขังใจ เหมือนกันนะ ว่าจริงๆ แล้วเราเลือกที่จะเป็นคนที่อยู่ข้างๆ เขาไหม”

แนนทั้งใคร่ครวญ ทบทวน รวมถึงต่อรองความคาดหวังของตนที่มีต่อน้องให้น้อยลงครั้งแล้วครั้งเล่า เกือบตลอดเวลา จนได้คำตอบที่ต้องการแท้จริงอย่างไม่น่าสงสัยว่า แนนเลือกที่จะมีน้องอยู่ด้วย เพราะรักน้องมาก แต่ความรักก็ไม่ทำให้แนนสามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของน้องได้แบบทันที การทบทวนตัวเอง การมีสติและตระหนักรู้ในความคิด ความรู้สึกและการกระทำที่มีต่อน้อง ยังคงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และทุกครั้งที่แนนต้องกลับมาทบทวนคือ เวลาที่แนนต้องรู้สึกเจ็บปวดทุกครั้งจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างความต้องการและความคาดหวังของตัวเอง หากแต่การได้ต่อรองหรือการได้คิดทบทวนถึงผลกระทบจากการกระทำที่นำไปจนถึงทิศทางความสัมพันธ์ที่จะเป็นไป เป็นสิ่งที่ทำให้แนนค่อยๆ เพิ่มพื้นที่การยอมรับในตัวน้องชายมากขึ้นเรื่อยๆ เพียงแต่ยังไม่ใช้ทั้งหมด ซึ่งแนนยอมรับว่า ถึงแม้ในวันที่ให้ข้อมูลแนนจะยอมรับได้แล้วว่าน้องจะมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันแน่นอน แต่ก็ยังมีความคาดหวังบางอย่างหลงเหลืออยู่ในตัวน้องชาย ต่างกับแม่ที่ยอมรับในตัวน้องได้ทุกอย่างไม่ว่านายจะเป็นอะไรก็ตาม อย่างไรก็ตาม แนนได้เปรียบเทียบความแตกต่างในความรู้สึกของการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวคน

อื่น นั่นคือ น้ำชายของแนน แนนพบว่าแนนสามารถยอมรับในความโน้มเอียงทางเพศของน้ำชายได้อย่างไม่มีความต่อต้านใดๆ เลย ซึ่งแตกต่างกับกรณีของน้องชายอย่างสิ้นเชิง ดังที่แนนเล่าว่า

“อ้อ ก็คือไม่มีเงื่อนไข ในความรู้สึกก็คือ แม่รักน้องมาก เฮ้ยแม่ แนนก็รักน้องนะ แต่ทำไม แนนยังคาดหวัง... (L.173)”

“งเง เฮ้ย นี่แม่ไม่คิดอะไรจริงหรือ เวลาเล่าให้แม่ฟังถึงสิ่งที่เรากำลังกล แม่ก็ ‘อ้อ ก็ขอมันสิ โตขึ้นอย่าแปลงเพศนะ’ ‘แม่มันง่ายขนาดนี้เลยหรือ’ (L.187)”

“...แต่ความผิดหวังของหนูมีเยอะกว่าแม่ แปลกปะล่ะ คือความจริงรักเขา ไม่สามารถเทียบความรักที่แม่มีให้น้องได้ แต่แนนก็รู้ว่าแนนรักน้องมาก แต่ก็รู้สึกว่าเหงือความรักที่เรามีให้มันถึง ... (L.195)”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 (ID3)

เป้ (นามสมมติ) ผู้ให้ข้อมูลอายุ 28 ปี ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ “เปิ้ล” (นามสมมติ) สมาชิกในครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ผู้ซึ่งเป็นพี่สาวของเป้ ครอบครัวเป้ประกอบไปด้วยพ่อแม่ ซาโกว (ป้าหรือพี่สาวของพ่อ) และพี่น้องผู้หญิงทั้งหมด 3 คน โดยเป้เป็นลูกคนกลางและสนิทสนมกับเปิ้ลที่สุด มีอะไรก็จะบอกกันตลอด ไม่มีการปิดบัง ในขณะที่เป้ก็สนิทกับน้องสาวเช่นกัน แต่มักจะทะเลาะกันมากกว่า

ความสัมพันธ์ผูกพันระหว่างเปิ้ลและเป้อยู่ในระดับสูงมาก จนแม้แต่ของใช้ส่วนตัวของเปิ้ล เป้ก็สามารถหยิบมาใช้ได้โดยไม่ต้องบอกกล่าว เช่น โทรศัพท์มือถือ แต่ความสัมพันธ์ของทั้ง 2 คนก็เริ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาเดียวกันกับที่เป้ได้รู้ว่าพี่สาวมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน เนื่องจากเปิ้ลหลีกเลี่ยงที่จะบอกความสัมพันธ์ของตนกับคนรักต่อเป้ อีกทั้งยังมีพฤติกรรมหลบเลี่ยงเป้ด้วย ดังที่เป้เล่าว่า

“แล้วมันมีแบบโทรศัพท์ที่ไซ่มะ ชอบเอาเกมมาเล่นโทรศัพท์ sony ericson อะ มันก็จะมีเกมเจ้าเปิ้ลก็จะคล้ายๆ หลบๆ ซ่อนๆ ไม่ยอมให้เป้เล่น...ไม่ยอมให้โทรศัพท์มาเล่น หรือว่าบางทีเป้ก็จะถามว่ามีอะไรอะ ทำไม่ไม่ให้เล่น เริ่มแบบไม่ยอมละ อะไรจี้ แล้วมันก็แบบแป็บหนึ่ง แล้วก็เอาไปทำไม่รู้แล้วก็เอามาให้... (L.36, 38)”

การรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจากเปิ้ลในช่วงแรกๆ ของเป้เกิดขึ้นจากพฤติกรรมที่ผิดสังเกตบางอย่างที่เปิ้ลมีต่อเพื่อนสนิท ซึ่งเพื่อนสนิทที่เป้เข้าใจที่แท้คือคนรักของพี่สาว ความสนิทสนมใกล้ชิด ถึงเนื้อถึงตัวของพี่สาวและส้ม (คนรักของพี่) สร้างความข้องใจให้เป้เป็นอย่างมาก

มากจนเกิดคำถามขึ้นกับเป้ว่า “ทั้งสองคนเป็นแค่เพื่อนกันจริงหรือ” เป้เก็บความข้องใจนั้นไว้จนวันหนึ่งที่อยู่รู้สึกอึดอัดมากจนทนไม่ไหว จึงถามกับเป้เปิดตามตรงว่า เป้และสั้มเป็นอะไรกันแน่ และคำตอบที่ได้รับจากเป้คือ เป็นเพื่อนเท่านั้น ในตอนนั้นเป้รู้สึกโกรธเป้และสั้มขึ้นมาทันที เพราะเป้เชื่อมั่นว่าทั้งสองคนต้องเป็นมากกว่าเพื่อนแน่นอน เป้รู้สึกว่าตัวเองกำลังถูกพี่สาวโกหก ปิดบัง ทั้งที่ตลอดมาเป้ไม่เคยมีอะไรปิดบังเป้เลย และนี่เป็นครั้งแรกที่เป้รู้สึกว่ากำลังถูกปิดบังอะไรบางอย่างจากพี่สาว ทั้งยังโทษว่าการที่พี่สาวเปลี่ยนไปเช่นนี้ต้องเป็นเพราะสั้มเข้ามาในชีวิตเป้แน่ๆ ดังที่เป้บอกว่า

“ถามว่า เจ้เป้เลยๆ เป้ถามหน่อยดิ เป้ยังจำชื่อตนั้นได้อยู่ ชั้นสามในบ้าน ‘เจ้เป้เลยๆ เป้ถามหน่อยดิ เจ้เป้เลยกับพี่สั้มเป็นแฟนกันหรือ’ เจ้เป้ตอบว่า ‘เปล่า ไม่ได้เป็นอะไรกัน’ ยิ่งโกรธเลย...มันรู้สึกว่่า เป้รู้สึกว่่าถูกปิดบัง เหมือนเราโดนปิดบังอะไรบางอย่าง ประมาณนั้นมันง่อยากรู้ว่่ายังงั้กันแน่ (L.52, 54)”

“...แล้วตอนนั้นก็รู้สึกโกรธพี่สั้มไปด้วย ... เออ เพราะคนนี้โง่ชะ ทำให้เจ้เป้เป็นแบบนี้เออ เออ เมื่อก่อนไม่เป็นแบบนี้ (L.60, 62)”

สิ่งนี้ได้สร้างความไม่พอใจกับเป้เป็นอย่างมาก เพราะการถูกปิดบัง โกหกทำให้ตัวเป้รู้สึกถูกลดความสำคัญไปจากแต่ก่อน นอกจากนี้เป้ยังรับรู้ถึงความไม่เข้าใจและความเป็นห่วงชีวิตของเป้ในฐานะบุคลรักเพศเดียวกันว่าจะดำเนินไปได้อย่างไร ในเมื่อการรักเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ไม่ปกติ จะใช้ชีวิตในสังคมไปได้อย่างไร เป็นต้น

สาเหตุอีกประการหนึ่งที่ส่งผลต่อการไม่สามารถยอมรับในการรักเพศเดียวกันของพี่สาว นอกเหนือไปจากการถูกปิดบังแล้ว เพราะเป้มีความเชื่อส่วนตัวว่า ผู้หญิงต้องคู่กับผู้ชายเท่านั้น หากผู้ชายรักผู้ชายหรือผู้หญิงรักผู้หญิงกันเองเป็นสิ่งที่ผิดปกติ กอปรกับการที่ซาโกวมีอคติกับการเป็นทอมสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ส่วนตัว ทำให้มักพูดกับเป้อยู่เสมอตั้งแต่เด็กว่าการเป็นทอมเป็นสิ่งไม่ดี เป็นทอมแล้วอนาคตจะลำบาก เป็นต้น ทำให้เกิดเป็นความเชื่อโดยสนิทใจว่าการเป็นทอมเป็นสิ่งไม่ดีสำหรับเป้ ดังที่เป้กล่าวว่า

“คือแบบ มันแปลกๆ เปล่าวะ ผู้หญิงคบกับผู้หญิงอะคือจริงๆ เพราะคุณละครเยอะ ผู้หญิงต้องคู่กับผู้ชาย...ถ้าเมื่อก่อนมันจะแหม่งๆ นิดๆ อะ มันบอกไม่ถูกอะไรอย่างงี้ รู้สึกว่่ามันผิด มันไม่ใช่ มันต้องคู่กับผู้ชาย (L.68, 70)”

“เออ ตอนนั้นซาโกวก็บอกว่า ถ้าคนที่เป้นทอม ไม่ดีเลยนะ พอเดินไปไหน คนอื่นมองก็อาย เขาว่าเป้นทอม แยกไปตัวไปก็โดนผู้หญิงหลอก แล้วก็ไม่มีใครเลี้ยงดู เป้นทอมไปก็ลำบาก (L.130)”

เป้มักใช้การมองหาคนสนับสนุนเวลาที่ตนรู้สึกไม่พอใจพี่สาว เช่น ชวนน้องให้มาเป็นพวกเพื่อช่วยกันสังเกตพฤติกรรมพี่สาวกับคนรัก หรือฟ้องแม่เมื่อรู้ว่าพี่สาวนัดพบคนรัก เป็นต้น ความสัมพันธ์ระหว่างเป้และเปิ้ลแย่งไปประยะหนึ่ง กระทั่งเป้มั่นใจมากขึ้นๆ จนเก็บความอัดอัดใจในความสัมพันธ์ของพี่สาวกับคนรักไว้ไม่ไหว จึงตัดสินใจถามอย่างตรงไปตรงมากับพี่สาวอีกครั้ง ในครั้งนี้เปิ้ลไม่ได้ปฏิเสธเหมือนในครั้งแรก เป้บอกว่าในความเป็นจริงแล้วช่วงที่ตัดสินใจถามพี่สาวอีกครั้ง เป้สามารถยอมรับได้แล้วในส่วนหนึ่ง เพียงแต่ต้องการได้ยินคำยืนยันจากพี่สาวเองอีกครั้ง อีกสาเหตุหนึ่งที่เป้บอกว่า เป็นสิ่งที่ทำให้เป้รู้สึกดีขึ้น สบายใจขึ้น เป็นเพราะได้รู้จัก ได้สนิทสนมกับคนรักของพี่สาวมากขึ้น เป้สัมผัสได้ถึงความรัก ความใส่ใจ และได้รับความช่วยเหลือต่างๆ จากคนรักของพี่สาว ทำให้รู้สึกได้ว่าตัวเองเป็นคนสำคัญของพวกเขา และค่อยๆ ยอมรับความสัมพันธ์ของทั้งสองคนได้เรื่อย

นอกเหนือไปจากการได้รู้จักกับคนรักของพี่สาวมากขึ้นแล้ว เป้ยังค้นพบตัวเองอีกว่า มุมมองเกี่ยวกับมนุษย์ของเป้เปลี่ยนไปอย่างมาก หลังจากที่เป้ได้เข้าทำงานในองค์กรที่เกี่ยวกับการปกป้องสิทธิมนุษยชนแห่งหนึ่ง เป้ได้เรียนรู้ถึงสิทธิที่บุคคลพึงมี ส่งผลให้มุมมองที่มีต่อบุคคลรักเพศเดียวกันของเป้เปลี่ยนไปเช่นกัน โดยเป้เข้าใจว่ามนุษย์มีสิทธิ์อันชอบธรรมที่จะเลือกเป็นอะไรก็ได้ รวมถึงความชอบทางเพศของบุคคลเหล่านั้นเองด้วย ทศนคติเกี่ยวกับมนุษย์ของเป้ที่เปลี่ยนไปนี้ มีส่วนช่วยให้เป้เปิดใจยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันว่าเป็นเรื่องปกติ ไม่เป็นเรื่องที่ผิดแต่อย่างใด ดังเช่นประสบการณ์ที่เป้เล่าว่า

“... มันจะมีช่วงที่คาบเกี่ยว ตอนนั้นที่ฝึกงานของศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก เออ แล้วตอนนั้นเป้ก็เริ่มรู้สึกอินกับการเป็นคน เริ่มรู้จักดินสอสี มันก็ทำให้เราเห็นเรื่องของคนตัวเล็กๆ มันจะเป็นเรื่องประเด็นคนมากขึ้น มันทำให้เรามองว่า เราจะเป็นอะไรก็ได้ แต่เราต้องเคารพกัน เจอคนรุ่นคนนี่ มันก็จะเป็นเรื่องของคุณค่ารุ่นนี้ มันเลยทำให้แบบมุมมองเรื่องนี้มันเลยเปลี่ยนไปว่าเออ จริงๆ แล้วเปิ้ลมันจะเป็นอะไรก็ได้ มันก็ไม่ทำให้เราเดือดร้อนด้วย แล้วก็ ก็มีคนดูแลเราด้วย (L.238)”

หลังจากเป้ยอมรับในความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของพี่สาวได้ เป้เริ่มมีบทบาทในการเป็นคนกลางเพื่อตอบคำถามจากญาติคนอื่น ๆ เป้เลือกที่จะเข้าข้าง ปฏิเสธหรือไม่รับรู้เพื่อช่วยเหลือพี่สาว ไม่ให้คนอื่นมองพี่สาวไม่ดี เมื่อกล่าวถึงสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว เป้กล่าวว่า ตนคาดหวังว่าพ่อแม่จะรับที่พี่รักเพศเดียวกันได้แล้ว เพียงแต่จะไม่พูดถึงเรื่องนี้กันในบ้าน แต่ในส่วนของเขาโกวที่มีอคติกับทอมอย่างสูงยังคงไม่มีใครบอกหรือยืนยันข้อเท็จจริงให้รับรู้ เพราะแม้แต่ตัวเป้เองก็กลัวว่าหากบอกซาโกวไปแล้วอาจส่งผลเสียต่อเปิ้ลก็เป็นได้

“เออ นั่นแหละ มันไม่แค่นั้น ตัวโกวไซใหม่ แล้วก็ลูกของตัวโกว เขาก็บอกว่าไซ เป็นแฟนกัน แน่ๆ แล้วมันจะมาช่วงที่เขาเลิกกันอะ แล้วก็พาคคนใหม่มา แล้วเหมือนลูกตัวโกวเห็นก็จะมาถามเป๊วว่า แฟนใหม่เป๊ลหรือแก เป๊ลมีอะไรบอกฉันได้นะ เป๊กัแบบ ตอนนั้นดีกับเป๊ลแล้วไง ก็ จะปกป้องมัน ก็ไม่มี เพื่อนกัน แล้วจะถามอะไร พยายามแซะทุกอย่าง..ไม่บอก (L.266)”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 (ID4)

เอม (นามสมมติ) ผู้ให้ข้อมูลอายุ 37 ปี สถานภาพสมรส ปัจจุบันทำงานเป็นนางพยาบาลของโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ได้บอกเล่าประสบการณ์ของตนในการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของน้องชาย (ลูกพี่ลูกน้อง) “โจ้” (นามสมมติ) โดยที่โจ้มีพี่สาวแท้ๆ คนหนึ่งชื่อ “จำ” และจำ ก็มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเช่นเดียวกับโจ้ หากแต่มีความแตกต่างในการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศที่แตกต่างกันระหว่างโจ้และจำอย่างชัดเจน

แรกเริ่มเอมเกิดและอาศัยอยู่ในครอบครัวขยายเชื้อสายจีน เด็กรุ่นเอม (รุ่นหลาน) ได้รับการเลี้ยงดูจากยายหรืออาม่าทุกคน การพักอาศัยทุกครอบครัวจะอาศัยอยู่รวมกันในอาคารพาณิชย์โดยอาศัยกันครอบครัวละชั้น จึงทำให้เด็กๆ รุ่นหลานทุกคนมีความสนิทสนมกันมาก เพราะไม่ว่าจะไปไหนหรือทำอะไร อาม่าจะต้องพาหลานๆ ทุกคนไปด้วยกันทั้งหมด และถึงแม่เอมจะมีอายุมากกว่าโจ้ถึง 10 ปี แต่ก็เติบโตและเล่นกันมาโดยตลอด เอมเล่าให้ฟังว่า โจ้เป็นเด็กดีมาก เชื่อฟังและทำตามผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะเรียกใช้โจ้ให้ทำอะไร โจ้จะทำตามทุกอย่าง ตั้งแต่ไปซื้อของ ทำความสะอาดบ้าน หรืออื่นๆ และนอกจากนี้เอมยังมักแกล้งโจ้อยู่เสมอ เมื่อเปรียบเทียบกับจำ พี่สาวของโจ้ เอมรักและเอ็นดูโจ้มากกว่าเพราะโจ้นิสัยดี เป็นเด็กดี อยากรู้ก็ตาม ครอบครัวของโจ้เป็นครอบครัวที่มีปัญหาหย่าร้าง หลังจากที่แม่แยกทางกับพ่อของโจ้ แม่ก็ออกจากบ้านไปแล้วไม่กลับมาอีกเลย หลังจากนั้นอาม่าที่โจ้สนิทที่สุดก็เสียชีวิต ซึ่งเอมมองว่าการสูญเสียทั้งแม่และอาม่า คนที่โจ้สนิทที่สุดทำให้โจ้ขาดที่พึ่งพาทางใจ และยังมีปัญหาขัดแย้งกับพ่อ โดยเฉพาะเมื่อมีแม่เลี้ยง พ่อของโจ้ก็ไม่ค่อยสนใจโจ้เลย เป็นเหตุให้โจ้หนีออกจากบ้านไปหลายปีในที่สุด

ต่อมาเมื่อเอมรู้ว่าโจ้มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน เอมรู้สึกเสียตายเป็นอย่างมาก ซึ่งความรู้สึกจะแตกต่างจากเมื่อครั้งที่ได้รู้ว่าจำมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน เอมจะไม่ได้รู้สึกอะไรเท่าไร ทั้งนี้ยังพบความแตกต่างด้านความรู้สึกที่เกิดจากการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของจำและโจ้ในช่วงแรก นั่นคือความรู้สึกตกใจ ไม่เชื่อ ซึ่งเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการรับรู้เรื่องของโจ้ แต่ไม่เกิดในการรับรู้เรื่องของจำ ความแตกต่างด้านความรู้สึกนี้ เอมได้อธิบายให้ฟังถึงความแตกต่างที่น่าจะเกิดขึ้นจากที่ตนรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

ของจำจากความเปลี่ยนแปลงที่เห็นในตัวจำนับตั้งแต่มัธยม เช่น ตัดผมสั้นมากๆ แต่งตัวคล้าย เด็กผู้ชาย พาแฟนเข้าบ้าน เป็นต้น ในขณะที่ใจไม่มีสิ่งใดที่แสดงออกว่าจะชอบผู้ชายด้วยกันเลยแม้แต่น้อย ดังที่เอมบอกเล่าว่า

“พี่สาวออกกว่า เพราะพี่สาวตัดผมสั้น แบบใส่เสื้อโคร่งๆ แต่เจ้าตัวนี้ไม่อะไร พอรู้ว่าเขามา อยู่กรุงเทพฯ เนี่ยก็จะเจอบ้างนะ ก็แต่งตัวดีขึ้น แต่งตัวแบบเก๋อะ ก็เลยรู้ว่า.. (L.42)”

อีกประเด็นหนึ่งที่เอมยอมรับไม่ได้ที่ใจจะเป็นคนรักเพศเดียวกัน เพราะความเชื่อเรื่องเพศเกี่ยวกับลูกชายหรือหลานชายคนโตต้องเป็นคนสืบทอดวงศ์ตระกูล ซึ่งเป็นความเชื่อที่ได้รับการปลูกฝังจากทางครอบครัวและอาม่า

ประสบการณ์ที่ได้ร่วมอยู่ในการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศจากสมาชิกครอบครัวของเอม มีความแตกต่างจากประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลรายอื่นๆ นั่นคือ ในช่วงเวลาที่เอมได้รับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของใจนั้น เป็นช่วงเวลาที่ใจได้หนีออกจากบ้านด้วยปัญหาครอบครัว ดังนั้นการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของใจจึงเป็นการรับรู้ผ่านการบอกเล่าจากแม่ ซึ่งแม่ของเอมเองก็รับรู้ผ่านครอบครัวของใจอีกทีหนึ่ง เอมทั้งรู้สึกงงและอึ้งกับสิ่งที่ได้ยิน ทั้งเสียตายและเป็นห่วงน้องชาย เพราะการหนีไปอยู่กรุงเทพฯ ของใจยังคงคล้ายกับมีผู้ชายอุปการะอีกด้วย เอมรู้สึกเป็นห่วงการใช้ชีวิตแบบคนรักเพศเดียวกันของใจ โรคติดต่อต่างๆ ที่อาจเกิดจากการมีเพศสัมพันธ์แบบชายรักชาย เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้เอมจะไม่ได้ยินดีที่น้องชายเป็นคนรักเพศเดียวกันเท่าไรนัก แต่ก็ทำอะไรไม่ได้มาก เนื่องจากไม่ได้เป็นพี่น้องกันแท้ๆ สิ่งที่ทำเอมทำได้คือ คอยฟังข่าวคราวและเฝ้าดูห่างๆ และคิดเพียงว่า เมื่อใจเลิกแล้ว ก็ไม่สามารถไปเปลี่ยนแปลงอะไรได้ ทำได้เพียงยอมรับเท่านั้น ต่อมา เมื่อเอมโตขึ้นเรื่อยๆ ได้เรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ในชีวิตมากขึ้น ในช่วงเวลาเดียวกันนั้น ใจเองก็ประสบความสำเร็จในชีวิต สามารถหาเงินเรียนได้จนจบระดับปริญญาด้วยตัวเอง มีงานที่ดี มีบ้าน รถยนต์ และส่งเงินกลับบ้านเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายให้ครอบครัวได้ เอมกลับเกิดความรู้สึกภูมิใจในตัวใจ ยินดีและดีใจที่น้องก้าวมาได้จนถึงจุดนี้ด้วยตัวเอง

“ความรู้สึกก็คือ เริ่มไม่ได้ไอนี่แล้วอะ พอโตแล้ว ก็เริ่มรับได้ คือเขาก็ประสบความสำเร็จ มันโอเคอะ ก็รับได้ แล้วยังพอจริงจังๆ ก็คือมันเปลี่ยนไม่ได้แล้ว น้องก็คือเป็นแบบนี้แล้ว เราก็อโอเค (L.240)”

ความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศที่ให้ความสำคัญกับผู้ชาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับลูกชายคนโตหรือหลายชายคนโตตามการปลูกฝังของผู้ใหญ่อย่างอาม่านั้น ค่อยๆ ปรับเปลี่ยนไปด้วยการเห็นคนรอบตัวผู้หญิงหลายคนมีความสามารถไม่ด้อยไปกว่าผู้ชาย หรือในบางครั้งยังเก่งกว่าผู้ชายอีก

ด้วย จนเอมเห็นว่าไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงล้วนเก่งด้วยกันทั้งนั้น อีกทั้งยังมีความเท่าเทียมกัน ดังที่เอมระบุว่า

“พอรุ่นหลังๆ แล้วแบบแม่ เม่อ อะไรก็เริ่มแบบ ผู้หญิงมันก็ดีกว่าผู้ชาย เหมือนแบบทัดเทียมกันแล้ว แล้วอาม่าเขาก็เสียไปแล้ว ก็คือคนจีนในสมัยก่อนไม่ค่อยอยู่กันแล้ว ก็คือคนจีนสมัยหลังๆ อะ เขาจะเริ่มไอนี้ เริ่มรับได้มากขึ้น ... ไซ่ๆ เพราะว่าอยู่กับอาม่าไง แล้วเหมือนสมมติว่าอย่างมรดกอะไรี่ อาม่าเสียคนโตก็จะได้เยอะ ลูกชายคนโตอะไรี่ แล้วเหมือนเวลางงเด็กใช้มะ เวลางานศพอะ ก็คือจะมีแต่ลูกชายคนโตที่จะได้นำขบวนอะไรี่ คือแบบสมัยก่อนไงที่แบบผู้ชายไง ก็เลยค่อนข้างจะมีอิทธิพลลูกชายคนโต แต่พอช่วงหลังผู้หญิงก็ไม่ได้เสียหาย เกิดมาเป็นผู้หญิงอะไรี่ แล้วแบบดีคือ ช่วงนั้นผู้หญิง อย่างสมมติแม่ป่วยอะไรี่ คือเอมก็สามารถดูแลแม่ได้ หรือลูกอาอีที่เป็นผู้หญิงก็สามารถดูแลเขาได้ ก็เลยไม่ได้ไอนี้ (L.252, 256)”

อีกจุดน่าสนใจหนึ่งของเอมในช่วงท้ายของการให้ข้อมูลที่มีต่อบุคคลรักเพศเดียวกันคือ การได้เห็นคู่รักที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกันเพศหญิง ตนจะรู้สึกว่ามีอคติอะไรเลย ซ้ำยังดูน่ารักน่าสนใจในทางกลับกัน หากเป็นคู่รักบุคคลรักเพศเดียวกันเพศชาย เอมจะรู้สึกรับไม่ได้ รู้สึกเสียดายที่ผู้ชายหันมาชอบกันเอง เนื่องจากประชากรชายก็มีน้อยอยู่แล้ว นับเป็นการลดโอกาสของการเป็นชายแท้ลงไปอีก ทั้งนี้ความไม่ชอบเห็นคู่รักบุคคลรักเพศเดียวกันเพศชายมีเกี่ยวข้องกับความไม่ชอบบอวัยวะเพศชายเป็นส่วนตัวด้วย ดังที่ว่า

“ก็ผู้หญิงกับผู้หญิงมันน่ารักกว่า พอผู้ชายกับผู้ชาย มันยังดูแบบๆ (ทำเสียงจี้) แบบไอนี้หน่อยหนึ่ง ... ไม่เชิงรังเกียจ แต่รู้สึกแบบ อย่างสมมติ แมนๆ เดินมาแล้วจับมือกัน มันรู้สึก แหะะ ลองนึกภาพแบบล่ำๆ เดินมากัน 2 คนแล้วแบบกระหุงกระหนึ่ง แบบ.. (L.138, 214)”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 (ID5)

เจน (นามสมมติ) ผู้ให้ข้อมูลอายุ 23 ปี ปัจจุบันทำงานอยู่บริษัทเอกชน มีความสัมพันธ์เป็นลูกพี่ลูกน้อง (เป็นพี่สาว) กับหลวง (นามสมมติ) สมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ลักษณะครอบครัวของเจนเป็นครอบครัวขยายเชื้อสายจีนจึงมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมาก ความสัมพันธ์ระหว่างสองครอบครัวคือ พ่อหลวงเป็นพี่ชายของพ่อเจน หรือก็คือลุงของเจนนั่นเอง ในประสบการณ์การรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของหลวง ยังมีผู้ที่มีความสำคัญคนอื่นๆ ในครอบครัว นอกเหนือไปจากเจนหรือผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ลุง (พ่อของหลวง) และอาม่า (ย่าของเจนและหลวง)

ครอบครัวของหลวงประกอบไปด้วย พ่อแม่ หลวงและน้องชาย โดยที่พ่อแม่ของหลวงแยกทางกันตั้งแต่หลวงยังเรียนอยู่ชั้นมัธยม หลวงและน้องชายได้ย้ายออกไปอาศัยอยู่กับครอบครัวฝ่ายแม่ หลวงมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีนักกับพ่อและน้องชาย มักจะมีความขัดแย้งกับพ่อและน้องชายอยู่บ่อยครั้ง จนมีความคิดจะหนีออกจากบ้าน แต่ไม่ได้ไปในท้ายที่สุด

เจนได้เล่าถึงช่วงชีวิตในวัยเด็กที่หลวงยังไม่ย้ายไปอาศัยอยู่กับแม่ เจนและหลวงมักจะทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันอยู่เสมอ เช่น ว่ายน้ำ เรียนโรงเรียนเดียวกัน (ต่างชั้นปี) จนพูดได้ว่าหลวงเป็นเพื่อนผู้ชายที่เจนสนิทที่สุดในวัยนั้น เพราะเจนเองก็ไม่มีเพื่อนเป็นเด็กผู้ชายเท่าไรนัก ทั้งสองคนเติบโตมาด้วยกันจนกระทั่งเกิดปัญหาหย่าร้างของพ่อและแม่ของหลวง เมื่อความสัมพันธ์ของหลวงและคนอื่นในครอบครัวเลวร้ายขึ้นเรื่อยๆ อันเป็นเหตุให้หลวงไปติดเพื่อนสนิทคนหนึ่งอย่างมาก ทางครอบครัวมองว่าหลวงติดเพื่อนคนนี้นั้นจนยอมฟังทุกอย่างที่เพื่อนพูด ไม่ฟังคำพูดคนทางบ้านเลย ความสัมพันธ์ระหว่างหลวงและเพื่อนนี้เองจึงเป็นที่มาที่ทำให้เจนรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของหลวง

เจนเริ่มรับรู้เรื่องราวของหลวงผ่านมาจากลุงอีกทีหนึ่งว่า หลวงอาจจะเป็นคนบุคลิกรักเพศเดียวกัน ซึ่งเจนรู้สึกอึ้งกับเรื่องที่ได้ยินนี้ เพราะตลอดมาหลวงไม่เคยแสดงท่าทีใดๆ ให้เจนรู้สึกได้เลยว่าหลวงจะชอบเพศเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการเล่น การทำกิจกรรมต่างๆ การแต่งตัว กิริยาท่าทาง ล้วนแล้วแต่ไม่มีสิ่งที่ทำให้เจนคิดไปได้เลยว่าหลวงจะเป็นบุคลิกรักเพศเดียวกัน เจนยังคงเก็บความไม่เชื่อใจไว้เรื่อยๆ กระทั่งได้ข้อมูลเกี่ยวกับหลวงและเพื่อนสนิทมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อน้องชายเห็นข้อความบางอย่างที่ช่วยยืนยันความสัมพันธ์ได้ เมื่อเจนได้รับฟังเรื่องราวจากน้องชาย จึงพยายามจะยืนยันจะยอมถามหลวง จนหลวงยอมรับว่าตนชอบผู้ชายจริง ซึ่งเป็นเหตุให้เจนไม่สามารถปฏิเสธได้อีกว่า หลวงอาจไม่ใช่บุคลิกรักเพศเดียวกัน ดังที่เจนเล่าว่า

“เหมือนน้องชายของน้องอะได้ยินเขาคุยโทรศัพท์ที่มั้งคะ หรือว่าไปเห็นแชท เจนจำรายละเอียดไม่ค่อยได้นะ เห็นแชทกับคนนั้น อะไร้ เขาก็เลยเอามาบอกลุง ... แล้วลุงเขาก็เลยถาม เจนก็เคยถาม ก็เคยแชทๆ ไปถามเหมือนกันว่า ‘เออ มันจริงรีเปลา’ ตอนแรกเขาก็ไม่ยอมรับ สุดท้ายเขาก็ ‘อืม’ (L.192, 194)”

อย่างไรก็ตาม การยืนยันจากหลวงไม่ได้ทำให้เจนยอมรับในตัวหลวงได้ และกลับยิ่งรู้สึกอึ้งรู้สึกแปลกๆ กับเรื่องราวที่ได้ยินมากขึ้นกว่าเดิม เจนยังตระหนักได้ถึง การเปลี่ยนแปลงของตนเองที่มีต่อหลวงว่า เจนคุยกับหลวงน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด จนคิดว่าหลวงเองก็น่าจะรู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลงนี้เช่นกัน ดังเช่น

“มันก็มีแอบต่อต้านนิดหนึ่ง แต่ก็อย่างที่บอกค่ะ มันก็ต้องยอมรับให้ได้ เพราะมันก็ชีวิตเขาด้วย ... มันก็ไม่เชิงเปลี่ยนอย่างนั้นอะค่ะ แต่ก็อาจจะเมื่อก่อนก็จะถามนู่นถามนี่ เยอะแยะมากมาย แต่ตอนที่พยายามทำให้น้องพูดออกมาได้ก็ถามไปเยอะ แล้วพอน้องบอกออกมาจริงๆ มันก็นิ่งๆ ขึ้นนะ ไม่ได้จะไปชอกแซกถามเยอะ ถ้าน้องเขาจะบอกก็ให้เขาบอกดีกว่า ดีกว่ามารู้ทีหลัง ดีกว่าเขาไม่กล้าพูด (L.218, 224)”

ประกอบกับช่วงนั้นเจนมัวอยู่กับเรื่องราวชีวิตของตัวเองทั้งอกหักจากความรัก ยุ่งจากงานที่ได้รับมอบหมายในวิชาเรียน ทำให้เจนไม่ค่อยมีเวลาจะคิดเรื่องของหลวงต่อ และเจนยังกล่าวต่อว่า ถึงแม้เจนจะยอมรับในการรักเพศเดียวกันของหลวงไม่ได้ แต่ก็ไม่เคยคิดจะเปลี่ยนหลวงแต่อย่างใด เพราะถือว่าเป็นสิ่งที่หลวงได้ตัดสินใจแล้ว

ประเด็นน่าสนใจในการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศของหลวงอีกประการหนึ่งของเจนคือ ลักษณะการพูดคุยกันในครอบครัว ซึ่งมักเป็นการพูดคุยปรึกษากันระหว่างอาม่า ลุงและเจน และด้วยความที่ลุงกับเจมีปัญหาต่อกันค่อนข้างรุนแรง เจนจึงมีบทบาทเป็นเสมือนตัวกลางระหว่างลุงและหลวง รวมถึงอาม่าด้วย เนื่องจากเจนรู้สึกเป็นห่วงความรู้สึกของทุกคนในครอบครัว ไม่อยากให้เกิดมากังวลหรือขัดแย้งกัน การเป็นตัวกลางของเจนเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นช่วงที่ตัวเองยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของหลวงได้แล้วหรือยังไม่ได้ก็ตาม เจนก็มักจะบอกกับอาม่าและลุงในมุมบวกหรือไม่ให้คิดมากอยู่เสมอ ดังประสบการณ์ของเจนที่ว่า

“อ้อ ก็เอ้ยไม่ใช่มั้ง หรือถ้าเขาเป็นก็ไม่ใช่ไรหรอกมั้ง บางที่ต้องพูดแบบนั้น แต่ความจริงตอนนั้นก็ยังรู้สึกไม่ค่อยโอเคเท่าไร แต่พยายามที่จะทำ (L.152)”

“ไม่น่าจะช่วยให้ลุงเขาดีขึ้น แต่ก็โอเคอะ ได้บอกให้เขารู้ว่ามันโอเค มันไม่ใช่ไรที่น้องเขาเป็นอย่างนั้น...ก็โอเคค่ะ ก็คือเหมือนจะอยากทำให้ลุงสบายใจขึ้น ถ้ายิ่งไปพูดแบบ ไม่ได้นะอย่างจี้ ไม่ได้ ผู้ชายคนนั้นอย่างจู้จี้จ๋องอย่างจี้ มันก็ยิ่งดูเหมือนแบบเราไปยุเขา แล้วเดี่ยวเขายังทะเลาะกันใหญ่ (L.236, 238)”

ในช่วงหลังของการให้ข้อมูล เจนได้เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของเจนว่า เจนเองว่าตนก็เป็นคนรักเพศเดียวกันเช่นกัน แต่รู้ตัวหลังจากที่ได้รับรู้เรื่องของหลวงไม่นาน และถึงแม้ตัวเองจะเป็นคนรักเพศเดียวกันเช่นเดียวกับหลวง แต่ในช่วงแรกเจนก็ยังคงรับในความโน้มเอียงทางเพศของหลวงไม่ได้อยู่ดี เพราะเจนมีอคติกับผู้ชายจากประสบการณ์ส่วนตัวไม่ดีบางอย่างเมื่อตอนเด็ก อีกทั้งยังมีความรู้สึกไม่ชอบในรูปร่างที่มีกล้ามเนื้อของผู้ชาย ดังนั้นจึงทำให้ไม่ชอบเวลาเห็นบุคคลรักเพศเดียวกันเพศชายเดินมาด้วยกันเป็นคู่ ในทางกลับกัน หากเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันเพศหญิงจะไม่รู้สึกอะไร อย่างไรก็ตาม

เจนยอมรับว่าการที่ตนเองมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันช่วยให้ยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของหลวงได้ง่ายขึ้น

การที่เจนยอมรับในความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของหลวงนอกจากการที่เจนก็มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเช่นเดียวกับหลวง การเชื่อว่าความโน้มเอียงทางเพศของหลวงเปลี่ยนแปลงอะไรไม่ได้แล้วหลังจากหลวงตัดสินใจเลือก ยังมีความรู้สึกคิดถึงหลวงหลังจากที่เจนเริ่มห่างกับหลวงไปช่วงหนึ่ง กระทั่งความวุ่นวายในชีวิตของเจนเริ่มลดลง ทำให้เจนตัดสินใจติดต่อกับหลวงกลับไป จากนั้นความสัมพันธ์ของทั้งสองคนก็กลับมาเป็นเหมือนเดิม

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 (ID6)

ภ (นามสมมติ) อายุ 30 ปี ภเป็นผู้ให้ข้อมูลเพศชายเพียงคนเดียวในงานวิจัยนี้ โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของน้องชาย “เกา” (นามสมมติ) ภและเกาอาศัยและเติบโตที่ต่างจังหวัดตั้งแต่เกิด และได้ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครเมื่อ 5-6 ปีก่อน ครอบครัวของภประกอบไปด้วย พ่อแม่และเกา พ่อของภรับราชการตำรวจทำให้ไม่ได้อาศัยอยู่กันตลอดในวัยเด็ก นานๆ จะกลับบ้านสักที แม่เป็นที่คอยดูแลและภและเกาเป็นหลัก

ภได้บอกเล่าถึงเรื่องราวในวัยเด็กว่า สนุกกับเกามาก มักจะเล่นด้วยกันอยู่เสมอ อยู่ด้วยกันมาตลอดจนภได้เข้าเรียนมหาวิทยาลัยที่จังหวัดอื่น ทำให้ต้องย้ายไปอยู่หอพักและกลับบ้านเพียงช่วงปิดเทอมเท่านั้น ในเวลานั้นเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่เกาย้ายที่เรียนใหม่เพื่อเรียนต่อมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดเช่นกัน ช่วงเวลานี้เองที่ทำให้ภชัดเจนในความโน้มเอียงทางเพศของน้องชายมากขึ้น กระทั่งทำให้ภเกิดประสบการณ์ขัดแย้งกับตัวเองไปจนสามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของน้องชายได้ในที่สุด

ในความจริงแล้ว ภสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกในทางผู้หญิงของเกาตั้งแต่เด็กว่า อาจไม่เป็นเหมือนผู้ชายทั่วไป (ชายรักต่างเพศ) โดยพบเห็นพฤติกรรมดังกล่าวตั้งแต่ช่วงประถมต้น แต่เริ่มเห็นชัดเจนมากขึ้นๆ ในช่วงที่เกาเรียนประถมปลาย เช่น ไม่ชอบเล่นหรือทำกิจกรรมที่ผู้ชายทำกัน ไม่ค่อยมีเพื่อนผู้ชาย อ่านการ์ตูนผู้หญิงไม่อ่านการ์ตูนผู้ชาย ดังที่ภบอกว่า

“ก็เหมือนจะไม่ค่อยเล่นกีฬาแบบอะไรแมนๆ ที่เขาเล่นกัน ... ละก็มันจะชอบไปกับเพื่อนผู้หญิงมากกว่า มีเพื่อน คบเพื่อนก็คบผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย เพื่อนผู้ชายก็มีแหละ แต่ว่ามันน้อย...ถ้ากิจกรรมก็คือ เขาจะทำเหมือนเด็กทั่วไป ก็เล่นเกม อ่านการ์ตูน ดูการ์ตูนอะไรก็ แต่การ์ตูนที่เขาดูมันก็ไม่ใช่แบบการ์ตูนแมนๆ มันก็จะเป็นการ์ตูนทั่วไป (L.20, 24, 36)”

จากคำบอกเล่าของภู่ แม่เป็นผู้สังเกตเห็นพฤติกรรมดังกล่าวของน้องได้ก่อนคนอื่นๆ ในครอบครัว เพราะน้องในวัยเด็กติดแม่มาก จากนั้นพ่อแม่และภู่จึงมานั่งพูดคุยปรึกษากันเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศของภู่ โดยที่แม่เคยพาภู่ไปปรึกษากับจิตแพทย์ และสิ่งที่ภู่จำได้คือ แพทย์เพียงพูดคุยกับภู่ในระหว่างการรักษา และเมื่อการรักษาไม่เป็นผลอะไร แม่จึงไม่ได้พาภู่ไปพบแพทย์เพื่อรักษาอีก

ในส่วนประสบการณ์การยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่มีต่อน้องชายของภู่ ภู่ยอมรับว่ามีส่วนหนึ่งที่รู้สึกอยากให้น้องเป็นผู้ชายธรรมดาเหมือนตน (เป็นคนรักต่างเพศ) โดยเฉพาะในช่วงวัยเด็ก เพราะภู่อยากเล่น อยากมีกิจกรรมต่างๆ อยากใช้ชีวิตร่วม อยากแบ่งปันประสบการณ์กับภู่ได้เหมือนอย่างพี่น้องผู้ชายบ้านอื่นๆ เพราะถึงแม้ภู่จะเล่นกับพี่ชาย แต่อากัปกริยานั้นดูขัดแย้งกัน ดังนั้นภู่จึงมีความพยายามจะทำให้ได้น้องชายในแบบที่ตนอยากได้กลับมา ด้วยการพาน้องไปเล่นแบบผู้ชายๆ ด้วยเรื่อยๆ แต่สิ่งที่ภู่ทำกลับไม่ช่วยเปลี่ยนแปลงภู่ได้เลย จนในที่สุดภู่จึงยอมรับว่าน้องชายคงเป็นเช่นนี้ ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงอะไรได้ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ภู่จะยอมรับได้ว่าตนหรือใครๆ ก็ตามไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความโน้มเอียงทางเพศของภู่ได้ แต่ภู่ยังคงรู้สึกหงุดหงิดเมื่อมีคนถามถึงน้องชายว่า “น้องเป็นผู้หญิงหรือ” ภู่เล่าว่าในช่วงนั้นไม่ต้องการได้ยินคำถามในลักษณะนี้เท่าไรนัก เพราะตนก็ไม่รู้จะตอบอย่างไรเช่นกัน ดังที่ภู่บอกว่า

“ก็เหมือนเพื่อนเคยไปเที่ยวที่บ้านอะไรก็เลยได้เห็น แต่ว่ามันก็ไม่ทุกคนนะ ส่วนใหญ่เขาก็จะไม่ได้มองว่ามันเป็นในแง่ลบ...ไม่ได้โกรธ แต่ก็คือ แค่ไม่อยากให้ถาม...แต่มันก็ไม่ได้เชิงอะไรขนาดนั้นอะ แต่ก็คือเขาก็ถามแบบที่เราไม่อยากให้ถาม (L.152, 154, 160)”

กระทั่งภู่ศึกษาในมหาวิทยาลัยปีที่ 3-4 ซึ่งเป็นช่วงที่ภู่กล่าวว่า ภู่สามารถยอมรับในความโน้มเอียงทางเพศของน้องชายได้แล้วจริงๆ ไม่มีปฏิกิริยาหรือความรู้สึกหงุดหงิด สืบเนื่องมาจากสังคมที่เปิดกว้าง ทั้งในส่วนมหาวิทยาลัยที่ทำให้ได้พบคนหลากหลาย ได้พบบุคคลรักเพศเดียวกันในลักษณะ “เกย์” นอกเหนือไปจากเพื่อนมัธยมที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกันในลักษณะ “ตุ๊ด” ทำให้ได้เข้าใจ ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนมุมมองต่างๆ ของผู้ที่เป็นเกย์ และในส่วนของ Internet ที่ช่วยให้ภู่ได้พูดคุยกับคนอื่นๆ ผ่านโปรแกรมออนไลน์ต่างๆ ทำให้เห็นมุมมองเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เปิดกว้างขึ้นอย่างมาก

ทุกวันนี้ ภู่สามารถยอมรับน้องชายได้อย่างเต็มร้อย ความรู้สึกได้เปลี่ยนจากความหงุดหงิดไปเป็นขำขันกับท่าทีที่ออกไปในทางผู้หญิงของน้อง หรือแม้กระทั่งสามารถเข้าร่วมกลุ่ม พูดคุยกับเพื่อนๆ ของภู่ที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกันเช่นเดียวกันพูดได้อย่างไม่รู้สึกตะขิดตะขวงใจอะไรเลย ส่วนพ่อแม่ก็ไม่มีการนำเรื่องที่ภู่เป็นคนรักเพศเดียวกันมาเป็นประเด็นในการพูดคุยอีกแล้ว แต่จะไปห่วงชีวิตใน

ด้านอื่นของเกาเสียมากกว่า และมีความคิดในลักษณะคล้ายกันว่า การที่เกาเป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน นั้นไม่ได้สร้างความเดือดร้อน เสียหายให้ใคร ซึ่งดีกว่าที่เกาจะไปกินเหล้า ดิถยาเสพติดเสียอีก

ด้านการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของเกาในปัจจุบัน ทุกคนในครอบครัวสามารถยอมรับได้หมดแล้ว โดยมีพ่อที่เคยยอมรับไม่ได้ ไม่อยากให้เกาเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันมากที่สุด และยอมรับได้ช้าที่สุด ส่วนภุมยอมรับได้หลังจากที่แม่ยอมรับได้แล้ว นอกจากนี้สิ่งที่น่าสังเกตคือ ลักษณะการสื่อสารภายในครอบครัว มักจะออกมาในรูปแบบที่มีแม่เป็นคนกลาง เช่น หากพ่อชอบหรือไม่ชอบอะไร ต้องการหรือไม่ต้องการอะไรในตัวเกา จะใช้วิธีการบอกกับแม่เพื่อให้แม่เป็นผู้ดำเนินการต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7 (ID7)

มีน (นามสมมติ) ผู้ให้ข้อมูลอายุ 24 ปี เป็นน้องสาวของมาย (นามสมมติ) ผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน มีนและมายเป็นพี่น้องที่มีอายุห่างกันถึง 10 ปี ครอบครัวของมีนประกอบด้วย พ่อแม่ มายและมีน เพียง 4 คนโดยที่ทั้งสี่คนอาศัยอยู่ร่วมกันในกรุงเทพมหานคร มีเพียงมายเท่านั้นที่แยกออกไปอาศัยเองกับคนรักในระแวกใกล้เคียง หากแต่ยังคงแวะเวียนมาบ้านพ่อแม่อยู่เสมอๆ

ความสัมพันธ์ของมีนและมายเป็นความผูกพันกันในระดับสูง เพราะมีกันเพียงสองคนพี่น้อง ทั้งสองคนเติบโตมาด้วยกัน มีนเล่าให้ฟังว่ามายมีส่วนได้ดูแลตนบ้างเมื่อยังเรียนชั้นอนุบาล เพราะทั้งสองคนเรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน ดังนั้นแม่จึงให้มายช่วยดูแลเป็นบางครั้ง และมีนยังได้บอกอีกว่า บางครั้งมายปฏิบัติกับตนดุและเข้มงวดยิ่งกว่าแม่จริงๆ เสียอีก เมื่อทั้งสองคนมีอะไรก็มักจะนำมาบอกเล่าพูดคุยกันเสมอ หากแต่ไม่ใช่ทุกเรื่อง อาจมีบางเรื่องเช่น เรื่องแฟนหรือคนรักที่มีนจะไม่เคยบอกหรือบอกกับมายน้อยมาก

มีนรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของมายในขณะที่มีนกำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัย โดยที่ตลอดมามีนไม่เคยสงสัยถึงความโน้มเอียงทางเพศของพี่สาวเลย กระทั่งพี่สาวบอกแม่และแม่มาบอกมีนอีกทีว่าพี่สาวมีแฟนเป็นผู้หญิง หลังจากที่มีนรับรู้เรื่องพี่สาวชอบผู้หญิง มีนรู้สึกอึ้ง แต่ไม่มาก และมีนจึงได้ทบทวนตัวเองว่าเหตุใดจึงไม่มีสัญญาณใดๆ เลยที่ทำให้มีนได้สะกิดใจกับความโน้มเอียงทางเพศของพี่สาว เมื่อได้คิดย้อนกลับไปในอดีต ทำให้มีนเห็นว่าในความจริงแล้วพี่สาวก็ได้พูดหรือเอ่ยถึงความชอบในเพศเดียวกันของตัวเองอยู่บ้างตั้งแต่ที่มีนยังอยู่ชั้นอนุบาล เพียงแต่มีนไม่เคยเก็บสิ่งเหล่านั้นมาใส่ใจ ดังที่มีนเล่าว่า

“คือตอนแรกหนูก็ไม่ได้คิดหรืออะไรเลย แต่พอเขาเป็นแล้ว แล้วย้อนกลับไปคิด เออ มันก็มี เหมือนกันนะที่เหมือนจะชอบผู้หญิง ว่าแบบ เออน่ารัก...มีช่วงที่มันอยู่ม.ปลาย ม.ต้นอะไร อย่างนี้จะค่ะ มีมาบอกว่าผู้หญิงคนนี้น่ารัก โทรมไปหาอะไรอย่างงี้ด้วย (L.38, 40)”

อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มันไม่นึกสงสัยในความโน้มเอียงทางเพศของพี่สาว เพราะพี่สาวมีทั้งช่วงเวลาที่ตั้งครรภ์แบบผู้หญิง แต่ก็มีช่วงที่แต่งตัวไม่แสดงออกถึงความเป็นผู้หญิงสักเท่าไร ดังนั้นแม้พี่สาวจะบอกกับครอบครัวแล้วว่ามีแฟนเป็นผู้หญิงจึงยังมีความคิดว่า มาแล้วยังกลับมาเป็นผู้หญิงที่ชอบผู้ชายได้อยู่

ในช่วงแรกของการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศของมาย สมาชิกครอบครัวไม่มีใครยอมรับได้เลยที่มันรักเพศเดียวกัน โดยมีพ่อที่ยอมรับไม่ได้มากที่สุด ด้วยพ่อเองก็ไม่ชอบบุคคลรักเพศเดียวกัน เป็นส่วนตัวอยู่แล้ว แม่ของมันก็รับไม่ได้และคิดมากเมื่อได้รู้ว่ามายมีแฟนเป็นผู้หญิง มันเล่าว่าแม่นอนไม่หลับในช่วงแรกและมักบ่นให้มันฟังว่า ถ้ามายมีแฟนเป็นผู้หญิงแล้วจะมีทายาทเพื่อสืบทอดได้อย่างไรหรือสมบัตินี้จะมอบให้ใคร ส่วนตัวมันเองก็ไม่ชอบเท่าไรนัก และความไม่พอใจมีมากขึ้นหลังจากที่แฟนของพีได้เข้ามาอาศัยอยู่ในบ้านด้วยกัน เพราะการที่แฟนพีเข้ามาอยู่ด้วย ทำให้มันรู้สึกอึดอัด ไม่เป็นตัวเองเท่าที่ควร เหมือนมีคนนอกมาอยู่ด้วย โดยเฉพาะการเข้ามาอยู่ในบ้านของแฟนพี ทำให้แม่มาบ่นกับมันมากขึ้น ด้วยความไม่พอใจในนิสัยบางประการของคนรักพี่สาว การบ่นของแม่หรือความเครียดที่มันเห็นจากแม่นับเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้มันรู้สึกไม่สบายใจไปด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตามทุกคนในครอบครัวไม่ได้แสดงอาการไม่พอใจใดๆ ออกมาให้เห็น แต่มันคาดว่าพี่สาวน่าจะรับรู้อะไรได้บางอย่าง ทำให้มายแยกบ้านออกไปอยู่กันเองในที่สุด ดังเช่น

“ที่จริงไม่อยากให้แม่คิดเยอะด้วยอะ หนูก็รู้ว่าจะไปคิดมากกับไอ้พวกนี้ทำไม ...จริงๆ ตอนที่แม่บอกว่านอนไม่หลับอะไรเงี้ย หนูก็คิดนะว่า แม่ก็ต้องรับให้ได้นะ เพื่อนแม่ก็มีเป็นทอม ไม่เห็นจะผิดเลย (L.340, 344)”

การเริ่มยอมรับได้ของมันเกิดขึ้นเมื่อครั้งที่ได้ไปเที่ยวต่างจังหวัดร่วมกัน 3 คนครั้งแรก (มันมายและแฟนมาย) มันเล่าถึงเหตุการณ์ในครั้งนั้นว่า ในช่วงเวลากลางคืนที่พวกตนได้นั่งพูดคุยและดื่มเหล้าร่วมกัน จนเมื่อแฟนพี่สาวเริ่มมีอาการเมาจึงเล่าเรื่องส่วนตัวให้มันฟังอย่างมากมายว่าชีวิตได้เคยผ่านอะไรมาบ้างนับตั้งแต่เด็ก มันบอกว่าการได้ใช้เวลานั่งพูดคุยกันถึงเรื่องราวส่วนตัว ทำให้รู้สึกสนิทกับมากขึ้น ได้รู้จักตัวตนกันมากขึ้นและอีกหนึ่งเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในคืนเดียวกันที่ทำให้ความรู้สึกของมันที่มีต่อแฟนมายเปลี่ยนไปคือ ช่วงที่มายเมาอย่างมากจนเดินไม่ได้ มันเห็นว่าแฟนมายไม่ทิ้งมาย เข้าไปลากดึงเพื่อให้เข้าไปนอนต่อในห้อง มันรู้สึกสบายใจ หมดห่วงในความสัมพันธ์ของทั้งคน เพราะเชื่อว่าพี่สาวมีคนที่ดีดูแลตัวเองได้แล้ว

“เหมือนแบบตอนกลางคืนก็นั่งคุยกัน ละแฟนพี่เมา แล้วเขาก็เล่าเรื่องชีวิต แล้วหนูก็เลยรู้สึกสนิทขึ้น...แล้วมันก็มีตอนที่พี่หนูเขาเมาแบบไม่รู้เรื่องแล้ว แล้วแฟนพี่เขาก็เข้าไปจัดการได้ (L.382, 388)”

หลังจากผ่านเหตุการณ์ในคืนนั้น รวมกับการที่แฟนพี่สาวได้ย้ายออกจากบ้านไปแล้ว ทำให้ความสัมพันธ์ของทั้งสามคนดีขึ้น โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างมันกับแฟนมาย ทั้งคู่พูดคุยด้วยความเป็นกันเองมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ถึงแม้มายและแฟนจะไม่ได้อยู่ร่วมกับครอบครัวแล้ว แต่ก็ยังแวะมาทำธุระที่บ้านพ่อแม่เกือบทุกวัน ทำให้ยังคงเจอหน้ากันอยู่เสมอ เมื่อเวลาผ่านไป แม่และมันจึงเกิดความเคยชินกับพี่สาวขึ้นเรื่อยๆ เหลือเพียงพ่อที่มีคิดว่าน่าจะยังไม่รับไม่ได้มากที่สุด

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสบการณ์ด้านจิตใจภายหลังการเปิดเผยตนเองของสมาชิกในครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประสบการณ์ด้านจิตใจที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยตนเองของสมาชิกในครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจากผู้ให้ข้อมูล 7 ราย ผลการวิเคราะห์สามารถสรุปเป็นรายละเอียดในแต่ละประเด็นได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นหลักที่ 1 เมื่อรับรู้ว่าคุณในบ้านมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นหลักที่ 1 ของผู้ให้ข้อมูลได้ถ่ายทอดประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเริ่มรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนมี โดยเริ่มจากจุดเริ่มต้นของการไม่ยอมรับความโน้มเอียงทางเพศ นับตั้งแต่การได้รับรู้ความโน้มเอียงทางเพศในลักษณะที่แตกต่างไปจากที่ตนคิดหรือคาดหมายไว้ วิธีที่ทำให้ตนรับรู้ ตลอดจนการตระหนักรู้ถึงความคิด ความรู้สึก การกระทำที่ตนเองมีต่อบุคคลอื่นอันเนื่องมาจากการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัว โดยสามารถแยกออกเป็นประเด็นย่อยและหมวดหมู่ย่อยดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประเด็นย่อยที่ 1.1 จุดเริ่มต้นในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว

จุดเริ่มต้นในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัวเป็นข้อมูลส่วนแรกสุดที่ได้รับจากผู้ให้ข้อมูลทุกคน ซึ่งในประเด็นย่อยที่ 1.1 ได้บอกเล่าถึงที่มาของการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศที่แตกต่างกันไปของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน ผู้ให้ข้อมูลบางคนรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศก่อนการเปิดเผยโดยตรงจากสมาชิกครอบครัว กล่าวคือ พอจะคาดเดาความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวได้บ้างมาก่อนแล้ว หรือการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศสำหรับบางคนเป็นเรื่องราวที่

ไม่เคยคาดคิดมาก่อนหากแต่สามารถนึกย้อนกลับไปถึงเรื่องราวในอดีตที่เป็นจุดสังเกตได้ หรือแม้กระทั่งเป็นสิ่งที่คาดการณ์ไม่ถึงเลย ซึ่งการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของผู้ให้ข้อมูลเกิดขึ้นได้จากหลายวิธี เช่น รับรู้โดยตรงจากตัวสมาชิกครอบครัวเอง รับรู้ผ่านการสังเกตพฤติกรรมที่มีแนวโน้มของการรักเพศเดียวกัน หรือรับรู้ผ่านบุคคลอื่น รวมไปถึงการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศนี้เป็นเรื่องที่เกิดจากความคาดหมายของผู้ให้ข้อมูลโดยสิ้นเชิง

หมวดหมู่ย่อยที่ 1.1.1 การรับรู้ผ่านการบอกเล่าจากสมาชิกครอบครัว

การรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัวผ่านการบอกเล่าด้วยการบอกแบบตรงไปตรงมา เช่น บอกต่อผู้ให้ข้อมูลโดยตรงว่ามีคนรักเป็นคนเพศเดียวกับตน หรือบอกอ้อมๆ ผ่านการเล่าถึงบุคคลที่ตัวเองชอบ เช่น กล่าวชื่นชมคนที่ตนชื่นชอบอยู่ให้ฟัง เล่าเรื่องราวระหว่างตนกับคนที่ชื่นชอบอยู่ให้ฟังบ่อยๆ เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น

“เขาก็ไม่ได้บอก แต่ว่าหลังจากที่แม่บอกสักพักเขาก็บอกนะ เขาก็บอกว่า แกรู้ยังอะไรจ้ะ เรื่องแฟนเขา..อ้อรู้แล้ว แม่บอกแล้ว ... ก็..คืออย่างไรหนูก็ดูต้องรู้ คือหนูสนิทกับมันมากกว่าแม่ สนิทกับมัน งบประมาณ คือความสัมพันธ์กับพี่ สนิทกันมากกว่ามันกับแม่”

มีน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7

“... ก็บอกแบบ คืออยู่คอนโดด้วยกัน คือพอกลับบ้านมา มันก็จะเจอกันอยู่แล้วอะไรอย่างจ้ะแหละ ก็แบบ คือแบบจริงๆ มันก็ไม่ใช้เหตุการณ์ที่มันปังไปเลยว่ะ เฮ้ยแก ฉันชอบผู้หญิงนะ มันเหมือนค่อยๆ เพิ่มขึ้นมากกว่า เป็นการเหมือนมาเล่า แล้วตอนแรกก็เหมือนแบบ ปลื้มจังเลย แบบน่ารักอะคนนี้ อะไรอย่างจ้ะ แล้วก็เริ่ม อ้าวเฮ้ย มันเริ่มทุกวันๆ อะไรอย่างจ้ะ ... มีบอกว่าจะไปบอกว่า ชอบ อะไรอย่างจ้ะ จะเอาของไปให้ มีการเทคแคร์ แล้วมีการไปไหนมาไหนด้วยกันตลอดเลย”

ผึ้ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

หมวดหมู่ย่อยที่ 1.1.2 การรับรู้ผ่านการสังเกตพฤติกรรม

การรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัวผ่านการสังเกตพฤติกรรมหรือท่าทีที่ดูแปลกไปจากปกติของสมาชิกครอบครัวอันสะท้อนให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกสงสัย ซึ่งเป็นได้ทั้งการแสดงออกอย่างตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ

ตัวอย่างเช่น

“มันคือลักษณะการนั่งอะ ถ้าเพื่อนนั่งตักมันจะนั่งเล่นๆ อะ แต่นั่งแล้วก็ดูอะไรบนหน้าคอม อะไรอย่างนี้ แล้วแบบมันไม่ใช่อะ ... คือเปิดมาเห็นแล้วเขาก็ผงะนิดหนึ่ง อะไรอย่างงี้ แล้วก็มองๆ แล้วเขาก็ขยับออกมา ซึ่งแบบปฏิกริยานี้มันแบบมันไม่ใช่ ... แล้วก็มิมือ เปอะมี Thumb drive ที่แจ้เปิ้ลเซฟรูปหรือไฟล์อะไรสักอย่างอยู่ที่เป้ ก็อยากรู้ว่ามิมือไรบ้างก็เลยเปิดไฟล์ดูนู่นดูนี่ ก็มีไฟล์เขียนว่า เปิ้ลลัม ก็แบบ เปิ้ลลัมอะไรวะ ก็เลยเข้าไปดู ก็เห็นเป็นรูปหอมแก้ม ก็เลยไม่ใช่อะ เพื่อนกันไม่หอม”

เป้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

“จริงๆ แล้วต่อหน้าเราเนี่ย เขาจะเป็นแบบมือไม้ไม่ค่อยดี ไม่ค่อยอะไรคะ แต่เวลาที่อยู่กับเพื่อนท่าทางนี้ไปหมดเลย กับเพื่อนผู้หญิง ท่าทางการพูด มือไม้ คือเรารู้สึกว่ามันข้อย ... ถ้าแถวบ้านแนนเรียกง่ายๆ ก็คือ สะตืดมาก ก็คือแบบว่า เห็นกริยาเป็นอาการที่ผู้หญิงคุยกัน เล่นนู่นนั่นนี่ ... เป็นการคาดเดาแล้วก็เห็นกริยาบางอย่างที่เราารู้สึกว่า มันคืออาการของผู้หญิง”

แนน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2

“ไม่ค่อยเล่นกีฬาแบบอะไรแมนๆ ที่เขาเล่นกัน ... ละก็มันจะชอบไปกับเพื่อนผู้หญิงมากกว่า มีเพื่อน คบเพื่อนก็คบผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย เพื่อนผู้ชายก็มีแหละ แต่ว่ามันน้อย ... กิจกรรม ถ้ากิจกรรมก็คือ เขาจะทำเหมือนเด็กทั่วไป ก็เล่นเกม อ่านการ์ตูน ดูการ์ตูนอะไรไร้ แต่การ์ตูนที่เขาดูมันก็ไม่ใช่แบบการ์ตูนแมนๆ มันก็จะเป็นการ์ตูนทั่วไป ... แล้วก็เหมือนพอเริ่มเล่นเน็ตกันอะไรไร้ เริ่มเล่นเน็ต เริ่มเล่นเกม ตัวน้องเราก็จะชอบตัวละครผู้หญิงมากกว่า”

ภู ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6

หลังจากสังเกตได้ถึงพฤติกรรมดังกล่าว สมาชิกครอบครัวอาจจะบอกความจริงเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศที่มีต่อผู้ให้ข้อมูลหรือยังไม่บอก ทั้งนี้ขึ้นกับบริบทของแต่ละเหตุการณ์ในประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน

ตัวอย่างเช่น

“ตอนหลังๆ นี้ก็ถามตรงๆ อีกรอบหนึ่ง หลังจากทีเจอกันบ่อยละ ‘สรุปมันยังงัยกันหรอ’ ทำทีในการถามนี้ดีขึ้น แล้วสรุปยังงัยเนี่ย อะไรประมาณนี้ ก็บอกว่าคุยๆ กัน อะไรอย่างงี้ แล้วเป้ก็บอกว่า ‘รู้ณะว่าเป็นแฟนกัน’ มันก็ยิ้มๆ”

เป้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

“แล้วลุงเขาก็เลยถาม เจนก็เคยถาม ก็เคยแซงๆ ไปถามเหมือนกันว่า ‘เออ มันจริงรีเปลา’ ตอนแรกเขาก็ไม่ยอมรับ สุดท้ายเขาก็ ‘อืม’ เพราะว่ามันขัดอยู่อะไรอย่างงี้ ก็แบบ เออ บอกมาเหอะ อะไรงี้”

เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5

หมวดหมู่ย่อยที่ 1.1.3 การบอกเล่าหรือปฏิกิริยาของบุคคลอื่น

การรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศจากการบอกเล่าหรือการรับรู้จากปฏิกิริยาของบุคคลอื่น เป็นการรับรู้เพียงลักษณะเดียวที่เกิดขึ้นผ่านบุคคลที่สาม เช่น มีคนนำเรื่องมาเล่าหรือบอกให้ฟัง สังเกตเห็นปฏิกิริยาที่บ่งบอกว่าสมาชิกครอบครัวคนนั้นน่าจะมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

ตัวอย่างเช่น

“มารู้ทีหลังว่ามากรุงเทพฯ แล้วเหมือนแบบมาอยู่กับผู้ชายที่โตกว่า แล้วเหมือนผู้ชายเลี้ยงอะ ... ได้ยิน ไม่รู้ใครอะ แต่ได้ยินมาประมาณนี้ คือไม่รู้ว่ามีใครมาปล่อยข้อมูล แต่เอมได้ยินมาแบบนี้ ว่ามีผู้ชายเลี้ยง ... แม่ก็พูดว่ามีผู้ชายเลี้ยง”

เอม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

“ก็อย่างที่บอกว่าเขาก็เริ่มเหมือนมีเพื่อนชายคนสนิท เขามีเพื่อนคนหนึ่ง ได้เข้ามาเหมือนเล่าๆ ให้ฟังว่า มีเพื่อนคนหนึ่งที่พูดอะไรมาเขาก็เชื่อ อะไรประมาณนี้ ... ก็เริ่มนิดๆ ก็เริ่มมีพูดๆ กัน อาม่าเจนก็เริ่มพูด ลุงก็พูดว่า ‘เฮ้อ หรือเขาจะเป็น’”

เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5

ประเด็นย่อยที่ 1.2 ความรู้สึกไม่อยากเชื่อหรือนึกไม่ถึงในตอนแรกที่ทราบ

สำหรับปฏิกิริยาเมื่อทราบว่าสมาชิกในครอบครัวเป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวถึงความรู้สึกไม่อยากเชื่อหรือนึกไม่ถึง การไม่คาดคิดมาก่อนเลยว่าสมาชิกครอบครัวที่ตนเองบอกเล่าประสบการณ์นี้จะเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันไปได้ ในช่วงเริ่มต้นของการรับรู้ความโน้มเอียงในประเด็นย่อยจุดเริ่มต้นในการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศจึงถ่ายทอดถึงประสบการณ์ที่คาดไม่ถึง ความรู้สึกตกตะลึงต่อสิ่งที่ได้รับรู้ คล้ายกับเป็นเรื่องแปลกประหลาดในชีวิต

ตัวอย่างเช่น

“เหมือนแบบ perception มันเปลี่ยนไป เรา perceive เขาแบบเทียบเคียงกับเรามาตลอด แล้วอยู่ดีๆ มันก็แบบ แยกกันอย่างจืดๆ ... มันเป็นแนวจินตนาการไม่ออก แล้วยิ่งพอเป็นฝาแฝดเราด้วย แต่เราชอบผู้ชาย แบบมันเลยยังจินตนาการไม่ออกไปกันใหญ่เลยที่เราไม่สามารถคิดได้จริงๆ อะว่ามันจะเป็นยังไง”

- ผึ้ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

“อาจจะเห็นประเด็นที่เห็นด้วยว่า คนๆ หนึ่งเกิดมา เขาเป็นชาย เราเรียนรู้เขามา แล้วพอมาเห็นเขาเปลี่ยนไปก็คงมีส่วนที่หล่อหลอมเราให้รู้สึกว่าเขาใส่หัวตัวเองมาตลอดว่าเนี่ยน้องเกิดมา แกเป็นผู้ชาย แล้วพอผ่านไปปี สองปี สามปี สี่ปี มันก็ยังดูเป็นชายอยู่แต่เปล่าเลย แค่มันยังเป็นเด็ก มันยังไม่มีอาการอะไรเยอะเท่าที่ตัวเอง แล้วมันก็ฝั่งหัวเราอยู่แบบนี้”

- แนน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2

“อึ้งเพราะสภาพตอนแรกเด็กเรียบร้อยใจ ไม่คิดว่าน้องจะเป็นแบบนี้ คือไม่มีปีไม่ขลุ่ยมาก่อน คือแบบอึ้งๆ อะ เพราะว่าแต่ก่อนมันก็..นานหลายปีแล้วนะ..รับยังไม่ค่อยได้กับเรื่องแบบนี้ คือมีผู้ชายเลี้ยงน้องเรานะ”

- เอม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

“ก็อึ้งอะ ก็แบบ เฮ้ย มันจะใช้หรือ อะไรหรือ ก็ไม่ได้มีท่าที ถ้าคนเป็นแบบนี้ เจนว่าเจนก็ดูออกนะ ... ถ้าเป็นคนทั่วไปปกติ เจนก็เห็นนะ ดูก็รู้ว่า เป็นหรือไม่เป็น ... ก็มันเหมือนอึ้งๆ อะค่ะ เพราะเล่นกันมาตั้งแต่เด็กๆ ก็ไม่รู้เหมือนกัน ไม่ค่อยจะมีเพื่อนที่เป็นผู้ชายด้วยละมั้ง ก็มีเนี่ย มีน้องที่สนิทกันหน่อย ก็ไม่หน่อย ก็มากอยู่ ก็เลยอึ้งๆ หน่อย”

- เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5

ประเด็นย่อยที่ 1.3 ความรู้สึก ความคิดและการแสดงออกเมื่อเริ่มแน่ใจว่าสมาชิก ครอบครัวรักเพศเดียวกัน

ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นตามมาหลังจากผู้ให้ข้อมูลได้รับรู้ถึงความโหดร้ายทางเพศแบบรักเพศเดียวกันไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม ผู้ให้ข้อมูลจะเกิดความคิดความรู้สึกขึ้นต่อการรับรู้ขั้นต้นที่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งและโดยมากจะเป็นความคิดความรู้สึกในเชิงลบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้สึกหวงกังวลในวิถีชีวิตของการเป็นคนรักเพศเดียวกันจะพบในผู้ให้ข้อมูลทุกคนอย่างน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งความคิดความรู้สึกดังกล่าวจะส่งผลต่อการแสดงออกกับบุคคลอื่น ดังนี้

หมวดหมู่ที่ 1.3.1 ความรู้สึกเป็นห่วง เป็นกังวลต่อการรักเพศเดียวกัน

ความรู้สึกที่พบจากผู้ให้ข้อมูลเกือบทุกคน ได้แก่ ความรู้สึกเป็นห่วง เป็นกังวลต่อการรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัว ซึ่งพบว่าเป็นความห่วงกังวลในลักษณะที่จินตนาการไม่ได้ว่า การรักเพศเดียวกันจะเป็นไปในทิศทางใด จะเผชิญและอยู่กับความยากลำบากในการดำเนินชีวิตในสถานะบุคคลรักเพศเดียวกันได้อย่างไร ความสัมพันธ์แบบรักเพศเดียวกันจะยั่งยืนได้จริงหรือ เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างเช่น

“เรารู้สึก เฮ้ยยย อยากให้แกเป็นผู้ชาย แต่เอาจริงๆ มันก็มีเหตุผลอื่นๆ ตามมา แต่ในความรู้สึกแรกก็คือ เรอยากให้เขาเป็นผู้ชาย เรอยากให้เขาตรงตามเพศเขา แต่พอเขาไม่ตรงตามเพศเนี่ย วิถีชีวิตและการใช้ชีวิตของเขาเนี่ย มันยากกว่าคนที่ straight อะคะ เราเลยรู้สึกว่าห่วง แล้วแบบ เฮ้ย เขาจะไปยังไงต่อ”

- แนน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2

“ก็คือเป็นห่วงมันมากกว่า แต่พอมารู้ว่าเขาว่ามีผู้ชายเลี้ยง มันก็โออ ภาพลบแหละ น้องเราเหมือนขายตัวให้ผู้ชายมาดูแล ... แล้วก็เหมือนอย่างที่เอบบอกไป บอกว่ามันรู้สึกไม่ค่อยดี ตรงที่ว่าเฮ้ย ทำไมต้องให้เขาเลี้ยง ... คือเพราะว่าส่วนใหญ่มันจะไม่ยั่งยืนไง แล้วคือแบบอาจจะไปติดโรคอะไรอีกจ้ะ รุ้เยอะเนอะ คือพวกนี้เขาจะเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ใจ ก็กลัวเขาจะติดโรคติดต่ออะไรแบบนี้ เพราะความรักแบบนี้มันไม่ยั่งยืน”

- เอม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

“คือคิดว่าที่ทำตัวไม่ถูกเพราะว่ากังวล คือมันเหมือนแบบ เอาตามตรงก็คือมันไม่ normal curve อะ หมายถึงก็คือมันไม่ใช่เคสทั่วไป ก็เลย มันก็เลยมีความกังวลๆ คล้ายๆ เป็นห่วงอยู่ด้วย ... ก็เป็นความกังวลประมาณว่าแบบ กังวลเหมือนแบบคิดแทน คือ 1.มันสับสนในตัวเองรีเปล่า 2.แล้วถ้ามันเป็นขึ้นมาจริงๆ แล้วมันจะยังไงต่อวะ ... ก็ช่วงแรกหวนมันก็ดราม่าด้วยอะ เราเลยยิ่งแอนตี้ไปใหญ่ ว่าถ้ามันจะดราม่าขนาดนี้ รักใครมันจะยากขนาดนี้ ทำไมแกไม่ไปรักใครที่มันง่ายๆ วะ ะไรอย่างจ้ะ”

- ผึ้ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

หมวดหมู่ที่ 1.3.2 ความรู้สึกโกรธ โมโห หงุดหงิด ไม่พอใจ ผิดหวังต่อการรักเพศเดียวกัน

อีกความรู้สึกหนึ่งที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อสมาชิกครอบครัวที่รักเพศเดียวกัน คือ ความรู้สึกโกรธ โมโห หงุดหงิด ไม่พอใจต่อลักษณะ ท่าทีที่สมาชิกครอบครัวแสดงออกซึ่งไม่เป็นไปอย่างที่ตนต้องการให้เป็น ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างเช่น

“เริ่มรู้สึกเห็นหลายๆ ครั้ง แรกๆ บอกนะว่าไม่ชอบ แม่นๆ หน่อยได้ไหม หรือทำอะไรให้มันดูเข้มแข็งหน่อยได้ไหม เป็นเด็กผู้ชายนะ ต้องปกป้องครอบครัวนะ ซึ่งบางทีเราก็ให้ข้อมูลบางอย่างอ้อมๆ ในเชิงที่แบบกดดันเขา ให้มันดูแมนขึ้นหน่อยนะ ให้มันดูแบบเป็นเด็กผู้ชายนะ ให้ตรงตามเพศหน่อยนะ ซึ่งจริงๆ แล้วลึกๆ เราก็คงรู้สึกผิดหวังอะ ที่เรา เฮ้ย แบบน้องชายนะ ... มันผิดหวัง ใช่มั้ยคือความผิดหวัง แน่นว่าจริงๆ แล้ว แน่นคงคาดหวังไว้ ไม่ใช่คงลิ คาดหวังพี่ คาดหวังว่าตอนเด็กๆ เราอยากมีน้อง แล้วไม่ได้มีคือแบบพ่อก็ไม่ได้มีให้ แต่สุดท้ายก็มาได้เป็นเขาที่เป็นลูกหลงแบบนี้ เขาก็คือ แน่นรู้สึกว่าเขาไม่ใช่แค่น้องชาย แต่เขาคือคนที่แน่นต้องดูแลมันต่อ เพราะฉะนั้นมันก็คือเสมือนเป็นลูกที่เราจะต้องเลี้ยงดูเขาตลอดไปด้วย เขาก็คือความหวังเราเช่นกันอะ แล้วเราก็ใช้เวลาผูกพันดูแลเขามา”

- แน่น ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2

“รู้สึกเลยว่าเราเชื่อมากกว่า “เป็น” รู้สึกเยอะว่าแบบ แม่ง ทำไมต้องมาโกหก อะไรอย่างงี้ เริ่มน้อยใจ ... ถ้าเมื่อก่อนมันจะแหม่งๆ นิดๆ อะ มันบอกไม่ถูกอะไรอย่างงี้ รู้สึกว่ามันผิด มันไม่ใช่ มันต้องคู่กับผู้ชาย”

- เป้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

“ตอนแรกก็มีต่อต้านแหละ ว่าทำไมน้องเราเป็นงี้ ทำไมไม่เหมือนคนอื่น ... ก็ทั่วไปพยายามเล่น พยายามทำอะไรให้เป็นผู้ชายๆ ... ก็เล่นๆ แบบยังงั้นอะ ก็จะไปแบบเหมือนจะมีกิจกรรมผู้ชายๆ ดักขู ยิงธนู ฟันดาบ อะไรงี้ ตอนเราเด็กๆ”

- ภู ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6

หมวดหมู่ที่ 1.3.3 ความคิดและการแสดงออกของตัวเองกับสมาชิกครอบครัวที่รักเพศเดียวกัน

ในประเด็นนี้ เป็นการบอกเล่าถึงประสบการณ์ความคิดและการแสดงออกที่มีต่อสมาชิกครอบครัวที่รักเพศเดียวกันอันสืบเนื่องมาจากความรู้สึกที่เกิดขึ้นและได้กล่าวไว้แล้วในหมวดหมู่ที่ 1.3.1 และ 1.3.2 และพบว่าไม่มีผู้ให้ข้อมูลคนใดที่บอกเล่าถึงความรู้สึกทางบวก เช่น รู้สึกยินดี รู้สึกมีความสุข ที่มีต่อการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

ตัวอย่างเช่น

“น้องม.ต้น เพิ่งจบ 15-16 แล้วเขาจะไปทำงานอะไร เขาก็ยังไม่ทำงาน แล้วมาอยู่กรุงเทพฯ ซึ่งแบบเขาก็มีญาติ แต่ไม่ไปอาศัยญาติ คือเด็กขนาดนั้นจะอยู่ยังไง ... แล้วพวกนี้อะอารมณ์รุนแรง ไม่รู้ว่าถ้าน้องเราไปมีก็ัก แล้วคนนี่เลี้ยงอยู่ อะไรจะเกิดขึ้นกับน้องหรือเปล่า”

- เอ็ม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

“แล้วก็แบบ มันเกี่ยวไหมวะ กำลังคิดว่ามันเกี่ยวไหม คือตอนนั้นมันรู้สึกสนิทกับมัน แล้วเรากลายเป็นว่า มันแปลกแยก เราก็แปลกแยก”

- เป้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

1.3.4 ความรู้สึก ความคิดและการแสดงออกของตัวเองกับบุคคลอื่นๆ รอบข้าง

ลักษณะความคิด ความรู้สึกและการแสดงออกที่เกิดจากการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวไม่ได้เกิดขึ้นระหว่างผู้ให้ข้อมูลกับสมาชิกครอบครัวเท่านั้น แต่ยังเกิดขึ้นกับบุคคลรอบตัวอื่นๆ ด้วย ทั้งบุคคลในครอบครัวและบุคคลภายนอก เช่น ญาติที่ไม่สนิทนัก เพื่อน เป็นต้น และความคิด ความรู้สึกที่เกิดต่อบุคคลอื่นก็ไม่ใช่ลักษณะทางบวกเช่นกัน หากแต่ในส่วนของการแสดงออกนั้นมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบริบทของผู้ให้ข้อมูล

ตัวอย่างเช่น

“รำคาญแม่บ่น เวลาเขาไม่อยู่ แม่เขาชอบบ่นให้หนูฟัง ว่าแบบสองคนอะ ... หนูก็เลยเบื่อๆ ซี้เกียจฟัง ... ที่จริงไม่อยากให้แม่คิดเยอะด้วยอะ หนูก็ไม่รู้ว่าจะไปคิดมากกับไอ้พวกนี้ทำไม”

- มิน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7

“มันจริงๆ มันก็เป็นเรื่องของเขา แต่ในส่วนตัวแล้วน้องเขาเป็นลูกชาย ก็เห็นว่าลุงเขาค่อนข้างฝากความหวังไว้ เขาก็เลย สงสารลุง ถ้าเขาจะเป็นจริงๆ เพราะเขาก็มีลูกอยู่แค่สองคน”

- เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5

“แนนก็มองนะ จริงๆ แล้ว เวลาคนอื่นๆ ที่เขาถามถึงน้องเรา เอ้ย มันเป็นอย่างไง ตกลงมันเป็นผู้ชายปะ อะไรว่างจี้ ซึ่งคนอื่นก็สังเกตเห็น จากการที่เห็นท่าทาง หรือท่าทางการเล่น หรือคำพูดบางคำ หรืออะไรว่างจี้อะคะ ... เออ รู้สึกแปลกมาก คือไม่โกรธคนถาม แต่รู้สึกว่าเขาก็คงอยากรู้ แต่ในความรู้สึกเราก็ เออ น้องเราก็คงจะเป็นอะ ... เออๆ มันรู้สึกมันด้อย มันจะแบบว่าคือ การที่เขาถามแบบนั้นมันดูค่อนข้าง negative นะ ว่าน้องแกลงจะเป็นผู้ชายไหม ตกลงมันเป็นยังไง ในความอยากรู้ของเขา มันดูเหมือนสิ่งเหล่านี้มันเป็นเรื่องที่ผิดปกติ”

- แนน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2

ประเด็นย่อยที่ 1.4 การตระหนักถึงกรอบความคิด ความเชื่อของตนเองเกี่ยวกับการรักเพศเดียวกัน

ผู้ให้ข้อมูลทุกคนตระหนักถึงกรอบความคิด ความเชื่อที่ตนเองเคยมีต่อความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันและสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ของตนเองได้เป็นอย่างดี ว่าตนเองมีลักษณะความเชื่อหรือทัศนคติต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างไรบ้าง เมื่อได้รับรู้ว่าสมาชิกครอบครัวรักเพศเดียวกันแล้ว มีภาพความต่างใดเกิดขึ้นในใจตัวเองบ้าง สิ่งที่พบคือ ผู้ให้ข้อมูลทุกคนล้วนมีกรอบความเชื่อเกี่ยวกับเพศ บทบาททางเพศ และความคาดหวังที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน กล่าวคือ หากสมาชิกครอบครัวเป็นเพศชาย ผู้ให้ข้อมูลจะมีลักษณะความเชื่อว่าคุณค่าเพศชายควรเป็นเช่นไร บทบาททางเพศควรเป็นไปในทิศทางใดหรือจะคาดหวังต่อความเป็นเพศชายว่าต้องเป็นอย่างไร หากแต่สิ่งที่พบในประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลเป็นสิ่งที่ขัดกับกรอบความเชื่อเหล่านั้น

ตัวอย่างเช่น

“เป็นผู้ชาย ไซ้ มีภาพในใจนะ คือ อากัปกริยาไม่สะตืดสะต้าง จีบปากจีบคอ คือ อากัปกริยาที่มันไม่กะเทยอะ ก็คือเป็นชายธรรมดาอะคะ ลุภาพบุรุษ คือคำนี้มันเป็นคำนิยมของแนนเอง คือ 1. ต้องเป็นคนที่จะช่วยเหลือคนอื่น ช่วยแม่ทำนู่นทำนี่ ช่วยอะไรที่มันรู้สึกว่าคุณผู้ชายทำได้ อย่างเช่นไปซื้อของ ล้างจาน เหมือนดูงานนอกๆ ที่แม่เองไม่ต้องหลังจากงานหนักมาแล้วกลับบ้าน เขาควรจะทำกับข้าว ดูและอะไรงานเล็กๆ น้อยๆ

แต่น้องควรจะส่วนในการช่วยดูแลแม่ ... แบ่งเบาภาระแม่คือส่วนหนึ่งด้วย แต่เราจะรู้สึกปลื้มผู้ชายที่เป็นสุภาพบุรุษ แน่นไม่คิดว่าเด็กทำไม่ได้ แน่นคิดว่าไม่ว่าคุณจะเป็นหัวหน้าหัวหน้าหองอกก็ตาม ถ้าเขาสามารถที่จะมีน้ำใจเอื้อเฟื้อในการที่จะช่วย เพราะแน่มจะเจอกับพี่ชายหรืออะไรอย่างนี้ เขาช่วยแน่ม พี่ชายเขาจะมีความเป็นแบบว่าช่วยพาไปนั่นไปนี่ ช่วยอะไรอย่างนี้ คือแน่มจะโตมาในครอบครัวใหญ่ ย่ามีหลาน 12 คนแล้วก็จะเห็นพฤติกรรมของผู้หญิง ก็จะเล่นอย่างหนึ่ง แต่ผู้ชายเนี่ย พี่ชายที่แน่มประทับใจเนี่ย คือเขาจะช่วยดูแลเรา จะไม่ให้เด็กโงกกัน เวลาแย่งของเล่นกันเนี่ย พี่คนนี้เขาก็จะมาแบบ ‘หยุด’ เอ้อ แล้วก็ดูมีอะไร แน่มว่าการที่มี power ของการที่เป็นผู้ชายที่จะปกป้องดูแลเรา”

- แน่ม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2

“มันก็รู้สึกตั้งแต่แรกๆ แล้วอะ ตั้งแต่เขาอยู่ประถมอะไรอย่างนี้ แต่มันก็มีบางช่วงนั้นแหละว่า ที่คิดว่าทำไมมันเป็นอย่างนี้ ครอบครัวก็ช่วยกัน พยายามทำนู่นทำนี่ให้เขาเป็นผู้ชาย ... คือตอนนั้นก็รับได้เยอะแล้วส่วนหนึ่ง แต่ทำทางที่เขาแสดงออกอะไรนี้ มันไม่แน่ม แล้วมันจะออกไปทางตุ้งตุ้งเยอะไป”

- ภู ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6

“ก็เรารู้สึกว่าเวลาคนเป็นแฟนกันอะ ก็ต้องเป็นผู้ชายกับผู้หญิงเป็นแฟนกัน แล้วพอผู้หญิงกับผู้หญิงเป็นแฟนกัน มันผิดปกติอะ ... เออ ที่มันควรจะเป็น ผู้หญิงต้องคู่กับผู้ชาย แล้วนี่ผู้หญิงกับผู้หญิง แล้วเดินไปจับมือกัน กระหุงกระหิง เป็นแฟนกันเนี่ยนะ อะไรแบบนี้”

- เป้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

“ส่วนตัวเรารู้สึกว่า คนเรามันแอบเลือกได้ว่าแบบมันจะรักเพศไหน คือเราในตอนนั้นนะ แอบรู้สึกว่าการมีแฟนมันเลือกได้อะ มันเป็นเรื่องของรสนิยม ซึ่งมันแบบมันบีบได้ ว่า จะบีบไปทางไหนว่าจะรักเพศอะไร ... พอเป็นคนอื่นมันเหมือนเข้าใจได้ คือพอเป็นคนที่ไม่ได้อยู่ในครอบครัว คือพอเป็นคนที่อยู่ในครอบครัว คือมันเป็นอารมณ์เหมือนกับว่า เฮ้ย คุณก็โตมาในสิ่งแวดล้อมเดียวกับฉันนี่หว่า ทำไมคุณถึงแตกต่างวะ มันเป็นอารมณ์นี้ มันก็เลยจะแอบมีความไม่เชื่อหน่อยๆ เพราะว่าเราโตมาด้วยกัน”

- ผึ้ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

เมื่อผู้ให้ข้อมูลตระหนักถึงความเชื่อส่วนตัวเกี่ยวกับเรื่องเพศ บทบาททางเพศ และความคาดหวังที่ตนมีต่อสมาชิกครอบครัวแล้ว ผู้ให้ข้อมูลจะตระหนักได้ถึงความแตกต่างระหว่างกรอบความคิด ความเชื่อที่มีกับความโน้มเอียงทางเพศจริงที่ได้รับรู้มาใหม่ ซึ่งประสบการณ์ความรู้สึกหรือการแสดงออกต่อการตระหนักรู้ถึงความแตกต่างนี้ ยังคงเป็นความรู้สึกตกใจ แปลกใจ ประหลาดใจ ไม่อยากเชื่ออยู่ คำถามที่มีต่อตนเองจึงมักเป็นไปในลักษณะว่า “ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น” “เป็นตั้งแต่เมื่อไร” “เป็นจริงหรือ ไม่เห็นเคยมีท่าทีมาก่อน”

ตัวอย่างเช่น

“เป็นความกังวลประมาณว่าแบบ กังวลเหมือนแบบคิดแทนคือ 1.มันลึบสนในตัวเองรีเปลา 2.แล้วถ้ามันเป็นขึ้นมาจริงๆ แล้วมันจะยังไงต่อวะ ... ว่าจะใช้ตัวเขาจริงๆ รีเปลา เขากำลังลึบสนรีเปลา ... คือมันเข้าใจได้ว่าแบบ ก็คนเรามันก็โดนเลี้ยงมาต่างกัน เป็นธรรมดาที่จะมีสเนียมต่างกัน แต่พอเป็นคนในครอบครัว มันก็จะรู้สึกจะทำไมมันต่างวะ”

- ผึ้ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

“คือตอนแรกมันเรียนบริหาร แล้วด้วยสังคม เพื่อนผู้หญิงเยอะ นางก็ใส่สันตึก ใส่อะไรอย่างเงี้ยเลยนะ แบบถือหุ่ยล์ แต่งหน้าอะไรอย่างเงี้ยเลย แล้วก็ย้ายไปอยู่ศิลปกรรม ... ตอนอยู่ศิลปกรรมมันก็จะดูห้าว คือถึกเดธหรืออะไรเงี้ย แต่ก็ไม่แปลกใจนะคะ เพราะก็คิดว่าเป็นที่คณะ ... แล้วหลังจากกลับมาจากเมกาก็ใส่เดธส จำได้ว่าพอมลงอะ แล้วนางก็ใส่เดธส แล้วทีนี้นางก็ไปเปิดคาร์แคร์ ก็ยังจำได้ว่ามันใส่เดธสไปซัดรถ ... ก็ประมาณเก็บมาคิดอยู่นะว่า จริงหรือวะ อะไรเงี้ย ตอนไหนวะ ก็ที่บอกพี่ว่านี่ก็ย้อนไปเหมือนกัน แต่ก็คิดนะว่ามันจะกลับนะ แค่ว่าแบบทำงานร่วมกันหรือเปล่า แล้วเดี๋ยวมันเลิกกันก็คงกลับมาเป็นชะนีเนี่ยแหละ”

- มิน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7

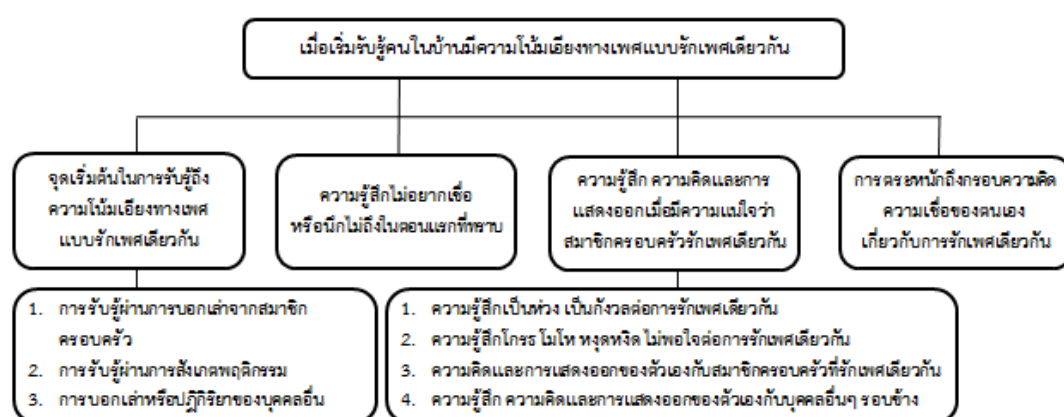
“ก็อยากจะช่วย แต่ก็คิดหนึ่ง มันยังอยู่ชั้นยอมรับก็ต้องคิดหนึ่ง ยังยอมรับไม่ค่อย..แต่ก็พอจะทำใจมาสักพักหนึ่งแล้ว ... มันเหมือน เหมือนไม่ใช่น้องคนเดิม ตอนนั้นมันรู้สึกเหมือนนิคหนึ่งอย่างทีบอกอะ”

- เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5

“อึ้งเพราะสภาพตอนแรกเด็กเรียบริ้อยใจ ไม่คิดว่าน้องจะเป็นแบบนี้ คือไม่มีปีไม่ขลุ่ยมาก่อน คือแบบอึ้งๆ อะ เพราะว่าแต่ก่อนมันก็..นานหลายปีแล้วนะ..รับยังไม่ค่อยได้กับเรื่องแบบนี้ คือมีผู้ชายเลี้ยงน้องเรานะ”

- เอม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นหลักที่ 1 ของผู้ให้ข้อมูลสามารถแยกเป็นประเด็นย่อยและหมวดหมู่ย่อยดังนี้

ภาพที่ 2 ประเด็นย่อยในประเด็นหลักที่ 1

ประเด็นหลักที่ 2 สิ่งที่เกิดขึ้นภายในตนเองภายหลังการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัว

ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเปรียบเสมือนเรื่องราวใหม่ในชีวิตของผู้ให้ข้อมูล เพราะเป็นการรับรู้สิ่งที่ไม่แตกต่างไปจากความเชื่อเดิมที่เคยเชื่อว่า “สมาชิกครอบครัวมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักต่างเพศ” โดยสิ้นเชิง เป็นเหตุให้ผู้ให้ข้อมูลบอกเล่าถึงความตกใจ ประหลาดใจ ไม่อยากเชื่อในสิ่งที่ได้รู้และได้ยินมา และเกิดความแตกต่าง ความไม่ลงรอยบางอย่างขึ้นภายในจิตใจดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประเด็นย่อยที่ 2.1 การต่อรองทางความคิด

ความไม่ลงรอยระหว่างข้อมูล 2 ชุด ได้แก่ ความเชื่อเดิมเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัวตามมุมมองของผู้ให้ข้อมูลกับความโน้มเอียงทางเพศที่ได้รับรู้มาใหม่ พบว่าผู้ให้ข้อมูลทุกคนบอกเล่าถึงความไม่อยากเชื่อว่าสมาชิกครอบครัวจะมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน แต่ก็ไม่สามารถปฏิเสธความจริงที่รับรู้มาได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นจึงทำให้เกิดการต่อรองทางความคิด

กับตัวเองถึง สิ่งที่ได้รับรู้นั้นว่าอาจจะเป็นความจริงก็ได้ เพียงแต่ไม่ใช่ความจริงทั้งหมด เป็นเพียงสิ่ง
ที่เกิดชั่วระยะเวลาสั้นเท่านั้น ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างถาวร หรืออื่นๆ เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น

“เขาก็พัฒนาตัวเอง เรียนจบอะไรจบโดยที่ไม่ต้องอาศัยพ่อแม่ เอ๊ยพ่อเขาอะไรนี่ คือก็
เลยเริ่มรับได้ คือเก่งอะ คือคุณบ้านแตก คุณหนีออกจากบ้าน แต่คุณก็แบบ ... อาจจะ
วิธีการที่ไม่ดี อาจจะให้ผู้ชายส่งเสียแต่เขาก็สามารถจะ..เขาเรียกว่าไร survival ด้วย
ตัวเอง นั่นแหละ อธิบายไม่ถูก”

- เอม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

“จะมีความมโนคิดกลัวขึ้นมาแบบ ถ้าแปลงเพศล่ะ ถ้าแกแปลงเพศ ฮอโรมอนแกจะไม่
เหมือนเดิมนะ ก็เลยกังวล ก็เลยแบบอยากให้เกิดตรงตามเพศ แต่ก็เลยเริ่มมีขั้นต่อรอง
ตัวเองว่า ต่อให้แกไม่ตรงตามเพศ แต่ถ้าแกโตขึ้น พี่ก็คิดในใจว่า ขอแกอย่าแปลงเพศได้
ปะ ใช้ มันจะมีปฏิกิริยาบางอย่างเกิดขึ้น ถ้ามว่าจริงๆ ถ้ามันไม่มีความรู้สึกว่าเราไม่ชอบที่
เขาจะไม่ตรงตามเพศอะพี่ มันคงจะไหลลื่น แล้วเรากงจะรู้สึกสบาย ไม่ต้องรู้สึกหงุดหงิด
กับอะไรบางอย่างกับพฤติกรรมของเขา แต่มันมีความหงุดหงิดเกิดขึ้นนะบางครั้งอะ”

- แนน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2

“มันก็ไม่ได้แบบว่าทอมจ๋า ไม่ได้แบบมาก ... เหมือนรู้สึกว่ แน่วๆ เขาอยู่กับคนนี้แล้ว
สบายใจ คุยกันได้ อะไร้งี้มากกว่า ก็คุยกันไป ... ก็ยังงีอะ ก็เขายังคบกันอยู่เิงคะ ถ้า
สมมติเขาเลิกกันอะ แล้วถ้ามีผู้ชายเข้ามา มันก็อาจจะกลับไปได้”

- มิน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7

ประเด็นย่อยที่ 2.2 ความขัดแย้งในตนเอง

เมื่อผู้ให้ข้อมูลตระหนักถึงความแตกต่างจากการรับรู้ของตนเองแล้ว สิ่งที่คุณให้ข้อมูลกล่าวถึง
ต่อไปคือ ความต้องการหรือความคาดหวังส่วนตัวต่อความโน้มเอียงทางเพศที่อยากให้สมาชิก
ครอบครัวมี ซึ่งไม่ใช่ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่สมาชิกครอบครัวได้เปิดเผยกับตน
ดังนั้นความขัดแย้งที่กล่าวถึงในประเด็นย่อยนี้จึงเป็นประสบการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ
ของผู้ให้ข้อมูลเท่านั้น กล่าวคือ เป็นลักษณะความคิดความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความ
สับสน วุ่นวายใจกับการจะยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแต่ก็ไม่สามารถยอมรับได้

ตัวอย่างเช่น

“คือแต่มันก็ไม่ลบ แต่มันก็ จริงๆ มันควรบวกแต่อันนี้มัน “0” อะไรอย่างนั้นอะ ... ในใจเรามันก็ลบแหละมั้ง มัน..คือมันเป็น คือมันก็ไม่รู้ว่าเป็นการลบหรือเปล่านั้น มันเป็นการไม่รู้ว่าจะแสดงออกยังไงมากกว่า คือทำตัวไม่ถูก ... ก็แบบฟังๆ แต่มันก็ไม่ใช่แนวแบบ เฮ้ย ยินดีอะ นึกออกไหม คือถ้าแบบเปรียบเทียบ สมมติน้องมาบอกว่า เฮ้ย มีแฟนแล้ว ถ้าเป็นปกติเราก็อาจจะ เฮ้ยจริงหรือ ยินดี แต่เนี่ยแบบ พอเป็นกรณีนี้เราก็จะเป็นแบบนิ่งๆ มากกว่าก็ฟังๆ เหมือนรับรู้ แต่ก็เหมือน observe ไปก่อน เพราะว่าในใจยังคิดว่าแบบอาจจะไม่ใช่”

- พี่ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

“มันเหมือนเห็นหนทางหลายๆ ว่า อะไรก็ตามถ้ายอมรับอะ มันจะไปต่อได้ แล้วที่สำคัญถ้าเรายอมรับในการเป็นตัวเขา มันก็คือสิ่งที่เราทุกคนควรจะมีอะ แนนรู้สึกว่ามันแปลกตรงที่ ความเคารพในชีวิตคนนะ พุดยังงี้ดี ความเคารพในชีวิตคน แนนเคารพในชีวิตเขา นะ แล้วแนนก็รู้สึกว่าชีวิตเขาก็เป็นของเขา แล้วเรามีหน้าที่จะทูลถนอมเขาให้ดีที่สุด แต่ว่าสุดท้ายแล้ว ชีวิตเขาก็ต้องเป็นของเขา แต่ในขณะเดียวกันเราจะทำยังไงให้เขายังคงเป็นของเขาอยู่ แต่เขาและเราไปด้วยกัน เออ มันยากวะ ยิ่งกว่ามีแฟนอีกอะ มันจริงอะพี่ ก็ถ้าวันหนึ่งมีคนๆ นึงเขารับเราไม่ได้ หรือรับไม่ได้เลย มันก็คือทางใครทางมัน แต่มันไม่ใช่ทางที่เราต้องการ เราก็อยากไปทางเดียวกับเขาแหละ แต่ทางที่แกจะไป เส้นสายของแกฉันไม่ค่อยถูกโฉลกเลย..มันเป็นความไม่ชอบส่วนตัว และเราเป็นห่วงเขาปนเปกันเยอะอยู่”

- แนน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2

“แล้วบางทีหนูก็อึดอัดเหมือนกัน บางทีแบบเราจะบอกเพื่อนยังไง อะไร้ มีเพื่อนเคยถามนะ แบบเห็นรูปในเฟซบุ๊ก บอกพี่เป็นทอมหรือ อะไร้ เราก็บอก ‘เปล่านั้น’ หนูบอกเปล่า ... ไม่รู้ หนูก็ไม่รู้ว่าทำไม แต่หนูรู้สึกตอนนั้นอะหนู ไม่รู้ดี”

- มัน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7

ประเด็นย่อยที่ 2.3 ความรู้สึกทางเหิน

ความต้องการส่วนตัว ความคาดหวัง ความสับสน และความห่วงกังวลที่มีต่อสมาชิกครอบครัวได้ส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลบางคนแสดงท่าทีบางอย่างที่บั่นทอนความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสมาชิกครอบครัวไปโดยไม่รู้ตัว หากแต่เมื่อได้สอบถามถึงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

ผู้ให้ข้อมูลก็รับรู้และสามารถบอกได้ว่า มีความเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ระหว่างตนและสมาชิกครอบครัวเกิดขึ้นจริง แต่ไม่มากถึงขนาดที่จะทำให้ทะเลาะเบาะแว้งหรือตัดความสัมพันธ์ต่อกัน

ตัวอย่างเช่น

“ก็มันเหมือนอึ้งๆ อะคะ เพราะเล่นกันมาตั้งแต่เด็กๆ ก็ไม่รู้เหมือนกัน ไม่ค่อยจะมีเพื่อนที่เป็นผู้ชายด้วยละมั้ง ก็มีเนี่ย มีน้องที่สนิทกันหน่อยๆ ก็ไม่หน่อย ก็มากอยู่ ก็เลยอึ้งๆ หน่อย ... มันก็ไม่เชิงเปลี่ยนอย่างนั้นอะคะ แต่ก็อาจจะเมื่อก่อนก็จะถามนู่นถามนี่ เยอะแยะ มากมาย แต่ตอนที่พยายามทำให้น้องพูดออกมาได้ก็ถามไปเยอะ แล้วพอน้องบอกออกมาจริงๆ มันก็นิ่งๆ ขึ้นนะ ไม่ได้จะไปซอกแซกถามเยอะ ... เริ่มห่างกันก็นานเหมือนกันนะ แต่ว่าเหตุการณ์นี้มันเกิดขึ้นเมื่อประมาณปีสองปีที่แล้ว”

- เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5

“หลังๆ มาแน่นรู้สึกว่าเขาตั้งแต่ปิดเทอมมา เขาจะไม่อยากอยู่กับเราเยอะ เพราะรู้สึกว่าเราระเบียบจัด เขี้ยบ ทำนั่นทำนี่ไม่ได้ ... เขาห่าง เขาจะไม่ค่อยกล้าเข้ามา เขาจะระวังตัว กลับมาบ้านเขาก็จะคอยระวังตัว ปกติเขาจะชอบไปเล่นกับเพื่อนข้างบ้านที่เป็นเด็กผู้หญิง 2 คน พอแน่นไปเขาก็จะเล่นแมน แต่พอแน่นผลอ เขาก็จะเอาเลยพาเพื่อนเข้ามาบ้านเลย แล้วเขาจะรู้ จะคอยระวัง แน่นรู้ว่าเขาจะคอยระวังตัว ... ห่าง รู้สึกห่าง น้องก็จะไม่ค่อยเข้ามาหาเรา แต่คือมันห่างได้ไม่มากไป เรามีกันอยู่ 3 คนไป ยังไงๆ มันก็ต้องกลับมาแล้วปิดเทอมครั้งนี้รู้สึกเขาห่าง ไม่อยากจะมาเข้าใกล้เรามาก”

- แน่น ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2

“หนูก็ไม่รู้เหมือนกันว่าไม่อยากตรงไหน คืออยากให้เขาเป็นผู้หญิงมากกว่า อาจจะสนิทกันมากกว่าด้วยมั้ง ตอนที่เป็นผู้หญิง มันยังไม่มีแฟนมันก็สนิทกับหนู อาจจะแบบนั้นด้วย แล้วเราจะไม่อึดอัดเวลาเราบอกคนอื่น”

- มั่น ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7

“ก็ไม่เสมอตัว ไม่ได้แยะ แต่แยะกว่าปกติ สมมติมันเต็มลิบ ไข่ปะ ความแยะมันก็ประมาณ 6 ไม่ต่ำกว่าครึ่ง แยะแหละ แต่ไม่ได้แยะทั้งหมด ... พออยู่ด้วยกันนี้ ไม่คุยกับเข็เลยนะ มันคุยแต่โทรศัพท์ แล้วก็แบบ ‘แม่ง อะไรวะ นานๆ ทีมาเจอกันก็คุยแต่โทรศัพท์’ ตอนนั้นอยู่หอด้วยไง เรียกร่องไปเรื่อยๆ เดียวมันก็วางเอง ... คือเหมือนตอนนั้นเนี่ยว่า ก็เอาให้ได้อย่างที่เราต้องการ ก็แบบอยากให้มันเป็นเหมือนปกติ”

- เป้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

“ไม่ทะเลาะนะ แต่ค่อนข้างซีเรียส หมายถึงค่อนข้างซีเรียสในการพยายามทำความเข้าใจ และยอมรับ เหมือนแบบ มันขัดกับความเชื่ออะไรอย่างนี้มั้ง ... ก็ซีเรียสอะ แต่ไม่ถึงกับดราม่า น้ำตาแตก ไม่ได้ไคร้่า ไม่ได้อะไร ... พยายาม ก็พยายาม เออๆ แต่ถ้าถามว่ามีดราม่าไหม ก็มีมั้ง เหมือนแบบว่าอยากให้อ่านใจ”

- ผึ้ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

ประเด็นย่อยที่ 2.4 การต่อสู้กับความคิด ความเชื่อเดิมและปรับมุมมอง

ผู้ให้ข้อมูลเริ่มเกิดการต่อสู้ระหว่างความคิด ความเชื่อเดิมกับสิ่งที่ได้รับรู้ เมื่อความจริงที่รับรู้เกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศค่อยๆ ชัดขึ้นเรื่อยๆ กระทั่งไม่สามารถปฏิเสธหรือบิดเบือนความจริงนั้นต่อไปได้ แต่ผู้ให้ข้อมูลก็ยังไม่สามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัวได้ทั้งหมด เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลยังมีความเชื่อในลักษณะเดิมอยู่ ทำให้เกิดการต่อสู้กันระหว่างความโน้มเอียงทางเพศที่คิดหรือเชื่ออยู่เดิมกับความโน้มเอียงทางเพศที่รับรู้มา อย่างไรก็ตาม ผู้ให้ข้อมูลบางรายไม่ได้บอกเล่าถึงการต่อสู้ระหว่างความคิด ความเชื่อเดิมกับสิ่งที่ได้รับรู้มา เพราะข้อจำกัดที่เกิดจากบริบทของประสบการณ์นั้นๆ

ตัวอย่างเช่น

“เหมือนเขาถามหาพี่..อ้อ ถามว่าพี่หนูมีแฟนรึยัง หนูบอกว่ามีแล้ว เขาก็ถามอะไรต่อไม่รู้อ แล้วหนูก็บอกว่าแฟนเป็นผู้หญิงอะ แล้วญาติก็ตกใจมาก แล้วก็บอกเนี่ย มายเป็นทอมหรืออะไรจ้ะ แล้วหนูก็รู้สึกอ้อ แล้วเราก็ออ้อ ไม่ได้บอกบอก ไม่ได้บอกพูดถึงอะ ไม่ได้บอกบอกว่า ‘เออ ใช่ พี่กูเป็นทอม’”

มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- มิน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7

“(ยาก) พอสมควรเหมือนกันนะ เพราะว่ามันเหมือนแบบ มันลึกลับสิ่งที่รู้สึกว่ามีใช่ เออ แล้วมันต้องเลือกระหว่างเป็นทอมแล้วมันไม่ดีกับความรู้สึกที่เราจะไม่สำคัญเหมือนเดิมแล้ว”

- เป้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

“จำ keyword ได้ มันเป็นอารมณ์เหมือนแบบว่า มันเป็นการ คล้ายๆ กับทัศนคติใหม่อะ คือส่วนตัวเรารู้สึกว่า คนเรามันแอบเลือกได้ว่าแบบมันจะรักเพศไหน คือเราในตอนนั้นนะ แอบรู้สึกว่าการมีแฟนมันเลือกได้อะ มันเป็นเรื่องของรสนิยม ซึ่งมันแบบมันบิวได้ ว่า จะบิวไปทางไหน ว่าจะรักเพศอะไร แต่ว่าความเข้าใจในตอนนั้น เราไม่ได้เข้าใจจริงๆ แล้วมันเป็น nature ... มันมีประเด็นเรื่องแบบ nature อะ มันมีประเด็นว่าแบบ เฮ้ย จริงๆ

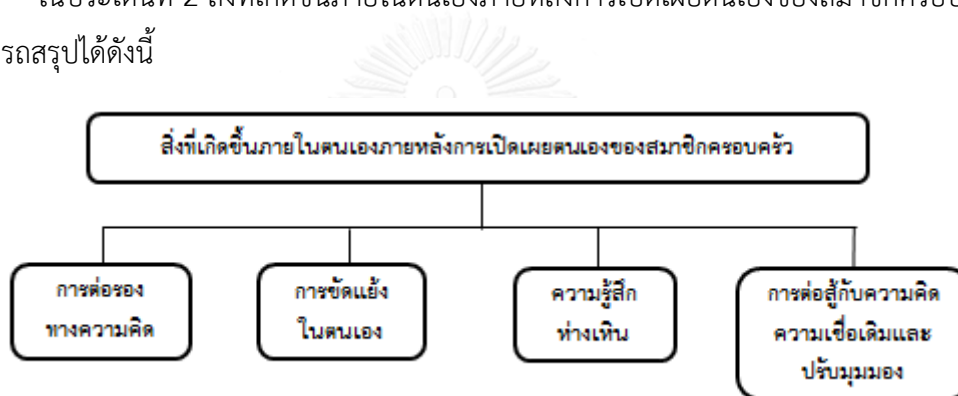
แล้วมันเลือกไม่ได้ ... เออ (เน้นเสียง) เหมือนมันแบบมันเป็น nature มันเป็นเนื้อแท้หรืออะไรอย่างนี้ ซึ่งเรื่องนี้มันก็ได้รับการคุยกัน เราได้รับการคุยกัน”

- ผึ้ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

“ก็มีไปเล่าให้เพื่อนฟังนิดหน่อย เล่าให้เพื่อนสนิทฟังว่ามันเป็น ง่ายๆ คิดว่าไงวะ ไข่หรือเปล่า แล้วเพื่อนว่า ‘เอ้ย ไข่แน่นอนเลยแก’ มันก็ง้ออะ ค่ะ ก็เลย ‘อืม มันก็ไข่เนอะ’ ... ที่จริงมันก็เหมือนคิดได้ว่า เอ้ย มันก็ชีวิตน้องเขาเนอะ ความสุขของมัน มันก็โอเค ถ้าเขามีความสุขก็ดี แต่ก็มีผู้ชายคนนั้นหลอกหรือเปล่า อะไรอย่างงี้”

- เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5

ในประเด็นที่ 2 สิ่งที่เกิดขึ้นภายในตนเองภายหลังการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัวสามารถสรุปได้ดังนี้

ภาพที่ 3 ประเด็นย่อยในประเด็นหลักที่ 2

ประเด็นหลักที่ 3 ปัจจัยที่เอื้อไปสู่การยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว

การยอมรับในความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวเกิดขึ้นจากปัจจัยที่หลากหลาย ทั้งนี้ความแตกต่างในแต่ละปัจจัยที่พบจากการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัยนี้ เกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่แตกต่างกัน แต่ในความแตกต่างของข้อมูลได้ทำให้เห็นถึงความคล้ายและความต่างของปัจจัย ซึ่งสามารถแบ่งเป็นประเด็นย่อยได้ดังภาพที่ 4

ประเด็นย่อยที่ 3.1 การได้รู้จักคนรักของสมาชิกครอบครัว

ปัจจัยที่เอื้อไปสู่การยอมรับปัจจัยแรกที่พบจากการเก็บข้อมูลในงานวิจัยนี้คือ การที่ผู้ให้ข้อมูลได้รู้จักกับคนรักของสมาชิกครอบครัว ปัจจัยนี้ได้ช่วยให้ผู้ให้ข้อมูลมีความรู้สึกสบายใจ โล่งใจ หรือรู้สึกปลอดภัยเมื่อได้รู้ว่าคนรักของสมาชิกครอบครัวเป็นคนดีและดูแลเขาได้ หรือแม้แต่เป็นความรู้สึกดีๆ ที่ได้รับการช่วยเหลือ ได้รู้จักตัวตนของคนรักของสมาชิกครอบครัว

ตัวอย่างเช่น

“เหมือนแบบตอนกลางคืนก็นั่งคุยกัน ละแฟนพี่เมา แล้วเขาก็เล่าเรื่องชีวิต แล้วหนูก็เลยรู้สึกสนิทขึ้น ... เล่านี้คือ เล่าทุกเรื่องเลย เล่าจนกระทั่งมาเจอพี่หนู แล้วก็เล่าเรื่องแฟนเก่าที่เป็นผู้ชายของเขาเอง เล่าตั้งแต่เขาเด็ก ชีวิตความลำบากของเขา คือเมาแล้วก็เล่า ... มันเหมือนสนิทกันขึ้น แล้วมันก็มีตอนที่พี่หนูเขาเมาแบบไม่รู้เรื่องแล้ว แล้วแฟนพี่เขาก็เข้าไปจัดการได้ เห็นแล้วก็รู้สึกว้าว เออ ก็ดูแลกันได้นะ”

- มั่น ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7

“ที่จำได้เลยก็คือ มันจะมีสวนสยาม แล้ววันนั้นก็ไปเจอกัน ก็อ้วมาด้วยหรือ อะไรก็ไปรับ อะก็มา ก็ขึ้นมา แล้วก็ไปสวนสยาม ไปถ่ายรูปเล่นกัน เป้าลั้งคิดว่า มันมีจุดค่อยๆ สร้างความสัมพันธ์ใหม่ คือรู้สึกว่าตัวพี่ส้มเอง เขาก็ไม่ใช่คนไม่ดีอะไร เขาก็ take care เราอะไรอย่างนี้ ก็ดูแลเรา ซื่อซนม กินข้าว มันเริ่มแบบโอเคกับเขามากขึ้น ... อย่างเป็อ่านภาษาอังกฤษไม่รู้เรื่องไปถามเปิ้ล เปิ้ลก็บอกไปถามส้มให้ พี่ส้มก็มาช่วยทำงาน แบบ ออ กางเกง ซื่อกางเกงมาให้ลองใส่ ก็ดูใสใจอะไรนี้ เกิดว่าเราเดือดร้อนอะไร เขาก็จะเข้ามา ช่วย หรือถ้าแบบเปิ้ล บางทีมันเริ่มติดแฟน มันก็จะไม่ค่อยใสใจน้อง แล้วพี่ส้มก็จะแบบ “เอ้ย ดูแลน้องดิ” เหมือนเราสำคัญ”

- เป็ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

“พยายามพามาเจอ แล้วก็เออ ก็ไม่ได้เป็นคนที่แตกต่างกันเราเท่าไร ... นิสัย แบบ เออ ก็ นิสัยอะ มันก็เป็นคนดี อะไรก็อะ เป็นคนดี ดูไม่มีอะไร ดูจริงใจ... ส่ง (ผล) เยอะเหมือนกัน ก็เหมือนตอนแรก เราก็จะจินตนาการไม่ถูกว่าแบบผู้หญิงคนนี้จะยังงี้ แล้วยิ่งเขามาดูว่า เดี่ยวแน่ใจเดี่ยวไม่แน่ใจอย่างนี้ด้วยอะ มันยิ่งแบบ ใส้หรือ มาทำอย่างนี้ได้หรือ เออ แต่แบบพอเจอแล้วมันก็เลยแบบ มันรู้สึกว่าคนเรานั้นก็ไม่ได้แน่ใจได้ แต่ยังไงเขาก็ยังดีกับหวาน อยู่ แล้วเขาก็เป็นคนดี หมายถึงว่าถึงยังไงความสัมพันธ์มันก็ยังเป็นสิ่งที่ดีอะ มันก็เลยรู้สึกว่า มันก็แค่นั้นก็พอแล้ว”

- ผิ่ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

ประเด็นย่อยที่ 3.2 การเปิดใจ การขยายมุมมองและความเข้าใจต่อสมาชิกครอบครัว

ผู้ให้ข้อมูลบางคนได้บอกเล่าถึงความพยายามอย่างที่สุดเพื่อทำความเข้าใจสมาชิกครอบครัว ในขณะที่เดียวกันก็เป็นสิ่งที่ทำได้ยากมากๆ เช่นกัน เนื่องจากกระหว่างการพยายามทำความเข้าใจมักเป็นช่วงเวลาที่ทำให้ความสัมพันธ์แย่งลง ต้องอยู่กับตัวเองหรือต้องใช้เวลาร่วมกันบ่อยครั้งเพื่อทำความเข้าใจ

เข้าใจ การขยายมุมมองและความเข้าใจต่อสมาชิกครอบครัวจึงนับเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเอื้อไปสู่ การยอมรับความโน้มเอียงทางเพศที่พบสำหรับผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ โดยจะมีลักษณะแตกต่างกันไป ตามประสบการณ์ของแต่ละคน

ตัวอย่างเช่น

“คือ มันมีความ request ด้วยแหละ มันเป็น request ความเข้าใจอะไรอย่างนี้ แล้วเรา แบบไม่รู้เราจะให้ยังไง เพราะแบบ เพราะเหมือนตอนแรกเราก็อย่างที่บอกว่ามันแรง ก็ ตอนแรกเรายังไม่เข้าใจ ถ้าจะเป็นเรื่องดราม่ามันก็น่าจะเกิดจากการพยายามทำความเข้าใจ เข้าใจนั่นแหละ ... ค่อนข้างซีเรียสในการพยายามทำความเข้าใจและยอมรับ เหมือนแบบ มันขัดกับความเชื่ออะไรอย่างนี้ ... แต่มันก็ด้วยแบบที่ไม่ได้มีประสบการณ์ความรักด้วย มันก็เลยคิดไปเองว่า จริงๆ แล้วเราสามารถบีบมันขึ้นมาได้ว่าเราจะเลือกชอบคนแบบ ไหนก็บีบขึ้นมาดี ก็ imaginary ขึ้นมาสิ อะไรอย่างนี้ แต่ว่าแบบคราวนี้ใจมันแบบ refine ใหม่”

- ผึ้ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

“หนูไม่วน หนูเป็น step หนูคิดว่าหนูกำลังเป็น step ๗ ไป แต่ทุก step หนูจะหาช่องทาง ตลอดเวลาว่าทุกครั้ง คือทุกครั้งแนนจะรู้สึกว้าว เอาจริงๆ ก็คือค่อนข้างจะยึดหยุ่นกับเขา มากขึ้น เริ่มมีรอยยิ้มมากขึ้น แม้ว่าจะเห็นกิริยาอะไรของแกมากขึ้น.. ‘เอวาะ’ แต่เอวาะ ของแนนคือ ถอนหายใจแล้วหายใจลึกๆ ‘เอวาะ’ เพราะคิดว่ายังไงก็ตาม เราเอาเขาไว้ เป็นหลัก คือน้องเราคือชีวิต เอาเขาไว้สำคัญ กิริยาอาการเขาจะเป็นยังไงก็เอวาะ เอาไว้ ก่อน แต่ก็รู้สึกว่ามันก็จะค่อยๆ ยอมรับ ... สิ่งหนึ่งที่แนนไม่ละความพยายามคือ ให้ข้อมูลว่า เขาจะเจออะไร แต่ถ้าเขาจะต้องทำ มันก็คงเป็นวิถีทางของเขา แต่สิ่งเหล่านี้เอะ มัน เปลี่ยนแปลงฮอโมนบางอย่าง แล้วเขามีช่องทางอื่นใหม่ คือถ้าแกจริงๆ แล้วอยากเป็น กะเทยหรือแกอยากเป็นเกย์ หรือถ้าแกอยากเป็นเกย์ จะเป็นเกย์แบบไหน มี spec แบบ ไหน คือมันมี period ที่ถี่บีบเยอะ ลองพยายามสร้างช่องกว้างให้น้องที่สุดในการที่ไม่ extreme ไม่อยากให้น้อง extreme กลัวมากถ้าเขาจะเป็นคนสุดโต่ง เราก็จะเป็นส่วน หนึ่งในการให้ข้อมูล ให้ช่องทางอะไรอย่างนี้ ซึ่งถ้าเป็นเมื่อก่อนไม่คิดที่จะให้ช่องทางมัน เลย”

- แนน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2

ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลบางคนใช้การปรับมุมมองทางความคิดเพื่อสร้างความเข้าใจต่อสมาชิก ครอบครัว มักไม่พบว่าการให้ข้อมูลในลักษณะว่าความสัมพันธ์ที่แย่งหรือการพูดคุยต่อกันมากเท่าใด

นักเพื่อทำความเข้าใจในตัวสมาชิกครอบครัว แต่จะเป็นประโยชน์ในลักษณะที่แสดงถึงการพยายามจะยอมรับให้ได้มากกว่า

ตัวอย่างเช่น

“ก็ไม่เชิงคิดมาก ก็คือเขาเลือกชีวิตของเขาเอง แต่ก็อึ้งไป เหมือนกับเสียดายว่าเขาเรียนไม่จบ แต่พอตอนหลังรู้ว่าเขาก็แบบหาเงินเรียนของเขาเองจนจบปริญญาตรี ก็รู้สึกโอเค ก็เก่งอะ ไม่ต้องอาศัยที่บ้าน ก็ใช้ได้ ก็เลยเริ่มไอนี่หน่อย”

- เอม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

“ก็อยากจะช่วย แต่ก็นิดนึง มันยังอยู่ขั้นยอมรับก็ต้องนิดนึง ยังยอมรับไม่ค่อย..แต่ก็พอจะทำใจมาสักพักนึงแล้ว ... มันก็มีแอบต่อต้านนิดนึง แต่ก็อย่างที่บอกคะ มันก็ต้องยอมรับให้ได้ เพราะมันก็ชีวิตเขาด้วย”

- เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5

“ไม่ได้รุนแรงถึงขั้นว่าจะไล่ออกจากบ้านหรือว่าตัดที่ตัดน้อง ตัดพ่อตัดแม่อะไรอย่างงี้ มันก็ไม่ได้ร้ายแรงขนาดนั้น ... ดีกว่า เหมือนเขาก็ไม่ได้ไปทำอะไรให้คนอื่นเดือดร้อนอะ เขาก็เป็นของเขาแบบนี้ ไม่ได้แบบไปเกรง ไปติดเหล้า เมายา เสพยาอะไรก็ ครับ เราก็มองกันอย่างนั้นมากกว่า”

- ภู ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6

นอกจากนี้ยังพบสิ่งที่จะช่วยให้ผู้ให้ข้อมูลได้เปิดใจ ขยายมุมมองที่มีต่อสมาชิกครอบครัว ได้แก่ การได้เติบโตขึ้นในความหมายที่ตนเองมีประสบการณ์มากขึ้น ได้พบเจอสังคมที่หลากหลายควบคู่ไปกับอายุที่เพิ่มขึ้น สังคมที่หลากหลายทำให้ผู้ให้ข้อมูลพบเจอเรื่องราวหรือสิ่งต่างๆ ที่แตกต่างกันไปจากกรอบความเชื่อเดิมที่ตนเคยมีเกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือแม้แต่ช่วยขยายกรอบความเชื่อเดิมให้กว้างขึ้น ดังนั้นการก้าวเข้าไปสู่สังคมที่มีความหลากหลายจึงเอื้อให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถยอมรับในความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันได้

ตัวอย่างเช่น

“หลังๆ เรายอมรับกับมันได้ แล้วสังคมมันก็เปิดมากขึ้นด้วยอะไรก็ คนอื่นเขาก็มองว่าเรื่องธรรมดา มันก็เป็นธรรมดา ... เหมือนสังคมมันเปลี่ยนไปด้วย เหมือนอะไรอะ การมาของ internet ด้วย hi5 พวกอะไรก็มันก็เปิดมากขึ้น msn อะไรก็ครับ มันก็มีช่องทางแบบ.. อะไรอะ..ให้คุยกันได้มากขึ้น ... ข้อมูลเพิ่มขึ้นด้วย แล้วก็เหมือนมีเพื่อนในลักษณะนี้ด้วย”

- ญ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6

“มันจะมีช่วงที่คาบเกี่ยว ตอนนั้นที่ฝึกงานของศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก เออ แล้วตอนนั้นแป้ก็เริ่มรู้สึกอินกับการเป็นคน เริ่มรู้จักดินสอสี มันก็ทำให้เราเห็นเรื่องของคนตัวเล็กๆ มันจะเป็นเรื่องประเด็นคนมากขึ้น มันทำให้เรามองว่า เราจะเป็นอะไรก็ได้ แต่เราต้องเคารพกัน เจอคนนู้นคนนี้ มันก็จะเป็นเรื่องของคุณค่านู่นนี่ มันเลยทำให้แบบมุ่มมองเรื่องนี้มันเลยเปลี่ยนไป ว่าเออ จริงๆ แล้วเปิ้ลมันจะเป็นอะไรก็ได้ มันก็ไม่ทำให้เราเดือดร้อนด้วย แล้วก็ก็มีคนดูแลเราด้วย”

- เป้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

“แบบสมัยก่อนไงที่แบบผู้ชายไง ก็เลยค่อนข้างจะมีอิทธิพลลูกชายคนโต แต่พอช่วงหลังผู้หญิงก็ไม่ได้เสียหาย เกิดมาเป็นผู้หญิงอะไรจ้ะ แล้วแบบดีคือ ช่วงนั้นผู้หญิง อย่างสมมติ แม่ป่วยอะไรจ้ะ คือเอมก็สามารถดูแลแม่ไม่ได้ หรือลูกอาอีที่เป็นผู้หญิงก็สามารถดูแลเขาได้ ... แล้วแบบลูกชายคนโตที่บ้านไม่เก่งด้วยไง กูอะไม่เก่ง พวกอาอีอะไรเก่งกว่า ก็เลยรู้สึกว่าบทบาทเขาไม่ได้แฮะ ... เข้ามาตั้งแต่พอรุ่นหลังๆ แล้วแบบแม่ เม่อ อะไรก็เริ่มแบบผู้หญิงมันก็ดีดีกว่าผู้ชาย เหมือนแบบทัดเทียมกันแล้ว แล้วอาม่าเขาก็เสียไปแล้ว ก็คือคนจีนในสมัยก่อนไม่ค่อยอยู่กันแล้ว ก็คือคนจีนสมัยหลังๆ อะ เขาจะเริ่มไอนี้ เริ่มรับได้มากขึ้น”

- เอม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

ประเด็นย่อยที่ 3.3 การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของสมาชิกครอบครัว

การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นตามมุมมองของผู้ให้ข้อมูล พบว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งกับตัวสมาชิกครอบครัวเอง ซึ่งเป็นในลักษณะการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น จนไปปรับเปลี่ยนความรู้สึกทางลบที่มีต่อการเป็นครอบครัวเพศเดียวกันของผู้ให้ข้อมูล และกลับกลายเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจ หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในกรณีที่สมาชิกครอบครัวมีท่าทีเปลี่ยนไปจากเดิมจนทำให้ผู้ให้ข้อมูลรับไม่ไหว กระทั่งในภายหลังสมาชิกครอบครัวเริ่มกลับมามีท่าทีเหมือนที่เคยเป็นมา จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลต่อต้านน้อยลง เกิดการยอมรับที่มากขึ้น

ตัวอย่างเช่น

“ที่ทำให้ทัศนคติเปลี่ยนไปก็คือ การที่เขาประสบความสำเร็จในชีวิต คือเป็นแบบนี้ก็ไม่ได้เสียหาย สามารถเป็นคนดีของสังคม ไม่ได้ทำอะไรให้ครอบครัว พ่อแม่เดือดร้อน แล้วก็ประสบความสำเร็จ”

- เอม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

“ก็เข้าใจเหมือนแบบ อย่างถ้ากลับไปที่คุณรู้สึกปิดบังใจนะ เวลาที่ถ้ามันปิดบัง พออยู่ดีๆ ก็มาเจอ มันก็จะ อ้าว มันไม่สนิทกันเหมือนเดิมเปลววะ มีอะไรก็ไม่บอกก่อน อะไรอย่างเงี้ย แต่ไอ้ที่จะได้เจอ มันก็ อ้อ เปิดใจให้ความสำคัญกับเรา มีอะไรเราก็จะรับรู้ บอกก่อน รู้สึกว่าเออ มันกล้าบอกเรา อะไรประมาณนี้ด้วย”

- เป้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

ประเด็นย่อยที่ 3.4 การตระหนักรู้ว่าการรักเพศเดียวกันไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้แล้ว

การตระหนักรู้ว่าความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เป็นการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูลถึงความคงอยู่ถาวรของความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัว และความโน้มเอียงทางเพศนั้นจะไม่เปลี่ยนแปลงไปเป็นแบบรักต่างเพศได้อีก

ตัวอย่างเช่น

“แล้วยังพอรู้จริงๆ ก็คือมันเปลี่ยนไม่ได้แล้ว น้องก็คือเป็นแบบนี้แล้ว เราก็ออเค ... เพราะว่ามันเปลี่ยนแปลงไม่ได้แล้ววะ แล้วเดี๋ยวนี้เขาก็ไม่ได้..คือ ผู้หญิงกับผู้ชายมัน ทัดเทียมกันอะ เลยแบบไม่ค่อยไอ้แล้ว”

- เอม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

“ตอนเด็กๆ จะอยู่ที่เดียวกัน เป็นริสอร์ทของลุง แล้วก็บ้านแต่ละคนก็อยู่ แล้วก็ตัวญาติอะ จะมีผู้หญิงซะเยอะ ผู้หญิงซะ 4-5 คนละมั้ง แล้วก็จะมีภรรยาอีกคนที่เป็นผู้ชาย แล้วก็ มีภรรยาแต่ก็เอามาจะเด็กกว่า แล้วก็จะมีอีกคนที่อายุใกล้ๆ เภา แต่คนนั้นก็เป็นผู้หญิง ก็เลยสงสัยกันว่าเพราะสภาพแวดล้อมด้วยหรือเปลว เพราะว่าญาติเราผู้หญิงเยอะ แต่ว่าก็อีกสองคนก็ไม่เห็นเป็นภรรยาอีกคนก็ไม่เห็นเป็น ก็โตมาก็เป็นผู้ชายปกติ คือก็เลยคิดว่าน่าจะอยู่ที่ตัวเขาแหละ ... ก็เคยสงสัยอยู่นะ แต่ก็คิดว่ามันเป็นที่ตัวเองอะครับ มันเป็นที่ตัวเขาเลย แบบถึงเราจะไปเปลี่ยนเขา ไปทำอะไรเขาแคไหน เขาก็จะเป็นอยู่ดี”

- ภู ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6

จากข้อมูลพบว่า สิ่งที่สนับสนุนปัจจัยการตระหนักรู้ว่าการรักเพศเดียวกันไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้แล้ว คือ ความเคยชินกับสิ่งที่สมาชิกครอบครัวเป็น หลังจากที่ได้รับรู้ความโน้มเอียงทางเพศ การได้อยู่ร่วมกันในลักษณะดังกล่าวทำให้ตนไม่รู้สึกถึงความแปลกประหลาดใจเหมือนเช่นที่เคยรู้สึกในช่วงเริ่มต้น

ตัวอย่างเช่น

“จีนมากกว่า (โอเค)... เจอทุกวัน ที่หนูไปเที่ยวกับเขาก็ปีที่แล้ว ปีกว่าๆ พอสนิทกันก็เหมือนทักกันมากขึ้น เม้าท์กันมากขึ้น อะไรก็ดี ... ก็ทุกคนก็ชิน แม่ก็ไม่พูดถึงเรื่องนี้แล้ว เขามาก็อะ ทำกับข้าว ก็ไม่ได้แบบคุยเรื่องนี้อีกแล้ว”

มีน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7

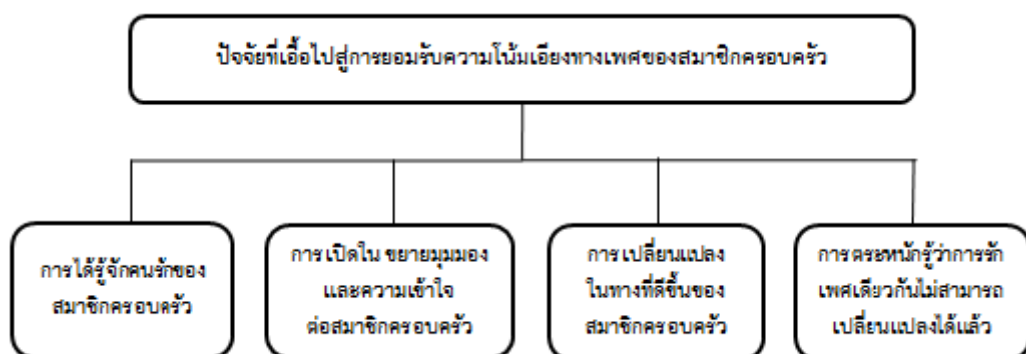
“คือ ยังไงดี มันไม่ต้องแบบพยายามมา force ตัวเองให้เข้าใจขนาดนั้นอะ เหมือนแค่ปล่อยไปตามธรรมชาติ เหมือนกับถ้าฟังครั้งแรกแล้วมันก็ไม่ได้เชื่อขนาดนั้น มันก็ยังไม่ได้เชื่อขนาดนั้น อะไรอย่างงี้ เหมือนมันค่อยๆ อะ เหมือนแบบ...แต่มันเหมือนกับการต่อต้าน มันลดลง”

- ผึ้ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

“คือการคบ มันคบกันสองคน ก็ไม่ได้แบบทำให้เราไม่ตีอะไร ไม่ได้หัวเฒ่า แล้วก็เริ่มชินเวลาเจอกัน เวลาเจอกันบ่อยๆ ไปไหนด้วยกันนู่นนี่ ก็เริ่มเห็น เริ่มชินอะ เป็นปกติมากขึ้นจากที่ไม่เคยเจอ ไม่เคยมีเพื่อนที่เป็นทอมอะไรอย่างงี้ คือจริงๆ มันก็ปกติแหละ แต่ถ้าเห็นรูปที่มันหอมแก้มกันมันก็จะแบบชินๆ”

- เป้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

ประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลในประเด็นที่ 3 ปัจจัยที่เอื้อไปสู่การยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว สามารถสรุปได้ดังนี้

ภาพที่ 4 ประเด็นย่อยในประเด็นหลักที่ 3

ประเด็นหลักที่ 4 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังการยอมรับความโง่เขลาทางเพศของสมาชิกครอบครัว

ประเด็นหลักประสบการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการยอมรับ เป็นประสบการณ์ในส่วนที่ผู้ให้ข้อมูลได้ผ่านเรื่องราวที่ขัดแย้งทั้งกับตัวเองและกับสมาชิกครอบครัวมาแล้วหรืออาจเรียกได้ว่าผู้ให้ข้อมูลได้ผ่านประสบการณ์เชิงลบนั้นมาแล้ว กระทั่งเกิดความเปลี่ยนแปลงบางอย่างภายในตนเอง ความเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์กับสมาชิกครอบครัว รวมถึงสังเกตเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงอื่นๆ ในครอบครัว เป็นต้น

ประเด็นย่อยที่ 4.1 การเปลี่ยนแปลงในตนเอง

การเปลี่ยนแปลงในตนเองคือ การที่ผู้ให้ข้อมูลสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเองภายหลังการยอมรับ ทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก ความสัมพันธ์ ซึ่งไม่จำกัดเฉพาะเพียงการเปลี่ยนแปลงระหว่างบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความคิด ความเชื่อ ทักษะติดต่อบุคคลอื่นด้วย โดยความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวเองภายหลังการยอมรับมักเป็นความรู้สึกทางบวก ทั้งความรู้สึกทางบวกที่มีต่อตัวเองและต่อสมาชิกครอบครัว ในบางครั้งผู้ให้ข้อมูลพบว่าความรู้สึกที่เกิดขึ้นได้เกิดจากรื่องราวดีๆ หรือมุมมองด้านบวกที่มาจากตัวบุคคลรักเพศเดียวกันเอง หรือบางครั้งอาจเกิดจากรู้สึกผ่อนคลายจากความขัดแย้งที่เกิดภายในจิตใจตนเอง

ตัวอย่างเช่น

“รู้สึกเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น ... ถ้าให้เทียบมันเหมือนหวานมันไปเป็นตัวของตัวเองก่อนนะ ... มันเหมือนมันอยู่อย่างงี้แล้ว มันก็ไปอย่างงี้ (ทำมือให้นิ้วชี้ติดกันแล้วก็แยกมือกันออกไป) เราก็ดอน force ให้เป็นตัวของตัวเองเปลว่ะ”

- ผึ้ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

“อีกใจก็รับได้ เพราะเราก็ไม่สามารถไปเปลี่ยนแปลงเขาได้ เนี่ยคือชีวิตเขา แม้กระทั่งพ่อแม่ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ คือยอมรับว่าที่เขาเป็นแบบนี้ก็คือเขาเป็นแล้ว ก็ขอให้เขาทำตัวดีๆ แต่ถ้าเขาไม่ประสบความสำเร็จก็จะรู้สึกเสียใจ fail นิดนึง”

- เอ็ม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

“มันแผ่วลง ความยกในหัวใจมันน้อยลง บางทีมันบอกไม่ถูกว่ามันเป็นความรู้สึกอะไร แต่แรกๆ มันแบบ มันเจ็บ มันเสียใจแต่มันก็พุดยากเพราะว่ามันลึกมากอะ แต่พอหลังๆ มากก็เริ่มรู้สึกว่า เมื่อไรที่เราลัย้มกับมันได้อะ รู้สึกเหมือนมันเบาลง ยิ้มในสิ่งที่แกทำก็ ‘เอ้อ เออวะ’ ก็อย่างงี้อะ แล้วมันจะค่อยๆ หายใจได้เต็มปอดมากขึ้น”

- แนน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2

ประเด็นย่อยที่ 4.2 การฟื้นคืนความสัมพันธ์กับสมาชิกครอบครัวที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน

การฟื้นคืนความสัมพันธ์นี้เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูลทุกคน ยกเว้นเพียงกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลไม่มีประสบการณ์ความสัมพันธ์ที่แย่ง การฟื้นคืนความสัมพันธ์เป็นการฟื้นคืนความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำลงหรือเป็นความสัมพันธ์ที่ผู้ให้ข้อมูลสัมผัสได้ว่าแย่งกว่าปกติในช่วงระยะเวลาว่างก่อนการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัว โดยผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า ความสัมพันธ์ที่ฟื้นกลับคืนมานั้น จะกลับมาอยู่ในรูปแบบความสัมพันธ์ปกติ เช่น พุดคุยกันอย่างเปิดเผยได้เหมือนก่อนหน้าการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศ ไม่ต้องมีช่วงเวลาที่ต้องขัดแย้งไม่เข้าใจกัน เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น

“ถ้ารับไม่ได้ก็คือ เราก็คงไม่พูดกับเขา ไม่อะไรด้วยเลยอะ ถ้าเอมรับไม่ได้ ก็จะไม่ไปพูดกับคนนั้นเลยนะ อย่างถ้าไม่ชอบใครก็จะไม่คุยกับคนนั้นเลย หรืออาจจะรู้สึกว่ามันไม่ **100%** ถึงเขาเป็นญาติเราก็จริงแต่มันเหมือนมีอะไรในใจ แต่พอรับได้ก็คุยดี ก็เหมือนเดิม ก็คือเขาก็เป็นน้องเรานี้แหละ เป็นห่วง อย่างจำ ก็รู้จักแฟนก็คุยกับแฟนเขาดี”

- เอม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

“ก็ดูเขาใส่ใจเราไง เราก็ไม่ใช่หมาหัวเน่า เออก็ดูเหมือนเราเป็นส่วนหนึ่ง มีตัวมีตนอะไรี่ ... ช่วยนะ ช่วยเยอะเลย คืออย่างน้อย เราารู้สึกว่าเราสนิทกับเหมือนเดิม คือเรายอมรับที่มันเป็นมัน แล้วมันก็จะสะดวกใจที่จะบอกเรา เวลามันทะเลาะกัน มันก็มาปรึกษาเรา เอ้ยมันโอเคอะ รู้สึกว่าเวลาเรายอมรับสถานะที่มันจะเป็นได้ มันโอขึ้นเยอะเลย”

- เป้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

“เหมือนทำตัวไม่ถูกอะ เหมือนประมาณว่า ถ้าแบบแก๊งผู้หญิงไปเที่ยวด้วยกัน มันก็รู้ว่า จะยังไง แต่สองคนนี้แบบก็ เทย์แล้วจะให้อยู่ยังไง (พูดไปหัวเราะไป) คืออะไร ก็แบบ งงๆ อารมณ์เหมือนนั่งกับการแสดงออก ... แต่มันก็เริ่มโอเคขึ้นเรื่อยๆ นะ ทำตัวถูกขึ้นเรื่อยๆ ก็อธิบายไม่ถูกที่มันเปลี่ยนไป แต่มันเปลี่ยนไปอะ อธิบายไม่ถูกเหมือนกันว่า เปลี่ยนไปยังไง เหมือนมันวางตัวถูกมากขึ้นมั้ง”

- ผึ้ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

“ตอนนี้พี่หนูแยกบ้านออกไปแล้ว แต่เขาชายของแล้วไปรษณีย์อะมารับของที่บ้านหนู เขาสองคนก็ต้องมาแพ็คของที่บ้านอะทุกวัน ... คือในบ้านอะก็รู้ก็ยอมรับว่าเป็นแฟน ไปกินวันเกิดก็ไปด้วยกัน แต่ว่าเวลาแนะนำเพื่อนก็จะไม่พูด”

- มิน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7

“มีอะไรผ่านเข้ามา ไม่แน่ใจว่ามีหรือเปล่า ก็เหมือนมันก็ห่างๆ ไปก็คิดถึงน้อง ไม่ค่อยได้คุย ก็แบบว่าเป็นก็ไม่ใช่เป็นไร ... ดีขึ้นไหม มันก็ดี แต่เหมือนแบบมีช่วงระยะหนึ่งที่มีห่างกันมาแล้ว ... เจนว่ามันก็เหมือนนะ แต่มันก็จะมีนิดนึงอะไรอย่างงี้จะค่ะ มันอารมณ์เหมือนกับ เคยคุยกับเพื่อน สนทนากับเพื่อนมา แล้วมีพักนึงหยุดไป มัน drop ไป แล้วกลับมาใหม่ มันก็จะมีนิดนึง”

- เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5

ประเด็นย่อยที่ 4.3 การเลือกวางตัวต่อการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันต่อบุคคลอื่น

เป็นลักษณะที่ผู้ให้ข้อมูลเลือกที่จะเข้าข้างเดียวกับสมาชิกครอบครัวในรูปแบบที่ต่างกัน เพื่อให้สมาชิกครอบครัวต้องเผชิญกับความลำบากใจหรือไม่ให้บุคคลอื่นได้รับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน เนื่องจากยังไม่มั่นใจว่าหากบุคคลอื่นได้รับรู้แล้วจะเป็นผลดีหรือผลเสียต่อตัวสมาชิกครอบครัวกันแน่ จึงเลือกที่จะช่วยเหลือหรือสนับสนุนด้วยวิธีต่างๆ เช่น ช่วยปกปิดข้อมูลหากพบว่าการที่บุคคลใดได้รับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันอาจส่งผลกระทบต่อสมาชิกครอบครัว เป็นคนกลางคอยไกล่เกลี่ยความไม่สบายระหว่างบุคคลอื่นในครอบครัวระหว่างการเปิดเผยตนเอง อยู่เคียงข้างสมาชิกครอบครัวในการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตนต่อผู้อื่น

ตัวอย่างเช่น

“นั่นแหละ มันไม่แค่นั้น ตัวโกวไซใหม่ แล้วก็ลูกของตัวโกว เขาก็บอกว่าไซ เป็นแฟนกันแน่ๆ แล้วมันจะมาช่วงที่เขาเลิกกันอะ แล้วก็พาคนใหม่มา แล้วเหมือนลูกตัวโกวเห็นก็จะมาถามเข่ว่า แฟนใหม่เปิ้ลหรือแก เปิ้ลมีอะไรบอกฉันได้นะ เบ้ก็แบบ ตอนนั้นดีกับเปิ้ลแล้วไง ก็จะปกป้องมัน ก็ไม่นี่ เพื่อนกัน แล้วจะถามอะไร พยายามแซะทุกอย่าง.. ไม่บอก ... เบ้รู้สึกว่ เอะ ไม่แน่ใจว่าเขาจะรับได้หรือเปล่า แต่เขาก็ไม่ได้โอเคขนาดว่าฉันยอมรับหลานสาวฉัน แล้วก็โอเคอะไรอย่างงั้น เบ้จับ sense อะไรบางอย่างได้ว่าเขาไม่ได้โอเคกับการที่เปิ้ลจะมีแฟนเป็นผู้หญิงทั้งหมดหรอก แล้วเบ้ว่ามันก็เสี่ยงไป ถ้าเรายังไปคอนเฟิร์ม แล้วเขาไปบอกซาโกวไรจี้ เดี่ยวเปิ้ลก็โดนละเลย”

- เป้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

“ก็ไม่ได้รู้สึกอึดอัดว่าจะต้องไปบอกเขา (พ่อแม่) ไม่มีอะ ... เหมือนหวานไปบอกเอง เวลาไม่แน่ใจว่าเมื่อไร แต่ก็หลังเราแน่ๆ แล้วเขาก็ไปบอกเอง แล้วแบบ...แต่ตอนที่จะไป บอกก็ดูไม่ได้กังวลใจอะไรมาก มีความกังวลใจนิดนึง แล้วพอไปบอกเสร็จก็มาบอกเรา ว่า บอกไปแล้วนะอะไรอย่างนี้ แล้วป้าก็บอกว่า ป้าสบายใจด้วยซ้ำ แล้วม๊า ก็บอกว่าม๊า ก็รับได้อยู่แล้วจริง แล้วหลังจากนั้นมันก็เริ่มมีพาแนมมากินข้าวด้วยกับที่บ้าน”

- ผึ้ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

“คือถ้าเป็นญาติจริงๆ หนูคิดว่า เพราะว่าแม่หนูยังไม่ได้บอกเลยไง คือหนูไม่รู้ว่ามีแม่เขาปิด อยู่หรือเปล่าหรือว่ายังไง แล้วญาติก็ไม่ได้สนิทกันมาก ... ถ้าหนูบอกญาติไป หนูว่าญาติ ก็คงไปบอกคนในครอบครัวต่ออะ ไปนินทากันต่ออะไรจ๊ะ ... นึกถึงเวลาแม่มีญาติญาติ รู้ว่าญาติกับแฟนเป็นไง แล้วก็มานินทาให้พวกเราฟัง เลยรู้สึกถ้าบอกไป ก็ต้องเอาไป พูดในบ้านเหมือนกัน”

- มิน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7

“แล้วลุงก็มาบ่น มาเหมือนกับปรับทุกข์ให้ฟัง มากก็บ่นให้มาฟังไรจ๊ะ เจนก็สงสารทั้งลุง สงสารทั้งน้อง ... พยายามบอกว่าไม่เป็นไรหรอก ยังช่วยอยู่ ไม่ใช่จะให้เขาซ้ำเติมว่า โหย อย่าไปยุ่งกับมันๆ อะไรอย่างนี้ ไม่ได้เป็นอย่างนั้น ... ก็โอเคอะ ก็คือเหมือนจะอยาก ทำให้ลุงสบายใจขึ้น ถ้ายังไม่พูดแบบ ไม่ได้นะอย่างนี้ ไม่ได้ ผู้ชายคนนั้นอย่างนั้นอย่างนี้ มันก็ยิ่งดูเหมือนแบบเราไปยุเขา แล้วเดี๋ยวเขายิ่งทะเลาะกันใหญ่”

- เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5

ประเด็นย่อยที่ 4.4 การเปลี่ยนแปลงในมุมมองหรือทัศนคติต่อเรื่องเพศ

ความคาดหวังที่เกี่ยวกับเพศเป็นสิ่งที่พบในผู้ให้ข้อมูลทุกคน โดยที่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ ไม่เกิดขึ้นเพียงแค่ว่ากับสมาชิกครอบครัวเท่านั้น แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับจะเกิดกับบุคคลที่มีความโน้มเอียงทางเพศในลักษณะอื่นทั้งหมดที่ไม่ใช่แบบรักต่างเพศ มุมมองหรือทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้ให้ข้อมูลจะเป็นในลักษณะที่เปิดรับ เข้าใจ ยอมรับในด้านความแตกต่างทางเพศ มากขึ้นจากในอดีต โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศ

ตัวอย่างเช่น

“ก็เปลี่ยนนะ คือรับได้มากขึ้น เพราะมีเยอะมากหลังคัมมัชนี แล้วแบบคนที่เป็นอย่างนี้ มีความสามารถ ชอบ หมายถึงว่าชอบความสามารถ ชอบอะไรอย่างนี้ ชอบที่ว่าเก่ง มีความคิดสร้างสรรค์อะไรอย่างนี้”

- เอม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

“จริงๆ มันก็มองว่า ที่จริงมันไม่ได้เสียหายขนาดนั้น เป้ก็ไม่ว่ามันมากับวัยที่มันโตขึ้น ด้วยหรือเปล่า มีฝีกงาน เจอหุ่นเจอนี้เยอะขึ้น ช่วงนั้นมันเป็นช่วงใกล้จบ ... ไล่เลยกัน.. พี่สั้มเข้ามาก่อน เออ เข้ามาซิดมากขึ้นใช่ะ แล้วก็มูมมออื่นๆ ก็เข้ามาในช่วงนั้นก็เลย เออ มันก็ไม่ได้เสียหายอะไรนะ”

- เป้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

“ทุกวันนี้ก็คือ เหมือนเป็นเรื่องปกติ ... เฉยๆ ซ้ำมากกว่า เนี่ยบางทีเขาก็มา เพื่อนมา กินหมูกระทะอะไรกันนี้ เขาก็ไ้เนี่ยกันปกติ เขาก็ชวนมา บางทีเราก็ไปนั่งคุยกับเพื่อน เขา”

- ภู ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6

“ก็คือรับได้ พอถึงจุดที่รับได้มันก็คือรับได้ เออ มันก็คงมีความเข้าใจมากขึ้น เพราะมันเหมือนเปลี่ยน attitude คือถ้ามองว่าเข้าใจมากขึ้น คงต้องยกตัวอย่างสถานการณ์อะ อย่างเช่น ถ้าเกิดเราเจอเพศที่สามโดนว่าหรือค่อนข้างแคะหรืออะไรอย่างนี้ เราก็คงแบบ เข้าใจเขาว่า เขาไม่สมควรโดนอย่างนี้ เข้าใจความเป็นเขา ... ก็เยอะนะ เออ ก็เยอะอยู่ มันค่อนข้างเปลี่ยนมุมมองความรักอะ ก็อย่างที่บอกมาก่อนหน้านี้ ไม่เคยมีความรักเลย ก็คิดว่ามันบิวขึ้นมาได้จริงๆ มันต้องเลือกได้ดี อะอะไรอย่างนี้ ก็เลือกทางสบาย แต่จริงๆ แล้วมันไม่ใช่”

- ผึ้ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

ประเด็นย่อยที่ 4.5 การเปลี่ยนแปลงภายในครอบครัวโดยรวม

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศนอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงภายในตัวผู้ให้ข้อมูลเอง ผู้ให้ข้อมูลยังบอกเล่าถึงสิ่งที่ตนเองพบจากสมาชิกครอบครัวคนอื่นๆ ด้วย โดยที่การยอมรับนี้จะเกิดขึ้นมากน้อยแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล

ตัวอย่างเช่น

“บ้านใช้ปะ เหมือนซาโกวอะจะเห็นว่ามานอนบ้านบ่อยๆ ไปไหนก็ไปกะสั้ม กะสั้ม เขาก็เริ่มถาม ก็ถามว่า ไ้เปิ้ลมันเป็นทอมหรือ ... แล้วก็มาๆเปื้ออะว่าอย่าให้มันเป็นนะ เป็นอะไม่ดี แล้วก็บิวๆๆ แล้วก็แบบเซ็งๆ อะไรจ้ะ แล้วป้าก็จะพูดว่า ‘นั่น ไปกะสั้มอีก

ละ’ แล้วซาโวกัก็มาพูดบ่่อยเรื่องเป็ลเป็นทอมหรือเปล่าๆ คุยกับแม่คุยกับป้าอะไรี้ แล้ว ลักกระยะใหญ่ๆ ลักเดือนที่สาม ป้าก็จจะ ‘เนีย ไปกะแพนมันใจ’”

- เป็ ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

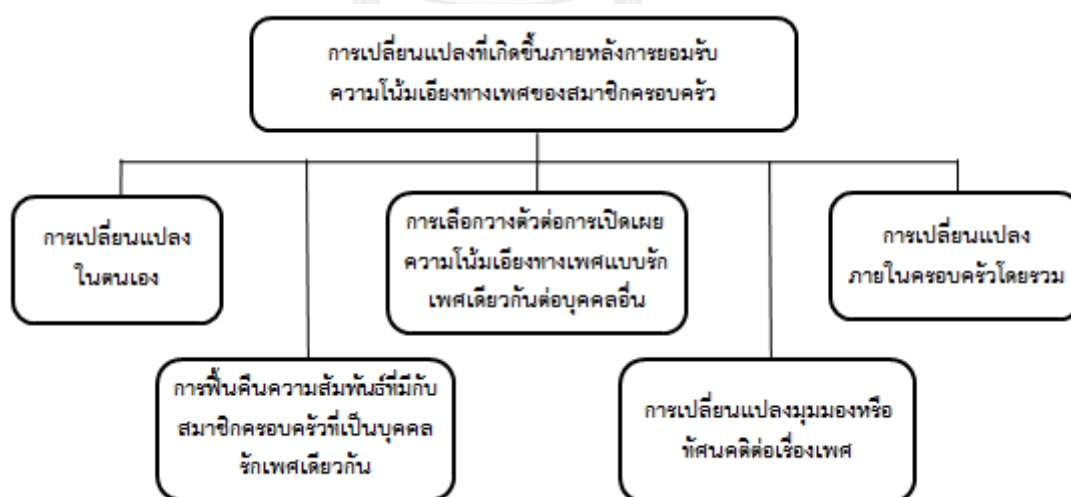
“แม่ก็..แม่กับพ่อก็ แม่บอกว่าแม่นอนไม่หลับเลย หนูก็บอกแม่ว่า แม่อย่าไปคิดอะไร มาก ... แต่ตอนนี้เขาน่าจะยอมรับได้แล้ว เขาเครียดแบบนอนไม่หลับเลย คิดตลอดเลย ว่าเงินที่เขาหามา สมบัติจะให้ใคร ลูกหลานจะยังงิ ... ไม่ได้มีคิดมาก..ไม่ได้บ่นเรื่องที่เป็นทอมแล้ว แต่ว่าแม่ชอบมาเล่าว่ามันทะเลาะกันอีกแล้ว เสียงดังมากเลย ไม่อาย ชาวบ้านเขา”

- มิน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7

“ในส่วนตัวแล้วน้องเขาเป็นลูกชาย ก็เห็นว่าลุงเขาค่อนข้างฝากความหวังไว้ เออก็เลย สงสารลุง ถ้าเขาจะเป็นจริงๆ เพราะเขาก็มีลูกอยู่แค่สองคน ... ตอนแรกเขาก็อาจจะมึ ห่วงบ้าง แต่พอทะเลาะกันถึงขั้นนั้นแล้ว เขาก็คงปล่อยแล้วอะ เพราะยังงิเขาก็ยังมีลูก อีกคนนึ่ง คือลูกคนเล็กเขา ... ลุงก็..ไม่รู้ละ รู้สึกตั้งแต่ตอนนั้น เขาก็หลีกเลี่ยงที่จะไม่ ค่อยพูดถึงเรื่องนี้ เขาก็บ่นเรื่องอื่นแทน”

- เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5

ประเด็นหลักประสบการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการยอมรับ สามารถสรุปได้ดังนี้

ภาพที่ 5 ประเด็นย่อยในประเด็นหลักที่ 4

โดยสรุป การวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นถึงประสบการณ์ของสมาชิกครอบครัวในการมีส่วนร่วมกับการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัวนับตั้งแต่เริ่มรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่เต็มไปด้วยความคิด ความรู้สึกในทางลบอันเกิดจากการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศที่ขัดกับความคาดหวัง ความเชื่อและทัศนคติเรื่องเพศที่มีโดยสิ้นเชิง ช่วงระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่พบความขัดแย้งในตัวเอง ต้องต่อสู้กับความที่ไม่ตรงตามความเชื่อเดิม จนมาถึงช่วงที่สามารถยอมรับสมาชิกครอบครัวในฐานะบุคคลรักเพศเดียวกันได้ ปัจจัยที่ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับผู้ให้ข้อมูล เช่น ความรัก ความผูกพันที่แน่นแฟ้น การพยายามปรับความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกครอบครัว รวมถึงการเปิดใจรับประสบการณ์หรือข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจสมาชิกในบ้านให้มากขึ้น อันเป็นผลให้สามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยแจกแจงความถี่ของข้อมูลที่เกิดขึ้นในแต่ละหมวดหมู่ โดยใช้คำว่า “มาก (General)” แทนความถี่ของข้อมูลให้ผู้ให้ข้อมูลทุกคนหรือยกเว้น 1 รายที่กล่าวถึงในหมวดหมู่นั้นๆ ซึ่งในที่นี้คือ 6-7 ราย และใช้คำว่า “ปานกลาง (Typical)” แทนความถี่ในกรณีให้ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งหนึ่งไป กล่าวถึงหมวดหมู่นั้นๆ ซึ่งในที่นี้คือ 4-5 ราย และใช้คำว่า “น้อย (Variant)” แทนความถี่ในกรณีที่มีผู้ให้ข้อมูลตั้งแต่ 2 รายขึ้นไปถึงครึ่งหนึ่งของทั้งหมดกล่าวถึงในหมวดหมู่ซึ่งในที่นี้คือ 2-3 ราย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

ประสบการณ์ในกระบวนการเปิดเผยตนเองจากสมาชิกครอบครัวที่มีรักเพศเดียวกัน

ประเด็นหลัก (Domain)	ประเด็นย่อย (Category)	หมวดหมู่ย่อย (Subcategory)	ความถี่ (Frequency)	
1. เมื่อเริ่มรับรู้ว่าคนในบ้านมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน	1.1 จุดเริ่มต้นในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน	1.1.1 การรับรู้ผ่านการบอกเล่าจากสมาชิกครอบครัว	น้อย (3/7)	
		1.1.2 การรับรู้ผ่านการสังเกตพฤติกรรม	มาก (6/7)	
		1.1.3 การบอกเล่าหรือปฏิกิริยาของบุคคลอื่น	ปานกลาง (5/7)	
	1.2 ความรู้สึกไม่อยากเชื่อหรือนึกไม่ถึงในตอนแรกที่ทราบ		มาก (6/7)	
	1.3 ความรู้สึก ความคิดและการแสดงออกเมื่อเริ่มแน่ใจว่าสมาชิกครอบครัวรักเพศเดียวกัน	1.3.1 ความรู้สึกเป็นห่วง เป็นกังวลต่อการรักเพศเดียวกัน	1.3.1.1 ความรู้สึกโกรธ โมโห หงุดหงิดไม่พอใจต่อการรักเพศเดียวกัน	น้อย (3/7)
			1.3.1.2 ความรู้สึกเป็นห่วง เป็นกังวลต่อการรักเพศเดียวกัน	น้อย (3/7)
		1.3.3 ความรู้สึก ความคิดและการแสดงออกของตัวเองกับสมาชิกครอบครัว	1.3.3.1 ความรู้สึกเป็นห่วง เป็นกังวลต่อการรักเพศเดียวกัน	ปานกลาง (5/7)
			1.3.3.2 ความรู้สึก ความคิดและการแสดงออกต่อบุคคลอื่น	ปานกลาง (5/7)

ประเด็นหลัก (Domain)	ประเด็นย่อย (Category)	หมวดหมู่ย่อย (Subcategory)	ความถี่ (Frequency)
	1.4	การตระหนักถึงกรอบความคิด เพศเดียวกัน	ความเชื่อของตนเองเกี่ยวกับการรัก มาก (7/7)
2. สิ่งที่เกิดขึ้นภายใน ตนเองภายหลังการ เปิดเผยตนเองของ สมาชิกครอบครัว	2.1	การต่อรองทางความคิด	ปานกลาง (5/7)
	2.2	ความขัดแย้งในตนเอง	มาก (7/7)
	2.3	ความรู้สึกห่างเหิน	ปานกลาง (5/7)
	2.4	การต่อสู้กับความคิด ความเชื่อเดิมและสิ่งที่รับรู้ของตัวเอง	ปานกลาง (4/7)
3. ปัจจัยที่เอื้อไปสู่การ ยอมรับความโน้มเอียง ทางเพศของสมาชิก ครอบครัว	3.1	การได้รู้จักคนรักของสมาชิกครอบครัว	น้อย (3/7)
	3.2	การขยายมุมมองและความเข้าใจต่อสมาชิกครอบครัว	มาก (6/7)
	3.3	การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของสมาชิกครอบครัว	น้อย (2/7)
	3.4	การตระหนักรู้ว่าการรักเพศเดียวกันไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้แล้ว	น้อย (3/7)
4. การเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นภายหลังการ ยอมรับความโน้มเอียง ทางเพศของสมาชิก ครอบครัว	4.1	การเปลี่ยนแปลงในตนเอง	มาก (6/7)
	4.2	การฟื้นคืนความสัมพันธ์	มาก (7/7)
	4.3	การเลือกวางตัว	ปานกลาง
	4.4	การเปลี่ยนแปลงในมุมมองหรือทัศนคติต่อเรื่องเพศ	(5/7)
	4.5	การเปลี่ยนแปลงภายในครอบครัวโดยรวม	ปานกลาง (4/7)
			ปานกลาง (5/7)

หมายเหตุ มาก หมายถึง มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6-7 รายการถึงประเด็นย่อยนั้น

ปานกลาง หมายถึง มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 4-5 รายการถึงประเด็นย่อยนั้น

น้อย หมายถึง มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2-3 รายการถึงประเด็นย่อยนั้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์ด้านจิตใจของสมาชิกครอบครัวในการเปิดเผยตนเองของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน โดยมุ่งเน้นทำความเข้าใจประสบการณ์ความโน้มเอียงทางเพศ จนกระทั่งสามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบที่ผู้วิจัยเห็นชอบร่วมกัน (Consensual Qualitative Research: CQR) ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ด้วยคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง ในผู้ให้ข้อมูลที่ผ่านการคัดเลือกด้วยแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 7 คน สำหรับเกณฑ์การคัดเลือกเข้าอันได้แก่ (1) เป็นสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (2) เป็นสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศเปิดเผยตนเองด้วย ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี (3) เคยผ่านการไม่ยอมรับในความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวในอดีต (4) ระบุตนเองว่าสามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวได้แล้วในปัจจุบัน (5) ผ่านการประเมิน จากแบบคัดกรองด้วย ใบรายการตรวจสอบการมีส่วนร่วมในการเปิดเผยตนเองของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบคนรักเพศเดียวกัน (6) สามารถสื่อสารประสบการณ์ตนเองได้ดี และมีความสมัครใจร่วมการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เวลา 5 เดือน (ธันวาคม 2558 – เมษายน 2559) ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ครั้งละประมาณ 40-60 นาที จากนั้นผู้วิจัยได้ถอดเทปสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ และนำข้อมูลที่ได้อาภิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิเคราะห์ร่วมกับทีมผู้วิจัย 2 คนและผู้ตรวจสอบ 1 คน ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดความผิดพลาดและอคติที่อาจเกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยผู้วิจัยเพียงคนเดียว

ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นถึงประสบการณ์ของสมาชิกครอบครัวในการมีส่วนร่วมกับการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัวใน 4 ประเด็นหลักคือ (1) เมื่อรับรู้ว่าคุณในบ้านมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ได้แก่ จุดเริ่มต้นในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน ความรู้สึกไม่อยากเชื่อหรือนึกไม่ถึงในตอนแรกที่ทราบ ความรู้สึกความคิดและการแสดงออกเมื่อมีความแน่ใจว่าสมาชิกครอบครัวรักเพศเดียวกัน และการตระหนักถึงกรอบความคิด ความเชื่อของตนเองเกี่ยวกับการรักเพศเดียวกัน (2) สิ่งที่เกิดขึ้นภายในตนเองภายหลังการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัว ได้แก่ การต่อรองทางความคิด ความขัดแย้งในตนเอง ความรู้สึกท่างเห็น และการต่อสู้กับความคิด ความเชื่อเดิมและปรับมุมมอง (3) ปัจจัยที่เอื้อไปสู่การยอมรับความโน้มเอียงทางเพศ

ของสมาชิกครอบครัว ได้แก่ การได้รู้จักคนรักของสมาชิกครอบครัว การเปิดใจ การขยายมุมมองและความเข้าใจต่อสมาชิกครอบครัว การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของสมาชิกครอบครัว และการตระหนักรู้ว่าการรักเพศเดียวกันไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้แล้ว (4) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงในตนเอง การฟื้นคืนความสัมพันธ์ที่มีกับสมาชิกครอบครัวที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน การเลือกร่างตัวต่อการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันต่อบุคคลอื่น การเปลี่ยนแปลงมุมมองหรือทัศนคติต่อเรื่องเพศ และการเปลี่ยนแปลงภายในครอบครัวโดยรวม

การอภิปรายผลการวิจัย

สำหรับประเด็นรายละเอียดของผลการวิจัย ผู้วิจัยได้อภิปรายข้อมูลที่พบในการวิจัยดังต่อไปนี้

ประเด็นที่น่าสนใจในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ถึงแม้ว่าสมาชิกในครอบครัวจะให้ภาพปฏิกริยาแรกเริ่มเมื่อได้ทราบว่าสมาชิกในครอบครัวรักเพศเดียวกัน ไม่แตกต่างจากการศึกษาที่ผ่านมา (ได้แก่ความรู้สึกทางลบที่เกิดจากการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศ เช่น ตกตะลึง ตกใจ ประหลาดใจ ไม่เชื่อ เสียใจ ผิดหวัง โกรธ ไม่พอใจ เป็นต้น) เหมือนเช่นในงานวิจัยของ Kuhar (2007) เมื่อทำการอธิบายปรากฏการณ์ดังกล่าวด้วยทฤษฎีความโศกเศร้าและสูญเสีย (grief and loss) ของ Kübler-Ross (1969 อ้างถึงใน Kübler-Ross et al., 2007) จะพบว่าการตอบสนองของผู้ให้ข้อมูลเกิดขึ้นตามขั้นของทฤษฎี ตั้งแต่เกิดความประหลาดใจ โกรธ/โมโหต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่พบในประเด็นหลักที่ 1 จากนั้นจึงเกิดการต่อรอง ซึมเศร้า (ยอมจำนน) กระทั่งมาถึงช่วงที่สามารถยอมรับสมาชิกครอบครัวในฐานะบุคคลรักเพศเดียวกันได้ อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้พบสิ่งที่ไม่แตกต่างจากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมา ได้แก่ เมื่อมองภาพรวมของพัฒนาการของการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศจะเป็นไปในทิศทางบวก นั่นคือ จากจุดเริ่มต้นที่รับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในตัวเองและกระทบต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว ดังจะเห็นได้จากการที่สมาชิกในครอบครัวรายงานว่า พวกเขาตระหนักถึงความรู้สึกทางลบที่เกิดขึ้นกับบุคคลรักเพศเดียวกัน ทำให้ได้ทบทวนตนเองว่า พวกเขาไม่อาจสูญเสียความเป็นพี่น้อง ความรัก ความผูกพันที่มีแต่เดิมทำให้ตัดขาดความสัมพันธ์และเอื้อให้ผู้ให้ข้อมูลยอมรับในตัวตนของสมาชิกครอบครัวที่มีความรักต่อคนเพศเดียวกัน อีกประเด็นหนึ่งคือ การที่ผู้ให้ข้อมูลรายงานถึงการที่สังคม

เปิดกว้างต่อการเป็นคนรักเพศเดียวกันมากขึ้น นับเป็นปัจจัยสำคัญต่อการยอมรับสมาชิกครอบครัวที่รักเพศเดียวกัน

การวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นถึงประสบการณ์ของสมาชิกครอบครัวในการมีส่วนร่วมกับการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัวนับตั้งแต่เริ่มรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่เต็มไปด้วยความคิด ความรู้สึกในทางลบอันเกิดจากการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศที่ขัดกับความคาดหวัง ความเชื่อและทัศนคติเรื่องเพศที่มีโดยสิ้นเชิง ช่วงระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่พบความขัดแย้งในตัวเอง ต้องต่อสู้กับความจริงที่ไม่ตรงตามความเชื่อเดิม ปัจจัยที่ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับผู้ใช้ข้อมูล เช่น จากความรัก ความผูกพันที่แน่นแฟ้น การพยายามปรับความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกครอบครัว รวมถึงการเปิดใจรับประสบการณ์หรือข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจสมาชิกในบ้านให้มากขึ้น อันเป็นผลให้สามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวได้

ประเด็นที่ 1 เมื่อเริ่มรู้ว่าคนในบ้านมีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัว

ผลการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นสมาชิกในครอบครัวบุคคลรักเพศเดียวกัน ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลตรงกันว่า พวกเขาเป็นบุคคลผู้ใกล้ชิดกับบุคคลรักเพศเดียวกันอย่างมาก โดยในการศึกษาที่ผ่านมาได้รายงานประสบการณ์เดียวกันว่า บุคคลรักเพศเดียวกันจะเลือกเปิดเผยกับคนที่ตนรู้สึกพร้อมและปลอดภัยก่อน จากนั้นจึงขยายขอบเขตการเปิดเผยสู่สมาชิกครอบครัวคนอื่นๆ ต่อไป เมื่อเทียบเคียงกับขั้นของรูปแบบกระบวนการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันตามการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศของ Cass (1979) จะอยู่ขั้นที่ 4 คือสามารถยอมรับในอัตลักษณ์แบบรักเพศเดียวกันของตนเองได้แล้ว จึงขยายการยอมรับตนเองไปสู่การเปิดเผยให้ครอบครัวข้างได้รับรู้ ซึ่งมักเริ่มจากเพื่อน สมาชิกครอบครัว เป็นต้น โดย Campos (2005 อ้างถึง Rodriguez, 2014) กล่าวว่าบุคคลรักเพศเดียวกันจะเลือกเปิดเผยกับคนที่สนิทที่สุดก่อน ซึ่งถึงแม้ผู้วิจัยจะไม่สามารถเข้าถึงผู้ใช้ข้อมูลที่ เป็นพ่อหรือแม่ได้ ด้วยเหตุผลส่วนตัวบางประการทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์หรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัย

อย่างไรก็ตาม McKee (2003) ยังพบเหตุผลในการเลือกเปิดเผยตนเองต่อพี่น้องจากงานวิจัยที่ศึกษาการเปิดเผยตนเองจากคู่พี่น้องที่มีอย่างน้อย 1 คนเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันว่า ตนมีความเข้าใจพี่น้องหรือน้องของตนเองว่าจะเก็บเรื่องนี้เป็นความลับ ไม่น่าไปบอกกับสมาชิกครอบครัวคนอื่นแน่นอน เชื่อว่าพี่หรือน้องจะให้การสนับสนุนไม่ปฏิเสธหรือซ้ำเติม และผู้ให้ข้อมูลทุกคนก็ค่อยๆ เข้าสู่การปรับตัวต่อความโน้มเอียงทางเพศของพี่น้องต่อไป ซึ่งทั้งหมดใช้ระยะเวลาเพื่อยอมรับไม่นานนัก

เมื่อเทียบกับพ่อแม่ และตามการรับรู้ของบุคคลรักเพศเดียวกัน สมาชิกในครอบครัวโดยเฉพาะผู้หญิง จะยอมรับมากกว่า เช่น ป้า/น้า พี่/น้องสาว ลูกพี่ลูกน้องที่เป็นผู้หญิง (Yang, 2008)

การเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศกระทำด้วยวิธีการที่แตกต่างกันไป จากการรวบรวมข้อมูล ทำให้พบว่า จุดเริ่มต้นในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัวมีด้วยกัน 3 วิธี ได้แก่ การรับรู้ผ่านการบอกเล่าจากสมาชิกครอบครัว การรับรู้ผ่านการสังเกตพฤติกรรม และการบอกเล่า หรือปฏิกิริยาของบุคคลอื่น แต่ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้ด้วยวิธีใดก็ตาม ล้วนเป็นการรับรู้ที่ผู้ให้ข้อมูลยังไม่พร้อมทั้งสิ้น เว้นแต่เป็นการรับรู้ที่ค่อยๆ สังเกตเห็นพฤติกรรมมาตั้งแต่ยังเด็กและค่อยๆ เกิดความชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ สิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อผู้ให้ข้อมูลรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศด้วยความไม่พร้อม ทำให้เกิดความรู้สึกไม่อยากเชื่อหรือนึกไม่ถึงในตอนแรกที่ทราบซึ่งส่งผลต่อความรู้สึกความคิดและการแสดงออกเมื่อมีความแน่ใจว่าสมาชิกครอบครัวรักเพศเดียวกันต่อมา ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้สามารถอธิบายได้ด้วยหลักทฤษฎีความโศกเศร้าและการสูญเสีย (Grief and loss) ของ Kübler-Ross (1969 อ้างถึงใน Kübler-Ross et al., 2007) ที่แบ่งเป็นลำดับขั้นไว้ 5 ขั้น ได้แก่ การปฏิเสธ การโกรธ การต่อรอง การซึมเศร้า และการยอมรับ (Denial Anger Bargaining Depression และ Acceptance ตามลำดับ) โดยจะพบขั้นการปฏิเสธและการโกรธระหว่างช่วงจุดเริ่มต้นในการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศ ผู้ให้ข้อมูลจะปฏิเสธความจริงเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันที่ได้รับรู้มา แต่จะไม่ปฏิเสธทั้งหมด โดยจะเชื่อว่าความโน้มเอียงทางเพศนี้เป็นเรื่องชั่วคราว ยังสามารถปรับเปลี่ยนได้อยู่ อาจเป็นเพียงความสับสนของสมาชิกครอบครัว เป็นต้น ดังเช่น “ตอนนั้นก็เฉยๆ อะ ใจตอนแรกๆ แรกสุดก็เฉยๆ เราารู้สึกว่าแบบอาจจะไม่ใช่ซะ แล้วก็แบบเอ่ออาจจะแบบว่า อาจจะยังชอบผู้ชายได้อยู่ หรืออะไรอย่างงี้ (L.50)” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1) แต่เมื่อเวลาผ่านไป ผู้ให้ข้อมูลจึงพบว่าความเชื่อที่ไม่ใช่นั้นอาจไม่ใช่ความเชื่อที่เป็นจริงเช่นกัน และเมื่อได้พบเห็นสิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความไม่พอใจมากขึ้นๆ ทำให้เกิดความไม่พอใจ หงุดหงิด โกรธ ตัวอย่างเช่น “เฮ้ย ทำแบบมีสะบัดแล้วบิด คือรู้สึกหงุดหงิดมาก เลยคิดในใจว่าอยากจะถีบมัน คือพาเขามาเที่ยวแล้วมาทำอากัปกิริยาแบบนี้ คือเป็นอาการที่ไม่ชอบเลย มาสะบัดสะบั้งต่อหน้า ก็เลยคิดในใจว่าอยากจะถีบมัน ตอนนั้นนี่หงุดหงิดหงุดหงิดเลย (L49)” (แนน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2) ความรู้สึกที่เกิดขึ้นดังกล่าวเป็นความรู้สึกทางลบที่อธิบายได้ตามขั้นการโกรธ และเป็นที่น่าสนใจว่าความโกรธ ความไม่พอใจที่เกิดขึ้นเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกเป็นห่วง กังวลของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อสมาชิกครอบครัวในการเป็นคนรักเพศเดียวกัน เช่น “แปลกเนอะ ความเป็นห่วงมันกลายเป็นความโกรธ ความโมโหได้เลยนะ ซึ่งทำไมมันพาเราไปคนละทางขนาดนั้น (L161)” (แนน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบอีกหลายงานวิจัยที่อธิบายประสบการณ์ในลักษณะเดียวกันโดยกล่าวไว้ว่า สภาวะจิตใจ ความรู้สึกที่พบในช่วงของการเริ่มรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศนี้เป็นไปในลักษณะของความรู้สึกตกใจ ประหลาดใจ ไม่เชื่อ ไม่ฟัง

พอใจ หงุดหงิด โกรธ เมื่อเกิดความรู้สึกทางลบดังกล่าวจึงทำให้ไม่ยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบที่ไม่ใช่รักต่างเพศ (Alpaslan & Goliath, 2009; Graftsky, 2014; Machado, 2015; Phillips, 2007) อย่างไรก็ตาม ความหวัง ความวิตกกังวลที่มีต่อการเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันปรากฏอยู่ในประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลทุกคน แต่มีความแตกต่างกันไปตามบริบทที่ตนพบเจอ โดยที่ส่วนใหญ่จะรู้สึกเป็นห่วงในวิถีชีวิตของการเป็นคนรักเพศเดียวกันด้านต่างๆ เช่น การถูกเพ่งเล็ง ตีตรา กีดกัน จากอคติของคนในสังคมรักต่างเพศ ความไม่มั่นคงอันเกิดจากสัมพันธภาพ เป็นต้น ซึ่งเป็นเช่นเดียวกันกับที่พบในงานวิจัยของ Alpaslan และคณะ (2009)

สิ่งที่พบพร้อมๆ กับการปฏิเสธสิ่งที่รับรู้ได้แก่ การตระหนักถึงกรอบความคิด ความเชื่อของตนเองเกี่ยวกับการรักเพศเดียวกัน หมายรวมถึงความคาดหวังต่อเพศสภาพ (Gender) ที่มีและบทบาททางเพศ (Sex role) ผู้ให้ข้อมูลมักจะถูกถึงการรักเพศเดียวกันในช่วงต้นว่า เป็นความแปลก ความประหลาด หรือแม้แต่เป็นความผิดปกติ ไม่ตรงตามที่ควรเป็น โดยจะมีภาพในใจเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศว่าควรจะเป็นไปตามเพศสภาพที่สมาชิกครอบครัวมี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรอบความเชื่อที่มีต่อเพศชายว่า ควรเป็นผู้ที่เข้มแข็ง ปกป้องคนอื่น รับผิดชอบดูแลครอบครัว เป็นต้น ยกตัวอย่างเช่น “แต่ในส่วนตัวแล้วน้องเขาเป็นลูกชาย ก็เห็นว่าลุงเขาค่อนข้างฝักความหวังไว้ เออก็เลย สงสารลุง ถ้าเขาจะเป็นจริงๆ เพราะเขาก็มีลูกอยู่แค่สองคน” (เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5) กรอบความคิด ความเชื่อที่มีต่อความโน้มเอียงทางเพศนี้ล้วนเกิดขึ้นจากประสบการณ์เดิมที่ผู้ให้ข้อมูลเผชิญมาก่อน เช่น “เพราะว่าอยู่กับอาม่าไง แล้วเหมือนสมมติว่าอย่างมรดกอะไรก็ อาม่าเสียคนโตก็จะได้เยอะ ลูกชายคนโตอะไรก็ แล้วเหมือนเวลางานเด็กใหม่ะ เวลางานศพอะ ก็คือจะมีแต่ลูกชายคนโตที่จะได้นำขบวนอะไรก็ คือแบบสมัยก่อนไงที่แบบผู้ชายไง ก็เลยค่อนข้างจะมีอิทธิพลลูกชายคนโต” (เอม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4) ทศนคติหรือความเชื่อเกี่ยวกับเพศเหล่านี้ล้วนไม่สอดคล้องกับความจริงเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัวที่ได้รับรู้มาใหม่ ทำให้เกิดการต่อต้าน ปฏิเสธสิ่งที่รับรู้มาใหม่ หรือก็คือความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันนั่นเอง

ประเด็นที่ 2 สิ่งที่เกิดขึ้นภายในตนเองภายหลังการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัว

ประเด็นที่น่าสนใจในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ข้อมูลจากสมาชิกในครอบครัวแสดงให้เห็นภาพปฏิกิริยาแรกเริ่มเมื่อได้ทราบว่า สมาชิกในครอบครัวรักเพศเดียวกันไม่แตกต่างจากการศึกษาที่ผ่านมา (ได้แก่ ความรู้สึกทางลบที่เกิดจากการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศ เช่น ตกตะลึง ตกใจ ประหลาดใจ ไม่เชื่อ เสียใจ ผิดหวัง โกรธ ไม่พอใจ เป็นต้น) เหมือนเช่นในงานวิจัยของ Kuhar (2007) จากนั้นเมื่อสมาชิกครอบครัวไม่สามารถยอมรับได้ สิ่งที่เกิดขึ้นกับสัมพันธภาพภายในครอบครัวจะยังคงเป็นไป

ในทางลบ บุคคลรักเพศเดียวกันมักเลือกทางแก้ปัญหาการไม่ได้รับการยอมรับด้วยการอาศัยอยู่ต่อด้วยความอึดอัดหรือเลือกที่จะย้ายออกจากบ้าน ในขณะที่ผู้ที่ไม่สามารถเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศกับครอบครัวตนเองได้ มักใช้วิธีการปิดบัง หลบเลี่ยง (Gottschalk, 2007) ซึ่งพบผลการวิจัยในลักษณะเดียวกันในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างหญิงรักหญิงในนครปักกิ่ง ประเทศจีนว่า กลุ่มหญิงรักหญิงดังกล่าวมักเลือกปกปิดความโน้มเอียงทางเพศของตนด้วยวิธีการแยกออกจากบ้านเพื่อมีชีวิตใหม่มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับกรอาศัยอยู่ด้วยกันกับครอบครัวด้วยการปิดบังหรือเปิดเผยตนเอง (Wang, n.d.) ความสัมพันธ์ที่ห่างเหินนี้เป็นสิ่งที่พบในประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลของงานวิจัยนี้เช่นกัน กล่าวคือ สมาชิกครอบครัวที่ยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันไม่ได้ก็มีความรู้สึกอึดอัด ไม่สบายใจ และรับรู้ได้ถึงความห่างเหินดังกล่าวเช่นกัน

นอกจากนี้ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ผู้วิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศในระหว่างกระบวนการเปิดเผยเอง เริ่มเกิดขึ้นในช่วงประเด็นหลักที่ 2 กล่าวคือ เป็นช่วงของขั้นที่ 3 หรือขั้นการต่อรองตามทฤษฎีความโศกเศร้าและการสูญเสีย เพราะการต่อรองทางความคิดนี้เป็นไปเพื่อปรับความรู้สึกไปสู่การยอมรับ เป็นช่วงที่ได้ลำดับทบทวนเรื่องราวอีกครั้งเพื่อสร้างมุมมองใหม่ ซึ่งโดยมากการต่อรองจะมาพร้อมกับความรู้สึกผิดต่อตัวเอง เช่น *“ถ้าเมื่อไรเราต่อรองนั้นเหมือนเราเริ่มหยุดความคิดอะไรบางอย่างได้ แล้วเริ่มหันมาต่อรองกับตัวเองว่า เรารักเขาใช้ไหม ยังไงเขายังอยู่ ยังไงเขายังเป็นคนอยู่ แล้วยังไงเรายังคงได้ใกล้ชิดเขาอยู่ แล้วเราจะทำลายสิ่งนั้นหรือ อะไรอย่างนี้ ทุกครั้งที่พอมันมีช่วงที่เราต่อรองกับตัวเอง มันหมายถึงเราเริ่มหยุดที่จะคิดอะไรบางอย่างกับตัวเอง แต่ถ้าเมื่อไรไม่ต่อรองเลยนะ โมโหเลยนะ หงุดหงิดเลยนะ”* (แนน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2) ดังจะเห็นได้ว่า การต่อรองทางความคิดกลายเป็นการเตือนสติตัวเองและช่วยให้ผู้ให้ข้อมูลเริ่มยอมรับความจริงได้ที่ละน้อย หากแต่ยังไม่สามารถยอมรับได้ทั้งหมด แต่ช่วยให้ขยับเข้าสู่การยอมรับที่มากขึ้นได้ หรืออีกนัยหนึ่งการต่อรองทางความคิดก็ทำให้ผู้ให้ข้อมูลเห็นความขัดแย้งที่มีในตัวเองที่อยากจะยอมรับการเป็นคนรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัว แต่ไม่สามารถยอมรับได้ถึงแม้ตัวผู้ให้ข้อมูลเองได้ตระหนักถึงความไม่ลงรอยนี้เป็นอย่างดี Ryan (2009) กล่าวไว้ว่า พ่อแม่หลายคนรู้สึกขัดแย้งเมื่อได้รู้ว่าลูกของตนเป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน รู้สึกผิดหวัง ถึงแม้จะไม่อยากทำร้ายจิตใจแต่ก็ไม่อยากสนับสนุนความโน้มเอียงทางเพศของลูก ดังนั้นจึงไม่รู้จะทำตัวอย่างไรดี อยากรก็ตาม บางครอบครัวจะยังเชื่อว่าจะสามารถเปลี่ยนให้สมาชิกครอบครัวกลับมามีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักต่างเพศได้ หรือในบางกรณีผู้ให้ข้อมูลมีความพยายามเปลี่ยนความโน้มเอียงทางเพศ

เช่นเดียวกับสิ่งที่พบในงานของ Kuhar (2007) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบางครอบครัวที่พี่น้องที่มีอายุห่างกันมากและมีบทบาทในการช่วยดูแลน้อง ลักษณะความสัมพันธ์จะคล้ายว่าที่มีอิทธิพลต่อน้อง ตามที่ Dunn (1984) อ้างถึงใน McKee, (2003) กล่าวไว้ว่า ครอบครัวที่มีลูก 2 คน คนโตจะได้รับ

อิทธิพลจากพ่อแม่ ส่วนคนเล็กจะได้รับอิทธิพลจากพี่อีกทีหนึ่ง โดยมีความสอดคล้องอย่างมากกับ ข้อมูลที่ได้มาว่าพี่จะพยายามเปลี่ยนให้น้องแสดงพฤติกรรมตรงตามเพศสภาพด้วยการดูหรือการ ดำเนินพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือชวนให้มีกิจกรรมตามเพศสภาพที่ตนเองมี ตัวอย่างเช่น “อย่าง แบบเวลาเรามองไปที่พี่น้องคู่อื่นๆใหม่ พี่ชายน้องชายก็ ภูตะบอล มองเห็นพี่น้องเขาเตะบอลด้วยกัน ภูก็มีความรู้สึกที่ว่า เอ๊ ทำไมน้องเรามันไม่เป็นแบบนี้มัน ... ก็ทั่วไป พยายามเล่น พยายามทำอะไรให้ เป็นผู้ชายๆ ก็จะไปแบบเหมือนจะมีกิจกรรมผู้ชายๆ ดักบู ยิงธนู ฟันดาบ อะไรๆ ตอนเราเด็กๆ” (ภู ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6) หรือ “แนนก็จะบอกว่าทำทำให้มันแนนน้อยได้ใหม่ คือว่าเราอะตำหนิเขา คือดู เขาแบบ ไม่ชอบในท่าทางที่มันดูอ้อยอิ่ง ดูเป็นผู้หญิง” (แนน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2) แต่จะไม่พบในพื้นที่ ที่อายุใกล้เคียงกันหรือผู้เปิดเผยตนเองเป็นที่ ในขณะที่จะพบเห็นการพยายามปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในลักษณะดังกล่าวหรือใช้การบังคับที่มากกว่าระหว่างพ่อแม่กับลูก

การศึกษาวิจัยของเตโซ ชัยวุฒิ (2554) ที่พบว่าพ่อแม่ที่ไม่ยอมรับหรือปฏิเสธการเปิดเผย ตนเองของลูกจะดูว่า ขว้างปา ทำลายข้าวของหรือแสดงออกทางอารมณ์อย่างมาก เช่น ความ เสียใจ ความโกรธ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าปฏิกิริยาจะเป็นไปในทิศทางใดน่าจะมี ส่วนเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลและความสัมพันธ์ในครอบครัวด้วย เช่น “แต่ก็ไม่ได้คุยกันจริงจัง ขนาดว่า จะต้อง..ยังงั้น..เป็นประเด็นหลักอะไรอย่างเงี้ย..ขอครอบครัว ก็คือ อยู่กันไปนานๆ ก็ปรับกัน ... ไม่ได้ รุนแรงถึงขั้นว่าจะไล่ออกจากบ้านหรือว่าตัดพี่ตัดน้อง ตัดพ่อตัดแม่อะไรอย่างเงี้ย มันก็ไม่ได้ร้ายแรง ขนาดนั้น” (ภู ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6) ต่อมา หลังจากความขัดแย้งที่พบภายในตนเองและยังไม่สามารถ ยอมรับได้ ทั้งในครอบครัวที่พยายามเปลี่ยนแปลงหรือไม่พยายามเปลี่ยนแปลงความโน้มเอียงทางเพศ ให้กลับเป็นเหมือนเดิม ดังตัวอย่าง “แต่ก็ไม่ได้ยุ่งหรืออะไรขนาดนั้นอยู่แล้ว เหมือนแบบไม่ใช่ คือ ความสัมพันธ์ของเรากับหวาน มันจะไม่ค่อย force กันให้เปลี่ยนแปลงอะไรเท่าไร” (ฝั่ง ผู้ให้ข้อมูล รายที่ 1) มักต้องพบกับปรากฏการณ์ความรู้สึกท่างเหิน ซึ่งเกิดขึ้นคาบเกี่ยวตั้งแต่เกิดความขัดแย้งใน ตนเองไปจนถึงช่วงที่เกิดการต่อสู้กับความคิด ความเชื่อเดิมและปรับมุมมอง โดยที่แต่ละคนจะเกิดขึ้น แตกต่างกันไป ผู้ให้ข้อมูลบางคนสัมผัสถึงความสัมพันธ์ที่แยกลงในช่วงการต่อสู้กับความคิดและ พยายามทำความเข้าใจ ดังเช่น “ไม่ทะเลาะนะ แต่ค่อนข้างซีเรียส หมายถึงค่อนข้างซีเรียสในการพยายามทำความเข้าใจและยอมรับ เหมือนแบบ มันขัดกับความเชื่ออะไรอย่างเงี้ย ... เออๆ แต่ถ้าถามว่า มีดราม่าไหม ก็มีเงี้ย เหมือนแบบว่าอยากให้อ่านใจ” (ฝั่ง ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1) หรือในช่วงที่ขัดแย้งที่มีใน ตนเอง “สมมติมันเต็มสิบ ใช้ปะ ความแ่่มันก็ประมาณ 6 ไม่ต่ำกว่าครึ่ง แ่แหละ แต่ไม่ได้แ่ทั้งหมด ... ก็แบบ ถ้าจะไปคุยที่อื่นก็จะไม่พอใจ ถ้าคุยต่อหน้าก็ไม่พอใจ ก็ไม่มีอะไรพอใจสักอย่าง” (เป้ ผู้ให้ ข้อมูลรายที่ 3) ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลจะเกิดการต่อสู้ทางความคิด ความเชื่อเดิมและสิ่งที่รับรู้ของตัวเองเมื่อ ไม่สามารถปฏิเสธความจริงเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศได้แล้ว เกิดทั้งความรู้สึกสับสน ว่างเปล่า

ตัวอย่างเช่น “มันก็มีแอบต่อต้านนิดนึง แต่ก็อย่างที่บอกค่ะ มันก็ต้องยอมรับให้ได้ เพราะมันก็ชีวิตเขาด้วย” (เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5) ซึ่งเป็นไปตามขั้นที่ 4 ของทฤษฎีความโศกเศร้าและสูญเสีย

จะเห็นได้ว่า ปรากฏการณ์ที่พบในประเด็นที่ 2 เป็นสิ่งที่เกิดกับผู้ให้ข้อมูลทุกคนก่อนเข้าสู่การยอมรับหรือก็คือ ขั้นสุดท้าย ขั้นการยอมรับตามทฤษฎีความโศกเศร้าและการสูญเสีย การเข้าสู่ช่วงการยอมรับหรือที่เรียกว่า จุดเปลี่ยน (Turning point) ในงานวิจัยของ Phillips (2007) พบว่า จุดเปลี่ยนที่แต่ละคนพบในตัวเองเป็นประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกันเลย จุดเปลี่ยนที่แสดงให้เห็นถึงการยอมรับคือ การที่ตนยินดีที่จะต้อนรับคนรักของสมาชิกครอบครัวเข้าบ้าน หรือการที่บางคนสามารถนำเรื่องความโศกเศร้ามาคุยเป็นเรื่องสนุก เป็นต้น

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งของความสัมพันธ์ที่แย่งคือ ถึงแม้สมาชิกครอบครัวที่รับรู้ความโศกเศร้าทางเพศจะต้องการรักษาความสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคลรักเพศเดียวกันไว้มากเพียงใดก็ตาม แต่เพราะกรอบความคิด ความเชื่อ ทศนคติเดิมที่ตนมีอยู่ ทำให้ปฏิเสธการยอมรับหรือตอบสนองในทางลบต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน ซึ่งการปฏิเสธหรือการตอบสนองทางลบจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ที่แย่ง Rodriguez (2014) แต่เป็นที่น่าสนใจว่า ถึงแม้ความสัมพันธ์ในครอบครัวระหว่างผู้รับรู้และสมาชิกครอบครัวภายหลังการเปิดเผยตนเองจะมีแนวโน้มที่แย่ง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Kuhar (2007) ที่พบว่าหลังจากที่ลูกได้เปิดเผยตนเองกับพ่อแม่แล้ว ประมาณ 12% ที่เปิดเผยตนเองของแม่ตีห่างออกไปจากตน ในขณะที่ 11% ที่เปิดเผยตนเองกับพ่อมีความสัมพันธ์ที่แย่ง แต่เป็นที่น่าสนใจว่า ความสัมพันธ์ที่แย่งจะกลับมาดีขึ้นดังเดิมภายหลังการยอมรับความโศกเศร้าทางเพศ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเด็นหลักที่ 3 ปัจจัยที่เอื้อไปสู่การยอมรับความโศกเศร้าทางเพศของสมาชิก

ครอบครัว

ดังที่ได้อภิปรายไว้แล้วในประเด็นหลักที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นประเด็นหลักที่ทำให้เห็นภาพของผู้ให้ข้อมูล ตั้งแต่การเริ่มรับรู้ความโศกเศร้าทางเพศ ความรู้สึกไม่เชื่อ ตกใจ ประหลาดใจ โกรธ ไม่พอใจต่อสิ่งที่ได้รับรู้ ไปถึงการเริ่มเปิดใจไปสู่การยอมรับ โดยที่ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีความโศกเศร้าและการสูญเสียทั้ง 5 ขั้น ต่อมาในประเด็นหลักที่ 3 ปัจจัยที่เอื้อไปสู่การยอมรับความโศกเศร้าทางเพศของสมาชิกครอบครัว เป็นประเด็นหลักที่ช่วยอธิบายว่ามีอะไรบ้างจากประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลที่ช่วยเอื้อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากไม่ยอมรับไปสู่การยอมรับ โดยจากงานวิจัยนี้พบทั้งหมดจำนวน 6 ปัจจัย

ปัจจัยแรกสุดที่พบได้แก่ การได้รู้จักคนรักของสมาชิกครอบครัว เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผู้ให้ข้อมูลที่มีความห่วงกังวลสมาชิกครอบครัว เมื่อได้รู้ว่าสมาชิกครอบครัวของตนกำลังมีความรักในแบบ

รักเพศเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ให้ข้อมูลยังไม่เข้าใจว่าความสัมพันธ์ในรูปแบบนี้จะเป็นอย่างไร จินตนาการกับความสัมพันธ์ลักษณะนี้ไม่ได้เลย ทำให้รู้สึกเป็นห่วงและไม่มั่นใจว่าจะคบหากันอย่างไร วิธีชีวิตแบบคนรักเพศเดียวกันจะมั่นคงจริงหรือ สังคมจะมองอย่างไร เป็นต้น กระทั่งได้มารู้จักและสนิทสนมกับคนรักของสมาชิกครอบครัวมากขึ้น จากความห่วงกังวลจึงกลายเป็นความรู้สึกสบายใจ มั่นใจ ปลอดภัยที่สมาชิกครอบครัวคบหากับคนรักคนนี้ ดังที่มัน (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7) กล่าวว่า “ก็รู้สึกว่าเขาจะมา หนูเพิ่งรู้จักเขานี้ ที่ผ่านมาก็ไม่ได้คุยกันเลย มันเหมือนสนิทกันขึ้น แล้วมันก็มีตอนที่พี่หนูเขาแบบไม่รู้เรื่องแล้ว แล้วแฟนพี่เขาก็เข้าไปจัดการได้ ... เห็นแล้วก็รู้สึกว่าเขา ก็ดูแลกันได้ นะ” เมื่อเป็นเช่นนี้จึงช่วยทำให้เปิดใจรับความโน้มเอียงทางเพศได้ดีขึ้น

ต่อมาเป็นการที่สมาชิกครอบครัวเปิดใจ การขยายมุมมองและความเข้าใจต่อสมาชิกครอบครัว เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิด ความเชื่อของบุคคลและสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่การยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว ปัจจัยดังกล่าวเปรียบเสมือนตัวช่วยที่ช่วยขยายพื้นที่การยอมรับให้กว้างมากขึ้น หลังจากถูกปิดกั้นจากความกลัว ความกังวลต่างๆ กรอบความเชื่อหรือทัศนคติเดิม เพราะการเปลี่ยนแปลงนี้เปรียบได้เหมือนโลกใบใหม่ที่ต้องการเวลาในการปรับตัวเพื่อยอมรับและเข้าใจ (PFLAG, 2003; Phillips, 2007) มุมมองความเข้าใจและการเปิดรับประสบการณ์ใหม่ๆ เกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ เช่น การเติบโตขึ้นพร้อมกับการได้รับประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างไปจากเดิม การได้เข้าไปสู่สังคมที่ใหญ่ขึ้น หลากหลายขึ้น เป็นผลให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดทัศนคติใหม่ๆ ผ่านช่วงชีวิตดังกล่าว กล่าวคือ การได้พบเจอประสบการณ์ใหม่ๆ ในชีวิต เช่น ได้รู้จักและอยู่ร่วมกับบุคคลรักเพศเดียวกันมากขึ้น การเข้าใจวิธีการเป็นคนรักเพศเดียวกันมากขึ้นผ่านการเรียนหรือผ่านวิธีอื่นๆ แล้วสามารถนำมาหลอมรวมกับตัวเอง จนเกิดเป็นความคิดใหม่ที่เอื้อให้เกิดการยอมรับ ลักษณะดังกล่าวสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีทางปัญญาด้านการเรียนรู้ของ Piaget (1970) ว่าบุคคลจะเรียนรู้ด้วยการดูดซึม (Assimilation) และปรับโครงสร้าง (Accommodation) นั่นคือ บุคคลมีโอกาสได้รับเรื่องราว ประสบการณ์ใหม่ๆ ที่แตกต่างจากประสบการณ์เดิมที่มีเข้ามาในชีวิต และเมื่อบุคคลเปิดรับเอาประสบการณ์ใหม่ๆ เข้ามาจะเกิดการเชื่อมโยงประสบการณ์เก่าและใหม่เข้าด้วยกัน จนเกิดเป็นความรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับตนเองขึ้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการขยายมุมมองและความเข้าใจต่อสมาชิกครอบครัวและการเปิดใจรับประสบการณ์ใหม่ๆ มากขึ้นเป็นปัจจัยที่ช่วยปรับโครงสร้างความคิด ความเชื่อของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อสมาชิกครอบครัว กระทั่งเอื้อให้เกิดการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศในเวลาต่อมา

ต่อมาการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของสมาชิกครอบครัวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kuhar (2007) ที่พบว่าลูกมักเปิดเผยตนเองกับพ่อแม่เมื่อมีอายุ 20 ปีขึ้นไปแล้ว เพราะเป็นช่วงเวลาที่ตนสามารถดูแลตัวเองได้โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาครอบครัวอย่างเช่นแต่ก่อน ทำให้พ่อแม่คลายความวิตก

กังวลเกี่ยวกับอนาคตและ การดูแลลูก จึงนับเป็นช่วงเวลาที่คุณคลั่งรักเพศเดียวกันเห็นว่าเหมาะสมต่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว พร้อมเชื่อว่าจะช่วยทำให้พ่อแม่ค่อยๆ ยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของตนได้ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ที่ด้านปัจจัยที่เอื้อไปสู่การยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของงานวิจัยนี้ที่เกิดขึ้นจากมุมมองที่บวกมากขึ้นต่อการเป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน ทั้งที่พบจากปัจจัยแวดล้อมหรือปัจจัยที่เกิดภายในตนซึ่งส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลค่อยๆ ปรับเปลี่ยนมุมมองความคิดที่มีต่อความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัวกระทั่งสามารถยอมรับได้ในที่สุด เช่นที่ผู้ให้ข้อมูลเล่าว่า “*ความรู้สึกรักก็ คือ เริ่มไม่ได้ไอนี้แล้วอะ พอโตแล้ว ก็เริ่มรับได้ คือเขาก็ ประสบความสำเร็จ มันโอเคอะ ก็รับได้*” (เอม ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4)

ปัจจัยสุดท้ายที่พบ ได้แก่ การตระหนักรู้ว่าการรักเพศเดียวกันไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้แล้ว เป็นปัจจัยที่สะท้อนให้เห็นถึงการยอมรับว่าความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเป็นตัวตนแท้จริง (Real self) ของสมาชิกครอบครัว จึงเกิดความเชื่อว่าการรักเพศเดียวกันนั้นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้แล้ว สิ่งที่ทำได้อีกมีเพียงแต่ต้องยอมรับความจริงที่เกิดขึ้น คล้ายกับการยอมรับจำนวนต่อความจริงจากประโยคที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าว เช่น “*มันก็มีแอบต่อต้านนิดหนึ่ง แต่ก็อย่างที่บอกอะ มันก็ต้องยอมรับให้ได้ เพราะมันก็ชีวิตเขาด้วย*” (เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5) “*แล้วยังพอรู้จริงๆ ก็คือมัน เปลี่ยนไม่ได้แล้ว น้องก็คือเป็นแบบนี้แล้ว เราก็อเค*” หรือ “*ก็เคยสงสัยอยู่นะ แต่ก็คิดว่ามันเป็นของตัวเองอะครับ มันเป็นที่ตัวเขาเลย แบบถึงเราจะไปเปลี่ยนเขา ไปทำอะไรเขาแคไหน เขาก็จะเป็นอยู่ดี*” (ภู ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6) ซึ่งสิ่งที่สนับสนุนต่อการยอมรับคือ ความคุ้นชินต่อการดำเนินชีวิตแบบรักเพศเดียวกันในทุกวันของสมาชิกครอบครัว ซึ่งเป็นผลมาจากการแสดงออกอย่างชัดเจนในตัวคนที่รักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัวผ่านช่วงเวลาหนึ่งกระทั่งรู้สึกคุ้นชินกับการเป็นคนรักเพศเดียวกัน ทำให้ตระหนักได้ว่าการรักเพศเดียวกันไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้แล้ว เพราะการใช้เวลาอยู่กับสมาชิกครอบครัวที่แสดงออกถึงการรักเพศเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตัว การพาคนรักเข้าบ้าน เป็นต้น เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นอย่างคงที่และเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเคยชินกับสิ่งที่พบเห็นมากขึ้นเรื่อยๆ จนทำให้ค่อยๆ ลดการต่อต้านลงและเกิดเป็นการยอมรับได้ในที่สุด เช่นที่ มีน (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7) พูดไว้ว่า “*ก็ทุกคนก็ชิน แม่ก็ไม่พูดถึงเรื่องนี้แล้ว เขามาทีอะ ทำกับข้าว ก็ไม่ได้แบบคุยเรื่องนี้อีกแล้ว*”

อย่างไรก็ตาม นอกจากปัจจัยที่พบจากงานวิจัยนี้แล้ว ยังมีงานวิจัยอื่นที่สะท้อนมุมมองของครอบครัวในด้านอื่นๆ ที่มีส่วนเอื้อให้เกิดการยอมรับสมาชิกครอบครัวเช่นกัน เช่น ครอบครัวที่มีลักษณะแน่นแฟ้น (Cohesive families) ครอบครัวที่มีการปรับตัวดี (Adaptable families) และครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Authoritative families) ที่ช่วยให้บุคคลรักเพศเดียวกันกล้าเปิดเผยตนเองกับครอบครัวได้ก่อนเมื่อเทียบกับครอบครัวในลักษณะอื่น เพราะครอบครัวที่มีลักษณะดังกล่าวจะตอบสนองในเชิงลบน้อยกว่า (Willoughby, Malik, & Lindahl,

2006) ซึ่งผู้วิจัยได้พบครอบครัวในลักษณะดังกล่าวจากการเก็บข้อมูลเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น ผึ้ง (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1) บอกไว้ว่า “ใช่ บอกกับตัวเอง แต่ก็ไม่ได้ยุ่งหรืออะไรขนาดนั้นอยู่แล้ว เหมือนแบบไม่ใช่ คือความสัมพันธ์ของเรากับหวาน มันจะไม่ค่อย force กันให้เปลี่ยนแปลงอะไรเท่าไร” หรือ ภู (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6) กล่าวว่า “ก็คือรู้แหละ พ่อแม่อะไรก็รู้ พ่อแม่ก็มีแบบพยายามให้ไปพบจิตแพทย์ อะไรก็มีบ้าง แต่ว่ามันเป็นที่ตัวเขาอะ ... แต่ก็ไม่ได้คุยกันจริงจัง ขนาดว่าจะต้อง..ยังไง..เป็นประเด็นหลักอะไรอย่างเงี..ของครอบครัว ก็คือ อยู่กันไปนานๆ ก็ปรับกัน”

ประเด็นสุดท้าย การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว

ประเด็นหลักสุดท้ายที่พบในงานวิจัย เป็นประเด็นหลักที่ให้ภาพผลลัพธ์ภายหลังการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว ว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างโดยผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงใน 2 มิติ มิติแรกคือ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวผู้ให้ข้อมูลเอง แบ่งได้เป็น การเปลี่ยนแปลงในตนเองการฟื้นคืนความสัมพันธ์กับสมาชิกครอบครัว การเลือกวางตัวต่อการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัวต่อบุคคลอื่น และมุมมองหรือทัศนคติต่อเรื่องเพศที่เปลี่ยนไป โดยการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน กล่าวคือ การที่ความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อความโน้มเอียงทางเพศภายหลังการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัวเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางบวก ทำให้การต่อต้านลดลง จากที่เคยวิตกกังวลเกี่ยวกับวิถีชีวิตการเป็นคนรักเพศเดียวกันปรับเปลี่ยนเป็นความรู้สึกปลอดภัยหมดห่วง ทำให้เปิดใจยอมรับสมาชิกครอบครัวมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อสามารถยอมรับในตัวสมาชิกครอบครัวจึงทำให้ความสัมพันธ์ที่เคยห่างเหินกันไปในช่วงก่อนหน้าฟื้นคืนกลับมาอยู่ในสภาวะปกติที่เคยเป็น ดังที่เจน (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5) บอกเล่าว่า “มันก็มีแอบต่อต้านนิดหนึ่ง แต่ก็อย่างที่บอกอะ มันก็ต้องยอมรับให้ได้ ... มีอะไรผ่านเข้ามา ไม่น่าเชื่อว่ามิริปาวก็เหมือนมันก็ห่างๆ ไปก็คิดถึงน้อง ไม่ค่อยได้คุย ก็แบบว่าเป็นก็ไม่ใช่ไร ก็ไอ้เนี่ย” และเมื่อความสัมพันธ์ฟื้นคืนกลับมาจึงมีผลต่อการเลือกวางตัวในการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัวว่าจะปฏิบัติตัวเช่นไรที่จะไม่ทำให้สมาชิกครอบครัวที่รักเพศเดียวกันหรือครอบครัวเกิดความลำบากใจเมื่อถูกถามไถ่จากบุคคลอื่น เช่นที่ มั่น (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7) พุดว่า “ถ้าเป็นญาติจริงๆ หนูคิดว่า เพราะว่าแม่หนูยังไม่ได้บอกเลยเงี คือหนูไม่รู้ว่าจะแม่เขาปิดอยู่ริปาวหรือว่ายังไง” หรือ เป้ (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3) “แล้วเหมือนลูกตัวโกวเห็นก็จะมาถามเป้ว่า แฟนใหม่เปิ้ลทรอกแก เปิ้ลมีอะไรบอกฉันได้นะ เป้ก็แบบตอนนั้นนึกกับเปิ้ลแล้วเงี ก็จะปกป้องมัน ก็ไม่มี เพื่อนกัน แล้วจะถามอะไร พยายามแซะทุกอย่าง..ไม่บอก” และยังพบว่าลักษณะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยอื่นที่ว่า ในท้ายที่สุดแล้วความสัมพันธ์ในครอบครัวจะกลับมาเป็นเช่นเดิม ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม อย่างไรก็ตามถึงแม้จะ

เกิดการยอมรับได้ในครอบครัว แต่ไม่หมายรวมถึงทุกครอบครัวจะสามารถนำเรื่องความโน้มเอียงทางเพศมาพูดคุยในบ้านได้อย่างเปิดเผย จะพบว่ามีการศึกษาที่สามารถกลมกลืนเข้ากับสังคมของสมาชิกที่รักเพศเดียวกันได้ ยกตัวอย่างเช่น ภู (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6) “เฉยๆ ขำมากกว่า เนี่ยบางทีเขาก็มา เพื่อนมา กินหมูกระทะอะไรกันจ้ะ เขาก็โอ้เนี่ยกันปกติ เขาก็ชวนมา บางทีเราก็ก็นั่งคุยกับเพื่อนเขา” และในบางกรณีเป็นการยอมรับ แต่เป็นในลักษณะที่ไม่นำเรื่องความโน้มเอียงทางเพศมาเป็นประเด็นในการพูดคุยกัน หรือใช้การหลบเลี่ยงการเรียกคนรักของสมาชิกครอบครัวที่รักเพศเดียวกัน ด้วยการเรียกว่า “เพื่อน” มากกว่าที่จะเรียกว่า “แฟนหรือคนรัก” (Kuhar, 2007) เช่นเดียวกับที่พบจากเจน (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5) “ลุงก็..ไม่รู้ละ รู้สึกตั้งแต่ตอนนั้น เขาก็หลีกเลี่ยงที่จะไม่ค่อยพูดถึงเรื่องนี้” หรือจากข้อมูลของมิน (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7) ที่ว่า “คือเขาต้องมาที่บ้านทุกวัน เนี่ยแม่ก็บอกว่าตอนมันรักกันมันก็หวานนะ พอมันทะเลาะกันวันไหนนี่รู้เลย ไม่คุยกัน ... แต่พ่อก็ ขนาดพ่อพูดถึงแฟนที่ พ่อยังใช้คำว่า “เพื่อนมาเขา” อย่างจืดๆเลยอะ” จากงานวิจัยของ McKee (2003) ที่พบว่าบุคคลรักเพศเดียวกันเลือกเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของตนต่อพี่น้อง เพราะสนิทกว่าพ่อแม่และเชื่อมั่นว่าคนที่ตนเปิดเผยด้วยนั้นจะไม่นำเรื่องของตนไปบอกพ่อแม่เมื่อพบว่าเขายังไม่พร้อมจะเปิดเผย ซึ่งสามารถพูดอีกนัยหนึ่งได้ว่า บุคคลรักเพศเดียวกันมีความไวใจ เชื่อใจและมั่นใจว่าพี่น้องเขาจะอยู่ข้างเขา ไม่ทำให้เกิดความลำบากใจ ในขณะที่ด้านมุมมองหรือทัศนคติที่มีต่อเรื่องเพศของผู้ให้ข้อมูลทุกคนจะค่อยๆปรับเปลี่ยนในระหว่างการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว กระทั่งเกิดเป็นทัศนคติใหม่ในภายหลัง โดยจะเข้าใจวิธีการเป็นบุคคลที่ไม่ใช่รักต่างเพศมากขึ้น ไม่จำกัดเพียงแค่สมาชิกครอบครัวเท่านั้น แต่ขยายขอบเขตความเข้าใจไปสู่บุคคลที่ไม่ใช่รักต่างเพศคนอื่นๆ ในสังคมด้วย ดังเช่นที่ ผึ้ง (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1) กล่าวว่า “มันก็คงมีความเข้าใจมากขึ้น เพราะมันเหมือนเปลี่ยน attitude คือถ้ามองว่าเข้าใจมากขึ้น คงต้องยกตัวอย่างสถานการณ์อะ อย่างเช่น ถ้าเกิดเราเจอเพศที่สามโดนว่าหรือค่อนแคะหรืออะไรอย่างนี้ เราก็คงแบบเข้าใจเขาว่า เขาไม่สมควรโดนอย่างนี้”

การเปลี่ยนแปลงลำดับต่อมาคือ การเปลี่ยนแปลงภายในครอบครัวโดยรวม เป็นมิติที่เกิดกับบุคคลอื่นในครอบครัวผ่านการรับรู้หรือสังเกตของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งมีส่วนช่วยสะท้อนให้เห็นถึงบรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวในช่วงการเปิดเผยตนเองจากสมาชิกครอบครัว โดยปฏิกิริยาของแต่ละครอบครัวมีความแตกต่างกันไป เช่น ทุกคนในครอบครัวยอมรับความโน้มเอียงทางเพศได้ บางครอบครัวยอมรับได้เป็นบางคน บางครอบครัวสมาชิกส่วนใหญ่ยอมรับและสนับสนุนอยู่แล้ว เป็นต้น ยกตัวอย่างเช่น ภู (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6) เล่าว่า “(ก่อนยอมรับได้) คนอื่น เหมือนญาติ เหมือนไร้ๆ เขาชอบมาแซวว่า น้องสาว อะไรไร้ พ่อเขาไม่ค่อยชอบ ... (หลังยอมรับได้) แซวว่าแบบผู้หญิง ลูกสาวอะไรไร้ ประมาณนี้ พ่ออะแซวเอง” หรือเป้ (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3) เล่าว่า “ป้าก็จะพูดว่า ‘นั่น ไปกะลัมอีกละ’ ... แล้วลักระยะใหญ่ๆ ลักเดือนที่สาม ป้าก็จะ ‘เนี่ย ไปกะแฟนมันเง’” หรือแนน (ผู้ให้ข้อมูล

รายที่ 2) เล่าว่า “แม่น่ะตัวดี ซื่อเลื้อผ้าให้น้อง กระเป๋าสีชมพู กางเกงมิกกี้เมาส์ โบว์สีชมพู นี่ยังไว้แล้วนะ ยังไว้แล้วว่า ‘แม่ น้องแนนเป็นเด็กผู้ชายเนาะ แม่ต้องคิดนิดหนึ่ง’” หรือเจน (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5) เล่าว่า “มาเขาก็แบบ เขาก็บอกว่าเขาเข้าใจนะ เขาก็พูดเหมือนว่า เนี่ย เขาหัวทันทสมัยนะ อย่างงู้้นอย่างงี้ แต่พอเขาพูดถึงเขาก็งงนิดนึงอยู่ดี” รวมถึงการให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้นว่า การยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเป็นปัญหาของครอบครัว ไม่ใช่ปัญหาของใครคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้เห็นได้จากการที่สมาชิกในครอบครัวหันหน้าเข้าพูดคุย ปรึกษาถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นว่าจะทำอย่างไรต่อไปดี และจากข้อมูลยังพบความหวังใฝ่ใจที่ผู้ให้ข้อมูลมีต่อความรู้สึกของบุคคลอื่นที่ร่วมอยู่ในกระบวนการเปิดเผยตนเองจากสมาชิกครอบครัวที่รักเพศเดียวกันด้วย ดังตัวอย่าง “ที่จริงไม่ยากให้แม่คิดเยอะด้วยอะ หนูก็ไม่รู้ว่าจะไปคิดมากกับไอ้พวกนี้ทำไม” (มีน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7) หรือ “ก็โอเคอะ ก็คือเหมือนจะอยากทำให้ลูกสบายใจขึ้น ถ้ายังไปพูดแบบ ไม่ได้งั้นอย่างงี้ ไม่ได้ ผู้ชายคนนั้นอย่างงั้นอย่างงี้ มันก็ยิ่งดูเหมือนแบบเราไปยุเขา แล้วเดี๋ยวเขายังทะเลาะกันใหญ่” (เจน ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5) กระบวนการเปิดเผยตนเองจึงนับเป็นกระบวนการที่เกิดกับทุกคนในครอบครัว หากแต่บุคคลรักเพศเดียวกันจะเลือกเปิดเผยกับคนที่ตนรู้สึกพร้อมและปลอดภัยก่อน จากนั้นจึงขยายขอบเขตการเปิดเผยสู่สมาชิกครอบครัวคนอื่น ๆ ต่อไป (Kuhar, 2007; McKee, 2003) เพราะนอกจากตัวผู้ให้ข้อมูลเองที่ต้องอยู่กับความขัดแย้งภายในตนเองแล้ว ยังคงใฝ่ใจความรู้สึกของบุคคลอื่นที่ร่วมอยู่ในกระบวนการเปิดเผยตนเองจากสมาชิกครอบครัวที่รักเพศเดียวกันด้วย

จะเห็นได้ว่า ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศมักเกิดในทิศทางบวก หากแต่การบอกเล่าประสบการณ์จะเป็นไปในลักษณะภาพเหตุการณ์ ไม่พบรายละเอียดความเข้มข้นของความรู้สึกมากเท่าใดเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเริ่มต้นรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศ เช่น เป้ (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3) “เบ๊ยังจำซ้อตอนนั้นได้อยู่ ชั้นสามในบ้าน ‘เจ้เปิ้ลๆ เป้ถามหน่อยดี เจ้เปิ้ลกับพี่ลัมเป็นแฟนกันหรือ’ เจ้เปิ้ลตอบว่า ‘เปล่า ไม่ได้เป็นอะไรกัน’ ยิ่งโกรธเลยใจ” ในขณะที่จะบอกเล่าเรื่องราวในช่วงที่ยอมรับได้แล้วด้วยการเล่าแบบกว้างๆ ยกตัวอย่างเช่น ผึ้ง (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1) “แต่ มันก็เริ่มโอเคขึ้นเรื่อยๆ นะ ทำตัวถูกขึ้นเรื่อยๆ ก็อธิบายไม่ถูกที่มันเปลี่ยนไป แต่มันเปลี่ยนไปอะ อธิบายไม่ถูกเหมือนกันว่าเปลี่ยนไปยังไง” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการทำงานที่แตกต่างกันในสมองส่งผลให้บุคคลครุ่นคิดอยู่กับอารมณ์ความรู้สึกหรือเหตุการณ์ในทางลบมากกว่า ทำให้คิดหรือประมวลผลข้อมูลออกมาอย่างถี่ถ้วนกว่าอารมณ์ความรู้สึกในทางบวก (Patel, 2015)

กล่าวโดยสรุปคือ หลังจากการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศของบุคคลรักเพศเดียวกันผ่านกระบวนการเปิดเผยตนเอง เป็นช่วงเวลาที่สมาชิกครอบครัวต้องเผชิญกับความขัดแย้งภายในตนเอง ระหว่างการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศที่แท้จริงของบุคคลรักเพศเดียวกันที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของตนอันเป็นผลมาจากบรรทัดฐาน ความเชื่อ อคติและประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิต กระทั่ง

ผ่านระยะเวลาช่วงหนึ่งซึ่งไม่มีใครสามารถยืนยันได้ชัดเจนว่านานเท่าใด จนสามารถยอมรับความจริงเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศของบุคคลรักเพศเดียวกันได้ ด้วยปัจจัยที่แตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละบุคคล โดยจะพบว่าผู้ให้ข้อมูลทุกคนจะมีปัจจัยที่เหมาะสมกับตัวเองที่ช่วยเอื้อให้ตนเองไปสู่การยอมรับสมาชิกครอบครัวที่รักเพศเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาที่สะท้อนอีกมุมมองหนึ่งในกระบวนการเปิดเผยตนเองของบุคคลรักเพศเดียวกัน ด้วยการเก็บข้อมูลกับสมาชิกครอบครัวที่เป็นพี่น้องของบุคคลรักเพศเดียวกันโดยตรง ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยส่วนใหญ่ในอดีตที่เก็บข้อมูลจากบุคคลรักเพศเดียวกัน และจากงานวิจัยนี้ทำให้พบสิ่งที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการปรึกษาที่พบเห็นจากประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 7 คน ได้แก่ (1) ความผูกพันที่มีต่อกันอย่างเหนียวแน่นซึ่งจะไม่ทำให้ตัดขาดความสัมพันธ์และเอื้อให้ผู้ให้ข้อมูลยอมรับในตัวตนของสมาชิกครอบครัวในที่สุด (2) การเปิดใจรับประสบการณ์ใหม่ๆ ในชีวิต อันส่งผลต่อทัศนคติ ความคิด ความเชื่อซึ่งก่อให้เกิดการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศในภายหลัง (3) การจัดการตัวเองด้วยวิธีต่างๆ เช่น การตระหนักรู้และทบทวนตัวเองอย่างมีสติ การทำความเข้าใจกับเรื่องราวปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นต้น (4) ความรู้สึกทางลบที่เกิดจากการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศ เช่น ตกตะลึง ตกใจ ประหลาดใจ ไม่เชื่อ เสียใจ ผิดหวัง โกรธ ไม่พอใจ เป็นต้น (5) ผู้ให้ข้อมูลบางคนเลือกเปิดเผยกับพี่น้องก่อนบอกให้พ่อแม่รับรู้ และโดยส่วนใหญ่พ่อแม่จะเป็นผู้ที่ยอมรับได้ช้าที่สุดในครอบครัว

2. ผลจากการวิจัยที่พบว่า การตอบสนองในลักษณะที่เข้าใจ ยอมรับ มีผลต่อการเปิดเผยตนเองของบุคคลรักเพศเดียวกัน ดังนั้นการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยตนเองของบุคคลรักเพศเดียวกัน ควรให้ความสำคัญกับบุคคลรอบข้างบุคคลรักเพศเดียวกันมากขึ้น โดยการให้ความสนใจไปยังกลุ่มสมาชิกครอบครัวบุคคลรักเพศเดียวกัน โดยสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันต่อสมาชิกครอบครัว ช่วยเหลือ สนับสนุนทางใจ บริการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มแก่สมาชิกครอบครัวที่อยู่ระหว่างความยากลำบากในกระบวนการเปิดเผยตนเองภายหลังได้รับรู้อัตลักษณ์ของบุคคลรักเพศเดียวกันแล้ว ซึ่งการช่วยเหลือในลักษณะนี้จะนำไปสู่การยอมรับในบุคคลรักเพศเดียวกันได้ต่อไป ซึ่งจะเป็นการช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน นอกจากนี้ วิธีนี้ยังสามารถช่วยลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในใจของสมาชิกครอบครัวที่มีต่อความโน้มเอียงทางเพศของบุคคลรักเพศเดียวกันอีกด้วย (LaSala, 2010; Phillips, 2007; Rothblum, 2014; Ryan, 2014) ดังนั้น การนำ

ผลการวิจัยไปใช้ในการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับประเด็นการไม่ยอมรับความโน้มเอียงทางเพศ ควรได้มีการพิจารณาเรื่องของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาครอบครัวร่วมด้วย เนื่องจากเป็นปัญหาที่กระทบกับทุกคนในครอบครัว สมาชิกครอบครัวทุกคนล้วนต้องการความเข้าใจ การสนับสนุนที่แตกต่างกันไป เช่น สมาชิกครอบครัวที่ได้รับการเปิดเผยตนเองจากบุคคลรักเพศเดียวกันต้องการการสนับสนุนทั้งด้านอารมณ์ความรู้สึก และต้องการกำลังใจ เพื่อนำไปสู่การเปิดรับสิ่งที่ขัดแย้งกับความเชื่อก่อนหน้าที่ตนมีอยู่ ดังนั้นการให้ช่วยเหลือด้วยการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาจึงควรให้ทั้งสมาชิกครอบครัวและบุคคลรักเพศเดียวกัน เพราะน่าจะเป็นวิธีช่วยให้ครอบครัวและบุคคลรักเพศเดียวกันสามารถผ่านวิกฤตของกระบวนการเปิดเผยตนเองไปพร้อมๆ กัน ทั้งยังเป็นการพัฒนาทักษะการเผชิญปัญหาและสัมพันธภาพในครอบครัวด้วย (Grafsky, 2014; LaSala, 2000; Ryan, 2010) ดังนั้นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นส่วนหนึ่ง เพื่อนำไปใช้ออกแบบการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของนักจิตวิทยาการปรึกษาที่มีความสนใจหรือต้องให้คำปรึกษาต่อผู้ที่กำลังประสบปัญหาทางจิตใจจากการได้รับการเปิดเผยตนเองจากบุคคลในครอบครัว โดยนักจิตวิทยาสามารถมุ่งช่วยเหลือปัญหาดังกล่าวได้ตามมุมมองของปัญหา ณ เวลานั้นๆ ซึ่งแบ่งได้เป็นด้านความรู้สึก ความคิดหรือโครงสร้างความคิด (Schema) หรือแม้แต่มุมมองด้านบวกจากความผูกพันในครอบครัว เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่

1. ข้อจำกัดในงานวิจัยนี้คือ ผลการศึกษาที่พบในงานวิจัยนี้ได้มาจากกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้แล้ว นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีอายุระหว่าง 20-40 ปี และไม่ครอบคลุมถึงผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ให้กำเนิด เนื่องจากการเข้าถึงผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ให้กำเนิดเป็นไปได้ยาก ในขณะที่ครอบครัวที่เข้าถึงได้ มักไม่ผ่านเกณฑ์คัดเข้าหรือได้ปฏิเสธการให้สัมภาษณ์ด้วยเหตุผลว่าพวกเขายังไม่พร้อมที่จะให้ข้อมูลด้วยเหตุผลส่วนตัว ดังนั้น การศึกษาต่อไป ควรจะได้มีการพิจารณาศึกษาในผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ให้กำเนิด ผู้เลี้ยงดูโดยตรง เนื่องจากในแต่ละช่วงวัยจะมีความเข้มข้นในความคาดหวังที่แตกต่างกัน และอาจจะพิจารณาในผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้
2. ประเด็นที่น่าสนใจในการวิจัยครั้งต่อไปคือ การนำข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยไปออกแบบการปรึกษาเชิงจิตวิทยารายบุคคลหรือรายครอบครัว เพื่อส่งเสริมการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัวที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน โดยเฉพาะในช่วงที่มีการเปิดเผยตนเอง นอกจากนี้ การวิจัยที่รวบรวมปัจจัยที่ช่วยเอื้อให้สมาชิกครอบครัวยอมรับในความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันจากครอบครัวที่สามารถยอมรับความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันได้แล้ว นับว่าเป็นประเด็นที่มีความสำคัญอีกประเด็นหนึ่ง

รายการอ้างอิง

- Adamczyk, A., & Pitt, C. (2009). Shaping attitudes about homosexuality: The role of religion and cultural context. *Social Science Research, 38*(2), 338-351.
doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.ssresearch.2009.01.002>
- Alpaslan, A., Johnston, T., & Goliath, V. (2009). Parents' experiences regarding the coming-out process of a gay or lesbian child. *Social Work/Maatskaplike Werk, 45*(1), 27-46.
- American Psychological Association. (2008). Answers to your questions: For a better understanding of sexual orientation and homosexuality.
www.apa.org/topics/orientation.pdf
- American Psychological Association. (2011). Definition of terms: Sex, gender, gender identity, sexual orientation. *The Guidelines for Psychological Practice with Lesbian, Gay, and Bisexual Client*.
- Bekirogullari, Z., Minas, M. Y., Biçmen, Z., & Bekiroğulları, Z. (2014). CPSYC 2013 International Congress on Clinical and Counselling Psychology Social Problems of LGBT People in Turkey. *Procedia - Social and Behavioral Sciences, 113*, 224-233. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.01.029>
- Bilodeau, B. L., & Renn, K. A. (2005). Analysis of LGBT identity development models and implications for practice. *New Directions for Student Services, 25*-39.
- Cass, V. (1979). Homosexual identity formation: A theoretical model. *Journal of Homosexuality, 4*(3), 219-235.
- Cass, V. (2005). Who is influencing whom? The relationship between identity, sexual orientation and indigenous psychologies. *Gay & Lesbian Issues and Psychology Review, 1*(2), 47-52.
- Clarke, V., Ellis, S. J., Peel, E., & Riggs, D. W. (2010). *Lesbian, gay, bisexual, trans and queer psychology: An introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- D'Augelli, A. R., Hershberger, S. L., & Pilkington, N. W. (1998). Lesbian, gay, and bisexual youth and their families: Disclosure of sexual orientation and its consequences. *American Journal of Orthopsychiatry, 68*, 361-371.

- D'Augelli, A. R., Hershberger, S. L., & Pilkington, N. W. (2001). Suicidality patterns and sexual orientation-related factors among lesbian, gay, and bisexual youths. *Suicide and Life-Threatening Behavior, 31*(3), 250-264.
- DeAngelis, T. (2009). Parents' rejection of a child's sexual orientation fuels mental health problems. *Monitor on Psychology, 40*(3), 10.
- Dew, B. J., Myers, J. E., & Wightman, L. F. (2005). Wellness in adult gay males: Examining the impact of internalized homophobia, self-disclosure, and self-disclosure to parents. *Journal of LGBT Issues in Counseling, 1*(1), 23-40.
- Domínguez-Fuentes, J. M., Hombrados-Mendieta, M. I., & García-Leiva, P. (2012). Social support and life satisfaction among gay men in Spain. *Journal of Homosexuality, 59*(2), 241-255.
- Edwards, K., & Brooks, A. K. (1999). The development of sexual identity. *New Directions for Adult and Continuing Education, 84*(49-57).
- Furnham, A., & Saito, K. (2009). A cross-cultural study of attitudes toward and beliefs about, male homosexuality. *Journal of Homosexuality, 56*(3), 51-59.
- Gervacio, J. (2012). A comparative review of Cass's and Fassinger's sexual orientation identity development models. *The Vermont Connection, 33*, 299-318.
- Gottschalk, L. H. (2007). Coping with stigma: Coming out and living as lesbians and gay men in regional and rural areas in the context of problems of rural confidentiality and social exclusion. *Rural Social Work and Community Practice, 12*(2), 31-46.
- Grafsky, E. L. (2014). Becoming the parent of a GLB son or daughter. *J GLBT Fam Stud., 10*(1-2), 36-57.
- Heaven, P. C. L., & Oxman, L. N. (1999). Human values, conservatism and stereotypes of homosexuals. *Personality and Individual Differences, 27*(1), 109-118.
doi:[http://dx.doi.org/10.1016/S0191-8869\(98\)00216-5](http://dx.doi.org/10.1016/S0191-8869(98)00216-5)
- Henry, M. M. (2013). *Coming out: Implications for self-esteem and depression in gay and lesbian individuals*. (Doctoral dissertation), Humboldt State University.
- Hill, C. E., Knox, S., Thompson, B. J., Williams, E. N., & Hess, S. A. (2005). Consensual qualitative research: An update. *Journal of Counseling Psychology, 52*(2), 1-25.

- Hill, C. E., Thompson, B. J., & Williams, E. N. (1997). A guide to conducting consensual qualitative research. *The Counseling Psychologist, 25*(4), 517-572.
- Hill, D. B., Menvielle, E., Sica, K. M., & Johnson, A. (2010). An affirmative intervention for families with gender variant children: Parental ratings of child mental health and gender. *Journal of Sex and Marital Therapy, 36*, 6-23.
- Jadwin-Cakmak, L. A., Pingel, E. S., Harper, G. W., & Bauermeister, J. A. (2014). Coming out to dad: Young gay and bisexual men's experiences disclosing same-sex attraction to their fathers. *American Journal of Men's Health, 1*-15.
- Johnson, R. M. (2005). *Minority stress and the well-being of sexual minority college students viewed through the lens of a (bio)ecological model of human development*. Iowa state University. Retrieved from <http://lib.dr.iastate.edu/rtd> ProQuest Dissertations and Theses database.
- Kerr, D. L., Ding, K., & Thompson, A. J. (2013). A comparison of lesbian, bisexual, and heterosexual female college undergraduate students on selected reproductive health screenings and sexual behaviors. *Women's Health Issues, 23*(6), 347-355.
- Kübler-Ross, E., & Kessler, D. (2007). *On Grief and Grieving: Finding the meaning of grief through the five stages of loss*. New York: Scribner.
- Kuhar, R. (2007). The family secret: Parents of homosexual sons and daughters. *Beyond the pink curtain. Everyday life of GLBT people in Eastern Europe, 35*-48.
- Kularski, C. M. (2011). Running head: Changes in the classification of homosexual behaviors. <http://www.academia.edu/1154979>
- LaSala, M. (2000). Lesbians, gay men, and their parents: family therapy for the coming-out crisis. *Fam Process, 39*(1), 67-81.
- LaSala, M. (2010). Gay men and their fathers: Hurt and healing (Fathers and gay sons: A complicated, vitally important relationship). *Gay and Lesbian Well-being*.
- Legate, N., Ryan, R. M., & Weinstein, N. (2012). Is coming out always a "good thing"? Exploring the relations of autonomy support, outness and wellness for lesbian, gay, and bisexual individuals. *Social Psychological and Personality Science, 3*(2), 45-152.

- Machado, S. (2015). The poetics of parent-son encounters following negative parental reactions to the disclosure of gay identity. *Journal of Humanistic Psychology*, 55(1), 30-52.
- McKee, R. W. (2003). *Moments of trust: Sibling responses to the disclosure of a sister's lesbian identity*. Virginia Commonwealth University. Richmond, V A.
- Meyer, H. I. (2003). Prejudice, social stress, and mental health in lesbian, gay, and bisexual populations: Conceptual issues and research evidence. *Psychol Bull*, 129(5), 674-697.
- Mizock, L. (n.d.). Fact sheet: Gender diversity and transgender identity in adolescents. www.apa.org/pi/lgbt/programs/transgender/
- Oxford Dictionaries. (2015). <http://www.oxforddictionaries.com>
- Patel, N. (2015). *Biopsy of Beliefs*.
- Perrin, E. C., Cohen, K. M., Gold, M., Ryan, C., Savin-Williams, R. C., & Schorzman, C. M. (2004). Gay and lesbian issues in pediatric health care. *Current Problems in Pediatric and Adolescent Health Care*, 34(10), 355-398.
doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.cppeds.2004.08.001>
- PFLAG. (2003). *Our Daughters & Sons: Questions and Answers for Parents of Gay, Lesbian and Bisexual People*. NY: Parents, Families and Friends of Lesbians and Gays.
- Phillips, M. J. (2007). *Identity development as the parent of a lesbian or gay male*. Georgia State University.
- Rodriguez, D. F. (2014). *Coming out, coming together, coming around: An interpretative phenomenological analysis of families' experiences adjusting to a young family member's disclosure of non-heterosexuality*. (Doctoral dissertation), Nova Southeastern University. Retrieved from http://nsuworks.nova.edu/shss_dft_etd/1
- Rothblum, E. D. (2014). Mars to Venus or Earth to Earth? How do families of origin fit into GLBTQ lives? *Journal of GLBT Family Studies*, 10, 231-241.
- Ryan, C. (2009). Helping Families Support Their Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender (LGBT) Children: Center for Cultural Competence (NCCC) at Georgetown University's Center for Child and Human Development.

- Ryan, C. (2010). Engaging families to support lesbian, gay, bisexual, and transgender youth: The family acceptance project. *The Prevention Researcher, 17*(4), 11-13.
- Ryan, C. (2014). A practitioner's resource guide: Helping families to support their LGBT children.
- Ryan, C., Huebner, D., Diaz, R. M., & Sanchez, J. (2009). Family rejection as a predictor of negative health outcomes in white and latino lesbian, gay, and bisexual young adults. *Pediatrics, 123*, 346-352.
- Ryan, C., Russell, S. T., Huebner, D., Diaz, R., & Sanchez, J. (2010). Family acceptance in adolescence and the health of LGBT young adults. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing, 23*(4), 205-213.
- Storms, M. D. (1980). Theories of sexual orientation. *Journal of Personality and Social Psychology, 38*(5), 783-792.
- Wang, Y. (n.d.). Coming out, coming home, or leaving home: Chinese young lesbians' choices. *Amsterdam Institute for Social Science Research, 37*-41.
- White, D., & Stephenson, R. (2014). Identity formation, outness, and sexual risk among gay and bisexual men. *American Journal of Men's Health, 8*(2), 98-109.
- Willoughby, B. L. B., Malik, N. M., & Lindahl, K. M. (2006). Parental reactions of their sons' sexual orientation disclosures: The roles of family cohesion, adaptability, and parenting style. *Psychology of Men & Masculinity, 7*(1), 14-26.
- Yadavaia, J. E., & Hayes, S. C. (2012). Acceptance and Commitment Therapy for Self-Stigma Around Sexual Orientation: A Multiple Baseline Evaluation. *Cognitive and Behavioral Practice, 19*(4), 545-559.
doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.cbpra.2011.09.002>
- Zea, M., C., Reisen, C. A., & Poppen, P. J. (1999). Psychological well-being among Latino lesbians and gay men. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology, 5*(4), 371-379.
- Zhang, K. (2005). *Researching Sexuality and Sexual Health in Southeast Asia and China* (2nd ed.). Thailand.

- เตโช ชัยวุฒิ. (2554). ประสบการณ์การเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศของชายรักชายต่อครอบครัว. (ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรกมล วรวงษ์. (2553). การสร้างตัวตนทางสังคมของกลุ่มหญิงรักหญิงในระดับอุดมศึกษา
กรณีศึกษา นักศึกษาหญิงรักหญิง วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (ปริญญา
มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บังอร เทพเทียน. (2551). วัฒนธรรมทางเพศและชีวิตครอบครัวของกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน. (ปริญญา
นิพนธ์ดุสิตบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญญาภรณ์ วาณิชชาติ. (2544). บทบาทของ “เว็บไซต์อัญจารีต่อทคอม” ในการเป็นมณฑล
สาธารณะของกลุ่มหญิงรักหญิง. (ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์สิริอร ศิริทิมพงษ์. (2554). ประสบการณ์ด้านจิตใจของหญิงรักเพศเดียวกันที่มีความสัมพันธ์
แบบคู่รัก. (ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาคภูมิ เดชะอนันต์วงศ์. (2555). การยอมรับตนเองด้านการโน้มเอียงทางเพศของชายรักชาย: การ
วิจัยเชิงคุณภาพแบบทีมวิจัยเห็นชอบร่วมกัน. (ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- รัตนกร รัตนชีวร. (2556). ผลของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเพื่อยืนยันความเป็นตัวตนของชายรัก
ชายต่อความรู้สึกต่อค่าจากการรักเพศเดียวกันของชายรักชาย. (ปริญญามหาบัณฑิต),
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณี ศุทธิชัยนิมิต. (2551). ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับการเปิดเผยสถานภาพของหญิงรักเพศเดียวกัน
ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นต่อครอบครัว. (ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อันธิกา แจคเกอลีน ไคลน์. (2548). กระบวนการเปิดเผยตนเองของบุคคลที่เป็นรักร่วมเพศ. รายงาน
วิจัยภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ใบรับรองโครงการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน

AF 01-12

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
254 อาคารจามจุรี 1 ชั้น 2 ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์/โทรสาร: 0-2218-3202 E-mail: eccu@chula.ac.th

COA No. 219/2558

ใบรับรองโครงการวิจัย

โครงการวิจัยที่ 150.1/58 : ประสบการณ์ด้านจิตใจของสมาชิกครอบครัวที่มีส่วนร่วมในการเปิดเผย
ของตนเองของผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

ผู้วิจัยหลัก : นางสาวอรุณี สุทธิชัยนิมิต

หน่วยงาน : คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ได้พิจารณา โดยใช้หลัก ของ The International Conference on Harmonization – Good Clinical Practice
(ICH-GCP) อนุมัติให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวได้

ลงนาม..... ลงนาม.....
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ปริดา ทັນประดิษฐ) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทรี ชัยชนะวงศาโรจน์)
ประธาน กรรมการและเลขานุการ

วันที่รับรอง : 25 พฤศจิกายน 2558 วันหมดอายุ : 24 พฤศจิกายน 2559

เอกสารที่คณะกรรมการรับรอง

- 1) โครงการวิจัย
- 2) ข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยและใบยินยอมของกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย
และที่โครงการวิจัย..... 150.1/58
- 3) ผู้วิจัย..... วันที่รับรอง..... 25 พ.ย. 2558

เงื่อนไข

1. ข้าพเจ้ารับทราบว่าเป็นการคิดจริยธรรม หากดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยก่อนได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยฯ
2. หากใบรับรองโครงการวิจัยหมดอายุ การดำเนินการวิจัยต้องยุติ เมื่อต้องการต่ออายุต้องขออนุมัติใหม่ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 1 เดือน พร้อมส่งรายงานความก้าวหน้าการวิจัย
3. ต้องดำเนินการวิจัยตามที่ระบุไว้ในโครงการวิจัยอย่างเคร่งครัด
4. ใช้เอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ใบยินยอมของกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และเอกสารเชิญเข้าร่วมวิจัย (ถ้ามี) เฉพาะที่ประทับตราคณะกรรมการเท่านั้น
5. หากเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ร้ายแรงในสถานที่เก็บข้อมูลที่ขออนุมัติจากคณะกรรมการ ต้องรายงานคณะกรรมการภายใน 5 วันทำการ
6. หากมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการวิจัย ให้ส่งคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยก่อนดำเนินการ
7. โครงการวิจัยไม่เกิน 1 ปี ส่งแบบรายงานสิ้นสุดโครงการวิจัย (AF 03-12) และบทคัดย่อผลการวิจัยภายใน 30 วัน เมื่อโครงการวิจัยเสร็จสิ้น สำหรับโครงการวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ให้ส่งบทคัดย่อผลการวิจัย ภายใน 30 วัน เมื่อโครงการวิจัยเสร็จสิ้น

ภาคผนวก ข

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

(ตัวอย่าง) ใบรายการตรวจสอบ (Check list)

ใบรายการตรวจสอบ (Check list)

โปรดใส่เครื่องหมายถูก ✓ ในช่อง ที่ท่านเห็นว่าตรงกับเรื่องราวของท่าน

1. ท่านมีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน มี ไม่มี
2. บุคคลรักเพศเดียวกันดังกล่าว ได้แก่ (โปรดระบุเพียง 1 ท่านที่ท่านสนิทที่สุด) ชายรักชาย หญิงรักหญิง
3. บุคคลรักเพศเดียวกันดังกล่าวนับว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญในชีวิตท่านหรือไม่ สำคัญ ไม่สำคัญ
4. สมาชิกในครอบครัวของท่านได้เปิดเผยถึงการเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันกับท่านมานานเท่าไรแล้ว ไม่ถึง 1 ปี มากกว่า 1 ปี
5. ในอดีตท่านเคยไม่ยอมรับในการเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันของสมาชิกในครอบครัวคนดังกล่าว ใช่ ไม่ใช่
6. ปัจจุบันท่านสามารถยอมรับในการเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันของสมาชิกในครอบครัวคนดังกล่าวแล้ว ใช่ ไม่ใช่
7. ท่านมีความยินดีเป็นส่วนหนึ่งในการแบ่งปันประสบการณ์ในการยอมรับการเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันของสมาชิกในครอบครัวหรือไม่ (ข้อมูลเป็นความลับและยุติการให้ข้อมูลได้ทุกขณะ) ยินดี ไม่ยินดี

ภาคผนวก ค

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายละเอียดผู้ปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัย

ลำดับ	เพศ	ความสัมพันธ์	ยินดี	ปฏิเสธ	สาเหตุ	หมายเหตุ
1	ชาย	แม่		/	ไม่ยอมให้รับกวนผู้ใหญ่	ยอมรับได้แล้ว
2	หญิง	แม่		/	เจ็บหาย	ยอมรับได้แล้ว
3	หญิง	แม่		/	ไม่ยอมให้รับกวนผู้ใหญ่	ไม่เคยยอมรับไม่ได้
4	หญิง	พ่อแม่		/	ไม่ยอมให้รับกวนผู้ใหญ่	ยอมรับได้แล้ว
5	หญิง	แม่		/	ไม่ยอมให้รับกวนผู้ใหญ่	ยอมรับได้แล้ว
6	ชาย	แม่		/	แม่ปฏิเสธ	ยอมรับได้แล้ว
7	ชาย	แม่		/	แม่ปฏิเสธ	ยอมรับได้แล้ว
8	หญิง	พี่สาว	/		ยอมรับได้อยู่แล้ว	ไม่เคยยอมรับไม่ได้
9	ชาย	น้องสาว	/		ยอมรับได้อยู่แล้ว	ไม่เคยยอมรับไม่ได้
10	ชาย	แม่		/	ไม่ยอมให้รับกวนผู้ใหญ่	ยอมรับได้แล้ว
11	หญิง	แม่	/		อายุมาก (80) ไม่สะดวกให้สัมภาษณ์เป็นเวลานาน	ยอมรับได้แล้ว
12	หญิง	พี่สาว	/		ยอมรับได้อยู่แล้ว	ไม่เคยยอมรับไม่ได้
13	ชาย	น้องชาย	/		ยอมรับได้อยู่แล้ว	ไม่เคยยอมรับไม่ได้
14	หญิง	แม่		/	แม่รับรู้ แต่ไม่หียบเป็นประเด็นพูดคุย	
15	ชาย	แม่		/	แม่รับรู้ แต่ไม่หียบเป็นประเด็นพูดคุย	
16	หญิง	แม่		/	แม่รับรู้ แต่ไม่หียบเป็นประเด็นพูดคุย	
17	หญิง	พ่อแม่		/	พ่อแม่รับรู้ แต่ไม่หียบเป็นประเด็นพูดคุย	
18	ชาย	พ่อ		/	พ่อไม่สบาย ไม่สะดวกให้ข้อมูล	ยอมรับได้แล้ว
19	ชาย	พี่ชาย	/		ยอมรับได้อยู่แล้ว	ไม่เคยยอมรับไม่ได้
20	หญิง	แม่		/	แม่รับรู้ แต่ไม่กล้าเปิดประเด็นกับแม่	
21	หญิง	แม่	/		เจ็บหาย	ยอมรับได้แล้ว
22	ชาย	แม่		/	คาดว่าลูกเป็น ชรช แต่ยังไม่เปิดเผยต่อกัน	ยอมรับได้แล้ว
23	ชาย	แม่	/		เจ็บหาย	ยอมรับได้แล้ว

ภาคผนวก ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตัวอย่างการสร้างประเด็นหลักเบื้องต้น ผู้ให้ข้อมูล 3 รายโดยผู้วิจัย ทีมผู้วิเคราะห์

ข้อมูลและสรุปผล CQR ครั้งที่ 1

การจำแนกประเด็นหลักของผู้วิจัย	ทีมวิเคราะห์ข้อมูลคนที่ 1	ทีมวิเคราะห์ข้อมูลคนที่ 2	ข้อสรุปประเด็นหลักเบื้องต้น CQR
<p>1. ช่วงเริ่มรู้</p> <p>1.1 วิธีการที่รู้</p> <p>1.2 ตระหนักถึงในตนเองเมื่อรู้</p> <p>1.3 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น</p>	<p>1. การเริ่มรับรู้ถึงความเป็นคนรักเพศเดียวกันของคนในครอบครัว</p> <p>1.1 ปฏิกริยาและความรู้สึกทางลบที่เกิดขึ้นภายใน</p> <p>1.1.1 การแสดงออกต่อคนในครอบครัวที่เป็นคนรักเพศเดียวกันเมื่อรับรู้ในช่วงแรก</p> <p>1.1.2 ความรู้สึกทางลบต่อคนในครอบครัวที่เป็นคนรักเพศเดียวกันเมื่อรับรู้ในช่วงแรก</p>	<p>1. ช่วงก่อนการยอมรับคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว</p> <p>1.1 การรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศ</p> <p>1.1.1 รับรู้จากการบอกเล่า</p> <p>1.1.2 รับรู้ด้วยตัวเอง</p>	<p>1. การเริ่มรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัว</p> <p>1.1 จุดเริ่มต้นในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกในครอบครัว</p> <p>1.1.1 จากการบอกเล่าของบุคคลที่มีความโน้มเอียงทางเพศเดียวกันเอง</p> <p>1.1.2 จากการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเอง</p> <p>1.1.3 จากปฏิกริยาของบุคคลอื่นในลักษณะต่างๆ</p>
<p>2. การต่อรองว่าสิ่งที่รู้จะไม่เป็นจริง</p>	<p>1.2 พยายามหาคำอธิบายกับสิ่งที่ตนรับรู้</p>	<p>1.2 ความรู้สึก ความคิด การแสดงออกต่อคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว</p> <p>1.2.1 ความรู้สึกทางลบต่อคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว</p> <p>1.2.2 ความคิดต่อคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว</p> <p>1.2.3 การแสดงออกต่อคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว</p>	<p>1.2 ความรู้สึกทางลบภายในจิตใจและปฏิกริยาที่แสดงออกต่อสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน</p> <p>1.2.1 ระหว่างตัวเองกับสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน</p> <p>1.2.2 ระหว่างตัวเองกับบุคคลอื่นๆ</p>
<p>3. การต่อสู้กับความเชื่อของตัวเอง</p> <p>3.1 เริ่มเห็นความขัดแย้งในตัวเอง</p> <p>3.2 พยายามทำความเข้าใจ</p> <p>3.3 รับรู้ถึงความสัมพันธ์ที่แย่งลง</p>	<p>1.3 วิธีการรับรู้ว่าคนในครอบครัวเป็นคนรักเพศเดียวกัน</p> <p>1.3.1 ได้รับการบอกจากคนรักเพศเดียวกัน</p> <p>1.3.2 ได้รับการบอกจากบุคคลอื่น</p> <p>2. การเผชิญกับความเชื่อและความเชื่อของตัวเองภายใน</p>	<p>1.3 ความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับเพศ</p> <p>1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวเองและคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว</p>	<p>1.3 การตระหนักถึงกรอบความคิดของตนเองเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศ</p> <p>1.3.1 ความเชื่อส่วนตัวเดิมเกี่ยวกับเพศ บทบาททางเพศและความคาดหวังต่อสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน</p>
<p>4. ช่วงการเปลี่ยนผ่านของการยอมรับ</p>	<p>2.1 เจตคติเดิมที่มีต่อคนรักเพศเดียวกันและบทบาททางเพศ</p>	<p>1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวเองและคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว</p>	<p>1.3.1 ความเชื่อส่วนตัวเดิมเกี่ยวกับเพศ บทบาททางเพศและความคาดหวังต่อสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน</p>

การจำแนกประเด็นหลักของผู้วิจัย	ทิววิเคราะห์ข้อมูลคนที่ 1	ทิววิเคราะห์ข้อมูลคนที่ 2	ข้อสรุปประเด็นหลักเบื้องต้น CQR
4.1 ได้รู้จักคนรักของบุคคลรักเพศเดียวกัน ทำให้สบายใจ วางใจ	2.1.1 ค่านิยม ค่าเชื่อ ส่วนตัวเกี่ยวกับบทบาททางเพศ	2. ช่วงระหว่างการยอมรับและ ไม่ยอมรับคนรักเพศเดียวกัน ใครครอบครั้ว	1.3.2 ความแตกต่างระหว่างความเชื่อเรื่องความโน้มเอียงทางเพศที่ได้รับรู้กับความโน้มเอียงทางเพศจริงที่สมาชิกในครอบครัวมี
4.2 ขยายมุมมองและความเข้าใจของการเป็นคนรักเพศเดียวกัน	2.2 ความคาดหวังที่ต้องการให้คนในครอบครัวเปลี่ยนแปลงเป็นคนรักเพศเดียวกัน	2.1 เกิดความขัดแย้งกับความเชื่อและทัศนคติเดิมของตัวเอง	2. สิ่งที่เกิดขึ้นภายในตนเองหลังรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบไม่ใช่รักต่างเพศของสมาชิกครอบครั้ว
5. การเลือกวางตัว	2.2.1 พฤติกรรม การแสดงออกเพื่อให้คนรักเพศเดียวกันในครอบครัวเปลี่ยนแปลง L35	2.2 วิธีจัดการกับความขัดแย้งในตัวเอง	2.1 การต่อรองกับตัวเองทางความคิด
6. พื้นคืน ความสัมพันธ์	2.2.2 ความรู้สึกทางลบเมื่อคนรักเพศเดียวกันในครอบครัวไม่ยอมเปลี่ยน	2.2.1 จัดการร่วมกับคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว	2.2 การเห็นความขัดแย้งในตนเอง
7. เกิดมุมมอง/ทัศนคติต่อ LGBT อื่นๆ เปลี่ยนไป	3 ความรู้สึกหวั่นเป็นกังวลต่อคนในครอบครัวที่เป็นคนรักเพศเดียวกัน 3.1 ความเป็นห่วงในการดำเนินวิถีชีวิตแบบคนรักเพศเดียวกันในอนาคตต่อไป 3.2 ความรู้สึกเป็นกังวลเกี่ยวกับเพศสภาพในอนาคตของคนในครอบครัวที่เป็นคนรักเพศเดียวกัน 4. การรับรู้ถึงความขัดแย้งในตัวเองเกี่ยวกับการยอมรับคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว 4.1 การรับรู้ถึงความรู้สึกขัดแย้งภายในตัวเองเมื่ออยู่ต่อหน้าบุคคลอื่นในสังคม 4.2 การรับมือกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในตัวเอง	2.2.2 จัดการความขัดแย้งด้วยตัวเอง 2.3 สิ่งที่จะช่วยให้เกิดการยอมรับคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว 3. การเปลี่ยนแปลงในตัวเองหลังยอมรับคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว 3.1 ความเชื่อและทัศนคติใหม่เกี่ยวกับเพศ 3.2 การตอบคำถามเกี่ยวกับคนรักเพศเดียวกันในครอบครัวกับคนอื่น	2.3 การรับรู้ถึงความสัมพันธ์ที่แยกลง 2.4 การต่อสู้กับความคิด ความเชื่อเดิมและสิ่งที่รับรู้ของตัวเอง 2.5 การพยายามทำความเข้าใจ/ปรับมุมมองทางความคิด 3. ปัจจัยที่เอื้อไปสู่การยอมรับ 3.1 การได้รู้จักคนรักของคนรักเพศเดียวกัน 3.2 การขยายมุมมองและความเข้าใจต่อสมาชิกครอบครั้วที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบคนรักเพศเดียวกัน

การจำแนกประเด็นหลักของผู้วิจัย	ทิววิเคราะห์ข้อมูลคนที่ 1	ทิววิเคราะห์ข้อมูลคนที่ 2	ข้อสรุปประเด็นหลักเบื้องต้น CQR
	<p>4.2.1 การรับมือด้วยการพูดคุยปรับความเข้าใจให้ตรงกันกับคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว</p> <p>4.2.2 การได้อยู่กับตัวเองเพื่อทบทวนความต้องการที่แท้จริง</p> <p>5. การเปิดรับต่อปัจจัยที่มีผลต่อเจตคติที่มีต่อคนรักเพศเดียวกันและบทบาททางเพศ</p> <p>5.1 การเปิดใจรับแฟนของคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว</p> <p>5.2 การได้ทบทวนและตระหนักถึงความต้องการของตนเอง</p> <p>5.3 การเปิดโลกกว้างในมุมมองอื่นๆ ที่ส่งผลกับเจตคติที่มีต่อคนรักเพศเดียวกัน</p> <p>6. ผลที่ได้หลังจากผ่านขั้นตอนการยอมรับคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว</p> <p>6.1 เจตคติใหม่ที่มีต่อคนรักเพศเดียวกันและบทบาททางเพศ</p> <p>6.2 การคืนกลับของตัวตนและความสัมพันธ์กับคนรักเพศเดียวกันในครอบครัว</p>		<p>3.3 การก้าวเข้าไปสู่สังคมที่มีความหลากหลายมากขึ้น</p> <p>4. ภายหลังจากยอมรับ</p> <p>4.1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวเอง</p> <p>4.2 การฟื้นคืนความสัมพันธ์</p> <p>4.3 การเลือกวางตัวต่อการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกในครอบครัวต่อบุคคลอื่น</p> <p>4.4 การเกิดมุมมอง/ทัศนคติต่อ LGBT อื่นๆ เปลี่ยนไป</p>

ภาคผนวก จ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตัวอย่างประเด็นหลัก 3 ราย ตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบ Auditor ครั้งที่ 1
และการปรับเปลี่ยนประเด็นหลัก ผู้ให้ข้อมูล 7 ราย โดยผู้วิจัย
ทีมผู้วิเคราะห์ ข้อมูลสรุปผล CQR ครั้งที่ 2 และผ่านผู้ตรวจสอบครั้งที่ 2

ผ่าน CQR และ Auditor ครั้งที่ 1 (ผู้ให้ข้อมูล 3 ราย)	ผ่าน CQR ครั้งที่ 2 (ผู้ให้ข้อมูล 7 ราย)	ผ่าน Auditor ครั้งที่ 2 (ผู้ให้ข้อมูล 7 ราย)
<p>1. การเริ่มรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัว</p> <p>1.1 จุดเริ่มต้นในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกในครอบครัว</p> <p>1.1.1 จากการบอกเล่าของบุคคลที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเอง</p> <p>1.1.2 จากการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเอง</p> <p>1.1.3 จากปฏิกิริยาของบุคคลอื่นในลักษณะต่างๆ</p> <p>1.2 ความรู้สึกทางลบภายในจิตใจและปฏิกิริยาที่แสดงออกต่อสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน</p> <p>1.2.1 ระหว่างตัวเองกับสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน</p> <p>1.2.2 ระหว่างตัวเองกับบุคคลอื่นๆ</p> <p>1.3 การตระหนักรู้ถึงกรอบความคิดของตนเองเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศ</p> <p>1.3.1 ความเชื่อส่วนตัวเดิมเกี่ยวกับเพศบทบาททางเพศและความคาดหวังต่อสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน</p> <p>1.3.2 ความแตกต่างระหว่างความเชื่อเรื่องความโน้มเอียงทางเพศที่ได้รับรู้กับความโน้มเอียงทางเพศจริงที่สมาชิกในครอบครัวมี</p>	<p>1. การเริ่มรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัว</p> <p>1.1 จุดเริ่มต้นในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกในครอบครัว</p> <p>1.1.1 จากการบอกเล่าของบุคคลที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเอง</p> <p>1.1.2 จากการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันเอง</p> <p>1.1.3 จากการบอกเล่า/ปฏิกิริยาของบุคคลอื่นในลักษณะต่างๆ</p> <p>1.1.4 เป็นเรื่องที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อน/คาดไม่ถึงเลย</p> <p>1.2 ความรู้สึกภายในจิตใจ ความคิดและการแสดงออกในการรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกในครอบครัว</p> <p>1.2.1 ระหว่างตัวเองกับสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน</p> <p>1.2.2 ระหว่างตัวเองกับบุคคลอื่นๆ</p> <p>1.3 การตระหนักรู้ถึงกรอบความคิดของตนเองเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศ</p> <p>1.3.1 ความเชื่อเดิมส่วนตัวเกี่ยวกับเพศบทบาททางเพศ และความคาดหวังต่อสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน</p>	<p>1. การเริ่มรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัว</p> <p>1.1 จุดเริ่มต้นในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว</p> <p>1.1.1 การรับรู้ผ่านการบอกเล่าจากสมาชิกครอบครัว</p> <p>1.1.2 การรับรู้ผ่านการสังเกตพฤติกรรม</p> <p>1.1.3 การบอกเล่าหรือปฏิกิริยาของบุคคลอื่น</p> <p>1.2 ความรู้สึกไม่อยากเชื่อ นึกไม่ถึง เมื่อสมาชิกครอบครัวเปิดเผยตนเอง</p> <p>1.3 ความรู้สึก ความคิดและการแสดงออกเมื่อมีความแน่ใจว่าสมาชิกครอบครัวรักเพศเดียวกัน</p> <p>1.3.1 ตัวเองกับสมาชิกครอบครัวที่รักเพศเดียวกัน</p> <p>1.3.2 ตัวเองกับบุคคลอื่นๆ รอบข้าง</p> <p>1.4 การตระหนักรู้ถึงกรอบความคิดของตนเองเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศ</p> <p>1.4.1 ความคิด ความเชื่อ ความคาดหวังที่มีต่อสมาชิกครอบครัวที่รักเพศเดียวกัน</p>

ผ่าน CQR และ Auditor ครั้งที่ 1 (ผู้ให้ข้อมูล 3 ราย)	ผ่าน CQR ครั้งที่ 2 (ผู้ให้ข้อมูล 7 ราย)	ผ่าน Auditor ครั้งที่ 2 (ผู้ให้ข้อมูล 7 ราย)
<p>2. สิ่งที่เกิดขึ้นภายในตนเองหลังรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบไม่ใช้รักต่างเพศของสมาชิกครอบครัว</p> <p>2.1 การต่อรองกับตัวเองทางความคิด</p> <p>2.2 การเห็นความขัดแย้งในตนเอง</p> <p>2.3 การรับรู้ถึงความสัมพันธ์ที่แย่งลง</p> <p>2.4 การต่อสู้กับความเชื่อเดิมและความเชื่อใหม่ของตัวเอง</p> <p>2.5 การพยายามทำความเข้าใจ/ปรับมุมมองทางความคิด</p>	<p>1.3.2 ความแตกต่างระหว่างความเชื่อเรื่องความโน้มเอียงทางเพศที่คิดไว้กับความโน้มเอียงทางเพศจริงที่สมาชิกในครอบครัวมี</p> <p>2. สิ่งที่เกิดขึ้นภายในตนเองหลังรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศแบบไม่ใช้รักต่างเพศของสมาชิกครอบครัว</p> <p>2.1 การต่อรองกับตัวเองทางความคิด</p> <p>2.2 การเห็นความขัดแย้งในตนเอง</p> <p>2.3 การรับรู้ถึงความสัมพันธ์ที่แย่งลง</p> <p>2.4 การต่อสู้กับความเชื่อเดิมและความเชื่อใหม่ของตัวเอง</p> <p>2.5 การพยายามทำความเข้าใจ/ปรับมุมมองทางความคิด</p>	<p>1.4.2 ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คิดและความเป็นจริง</p> <p>2. สิ่งที่เกิดขึ้นภายในตนเองภายหลังการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัว</p> <p>2.1 การต่อรองทางความคิด</p> <p>2.2 ความขัดแย้งในตนเอง</p> <p>2.3 การมีสัมพันธ์ภาพที่แย่งลง</p> <p>2.4 การต่อสู้กับความเชื่อเดิมและสิ่งที่รับรู้ของตัวเอง</p> <p>2.5 การพยายามทำความเข้าใจหรือปรับมุมมองทางความคิด</p>
<p>3. ปัจจัยที่เอื้อไปสู่การยอมรับ</p> <p>3.1 การได้รู้จักคนรักเพศเดียวกัน</p> <p>3.2 การขยายมุมมองและความเข้าใจต่อสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบคนรักเพศเดียวกัน</p> <p>3.3 การก้าวเข้าไปสู่สังคมที่มีความหลากหลายมากขึ้น</p>	<p>3. ปัจจัยที่เอื้อไปสู่การยอมรับ</p> <p>3.1 การได้รู้จักคนรักเพศเดียวกัน</p> <p>3.2 การขยายมุมมองและความเข้าใจต่อสมาชิกครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบคนรักเพศเดียวกัน</p> <p>3.3 การก้าวเข้าไปสู่สังคมที่มีความหลากหลายมากขึ้น</p> <p>3.4 การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของสมาชิกในครอบครัวที่มีความโน้มเอียงทางเพศแบบคนรักเพศเดียวกัน</p> <p>3.5 การตระหนักรู้ว่าความโน้มเอียงทางเพศแบบคนรักเพศเดียวกันไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้แล้ว</p> <p>3.6 เวลาที่ผ่านมา</p>	<p>3. ปัจจัยที่เอื้อไปสู่การยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว</p> <p>3.1 การได้รู้จักคนรักของสมาชิกครอบครัว</p> <p>3.2 การขยายมุมมองและความเข้าใจต่อสมาชิกครอบครัว</p> <p>3.3 การเปิดใจรับประสบการณ์ใหม่ๆ มากขึ้น</p> <p>3.4 การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของสมาชิกครอบครัว</p> <p>3.5 การตระหนักรู้ว่าการรักเพศเดียวกันไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้แล้ว</p> <p>3.6 ความคุ้นชินเมื่อเวลาผ่านไป</p>
<p>4. ภายหลังการยอมรับ</p> <p>4.1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวเอง</p> <p>4.2 การฟื้นคืนความสัมพันธ์</p> <p>4.3 การเลือกวางตัวต่อการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกในครอบครัวต่อบุคคลอื่น</p> <p>4.4 การเกิดมุมมอง/ทัศนคติต่อ LGBT อื่นๆ เปลี่ยนไป</p>	<p>4. ภายหลังการยอมรับ</p> <p>4.1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวเอง</p>	<p>4. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังการยอมรับความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว</p> <p>4.1 การเปลี่ยนแปลงในตนเอง</p>

ผ่าน CQR และ Auditor ครั้งที่ 1 (ผู้ให้ข้อมูล 3 ราย)	ผ่าน CQR ครั้งที่ 2 (ผู้ให้ข้อมูล 7 ราย)	ผ่าน Auditor ครั้งที่ 2 (ผู้ให้ข้อมูล 7 ราย)
	<p>4.2 การฟื้นคืนความสัมพันธ์</p> <p>4.3 การเลือกวางตัวต่อการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกในครอบครัวต่อบุคคลอื่น</p> <p>4.4 การเปลี่ยนแปลงในมุมมอง/ทัศนคติต่อเรื่องเพศ บทบาททางเพศและความคาดหวัง</p> <p>5. ปรากฏการณ์ที่เห็นจากสมาชิกคนอื่นในครอบครัวที่มีต่อการเปิดเผยความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน</p>	<p>4.1.1 การมีความรู้สึกต่อตนเองและสมาชิกครอบครัวที่เปลี่ยนไป</p> <p>4.1.2 การฟื้นคืนความสัมพันธ์ที่มีกับสมาชิกครอบครัว</p> <p>4.1.3 การเลือกวางตัวต่อการเปิดเผยตนเองของสมาชิกครอบครัวต่อบุคคลอื่น</p> <p>4.1.4 การเปลี่ยนแปลงมุมมองหรือทัศนคติต่อเรื่องเพศ</p> <p>4.2 การเปลี่ยนแปลงภายในครอบครัวโดยรวม</p>

ภาคผนวก ฉ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตัวอย่างเอกสารที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการวิเคราะห์ภาพรวม (Cross-Analyses)
และการจัดประเด็นย่อย (Category) และหมวดหมู่ย่อย (Subcategory)
ภายหลังที่ผู้ตรวจสอบ (Auditor) ให้ความเห็นแล้ว

ประเด็นหลักและสาระสำคัญ	ข้อมูลจากการสนทนา	
	ผู้ให้ข้อมูล	ตัวอย่าง
1. การเริ่มรับรู้ความโน้มเอียงทางเพศแบบรักเพศเดียวกันของสมาชิกครอบครัว		
1.1 จุดเริ่มต้นในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว		
1.1.1 การรับรู้ผ่านการบอกเล่าจากสมาชิกครอบครัว	1	มาจริงจังก็คือ มหาลัย ตอนฝังอยู่ประมาณปี 1 ปี 2...ปี 1 มากกว่า ตอนนั้นหวานก็จะอยู่ปี 2 ประมาณนี้ เออที่นั่นแหละ หวานก็จะมาบอกว่าปลื้มเพื่อนคนหนึ่งมาก อะโรอย่างงี้ เราก็รู้ว่ามันเริ่มเพิ่มความจริงจังขึ้นเรื่อยๆ ตอนแรกเราก็มีความรู้สึกว้า แคะเล่นๆ มั้ง คงเหมือนรุ่นพี่ปลื้มรุ่นน้องอะโรอย่างงี้ แต่ที่นี้มันเริ่มจริงจังมากขึ้นเรื่อยๆ มีบอกว่าจะไปบอกว่า ชอบ อะโรอย่างงี้ จะเอาของไปให้ มีการเทคแคร์ แล้วมีการไปไหนมาไหนด้วยกันตลอดเลย (L2)
	1	ก็บอกแบบ คืออยู่คอนโดด้วยกัน คือพอกลับบ้านมามันก็จะเจอกันอยู่แล้ว อะโรอย่างงี้แหละ ก็แบบ คือแบบจริงๆ มันก็ไม่ใช่ว่าเหตุการณ์ที่มันปังไปเลย ว่า เฮ้ยแก ฉันชอบผู้หญิงนะ มันเหมือนค่อยๆ เพิ่มขึ้นมากกว่า เป็นการเหมือนมาเล่า แล้วตอนแรกก็เหมือนแบบ ปลื้มจิงเลย แบบน่ารักอะคนนี้ อะโรอย่างงี้ แล้วก็เริ่ม อ้าวเฮ้ย มันเริ่มทุกวันๆ อะโรอย่างงี้ (L36)
	2	
	3	
	4	
	5	อืม แล้วลุงเขาก็เลยถาม เจนก็เคยถาม ก็เคยแซทๆ ไปถามเหมือนกันว่า “เออ มันจริงจังรึป่าว” ตอนแรกเขาก็ไม่ยอมรับ สุดท้ายเขาก็ “อืม” (L194)
	6	
	7	เขาก็ไม่ได้บอก แต่ว่าหลังจากที่แม่บอกสักพักเขาก็บอกนะ เขาก็บอกว่า แก่ รุ้ยยัง อะไรจี้ เรื่องแฟนเขา..อ้อรู้แล้ว แม่บอกแล้ว (L158)
1.1 จุดเริ่มต้นในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว		

ประเด็นหลักและสาระสำคัญ	ข้อมูลจากการสนทนา	
	ผู้ให้ข้อมูล	ตัวอย่าง
1.1.2 การรับรู้ผ่าน การสังเกต พฤติกรรม	1	
	2	ใช้ค่ะ น้องชายแนนตอนนี้ 9 ขวบ แล้วก็สังเกตเห็นได้จาก...เอาตั้งแต่เริ่มมาเลยนะคะ ที่เรารู้สึกสังเกต ก็คือ พอเขาเข้าโรงเรียน เขาก็จะมีพฤติกรรมที่แบบอยู่กับผู้หญิง เล่นกับผู้หญิง เข้าวงผู้หญิง ไม่มีเพื่อนผู้ชายเลย ไม่ว่าจะ เป็นตั้งแต่อนุบาลมาประถม ไม่เคยมีเพื่อนผู้ชายเข้ามาหรือเล่นด้วยเลย ถ้าเล่นก็จะเป็นการถูกรังแก เสื้อผ้าเลอะ สีเลอะ ตัวเลอะ อย่างงี้ค่ะ ถึงขั้นมีเจ็บตัว เป็นประสบการณ์ที่แบบ ได้ยินเขาพูดว่าเพื่อนผู้ชายไม่ดี ไม่เล่นด้วย ไม่เข้าหา คบเพื่อนผู้หญิงดีกว่า (L2)
	2	ใช่ๆ ทั้งพฤติกรรม อากัปกริยาค่ะ มีความรู้สึกว่าเขา...จริงๆ แล้วต่อหน้าเราเนี่ย เขาจะเป็นแบบมือไม้ไม่ค่อยดี ไม่ค่อยอะไรคะ แต่เวลาที่อยู่กับเพื่อน ทำทางนี้ไปหมดเลย กับเพื่อนผู้หญิง ทำทางการพูด มือไม้ คือเรารู้สึกว่ามัน ซ้อย (L11)
	2	มันก็ยังงี้ๆ (ทำท่าทางมืออ่อนๆ งงๆ) ถ้าแถวบ้านแนนเรียกง่ายๆ ก็คือ สะดิดมาก ก็คือแบบว่า เห็นกิริยาเป็นอาการที่ผู้หญิงคุยกัน เล่นนูนนั่นนี่ (L13)
	3	โห นานเหมือนกันนะเนี่ย (หัวเราะ) ก็ตอนแรกก็คือ เจ้เปิ้ลจะเรียนที่ม. กรุงเทพฯ ไซ่มะ เขาก็จะมีกลุ่มเพื่อนกลุ่มอะไรอย่างงี้ แล้วก็สนิทกับพี่อีก คนนึงมากเลย ชื่อ พี่ส้ม เออ แล้วก็ไปไหนมาไหนด้วยกัน ไปนอนบ้านพี่ส้มบ้าง พี่ส้มมานอนบ้านบ้าง อะไรอย่างงี้ ตอนแรกก็เข้าใจว่าสนิทกันเฉยๆ แต่ มันมีช็อตนึง วันนั้นเข้ขึ้นไปบนบ้านไซ่มะ เป้ก็ไม่วู้ ก็เห็นเขานั่งตัก พี่ส้มนั่งตัวเจ้เปิ้ล ก็แบบ (ทำเสียง จี้) เอ้ย sense มันแปลกๆ มันไม่ใช่ sense เพื่อนนั่งตักอะ (L16)
	3	มัน คือ ลักษณะการนั่งอะ ถ้าเพื่อนนั่งตักมันจะนั่งเล่นๆ อะ แต่นั่งแล้วก็ดูอะไรบนหน้าคอม อะโรยงี้ๆ แล้วแบบมันไม่ใช่อะ (L32)
	3	คือเปิดมาเห็นแล้วเขาก็ผงะนิดนึง อะโรยงี้ๆ แล้วก็มองๆ แล้วเขาก็ขยับออกมา ซึ่งแบบปฏิกริยานี้มันแบบมันไม่ใช่ (ทำเสียงจี้) (L34)

ประเด็น หลักและ สาระ สำคัญ	ข้อมูลจากการสนทนา	
	ผู้ให้ ข้อมูล	ตัวอย่าง
	3	เออ อะไรประมาณนี้ เออ มันก็แบบแปลกๆ อะ แล้วก็ก็คือ เป็อะมี Thumb drive ที่เจ้เปิ้ลเซฟรูปหรือไฟล์อะไรสักอย่างอยู่ที่เป้ ก็อยากรู้ว่ามื่ออะไรบ้างก็เลยเปิดไฟล์ดูนู่นดูนี้ ก็มีไฟล์เขียนว่า เปิ้ลสั้ม ก็แบบ เปิ้ลสั้มอะไรวะ ก็เลยเข้าไปดู ก็เห็นเป็นรูปหอมแก้ม ก็เลยไม่ใช่อะ เพื่อนกันไม่หอม แบบเห็นหลายรูปเลย แล้วมันมีแบบโทรศัพท์ที่ใช่มะ ชอบเอาเกมมาเล่นโทรศัพท์ sony ericson อะ มันก็จะมีเกม เจ้เปิ้ลก็จะคล้ายๆ หลบๆ ซ่อนๆ ไม่ยอมให้เป้เล่น (L36)
	4	หลายปีๆ ก็คือได้ยินมาตลอดอะไรเงี้ย ก็มาเจอจริงๆ ตอนที่เรียนโทนี่แหละ มาเดินสยามแล้วเจอใจเดินกับผู้ชาย (L146)
	5	ใช่ ค่อยเปิดเผย เปิดเผยค่ะ ถ้ามีอะไรก็ถามตรงๆ ยอมรับไม่ยอมรับก็อีกเรื่องนึ่ง แต่มันก็เห็น มันก็น่าจะใช่รีป่าว (ทำเสียง “จี้”) อย่างงั้นอยู่ (L118)
	6	ไม่ค่อยเล่นกีฬาแบบอะไรแมนๆ ที่เขาเล่นกัน (L20)
	6	ใช่ๆ ละก็มันจะชอบไปกับเพื่อนผู้หญิงมากกว่า มีเพื่อน คบเพื่อนก็คบผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย เพื่อนผู้ชายก็มีแหละ แต่ว่ามันน้อย (L24)
	6	กิจกรรม ถ้ากิจกรรมก็คือ เขาจะทำเหมือนเด็กทั่วไป ก็เล่นเกม อ่านการ์ตูน ดูการ์ตูนอะไรเงี้ย แต่การ์ตูนที่เขาดูมันก็ไม่ใช่แบบการ์ตูนแมนๆ มันก็จะเป็นการ์ตูนทั่วไป (L36)
	6	แล้วก็เหมือนพอเริ่มเล่นเน็ตกันอะไรเงี้ย เริ่มเล่นเน็ต เริ่มเล่นเกม ตัวน้องเราก็จะชอบตัวละครผู้หญิงมากกว่า (L214)
	7	มีช่วงที่มันอยู่ม.ปลาย ม.ต้นอะไรอย่างเงี้ยอะค่ะ มีมาบอกว่าผู้หญิงคนนี้จะน่ารัก โทรมไปหาอะไรอย่างเงี้ยด้วย แต่เราก็... (L40)
	1.1 จุดเริ่มต้นในการรับรู้ถึงความโน้มเอียงทางเพศของสมาชิกครอบครัว	
1.1.3 การ บอกเล่า หรือ	1	
	2	อย่างอื่นไหม แนนก็มอแงะจริงๆ แล้ว เวลาคนอื่นๆ ที่เขาถามถึงน้องเรา เอ้ย มันเป็นอย่างไง ตกลงมันเป็นผู้ชายปะ อะไรอย่างเงี้ย ซึ่งคนอื่นก็สังเกตเห็น

ประเด็น หลักและ สาระ สำคัญ	ข้อมูลจากการสนทนา	
	ผู้ให้ ข้อมูล	ตัวอย่าง
ปฏิกริยา ของบุคคล อื่น		จากการที่เห็นท่าทาง หรือท่าทางการเล่น หรือคำพูดบางคำ หรืออะไรอย่าง งี้จะคะ (L61)
	2	เพราะครูในโรงเรียนเรียกเขาว่า “อีนาย” แนนได้ยินก็อึ้ง คือครูคุยกับหนูมา ตั้งนาน พอน้องหนูมานี้คือ อีนาย แล้วบังเอิญเขาเป็นครูที่สมัยแนนเรียน ประถม เคยสอนที่โรงเรียนที่แนนอยู่ แต่ไม่ได้สอนแนนตรงๆ ครูเขาจะ จำแนนได้คะ ด้วยความที่แนนเป็นเด็กตัวผอมๆ ดำๆ ในโรงเรียน แกก็จะจำ ได้ แล้วพอน้องมาอยู่อีกโรงเรียนนึงแล้วครูแกก็ย้ายไปอยู่โรงเรียนนั้น แล้ว แกก็เจอน้องแนน ก็แบบ อีนาย แล้วครูก็ identify แบบนั้น แนนก็รู้ละคะ (L115)
	3	เออ แปลกๆ แล้วแบบคือ ตอนนั้นก็คือแบบรู้สึกไม่ค่อยโอเคอะ ไข่ปาวะ อะไรอย่างงี้ เพราะว่าซาโกวเป๊ะบอกว่า คือเป็ลอะ แต่ก่อนจะไม่เคยสนใจ เลย คิดว่าเป็ลอะเป็นแฟชั่น คือจะแต่งชุดเสื้อกล้ามตัวใหญ่ๆ อะไรงี้ แล้วพอ อยู่ม.ปลาย ซาโกวก็พูดแต่แรกเลยว่า ห้ามเป็นทอมนะ เป็นทอมไม่ดี (L22)
	4	คือเราก็เหมือนเป็นพี่อะ ไม่ได้พีที่แท้จริง ก็ดูห่างๆ แต่ก็บอกไม่ได้ แต่ก็เห็น การเปลี่ยนแปลงว่าติดเพื่อน แล้วก็ค่อยกลับบ้าน ก็มาอยู่ที่หลังว่ามา กรุงเทพฯ แล้วเหมือนแบบมาอยู่กับผู้ชายที่โตกว่า แล้วเหมือนผู้ชายเลี้ยงอะ (L32)
	4	คือได้ยิน ไม่รู้ใครอะ แต่ได้ยินมาประมาณนี้ คือไม่รู้ว่ามีใครมาปล่อยข้อมูล แต่เอมได้ยินมาแบบนี้ ว่ามีผู้ชายเลี้ยง (L112)
	4	ก็ห่างไปเลย ก็หลายปีอยู่ แต่ก็ได้ยินข่าวคราวบ้าง เวลากลับบ้าน เวลาอะไร อย่างงี้ แล้วพอตอนหลังเริ่มมีเฟส มีอะไร ก็แบบ พอเขาประสบความสำเร็จ อะ เขาก็มาบ้านบ่อยขึ้น ก็เจอกันมากขึ้น ในเฟสในไลน์ คือตอนแรกก็อึ้งอะ ก็ได้ยินมาไง ได้ยินๆ แต่พอมาเจอก็ เออ น้องเป็นจริง (L150)
	5	ก็อย่างที่บอกว่าเขาก็เริ่มเหมือนมีเพื่อนชายคนสนิท เขามีเพื่อนคนนึง ได้ ข่าวมาเหมือนเล่าๆ ให้ฟังว่า มีเพื่อนคนหนึ่งที่พูดอะไรมาเขาก็เชื่อ อะไร ประมาณนี้ (L50)

ประเด็น หลักและ สาระ สำคัญ	ข้อมูลจากการสนทนา	
	ผู้ให้ ข้อมูล	ตัวอย่าง
		คือลุงพูดด้วย แล้วตัวเขาเองก็เคยพูด เคยเกริ่นๆ ให้ฟัง ว่ามีเพื่อนอะไรเงี้ย ก็เคยถามว่าเป็นไงมั่ง เรียนเป็นยังไงมั่ง ที่โรงเรียนเป็นยังไงมั่ง (L50)
	5	ก็เริ่มนิดๆ ก็เริ่มมีพูดๆ กัน อาม่าเจนก็เริ่มพูด ลุงก็พูด ว่า “เอ๊ะ หรือเขาจะเป็น” (L116)
	5	เขาพูดกันก็เหมือนกับสันนิษฐานกัน อะไรเงี้ยอะคะ อย่างอะไร ทำไมสนิทกับเพื่อนผู้ชายคนนี้ แล้วทำไมเชื่อจัง อะไรประมาณนี้อะคะ ถึงขั้นจะไปอยู่ข้างนอกด้วยกัน ไปอยู่หอด้วยกัน อะไรอย่างเงี้ยมันก็นิดนึง แล้วน้องชายของน้องเขาก็พูดเหมือนกันเหมือนแบบเนี้ยก็สนิทกับคนนี้ เวลามีเรื่องหรือมีปัญหาอะไร ผู้ชายคนนั้นเหมือนมาที่บ้านน้องเขา แล้วก็แบบมาเป็นกำลังเสริมประมาณนี้ ไม่แน่ใจ (L122)
		ใช่ แต่อาจจะมีการไปค้างบ้างมั้ง น่าจะยังงั้น ก็ไม่แน่ใจ เหมือนน้องชายของน้องอะได้ยินเขาคุยโทรศัพท์มั้งคะ หรือว่าไปเห็นแซท เจนจำรายละเอียดไม่ค่อยได้นะ เห็นแซทกับคนนั้น อะไรเงี้ย เขาก็เลยเอามาบอกลุง (L192)
	6	
	7	พี่มันบอกแม่ก่อน แล้วแม่มาบอกหนู ตอนนั้นแม่อยู่กับหนู แล้วถามว่าหนูรู้ไหม (L128)
	7	แม่บอกว่า หนูใหม่ว่า..พี่หนูชื่อ มาย..รู้ใหม่ว่า มายมันมีแฟนเป็นผู้หญิง (L130)

ภาคผนวก ช

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ข้าพเจ้า อรุณี ศุทธิชัยนิมิต สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551 จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีพุทธศักราช 2556

